
**PROGRAMOVÝ DOKUMENT
K REGIONÁLNÍMU OPERAČNÍMU PROGRAMU
REGIONU SOUDRŽNOSTI STŘEDNÍ ČECHY**

2007-2013

VERZE K 1. LISTOPADU 2011

REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI STŘEDNÍ ČECHY

Obsah

Úvod	7
Kontext ROP NUTS 2 Střední Čechy	7
Princip partnerství při přípravě programu	9
Legislativní rámec.....	13
Soulad s pravidly veřejné podpory	15
I. Socioekonomická analýza.....	16
1. Základní profil regionu	16
2. Struktura obyvatel a sociální infrastruktura.....	18
3. Věda a výzkum.....	19
4. Ekonomika a podnikání	20
5. Cestovní ruch	21
6. Trh práce.....	23
7. Doprava a dopravní infrastruktura	23
8. Životní prostředí	25
9. Dosavadní zkušenosti s čerpáním prostředků ze SF.....	25
10. Shrnutí regionální diferenciací území	28
11. SWOT analýza	29
II. Strategie	32
1. Globální a specifické cíle	33
2. Identifikace prioritních os.....	34
3. Hlavní znaky strategie.....	35
4. Konzistence s nadřazenými strategickými dokumenty ČR a EU	36
5. Vazba na programové dokumenty na úrovni regionu	41
6. Koordinace ROP NUTS 2 Střední Čechy s tematickými OP	42
7. Horizontální témata	48
8. Strategie pro implementaci programu	51
9. Cíle a průběh ex-ante hodnocení	54
10. Hodnocení SEA (prohlášení)	65
III. Prioritní osy a indikátory	72
Prioritní osa 1 – Doprava	74
Prioritní osa 2 – Cestovní ruch.....	81
Prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území	87
Prioritní osa 4 – Technická pomoc	105
Indikátory pro monitoring a evaluaci.....	108

IV.	Realizační část.....	119
	1. Implementace programu.....	119
	2. Úkoly příjemců a systém výběru projektů.....	124
	3. Finanční řízení	129
	4. Kontrolní systém.....	133
	5. Monitorování	139
	6. Hodnocení programu	144
	7. Propagace.....	146
	8. Princip partnerství při implementaci programu.....	148
V.	Finanční plán	150

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled vypořádaných připomínek k ROP NUTS 2 Střední Čechy v rámci procesu veřejného připomínkování (březen 2006)	10
Tabulka 2: Veřejné projednávání ROP NUTS 2 Střední Čechy dne 9. 3. 2006.....	10
Tabulka 3: Klíčové ukazatele základního profilu regionu (2005)	17
Tabulka 4: Základní srovnání NUTS 2 Střední Čechy s ČR a EU (2004).....	17
Tabulka 5: Klíčové ukazatele struktury obyvatelstva a sociální infrastruktury	19
Tabulka 6: Klíčové ukazatele vědy a výzkumu	20
Tabulka 7: Klíčové ukazatele ekonomiky a podnikání	21
Tabulka 8: Klíčové ukazatele cestovního ruchu	22
Tabulka 9: Klíčové ukazatele trhu práce	23
Tabulka 10: Přehled realizovaných projektů a předložených žádostí.....	27
Tabulka 11: Indikativní přehled projektových záměrů (do pol. progr. období 2007–2013)	35
Tabulka 12: Vazby oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na priority SOZS	37
Tabulka 13: Kódy oblastí intervence v rámci earmarkingu	38
Tabulka 14: Vazby prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na strategické cíle a témata NSRR	40
Tabulka 15: Vazby prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na prioritní opatření NPR 2005–2008	41
Tabulka 16: Vazby prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na prioritní osy PRÚOSK 2005–2008	42
Tabulka 17: Příklady uskutečněných silničních staveb s vyčíslením skutečných nákladů.....	74
Tabulka 18: Indikativní rozdělení prostředků na oblasti podpory v rámci prioritní osy 3.....	90
Tabulka 19: Regionální centra	91
Tabulka 20: Indikátory kontextu.....	112
Tabulka 21: Ěndikátory programu	113
Tabulka 22: ROP NUTS 2 Střední Čechy – dělení podle let a fondů (v EUR, běžné ceny)	150
Tabulka 23: ROP NUTS 2 Střední Čechy – prioritní osy podle zdrojů financování (v EUR, běžné ceny)	150
Tabulka 24: Finanční výdaje ROP NUTS 2 Střední Čechy dle kategorie výdajů	152

Seznam obrázků

Obrázek 1: Obvody obcí s rozšířenou působností v NUTS 2 Střední Čechy.....	16
Obrázek 2: Struktura prioritních os a oblastí podpory.....	73
Obrázek 3: Implementační schéma.....	124

Seznam příloh

Příloha č. 1: Netechnické shrnutí informací poskytnutých ve zprávě o stavu životního prostředí podle přílohy I (j) směrnice 2001/42/ES	154
Příloha č. 2: Stanovisko MŽP k návrhu koncepce ROP NUTS 2 Střední Čechy.....	165
Příloha č. 3: Zdůvodnění realokace finančních prostředků v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy.....	170

Seznam zkratk

AFCOS	Anti Fraud Co-ordination Structure
AO	Auditní orgán
AR	archeologické rezervace
CpKP	Centrum pro komunitní práci
CR	cestovní ruch
CZK	česká koruna
ČR	Česká republika
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EAO	ekonomicky aktivní obyvatelé
EFF	Evropský rybářský fond
EK	Evropská komise
EO	ekvivalentní obyvatel
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EUR	euro
FS	Fond soudržnosti
HDP	hrubý domácí produkt
CHKO	chráněná krajinná oblast
ICT	informační a komunikační technologie
i. d.	individuální data
IOP	Integrovaný operační program
IPRM	Integrovaný plán rozvoje měst
ISPA	nástroj předvstupních strukturálních politik
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	malé a střední podniky
MSSF	monitorovací systém strukturálních fondů
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
Mze	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NNO	nestátní neziskové organizace
NOK	Národní orgán pro koordinaci
NPR	Národní program reform
NRP	Národní rozvojový plán ČR
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	územní statistická jednotka (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques)
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OFÚ	oddělení Finanční útvar
ÚIA	útvar Interní audit
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností
OP	operační program
OP D	Operační program Doprava
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP PK	Operační program Praha Konkurenceschopnost
o.p.s	obecně prospěšná společnost
OP TP	Operační program Technická pomoc
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
OA ROP	Odbor Administrace ROP
OI ROP	Odbor Implementace ROP
o.s.	občanské sdružení
PAS	pověřený auditní subjekt
PCO	Platební a certifikační orgán
PID	Pražská integrovaná doprava
PKS	parita kupní síly
PP ČR	Policejní presidium ČR
PPP	public private partnership (partnerství veřejného a soukr. sektoru)
PRV	Program rozvoje venkova
PRÚOSK	Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje
PZI	přímé zahraniční investice
RLZ	rozvoj lidských zdrojů
ROP	Regionální operační program
RPIC	regionální poradenské a informační centrum
RR	Regionální rada
SAPARD	Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova
SC4	specifický cíl 4
SE analýza	socioekonomická analýza
SEA	hodnocení dopadů programu na životní prostředí
SF	strukturální fondy
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SID	Středočeská integrovaná doprava
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů (2001)
SO ORP	správní obvody obcí s rozšířenou působností
SOZS	Strategické obecné zásady Společenství
SROP	Společný regionální operační program
STK	Středočeský kraj
SWOT	silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
UNESCO	památky Seznamu světového dědictví UNESCO
TEN-T	Trans-European Network for Transport
ÚRR	Úřad Regionální rady
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VPR	vesnické památkové rezervace
VRR	Výbor Regionální rady
VZ	veřejné zdraví
ZŠ	základní škola
ŽP	životní prostředí

Úvod

Kontext ROP NUTS 2 Střední Čechy

Politika soudržnosti EU v období 2007–2013 bude klást větší důraz na územně integrovaný přístup při řešení problémů hospodářské a sociální soudržnosti a decentralizaci kompetencí při realizaci intervencí. V souladu s těmito zásadami a v návaznosti na vznik regionální samosprávy v ČR bylo přijato rozhodnutí o přípravě regionálních operačních programů (usnesení vlády č. 245/2005 v souladu s usnesením vlády č. 175/2005), které budou v rámci cíle Konvergence doplňovat tematické operační programy.

Regionální operační program pro region soudržnosti NUTS 2 Střední Čechy (dále jen ROP NUTS 2 Střední Čechy) představuje hlavní programový dokument určující priority regionu pro čerpání ze strukturálních fondů v programovacím období 2007–2013. Tento program vychází z platných strategických a programových materiálů kraje, jako jsou Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje a další sektorové či průřezové koncepční materiály. ROP NUTS 2 Střední Čechy je v souladu se zákonem č. 138/2006 Sb., novelizujícím zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.

ROP NUTS 2 Střední Čechy kromě uvedených podkladových materiálů regionální úrovně zohledňuje hlavní strategické a programové dokumenty určující obecné priority rozvoje České republiky a Evropské unie jako celku. Mezi takto využitě podklady patří zejména Strategické obecné zásady Společenství (SOZS), Národní rozvojový plán České republiky (NRP) a na něj navazující Národní strategický referenční rámec (NSRR), které kromě definice hlavních priorit ČR a EU na následující programovací období specifikují „dělbu“ prioritních oblastí mezi jednotlivé tematické a regionální operační programy, a další metodické či pracovní podklady.

Na rozdíl od tematických programů, které akcentují oborový přístup při řešení problémů, je v ROP NUTS 2 Střední Čechy uplatněn integrovaný přístup k územnímu rozvoji, tzn. podpora komplexního rozvoje území nebo jeho obnovy. Ve strategii ROP NUTS 2 Střední Čechy je také zdůrazněna urbánní dimenze, přičemž podpora sítě malých a středních měst jako půlů růstu venkovských oblastí sleduje požadavek harmonického a vyváženého rozvoje území. V neposlední řadě posiluje ROP NUTS 2 Střední Čechy uplatňování principu subsidiarity, neboť se zaměřuje zejména na řešení problémů, kterým čelí místní úroveň.

ROP NUTS 2 Střední Čechy byl připraven v souladu jak s legislativními dokumenty EU, které definují rámec politiky hospodářské a sociální soudržnosti, tak i legislativními normami a předpisy stanovujícími základní principy regionálního rozvoje v ČR a pravidla pro využití prostředků ze strukturálních fondů EU, státního rozpočtu a ostatních veřejných rozpočtů.

ROP NUTS 2 Střední Čechy se v souladu s doporučenou metodikou Evropské Komise (EK) a Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) člení do pěti hlavních kapitol. Kapitola I, Socioekonomická analýza, shrnuje informace o současné pozici regionu a jeho klíčových problémech v kontextu sociálně-ekonomického rozvoje území. V druhé kapitole je navržena rozvojová strategie ROP NUTS 2 Střední Čechy, která je na straně jedné provázána se širší strategií rozvoje kraje a na straně druhé reflektuje evropské a národní priority v rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU. Třetí kapitola obsahuje popis prioritních os programu, který je doplněn finančním plánem a popisem implementace programu (kapitoly IV a V).

Revize ROP Středočeského kraje vychází z materiálu Krajského úřadu Středočeského kraje, „Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje“ z roku 2006 a z dokumentu „Interpretace situační a trendové analýzy v oblasti cestovního ruchu, školství, zdravotnictví,

sociální péče a dopravní obslužnosti ve Středočeském kraji a její implementace do programu Rozvoje územního obvodu Středočeského kraje“, schváleného v roce 2009.

Provedené změny ROP SČ zohledňují politiku soudržnosti EU v období 2007–2013, která klade větší důraz na územně integrovaný přístup při řešení problémů hospodářské a sociální soudržnosti a decentralizaci kompetencí při realizaci intervencí operačních programů. Zároveň navrhované změny maximálně reflektují Sdělení komise ze dne 3. 3. 2010 – „EVROPA 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (dále jen „Evropa 2020“), kde jsou vyjasněny elementy současné hospodářské krize. Hlavními prioritami strategie Evropa 2020 jsou:

- Inteligentní růst – vyvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích
- Udržitelný růst – podporovat konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku méně náročnou na zdroje
- Růst podporující začlenění – podporovat ekonomiku s vysokou zaměstnaností, jež se bude vyznačovat hospodářskou, sociální a územní soudržností.

ROP SČ si bere za úkol implementovat tyto cíle do svého vlastního programu a regionálním úspěchem tak přispět k naplnění cílů v celonárodním měřítku v rámci ČR, posléze EU. Podrobný popis implementace cílů agendy EVROPA 2020 je uveden v příloze č. 3.

Realizované změny ROP SČ budou podporovat ekonomiku, která povede k vyšší zaměstnanosti a zároveň se bude vyznačovat sociální a územní soudržností, což plně reflektuje výše uvedené priority a cíle Evropy 2020. Dále budou tyto změny podporovat zvýšení vzdělanosti a svým obsahem nepřímo životní prostředí, „čistou“ energii i boj proti chudobě.

Hlavní změnou je realokace finančních zdrojů mezi jednotlivými prioritními osami ROP SČ. Hlavní prioritou regionu Střední Čechy je integrovaný rozvoj měst, venkova a regionů, což je předmětem podpory v prioritní ose 3. Proto byla alokace této prioritní osy v rámci provedených realokací posílena. Navýšení finanční alokace prioritní osy 3 přispěje ke zvýšení zaměstnanosti a k modernizaci pracovních trhů, ke zvýšení vzdělanosti a kvality života obyvatel v regionu. Současně zvýšená podpora do prioritní osy 3 přispěje ke vzniku sekundárních efektů v oblasti využívání nových moderních technologií a inovací např. v oblasti školství a dalšího vzdělávání (školní docházka, školní vzdělávací programy, odborné vzdělávání jako celek) nebo v oblasti zdravotnictví. Zároveň je třeba i v souvislosti s prioritami Evropy 2020 brát v úvahu kvalitu života obyvatel a reflektovat skutečnost nárůstu počtu osob seniorů, stárnutí obyvatelstva v regionu a s tím související změny (sociální oblast podpory). Podpořené projekty, které budou moci být díky realokaci realizovány, budou proto zaměřeny na rozvoj ekonomiky založené na znalostech, inovacích a moderních technologiích, na podporu konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiky a na podporu ekonomiky s vysokou zaměstnaností.

Realokace s sebou nepřinese žádné razantní změny v socioekonomických dopadech oproti původním plánům v již schváleném ROP SČ. Navrhované úpravy a realokace části finančních prostředků jsou prováděny jednak s cílem dosažení efektivního využití finančních prostředků a konečného výsledku, a jednak v souvislosti s dopady hospodářské krize tak, aby i nadále byly splňovány skutečné vytyčené směry implementace ROP SČ.

Princip partnerství při přípravě programu

V souladu s článkem 11 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (dale jen "obecné nařízení") respektuje ROP NUTS 2 Střední Čechy princip partnerství. Příprava ROP NUTS 2 Střední Čechy probíhala na bázi partnerské spolupráce všech klíčových aktérů. Zpracování programového dokumentu, jeho ex-ante hodnocení i strategického hodnocení dopadu na životní prostředí (SEA) bylo ve výběrovém řízení zadáno externím dodavatelům. Zpracovatel a zadavatel byli po celou dobu zpracování ROP NUTS 2 Střední Čechy v úzkém kontaktu a důsledně respektovali partnerský přístup.

Pro koordinaci zpracování celého programu a schvalování jednotlivých výstupů byla ustavena Řídící skupina ROP NUTS 2 Střední Čechy. V Řídící skupině ROP NUTS 2 Střední Čechy byli zastoupeni reprezentanti Středočeského kraje, měst a obcí. Pro řešení jednotlivých témat pak byly vytvořeny pracovní skupiny, úžeji zaměřené na konkrétní problematiku. Výstupy (tj. verze programového dokumentu) byly prezentovány v rámci veřejného připomínkového řízení zástupcům obcí, svazků obcí, podnikatelské a neziskové sféry, kteří takto mohli aktivně uplatnit připomínky k analytické i návrhové části programu. Připomínky partnerů se týkaly různých okruhů problémů. Nejvíce připomínek bylo směřováno do oblastí typu příjemců a zaměření oblastí podpory (resp. vymezení podporovaných aktivit), které byly zohledněny do té míry, do které je přípouští platná legislativa EU a ČR, zaměření programu, jednotlivé koncepce a strategie a zaměření jednotlivých oblastí podpory (viz tabulka 1).

Aby se zabránilo překryvům ve vymezení podporovaných aktivit mezi jednotlivými operačními programy a zároveň byla zajištěna potřebná synergie, bylo zaměření strategické části ROP NUTS 2 Střední Čechy intenzivně konzultováno s ministerstvy zodpovědnými za přípravu tematických operačních programů. Při jednání s rezorty byla pozice krajů koordinována zejména prostřednictvím Asociace krajů ČR. V průběhu celého období příprav ROP NUTS 2 Střední Čechy fungovala také úzká spolupráce se zástupci pracovních skupin ROP z ostatních regionů NUTS 2.

V rámci konzultačního procesu (zahrnujícího jak veřejné, tak mezirezortní připomínkování) byli osloveni reprezentanti:

- Středočeského kraje,
- měst a obcí,
- mikroregionů,
- neziskových organizací
- Krajské hospodářské komory (reprezentant zájmů podnikatelské sféry),
- relevantních ministerstev (zejména MF, MMR).

Konzultační proces byl rovněž podpořen v rámci projektu „Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů“, podpořeného z opatření 3.3 Společného regionálního operačního programu (SROP), do kterého bylo zapojeno 25 partnerů Středočeského kraje.

Tabulka 1: Přehled vypořádaných připomínek k ROP NUTS 2 Střední Čechy v rámci procesu veřejného připomínkování (březen 2006)

<i>Instituce</i>	<i>Počet oslovených subjektů</i>	<i>Počet připomínek celkem</i>	<i>Z toho</i>		
			<i>Akceptováno</i>	<i>Částečně akceptováno</i>	<i>Neakceptováno</i>
Partneři projektu 3.3 SROP	25	9	0	7	2
Řídící skupina pro tvorbu ROP	16	1	0	1	0
Komise Rady Středočeského kraje a výbory Zastupitelstva Středočeského kraje	5	4	2	2	0
Mikroregiony (svazky obcí)	70	2	1	0	1
Obce s rozšířenou působností	26	6	2	2	2
Odbory Krajského úřadu Středočeského kraje	8	4	1	3	0
Nestátní neziskové organizace	70	1	0	1	0

Tabulka 2: Veřejné projednávání ROP NUTS 2 Střední Čechy dne 9. 3. 2006

<i>Instituce</i>	<i>Počet oslovených subjektů</i>	<i>Účast zástupců</i>
Mikroregiony (svazky obcí)	70	10
Obce s rozšířenou působností	26	13
Nestátní neziskové organizace	80	14

V rámci procesu konzultace bylo osloveno asi 70 nevládních neziskových organizací (80 oslovených NNO pro veřejné projednávání programového dokumentu), z nichž se asi 1/3 zabývá tématy rovných příležitostí (role ženy na pracovním trhu, problematika rovnosti a přístupu k trhu práce, postavení rodin, postavení osob ohrožených sociálním vyloučením atd.). Drobné dílčí připomínky byly vypořádány.

Mezi oslovenými NNO byly např.:

Naděje, o. s.,
Občanské sdružení Narcis,
Sdružení občanů Exodus,
Charita Kutná Hora,
Dobročinný spolek Lomikámen, o. s.,
Baoab, o. s.,
Letohrádek Vendula,
Dům rodin,
Greendoors,
Občanské sdružení Rytmus,
Tyflocentrum,
Fokus – Sdružení pro péči o duševně nemocné,
Život 90,
Občanské sdružení rodičů a dětí Dobromysl,
Diakonie Čáslav,
Občanské sdružení Náruč,
Oblastní spolek ČČK Kutná Hora,
Farní charita Starý Knín,
Centrum služeb Slunce všem, Unhošť,
Klub Klubičko Beroun (Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR),
Portus Praha, o. s.,
Handicap centrum Poděbrady,
Občanské sdružení Střep,
Sdružení pro pomoc mentálně postiženým (SPMP ČR),
Centrum služeb Hvozdy,
Dobrovolnické centrum Kladno,
Sdružení zdravotně postižených Benešov,
Občanské sdružení Akord,
Česká asociace pro psychické zdraví,
K-centrum Příbram,
Magdalena o. p. s.

Žádná nezisková organizace zabývající se pouze a specificky rovnými příležitostmi se pro území NUTS 2 Střední Čechy neetablovala. Proto byly při konstruování aspektu rovných příležitostí ROP NUTS 2 Střední Čechy brány v úvahu významné připomínky z konzultačního procesu k detailům všech OP, který proběhl pod řízením MMR a za přispění TP RPS v letech 2004–2006. Tento centrální konzultační proces byl organizován střešní NNO, Centrem pro komunitní práci (CpKP). Kulatý stůl byl pro region NUTS 2 Střední Čechy a Prahu organizován dne 7. 2. 2006. Informace o konání jednotlivých diskuzí jsou k dispozici na stránkách CpKP (<http://cpkp.cz/regiony>). Kulaté stoly se uskutečnily v rámci projektu „Oponentura a doporučení k návrhům NRP a NSRR realizovaná neziskovým sektorem a informační kampaň pro neziskový sektor“. Projekt pro MMR realizovalo CpKP a Asociace nestátních neziskových organizací v České republice (Asociace NNO) ve spolupráci s regionálními partnery (viz <http://cpkp.cz/regiony/about/nrp0713>). Konzultační proces organizovaný MMR byl chápán jako komplementární vůči regionální úrovni. Takto vzniklé klíčové připomínky byly zakomponovány především do indikátorů prioritní osy 3.

Souběžně s přípravou ROP NUTS 2 Střední Čechy probíhalo v souladu s legislativou EU a ČR hodnocení SEA připravovaného programového dokumentu. Součástí přípravy SEA bylo také veřejné připomínkování tohoto dokumentu, do kterého se mj. zapojili zástupci:

- Ministerstva životního prostředí,
- Odboru životního prostředí Krajského úřadu Středočeského kraje,
- odborů životního prostředí či jiných věcně příslušných útvarů měst a obcí (resp. městských a obecních úřadů),
- chráněných krajinných oblastí na území Středočeského kraje (včetně CHKO, v nichž se nacházejí území zahrnutá do soustavy Natura 2000),
- Krajské hygienické stanice Středočeského kraje.

Programový dokument ROP NUTS 2 Střední Čechy je po celé období příprav zveřejňován v jeho aktuální verzi na internetových stránkách Středočeského kraje a Řídícího orgánu ROP NUTS 2 Střední Čechy (ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy). Programový dokument je zároveň prezentován na informačních akcích realizovaných Řídícím orgánem v souladu s Komunikačním plánem ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Princip partnerství je realizován i při přípravě dalších dokumentů navazujících na programový dokument, tj. při přípravě Prováděcího dokumentu k ROP NUTS 2 Střední Čechy (dále jen Prováděcí dokument) a Pokynů pro žadatele a příjemce (včetně výběrových kritérií). Do přípravy těchto dokumentů jsou zapojeni reprezentanti cílových skupin programu v rámci pracovních skupin k jednotlivým prioritním osám, resp. oblastem podpory. Pracovní skupiny jsou složeny ze:

- zástupců odborných komisí Rady kraje,
- zástupců věcně příslušných odborů Krajského úřadu Středočeského kraje,
- zástupců neziskových organizací činných v sociální oblasti a v oblasti cestovního ruchu,
- zástupců podnikatelského sektoru,
- zástupců místních akčních skupin,
- zástupců měst a obcí (včetně zástupců měst podporovaných v rámci urbánní dimenze programu).

Ostatní zástupci cílových skupin jakož i řad odborné i širší veřejnosti mají možnost vyjádřit se k Prováděcímu dokumentu v rámci veřejného připomínkového řízení. Prováděcí dokument ROP NUTS 2 Střední Čechy je ve verzi k připomínkování a v následné schválené verzi zveřejněn na internetových stránkách ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy. Prováděcí dokument a Pokyny pro žadatele a příjemce jsou zároveň prezentovány na informačních akcích realizovaných ŘO v souladu s Komunikačním plánem ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Úpravy v rámci ROP SČ provedené v roce 2010 byly rovněž projednány a schváleny Monitorovacím výborem ROP SČ, ve kterém jsou zastoupeni nejdůležitější partneři ROP SČ, a projednány s Národním orgánem pro koordinaci (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR).

Legislativní rámec

ROP NUTS 2 Střední Čechy je připraven v souladu s následujícími legislativními dokumenty EU:

- nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (dále jen obecné nařízení),
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006, o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006, o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999,
- nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006, o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006, o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS),
- nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti, a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj (dále jen „prováděcí nařízení“),
- nařízení Komise (ES) č. 1628/2006 ze dne 24. října 2006, o použití článku 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu (dále jen „Nařízení Komise (ES) č. 1628/2006“),
- Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách) (dále jen „Nařízení Komise (ES) č. 800/2008“),
- nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006, o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis,
- rozhodnutí Rady (ES) č. 702/2006 ze dne 6. října 2006, o strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost,
- Smlouva o založení ES,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003, o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS),
- směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 42/2001 ze dne 27. června 2001, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí,
- sdělení Komise č. 24/2005 jarnímu zasedání Evropské Rady – Společně k růstu a zaměstnanosti, Nový začátek Lisabonské strategie, Sdělení předsedy Barrosa po dohodě s místopředsedou Verheugenem,
- rozhodnutí Rady (ES) č. 144/2006 ze dne 20. února 2006, o strategických směrech Společenství pro rozvoj venkova (programovací období 2007–2013),
- sdělení 141/2005 – Integrované hlavní směry pro růst a zaměstnanost (2005–2008),

- Sdělení Komise Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (ze dne 3.3. 2010, KOM (2010) 2020 v konečném znění).

Kromě výše uvedených legislativních směrodatných dokumentů na úrovni Evropského společenství vychází zpracovaný ROP NUTS 2 Střední Čechy z řady legislativních norem a předpisů stanovujících jak základní principy regionálního rozvoje v ČR, tak pravidla pro využití prostředků ze strukturálních fondů EU, státního rozpočtu a ostatních veřejných rozpočtů.

V rámci přípravy ROP NUTS 2 Střední Čechy byly reflektovány zejména následující dokumenty:

Zákon o podpoře regionálního rozvoje č. 248/2000 Sb., novelizovaný zákonem č. 138/2006 Sb., je legislativním dokumentem, ve kterém stát deklaruje snahu o vyvážený rozvoj státu a o vytváření podmínek pro koordinaci a provádění ekonomické a sociální soudržnosti českých regionů. Jedná se o normu, která souhrnně upravuje výkon správy na úseku podpory regionálního rozvoje včetně stanovení základních pravidel pro programování strukturálních fondů. Zákon dále definuje pojem „region“, demonstrativně uvádí výčet oblastí, ve kterých je podporován regionální rozvoj, definuje programové dokumenty vypracováváné na celostátní a krajské úrovni a určuje zaměření státní podpory regionálního rozvoje. Vymezuje působnost MMR, krajů a obcí při podpoře regionálního rozvoje. V neposlední řadě jsou v zákoně definovány tzv. regiony soudržnosti, jejichž územní vymezení odpovídá územním statistickým jednotkám NUTS 2, a jejich orgány včetně určení jejich působnosti.

Zákon o krajích č. 129/2000 Sb. je dalším významným legislativním dokumentem, který se zabývá nižší než celostátní, tj. krajskou úrovní. Materiál konkrétně určuje postavení krajů, vymezuje jednotlivé orgány včetně rozsahu jejich působnosti a blíže specifikuje i finanční a kontrolní otázky spojené s působností kraje.

Kromě uvedených norem je ROP NUTS 2 Střední Čechy zpracován v souladu s následujícími legislativními dokumenty České republiky:

- zákon č. 299/1991 Sb., o podpoře malého a středního podnikání,
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,
- zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje,
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole,
- zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků,
- zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti,
- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),
- zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,

- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu,
- zákon č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích a změně některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách,
- zákon č. 436/2005 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,
- usnesení vlády ČR č. 235/1998, o zásadách regionální politiky vlády (v aktuálním znění),
- usnesení vlády ČR č. 245/2005, k postupu přípravy České republiky na čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti Evropské unie v letech 2007 až 2013,
- usnesení vlády ČR č. 1242/2004, k návrhu Strategie udržitelného rozvoje České republiky,
- usnesení vlády ČR č. 984/2005, k návrhu Strategie hospodářského růstu České republiky,
- usnesení vlády ČR č. 730/1998, o Programu obnovy venkova,
- usnesení vlády ČR č. 198/2006, ke koordinaci přípravy ČR na čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a FS EU v letech 2007–2013.

Soulad s pravidly veřejné podpory

Poskytování finančních prostředků z ROP NUTS 2 Střední Čechy podléhá právní úpravě ES v oblasti veřejné podpory. Ve vztahu k právní úpravě strukturálních fondů Evropské unie (EU) je nutné doplnit, že oblast veřejné podpory je nadřazena pravidlům upravujícím poskytování dotací ze strukturálních fondů EU, neboť vychází z přímo použitelného článku 87 odst. 1 Smlouvy o založení ES (dále jen „SES“), který se vztahuje na dotace poskytované z jakýchkoliv zdrojů jakýmkoliv členským státem i samotnou EU. ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy zajistí, aby jakákoliv veřejná podpora poskytnutá v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy byla v souladu s procedurálními a materiálními pravidly pro veřejnou podporu aplikovatelnými v okamžiku poskytnutí podpory. Celková výše veřejné podpory nesmí překročit limity uvedené v Regionální mapě intenzity veřejné podpory pro ČR 2007–2013.

Veřejná podpora je považována za zakázanou, pokud v důsledku jejího poskytnutí dojde ke zvýhodnění konkrétního podniku nebo určitého odvětví výroby a toto zvýhodnění ovlivní obchod mezi členskými státy EU, čímž dojde k narušení hospodářské soutěže Společenství. Tyto znaky musí být splněny současně, v případě absence alespoň jednoho z nich se nejedná o veřejnou podporu. V rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy budou poskytovány následující typy veřejné podpory:

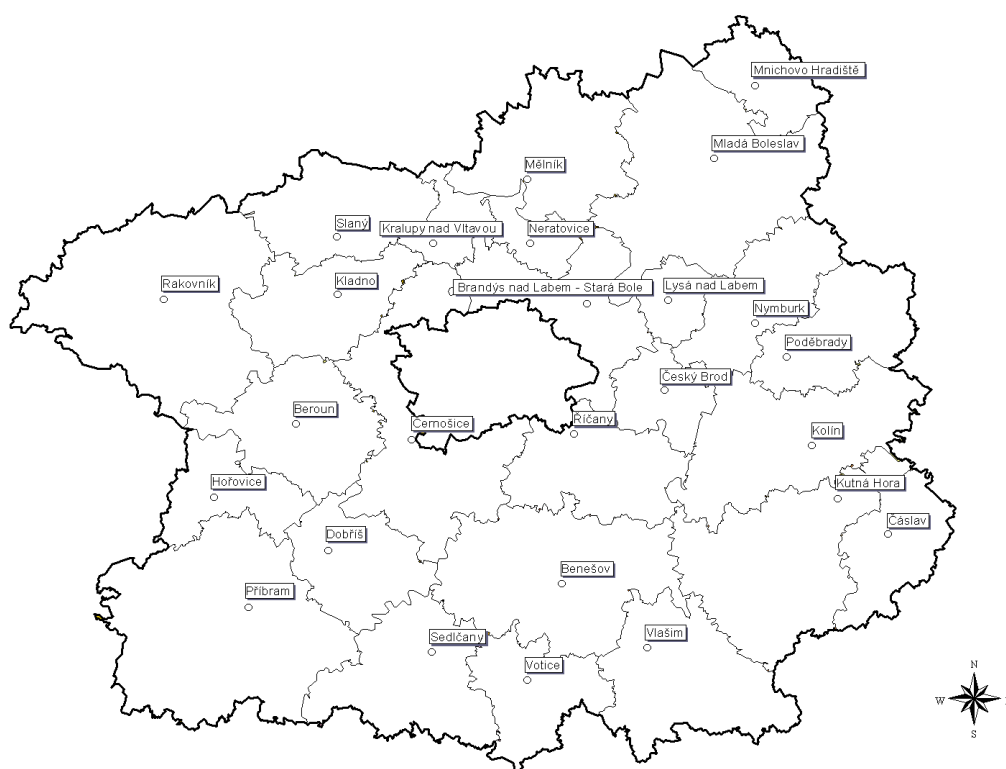
- regionální investiční podpora podle nařízení Komise (ES) č. 1628/2006, respektive Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 (oblast podpory 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3),
- de minimis podle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 (oblast podpory 2.3, 3.1, 3.2, 3.3),
- veřejná podpora na základě souhlasu EK v rámci notifikační procedury (oblast podpory 1.2).

I. Socioekonomická analýza

1. Základní profil regionu

Střední Čechy jsou regionem NUTS 2 a současně krajem. Administrativně se dělí na 10 okresů, 26 spádových obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) a 1 146 obcí. Podle rozlohy se jedná o největší kraj České republiky (tvoří téměř 14 % jejího území). Populačně je třetím největším krajem České republiky. Jako jediný kraj nemá na svém území krajské město a krajský úřad sídlí v Praze, která je jeho přirozeným socioekonomickým jádrem. Region Střední Čechy plní roli širšího zázemí hl. města Prahy, což ovlivňuje v různé intenzitě celou řadu socioekonomických jevů a procesů.

Obrázek 1: Obvody obcí s rozšířenou působností v NUTS 2 Střední Čechy

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ

Poloha Středních Čech v zázemí Prahy má převážně pozitivní vliv na socioekonomický rozvoj území (např. na zaměstnanost, migraci, podnikatelský sektor), v řadě aspektů však působí negativně (koncentrace investorů a návštěvníků do Prahy, silná koncentrace regionálních vazeb ve směru do Prahy na úkor vazeb mezi středisky v kraji, vysoká dopravní zátěž apod.). Takzvaný stínový efekt navíc způsobuje, že pro kraj je charakteristický velký počet malých obcí a málo velkých měst. Rozdrobenost sídelní struktury daná nízkým průměrným počtem obyvatel na 1 obec následně ovlivňuje i vybavenost sociální a technickou infrastrukturou.

Hustota zalidnění území je v rámci ČR podprůměrná. Nejvyšší je v důsledku intenzivní průmyslové výroby a silné migrace pracovní síly v 60. a 70. letech ve SO ORP Kladno,

Neratovice a Kralupy nad Vltavou. V těchto jednotkách je také nejvyšší míra urbanizace. Ve většině okresů Středočeského kraje žije v obcích s počtem obyvatel do 2 000 více než 40 % populace, přičemž v okrese Rakovník je to dokonce 60 %.

Tabulka 3: Klíčové ukazatele základního profilu regionu (2005)

Ukazatel (jednotka)	Střední Čechy	Česká republika
Počet obcí	1 146 (18,3 % ČR)	6 249
Průměrný počet obyvatel na 1 obec	991	1 634
Hustota zalidnění (obyv./km ²)	105,1	130
Podíl městského/venkovského obyvatelstva (%)	54,3/45,7	70,1/29,9

Zdroj: ČSÚ

Z evropského pohledu jsou Střední Čechy, podobně jako ostatní regiony ČR s výjimkou Prahy, stále chápány jako do určité míry zaostávající. Jak vyplývá z dat EUROSTATU, je zaostávání dáno zejména celkovým ekonomickým výkonem vyjádřeným hrubým domácím produktem v paritě kupní síly (HDP PKS), zatímco jiné ukazatele jsou již mnohem příznivější. HDP PKS Středních Čech dosahuje cca 65,8 % průměru HDP EU25 vyjádřeného v paritě kupní síly (2004). Po Praze je sice tento region na druhém místě, nicméně rozdíly mezi ostatními regiony soudržnosti nejsou příliš významné (nejméně má Střední Morava s 56,3 %). Největší rozdíly stále přetrvávají mezi Prahou a ostatními částmi České republiky. Ze srovnání s Evropou vyplývá, že region má poměrně vyspělou sektorovou strukturu ekonomiky, což platí zejména pro relativně nízký počet osob zaměstnaných v zemědělství (4,1 %). Podíl zaměstnaných v průmyslu je oproti evropskému průměru stále relativně vyšší (o cca 10 %) na úkor sektoru služeb. V oblasti nezaměstnanosti se Střední Čechy (5,4 %) pohybují pod evropským průměrem (9,0 %). Výraznější zaostávání bylo zaznamenáno v oblasti vzdělanostní struktury, kde Střední Čechy (podíl vysokoškoláků 8,5 %) zaostávají jak za průměrem celé EU (20,6 %), tak mezi novými členskými zeměmi (průměr 14,8 %)¹. V tomto směru se ovšem jedná o strukturální problém českého školství, který je společný pro celou ČR.

Tabulka 4: Základní srovnání NUTS 2 Střední Čechy s ČR a EU (2004)

Ukazatel	NUTS 2 Střední Čechy	Česká republika	Evropská unie (EU25)
Růst HDP (% , 2003 = 100 %)	3,4	4,6	2
HDP/osobu PPS (%)	65,8	70,1	100
Podíl EAO zam. v priméru (%) z celkového počtu EAO	4,1	5,1	4
Podíl EAO zam. v sekundéru (%) z celkového počtu EAO	38,0	37,8	28,1
Podíl EAO zam. v terciéru (% , 2004) z celkového počtu EAO	57	58,3	69,8
Nezaměstnanost (% , 2004)	5,4	8,3	9,0
Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyv. ve věku 25–64 let (% , 2001)	8,5	11,9	20,6

¹ Údaje na reg. úrovni pouze ze SLDB za rok 2001.

Zdroj: EUROSTAT, ČSÚ

2. Struktura obyvatel a sociální infrastruktura

Věková struktura obyvatelstva ve Středních Čechách je v rámci ČR spíše nepříznivá, tzn. podíl nejmladších věkových kategorií je v rámci ČR podprůměrný a podíl starších věkových kategorií naopak nadprůměrný. To klade zvýšené nároky především na infrastrukturu v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb ve střediscích na mikroregionální a subregionální úrovni. Nejstarší obyvatelstvo mají SO ORP na vnějším okraji regionu (nejvíce Poděbrady, Votice a Mnichovo Hradiště), relativně nejmladší naopak v zázemí Prahy (příznivý vliv migrace za prací v průmyslu v 60. a 70. letech i současné suburbanizace). Od roku 1991 do současnosti se věková struktura kraje zhoršila, ale ve srovnání s ostatními regiony ČR relativně málo. Vůbec nejméně to platí o regionech v těsné blízkosti Prahy, kde naopak vlivem migrace mladších rodin roste počet nejmladších věkových kategorií, a tedy i poptávka po službách v oblasti vzdělávání a volnočasových aktivit a některých sociálních službách.

Vzdělanostní úroveň obyvatelstva je v regionu Střední Čechy výrazně pod průměrem ČR, přestože se v posledních letech zvyšovala rychleji než v ostatních regionech. Nízká vzdělanostní úroveň je opět dána koncentrací vzdělanějšího obyvatelstva do Prahy. Nejvzdělanější obyvatelstvo mají díky přílivu mladšího obyvatelstva s vyšším vzděláním SO ORP v těsném zázemí Prahy (nejvíce Říčany, Černošice), nejméně vzdělané naopak SO ORP v okrajových částech regionu, zejména v jeho západní části.

Velký počet populačně malých obcí popsaný výše s sebou přináší slabší vybavenost sociální infrastrukturou v porovnání s ostatními regiony ČR. Platí to i o základní občanské vybavenosti jako jsou školy nebo zdravotnická zařízení, kterými disponuje v rámci ČR výrazně podprůměrný podíl obcí. Platí to bez výraznějších rozdílů pro celé Střední Čechy.

Dynamika populačního vývoje v posledních 15 letech (změny v úrovni porodnosti, vysoké přírůstky migrací v zázemí Prahy) vyvolává vysoké nároky na organizaci a zajištění infrastruktury v oblasti počátečního vzdělávání. Pokles počtu žáků se projevuje na prvním stupni základních škol, druhý stupeň vykazuje stabilní stav od roku 1996. V kraji je 44,8 % základních škol malotřídních a vzhledem ke klesajícímu počtu žáků jim mnohdy hrozí zrušení. Na těchto školách přitom studuje více než 14 % dětí, což patří v ČR k nadprůměrným hodnotám. V zázemí Prahy naopak růst počtu obyvatel migrací vyvolává potřebu nových školských zařízení (např. Říčany). Na úrovni středního vzdělávání je patrná koncentrace zařízení do okresních center. Nejvíce gymnázií mají okresy Praha-východ a Příbram, žádné naopak nemá okres Praha-západ. Ten nemá, stejně jako okres Rakovník, ani vyšší odbornou školu. Podle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji (2006) řeší mnoho škol problémy s nevyhovující vybaveností (zejména v oblasti ICT, ale problémy jsou i jinde – odborné učebny, bezbariérový přístup) a tato situace vyžaduje investice do rekonstrukcí a nákupu vybavení.

Středočeský kraj má nejméně lékařů i nemocničních lůžek na 1 000 obyvatel v ČR (zčásti to však opět souvisí s administrativním vyčleněním Prahy). Největší nedostatek vykazují lůžka následné péče, včasné léčebné rehabilitace a dětské psychiatrie. Avšak podle Koncepce zdravotnictví ve Středočeském kraji je cca 12 % lůžek naopak považováno za nadbytečných. Zejména akutní lůžka základních oborů jsou málo využívána a neefektivně rozložena. V regionu tudíž vzniká potřeba transformace lůžek a zdravotnických zařízení.

Počet míst v zařízeních sociálních služeb v přepočtu na 1 000 obyvatel je ve Středočeském kraji téměř u všech sledovaných typů pod průměrem ČR. Mnohem podstatnější než kapacita jsou problémy s kvalitou těchto zařízení, které se objevují především v souvislosti se standardy kvality sociálních služeb. Podle sociálně-demografické analýzy Středočeského kraje (2004) vykazuje kvalita poskytované péče závažné nedostatky, a to především z hlediska zachování důstojnosti a soukromí klientů.

Možnosti volnočasových aktivit (kulturního i sportovního vyžití) jsou opět silně ovlivněny potenciálem Prahy, protože její divadla, muzea, ale i sportoviště jsou poměrně snadno dostupná i pro obyvatele Středočeského kraje. Neplatí to však pro jeho okrajové části, které jsou v tomto ohledu nedostatečně vybavené. Na úrovni okresů se pak projevuje poměrně výrazná koncentrace do několika center (zejména Kladna, Mladé Boleslavi a Příbrami).

Tabulka 5: Klíčové ukazatele struktury obyvatelstva a sociální infrastruktury

Ukazatel (jednotka, rok)	Střední Čechy	Česká republika
Index stáří (2003)	92,8 %	91,6 %
Index vzdělanosti (2001)	38,4	42,6
Podíl obcí, v nichž se nachází škola (% , 2004)	34,4	42,0
Podíl obcí, v nichž se nachází zdravot. zařízení (% , 2004)	32,5	36,2
Počet lékařů na 1 000 obyvatel (2005)	3,0	4,0
Počet nemocničních lůžek na 1 000 obyvatel (2005)	7,3	8,6
Místa v ústavech soc. péče pro dospělé na 1 000 obyv. (2005)	0,82	0,88
Místa v domovech důchodců na 1 000 obyv. (2004)	3,70	3,71
Místa v penzionech pro důchodce na 1 000 obyv. (2005)	0,84	1,26
Místa v domech s pečovatelskou službou na 1 000 obyv. (2005)	2,79	3,02

Pozn.: Index stáří = poměr mezi podílem obyvatel ve věku 60 a více let a podílem obyvatel ve věku 0–14 let vyjádřený v % (čím vyšší hodnota, tím starší obyvatelstvo).

Index vzdělanosti = součet vážených podílů populace starší 15 let středoškolsky (váha 1) a vysokoškolsky (váha 2) vzdělaných (čím vyšší hodnota, tím vzdělanější obyvatelstvo).

Zdroj: ČSÚ

3. Věda a výzkum

Ačkoli Středočeský kraj nedisponuje žádnou veřejnou vysokou školou, jeho podíl na celkových veřejných výdajích určených na vědu a výzkum je hned po Praze druhý nejvyšší mezi kraji ČR. Pozice obou krajů v rámci ČR v oblasti vědy a výzkumu je v tomto ohledu mimořádně silná – Praha a Středočeský kraj se v roce 2005 dělily o téměř 60 % (57,9 %) z celkového objemu veřejných výdajů na vědu a výzkum v ČR. Také podle počtu vědeckých pracovníků je Středočeský kraj v rámci ČR na špičce (3. místo po Praze a Jihomoravském kraji).

Soukromé vysoké školy, převážně ekonomického zaměření, se v regionu nacházejí pouze v Kladně, Kolíně a Mladé Boleslavi. Z veřejných vysokých škol sídlí v Brandýse nad Labem pobočka Pedagogické fakulty UK, v Kostelci nad Černými Lesy pobočka České zemědělské univerzity, v Lánech pobočka Školského lesního, resp. zemědělského podniku a v Kladně pobočka Českého vysokého učení technického (Fakulta biomedicínského inženýrství). V září 2005 byl Zastupitelstvem Středočeského kraje schválen projekt na vybudování veřejné vysoké školy neuniverzitního typu, která by měla být akreditována v oborech strojírenství, elektrotechnika a informatika, ekonomika a management a působit v Poděbradech, Mladé Boleslavi, Čáslavi a Kutné Hoře.

Ve Středočeském kraji najdeme značné množství vědeckých a výzkumných ústavů, které tak do jisté míry kompenzují malý počet vysokých škol. Významné zastoupení zde mají ústavy Akademie věd České republiky. Jedná se o ústavy Archeologický, Astronomický, Botanický,

Geologický, Jaderné fyziky, Anorganické chemie a Živočišné fyziologie a genetiky. Z dalších vědeckých institutů je třeba zmínit například Biopharm v Jílovém u Prahy, specializující se na výzkum biofarmak a veterinárních přípravků a přípravků na ochranu rostlin, nebo detašovanou laboratoř Ústavu paliv a maziv v Kolíně, kde se testují strojní motorové agregáty.

Tabulka 6: Klíčové ukazatele vědy a výzkumu

Ukazatel (jednotka, rok)	Střední Čechy	Česká republika
Výdaje na vědu a výzkum (mil. Kč, 2005)	8 561 (20,3 % ČR)	42 198
Počet vědeckých pracovníků (2005)	5 044 (7,7 % ČR)	65 379

Zdroj: ČSÚ

4. Ekonomika a podnikání

Středočeský kraj vykazuje výraznou dynamiku růstu HDP. V přepočtu na 1 obyvatele vzrostla hodnota HDP v období 1993–2005 více než 3×, což je po Praze druhé nejvyšší tempo v mezikrajském srovnání. HDP Středních Čech v přepočtu na 1 obyvatele je dnes v rámci ČR podprůměrný, stejně jako ve všech ostatních krajích s výjimkou Prahy, která republikový průměr výrazně zvyšuje. V pořadí podle velikosti HDP na obyvatele je dnes Středočeský kraj na 3. místě ze 14 krajů ČR (po Praze a Plzeňském kraji). HDP Středočeského kraje opět negativně ovlivňuje to, že je z něj administrativně vyčleněna Praha, přestože je jinak jeho funkční součástí a obecně má její přítomnost na výši HDP Středočeského kraje příznivý vliv.

Středočeský kraj se na celkovém vývozu České republiky v roce 2005 podílel 20,2 procenty, což je jednoznačně nejvyšší hodnota na úrovni krajů ČR. Na vysokém vývozu Středočeského kraje se zásadní měrou podílí automobilka Škoda Auto v Mladé Boleslavi, která je největším českým exportérem a vytváří v regionu se svými subdodavateli průmyslový klastr. Region je však na tomto odvětví do značné míry závislý (kromě Škody Auto je v regionu ještě automobilka TPCA u Kolína), a je tedy náchylný vůči výkyvům celosvětové ekonomiky.

Středočeský kraj je rovněž velmi atraktivní pro zahraniční investice, což souvisí s jeho exponovanou polohou v zázemí Prahy. Při srovnání sledovaných let vykazuje Středočeský kraj výrazný nárůst objemu PZI a stabilně si drží druhou pozici v podílu na celkovém objemu PZI v ČR v absolutním vyjádření i v přepočtu na obyvatele hned za Prahou. Většina investic směřuje do průmyslu, zvláště do automobilového. Pouze malá část projektů se nevěnuje výrobní činnosti. Největší technologické centrum (TC) bylo založeno v Mladé Boleslavi (německá investice do Škody Auto). Na úrovni kraje přitahují nejvíce investic centra automobilového průmyslu – Mladá Boleslav (dlouhodobě) a Kolín (po příchodu TPCA). Nadprůměrnou pozici si v tomto ohledu drží oba okresy v zázemí Prahy – Praha-západ a Praha-východ – a okres Beroun.

Zaměstnanost v primárním sektoru ve Středočeském kraji v porovnání let 1993 a 2005 klesla o téměř 40 % a v sekundárním téměř o 15 %. Nejvyšší zaměstnanost v primárním sektoru vykazují SO ORP na jihozápadě regionu, které jsou nejméně industrializované. Výrazně nejvyšší zaměstnanost v sekundárním sektoru vykazuje přirozeně SO ORP Mladá Boleslav a sousední Mnichovo Hradiště (vliv Škody Auto) a dále Hořovice. Zaměstnanost naopak rostla v terciárním sektoru, a to zejména v bezprostředním okolí Prahy. Středočeský kraj vykazuje v sekundárním sektoru nižší podíl zaměstnanců, než je republikový průměr, a to i přes přítomnost zmíněného výrobce automobilů Škoda Auto, který zásadním způsobem ovlivňuje exportní výkonnost regionu. Podíl zaměstnanců primárního a terciárního sektoru naopak mírně převyšuje průměr v ČR.

Středočeský kraj vykazuje vzhledem ke své populační velikosti vysoký počet podnikajících fyzických osob. Naopak počet podnikajících právnických osob je v rámci ČR výrazně podprůměrný, což je mj. způsobeno opět Prahou, která „stahuje“ právnické osoby i ze Středočeského kraje. To se projevuje i na struktuře firem podle počtu zaměstnanců. Zatímco počet mikrofirem (do 9 zaměstnanců) je ve Středních Čechách mírně nad průměrem ČR, počet malých a zvláště středních firem, které se častěji lokalizují ve větších centrech, je naopak podprůměrný.

Tabulka 7: Klíčové ukazatele ekonomiky a podnikání

Ukazatel (jednotka, rok)	Střední Čechy	Česká republika
HDP na obyvatele (b. c., Kč, 1993)	78 845	98 763
HDP na obyvatele (b. c., Kč, 2005)	269 674	290 232
Růst HDP na obyvatele v letech 1993–2005 (%)	342,0	293,9
Hodnota exportu do zahraničí (mil. Kč, 2005)	377 143 (20,2 % ČR)	1 868 586
Objem přímých zahranič. investic (mil. Kč, 2005)	159 698 (10,7 % ČR)	1 491 564
Objem přímých zahranič. investic na 1 obyv. (tis. Kč, 2005)	138,9	145,8
Zaměstnanost v priméru (% celkového počtu EAO, 2005)	4,1	4,0
Zaměstnanost v sekundéru (% celkového počtu EAO, 2005)	37,9	39,4
Zaměstnanost v terciéru (% celkového počtu EAO, 2005)	58,0	56,6
Počet fyz. osob – plátců DPH na 1 000 obyvatel (2003)	32,9	27,8
Počet práv. osob – plátců DPH na 1 000 obyvatel (2003)	10,4	13,1
Počet mikrofirem (do 9 zam.) na 1 000 obyv. (2004)	158,3	156,4
Počet malých firem (10–49 zam.) na 1 000 obyv. (2004)	4,3	4,8
Počet středních firem (50–249 zam.) na 1 000 obyv. (2004)	0,9	1,1

Pozn.: EAO = ekonomicky aktivní obyvatelstvo

Zdroj: ČSÚ, CzechInvest, MF ČR

5. Cestovní ruch

Klíčovými přírodními atraktivitami regionu Střední Čechy jsou především velkoplošná chráněná území, která jsou s výjimkou Českého krasu rozmístěna zejména v oblastech tzv. vnitřní periferie, tedy při vnější hranici regionu. Jedná se o CHKO Český kras, Křivoklátsko (biosférická rezervace UNESCO), Český ráj (geopark UNESCO), Kokořínsko a Blaník. Mezi další přírodně atraktivní území patří například kaňony řek Vltavy a Sázavy. Mezi klíčové kulturní atraktivity patří především historická města v čele s Kutnou Horou (součást Seznamu světového dědictví UNESCO). Dalšími kulturně-historickými atraktivitami jsou hrady a zámky, archeologické a církevní památky, vesnické architektonické objekty a soubory a průmyslové památky. Ve Středočeském kraji se nachází řada dalších kulturních atraktivit, významná část z nich je však v nevyhovujícím technickém stavu. Řada kulturně či architektonicky cenných objektů navíc postrádá účelné využití, např. právě pro cestovní ruch.

Střední Čechy tak mají potenciál pro řadu forem cestovního ruchu, zejména pro příměstský cestovní ruch (včetně chataření, chalupaření a jednodenních návštěv), poznávací turistiku

(zahraničními návštěvníky jsou nejnavštěvovanější Karlštejn a Kutná Hora, domácími i další atraktivní místa), venkovskou turistiku a agroturistiku a incentivní a kongresovou turistiku (i díky poloze v zázemí Prahy).

Jedním z významných faktorů zvyšujících návštěvnost hlavních atraktivit v regionu je geografická poloha blízko Prahy. Střední Čechy mají potenciál nabízet alternativní atraktivity, atrakce či služby pro turisty, kteří přijedou do Prahy, a získat tak část poptávky směřované do Prahy. Platí to zvláště pro atraktivity s dobrou dopravní dostupností kolem hlavních silničních tahů (např. Beroun, Konopiště). Poloha v zázemí Prahy však s sebou nese i problémy. Poptávka v cestovním ruchu ve Středních Čechách je dále realizována převážně prostřednictvím krátkých (zejména jednodenních) pobytů. Střední Čechy mají vysoký potenciál pro jednodenní návštěvy, které však přináší obcím i podnikatelům malé zisky. Počet vícedenních návštěvníků Středních Čech je vzhledem k jejich plošné i populační velikosti v rámci Česka mírně podprůměrný. Rovněž podíl cizinců mezi návštěvníky je výrazně pod průměrem za celou ČR, navíc v posledních letech stagnuje nebo dokonce mírně klesá. Mezi zahraničními návštěvníky Středních Čech dominují, tak jako ve většině krajů Česka, Němci (přibližně 30 % celkového počtu cizinců), s odstupem následovaní Slováky, Nizozemci, Francouzi, Poláci a Italy. Pro Střední Čechy je dále typická nadprůměrně vysoká sezónnost cestovního ruchu (tzn. koncentrace návštěvníků do letního období), daná zejména absencí významnějších lázeňských či lyžařských středisek.

Ubytovací i doplňkové služby v cestovním ruchu jsou v rámci kraje rozmístěny v závislosti na hlavních atraktivitách. Obecně platí, že počet ubytovacích zařízení je vzhledem k poptávce dostatečný, avšak ne co se týká kvality a struktury. Podle Programu rozvoje cestovního ruchu ve Středočeském kraji má region podprůměrný podíl kapacity hotelů s vyšším standardem (4- a 5hvězdičkových) na celkové kapacitě ubytovacích zařízení v kraji (3,3 % ve srovnání s 3,8 % v celé ČR). Uvedenou skutečnost potvrzuje také dotazníkový průzkum provedený mezi návštěvníky regionu, z něhož vyplývá, že tito hodnotí kvalitu ubytovacích kapacit negativně. Nízká kvalita ubytovacích i dalších služeb výrazně omezuje možnosti kraje lákat do regionu návštěvníky za zahraničí, nabízet návštěvníkům široké spektrum služeb a prodloužit tak dobu jejich pobytu v regionu.

Na území přirozených turistických oblastí s výjimkou Českého ráje není cestovní ruch rozvíjen koordinovaně. Jinde je sice oblast cestovního ruchu často jednou z klíčových os rozvoje mikroregionů (např. Ladův kraj, Posázaví, Karlštejnsko), ale obvykle je jeho role přeceňována a spolupráce probíhá spíše realizací jednoho nebo několika konkrétních společných projektů v této oblasti než uceleným destinačním řízením. Absence řízení rozvoje cestovního ruchu v přirozených turistických oblastech tak představuje jeden z významných problémů rozvoje cestovního ruchu na území kraje.

Tabulka 8: Klíčové ukazatele cestovního ruchu

Ukazatel (jednotka, rok)	Střední Čechy	Česká republika
Počet vícedenních návštěvníků (2005)	770 670 (6,2 % ČR)	12 361 793
Podíl cizinců na počtu vícedenních návštěvníků (% , 2005)	30,0	51,3
Index sezónnosti cestovního ruchu (2004)	2,90	2,72
Průměrná doba pobytu zahraničních návštěvníků (dny, 2005)	3,5	4,1
Podíl kapacity ubytovacích zařízení vyšší kvality (4- a 5hvězdičkových) na celkové kapacitě (% , 2005)	3,3	3,8

Pozn.: Index sezónnosti je spočítán jako součet druhých mocnin čtvrtletních podílů příjezdů a vydělen 1 000 (čím vyšší index, tím vyšší sezónnost).

Zdroj: ČSÚ, CzechTourism, vlastní výpočty

6. Trh práce

Nabídka pracovních příležitostí v regionu je výrazně ovlivněna pražským trhem. Více než polovina ekonomicky aktivních obyvatel Středočeského kraje (51,7 %) vyjíždí do zaměstnání mimo své bydliště, což je nejvíce v celé republice. Ještě výrazněji se to projevuje na podílu zaměstnanců vyjíždějících mimo kraj svého bydliště. Ze Středočeského kraje totiž vyjíždělo v roce 2001 (údaje ze SLDB) pracovat do jiného kraje více než 18 % ekonomicky aktivních obyvatel, což je údaj, který výrazně převyšuje hodnoty všech ostatních krajů. Tento jev je přirozeným důsledkem polohy kraje v zázemí Prahy (největší podíly vyjíždějících pak přirozeně vykazují okresy Praha-východ a Praha-západ).

Středočeský kraj má v rámci ČR dlouhodobě vysoké průměrné mzdy. Pozice kraje v republice se navíc v tomto ohledu v čase výrazně zlepšuje. V roce 2005 kraj zaujímal druhou příčku po hlavním městě a jako jediný z mimopražských krajů se blížil průměru ČR. Ze srovnání mezd uvnitř kraje vychází zdaleka nejlépe okres Mladá Boleslav, kde je průměrná mzda dokonce vyšší než ve dvou pražských obvodech (Praha 12 a 3). Naopak okresy Rakovník, Příbram, Nymburk a Benešov mají nejnižší mzdy z celého kraje. Znovu se tedy projevuje zhoršující se situace s klesající exponovaností území vůči Praze.

Míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji je ve srovnání s ostatními kraji nízká. Lepších hodnot dosahuje pouze Praha a podobně jako Středočeský kraj jsou na tom ještě kraje Jihočeský a Plzeňský. Analogicky pozitivně je možné hodnotit i další aspekty trhu práce. Středočeský kraj měl v roce 2005 velmi málo uchazečů na 1 volné pracovní místo (5,8) a má rovněž podprůměrný podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkovém počtu lidí bez práce. Nejnižší nezaměstnaností se vyznačují SO ORP s největší exponovaností vůči Praze, příp. dalším rozvojovým centřům (zejm. Mladé Boleslavi). Nejvyšší míra nezaměstnanosti je v SO ORP Kutná Hora, Čáslav, Kladno, Slaný, Mělník a Příbram, postižených perifernější polohou, případně strukturálními problémy. Tyto regiony mají také horší strukturu nezaměstnaných (např. vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných).

Tabulka 9: Klíčové ukazatele trhu práce

Ukazatel (jednotka, rok)	Střední Čechy	Česká republika
Průměrná mzda (ČR = 100, 2005)	97,9	100,0
Růst průměrné mzdy v letech 1995–2005 (%)	231,7	232,9
Registrovaná míra nezaměstnanosti (% , 2005)	6,25	8,88
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (% , 2005)	34,9	41,7
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo (2005)	5,8	9,8

Zdroj: ČSÚ a MPSV

7. Doprava a dopravní infrastruktura

Dopravní infrastruktura Středních Čech má historicky vzniklý radiální charakter a vysokou hustotu dopravních sítí, což je dále akcentováno výstavbou železničních koridorů, které vedou z Prahy čtyřmi směry, a výstavbou sítě dálnic a rychlostních silnic. Vzhledem k uspořádání dopravní infrastruktury České republiky je přes kraj vedena i významná část mezinárodní dopravy a tranzitních cest mezi ostatními kraji. Území Středočeského kraje tak plní funkci tranzitu pro cesty do Prahy i mezi kraji.

Do Prahy vedou až na jednu výjimku všechny dálnice a rychlostní silnice Čech, tj. devět komunikací nejvyšší kategorie a relativně vysoké kvality. Naopak prozatím zcela chybí propojení sídel Středočeského kraje kvalitními komunikacemi tangenciálními vůči Praze.

Silnice II. a III. třídy na území Středočeského kraje slouží hlavně k napojení jednotlivých částí regionu a obcí na nadregionální silniční síť. Jejich současný stav a parametry však velmi často neodpovídají jejich dopravnímu významu a obecně jsou horší než u nadregionální silniční sítě. V uspořádání a parametrech silniční sítě lze najít řadu nedostatků, především nedokončený Pražský okruh R1, který je vybudován pouze ve dvou úsecích, a nevyhovující stav aglomeračního okruhu kolem Prahy, silnice II/101, jejíž vedení po silnicích nízkých návrhových parametrů s mnoha průjezdy obcemi a ne vždy vhodné trasování neodpovídá potřebám Středočeského kraje. Také další komunikace všech kategorií však mají řadu nevyhovujících či konfliktních úseků (průtahy městy a obcemi, nedostatečná šířka vozovky, únosnost a podjezdová výška mostů, špatné rozhledové poměry na křižovatkách a železničních přejezdech, nevhodné trasování v blízkosti sídel a přírodně cenných lokalit a nedokonalé dopravní značení ohrožující bezpečnost silničního provozu). Problematické je také silniční napojení některých lokalit vhodných pro rozvoj podnikání.

Též infrastruktura veřejné dopravy je orientována na dojížděku do Prahy, hlavní železniční tratě mají s výjimkou spojení Kolín–Nymburk–Mělník (vedoucího až do Ústí nad Labem) radiální charakter. Tangenciální trasy jsou většinou malé dráhy o nízkých návrhových parametrech s nejistou budoucností. Železniční uzel Praha je na počátku své přestavby a pro Středočeský kraj se po jejím dokončení stane nejvýznamnějším železničním uzlem, za kterým budou následovat „koridorové“ uzly Kolín, Benešov u Prahy, Beroun a Kralupy nad Vltavou. Hlavní železniční tahy Středočeským krajem probíhají zčásti již modernizovanými tranzitními železničními koridory, které probíhají v trasách evropské dopravní sítě TEN-T. Jejich modernizace byla z velké části dokončena (1. koridor), s výjimkou železničních uzlů, a SZDC připravuje její pokračování (3. a 4. koridor). Velmi hustá síť linek regionální autobusové dopravy na území Středočeského kraje je orientována především na regionální centra (zejména bývalá okresní města) a dále na Prahu. V 19 městech je navíc provozována městská autobusová doprava. Regionální autobusová doprava by měla tvořit významný doplněk páteřní sítě kolejové dopravy a zajišťovat přepravu cestujících především tam, kde neexistuje kvalitní železniční spojení. Současná situace ve Středočeském kraji tomu ovšem často neodpovídá. Železniční a autobusová doprava si kvůli souběžným, kapacitně nevyužitým spojům často konkurují. Jedním z důvodů je kromě nedostatečné tarifní a časové integrace nabídky i obvyklá nepřítomnost přestupních terminálů autobusové dopravy v blízkosti významných železničních stanic, která brání prostorové integraci nabídky. V části regionu v blízkosti Prahy je nabídka veřejné dopravy zahrnuta do systému Pražské integrované dopravy (PID). Tento integrovaný dopravní systém je však organizován především pro potřebu dojíždění středočeských obyvatel do Prahy (a naopak) a pro pokrytí tangenciálních přepravních vztahů není vhodný. Středočeský kraj proto vyvíjí samostatný integrovaný dopravní systém Středočeské integrované dopravy (SID), který bude více zaměřen na potřeby regionu. Nedořešena zatím zůstává budoucí koordinace obou integrovaných dopravních systémů. Problémem je také absence společných přestupních terminálů železniční a autobusové dopravy (například v Kladně, Neratovicích, Berouně, Kutné Hoře a Říčanech), nedostatečné vybavení železničních stanic (například nedostatečné parkovací plochy systému P+R a B+R), bariérový přístup na železniční zastávky, zastaralá síť železničních zastávek (v některých lokalitách chybějí, zatímco v jiných již ztratily původní význam) a malé používání moderních technologií (např. telematiky) v železniční dopravě.

Vodní doprava ve Středočeském kraji využívá labsko-vltavské vodní cesty, která má napojení na evropskou síť vodních cest a spojení s mořskými přístavy. Labe je splavné do Chvaletic (do Opatovic vedené jako vodní cesta využitelná), Vltava v úseku Slapy–Mělník.

Letecká doprava pro Středočeský kraj je soustředěna především na letiště Praha-Ruzyně (veřejné mezinárodní letiště), které má dominantní postavení mezi letišti v ČR a zajišťuje přes 94 % celkových výkonů v osobní přepravě a přes 84 % v nákladní letecké přepravě. Nedostatkem je chybějící napojení letiště na kolejovou dopravu, nedostatečné je i napojení

na rychlostní silniční síť. Dalšími v kraji jsou letiště v Mnichově Hradišti (veřejné mezinárodní letiště), letiště Vodochody (neveřejné mezinárodní letiště; uvažuje se o možném využívání nízkonákladovými dopravci), vojenské letiště Čáslav a dalších dvanáct malých civilních letišť. Mezi hlavní problémy letecké dopravy ve Středočeském kraji patří zejména neucelená koncepce rozvoje jednotlivých letišť (velký počet letišť, ale chybí jasné vymezení priorit) a nedostatečná infrastruktura pro moderní provozování letecké dopravy.

V rovinatých částech kraje je ke každodenní dopravě hojně využívána také cyklistická doprava. Rozvojovou aktivitu v budování cyklistické infrastruktury a zvýšení bezpečnosti cyklistů na komunikacích se silným automobilovým provozem lze ovšem směřovat do všech oblastí kraje. Ukazuje se totiž, že cyklistická doprava se silně rozvíjí i v kopcovitých terénech. V porovnání s ostatními kraji existují ve Středočeském kraji velké rezervy ve vybudovaných stezkách a vyznačených trasách. Současně chybí doprovodná infrastruktura a opatření, která by alespoň částečně segregovala cyklistickou dopravu od automobilové a zvyšovala tak její bezpečnost.

8. Životní prostředí

Kvalita ovzduší ve Středočeském kraji na základě sledování emisní bilance a imisního zatížení území kolísá. Snižování emisí, zejména SO_2 , do roku 2003 bylo důsledkem rekonstrukcí významné části stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Nepříznivá je emisní bilance u NO_x (oxidů dusíku), VOC (těkavých organických látek) a imisní bilance u PM10 (suspendovaných částic frakce 10 mikrometrů) a ozonu. Je způsobena neustálým nárůstem provozu mobilních zdrojů znečišťování ovzduší (NO_x , PM10 a ozon).

Kvalita podzemních vod je převážně vyhovující, pouze některé vzorky nevyhovují normativům kvůli zvýšeným koncentracím dusičnanů (NO_3^-). Kvalitativně nejhorší jsou zdroje z mělkých horizontů odebíraných v sedimentech řek a menších vodotečí v jižní části kraje. Podzemní voda z křídových kolektorů v severní části kraje je nezávadná. Povrchové zdroje se při veřejném zásobení pitnou vodou významně uplatňují především v centrální a jižní části Středočeského kraje. Zásobení hl. m. Prahy a centrální části Středočeského kraje je zajišťováno spolu s podzemními zdroji z úpravny vody Káraný především z vodárenské nádrže Želivka.

Na území kraje se v roce 2005 vyskytovalo 343 čistíren odpadních vod. Jedinou obcí na území Středočeského kraje, která má více než 2 000 obyvatel a nemá čistírnu odpadních vod, resp. není na ni napojena, a nesplňuje tak závazek ČR vůči EU, je Velký Osek v okrese Kolín. Naopak mezi obcemi do 2 000 obyvatel má napojení na čistírnu odpadních vod jen malá část.

Na území kraje se nacházejí staré ekologické zátěže a devastace charakteru starých skládek a kontaminovaných průmyslových objektů. Mezi nejvíce postižené lokality lze zařadit území s výskytem radioaktivity, půdami a podzemními vodami kontaminovanými ropnými látkami, těžkými kovy, chlorovanými uhlovodíky a dioxiny. Odstranění starých ekologických zátěží je velice nákladné. Řada z nich zůstává neřešena především tam, kde náklady na sanaci přesahují cenu vlastních nemovitostí nebo kde nejsou vyjasněna vlastnická práva.

9. Dosavadní zkušenosti s čerpáním prostředků ze SF

Česká republika v oblasti čerpání prostředků ze strukturálních fondů disponuje pouze zkušenostmi z představní pomoci a ze zkráceného programovací období 2004–2006. V období 2004–2006 nebyly realizovány žádné samostatné regionální operační programy, klíčovou zkušeností pro regiony NUTS 2 byl proto Společný regionální operační program (SROP).

Zkušenosti s předvstupní pomocí

Předvstupní programy SAPARD, Phare a ISPA mohly kandidátské země využívat v období 2000–2006. Kraje, resp. krajské úřady se na implementaci podílely především v programu Phare, a to mimo jiné v oblasti konzultace projektů a administrace. Ještě výraznější roli hrály kraje v programu Phare CBC, zaměřeného na příhraniční spolupráci států, resp. regionů. Středočeský kraj, který není příhraničním regionem, byl v tomto ohledu znevýhodněn a v období 2004–2006 nemohl ve srovnání s ostatními kraji uplatnit tolik zkušeností z období předvstupní pomoci. Program SAPARD byl speciálním předvstupním programem pro zemědělství a rozvoj venkova, jehož cílem bylo přispět k zavádění práva Evropského společenství v oblasti společné zemědělské politiky a řešit prioritní a specifické problémy spojené s trvale udržitelnými změnami v sektoru zemědělství a ve venkovských oblastech kandidátských zemí. Ve Středních Čechách byli celkem zapojeni 104 příjemci a bylo realizováno 21 445 120 EUR veřejných výdajů.

Program Phare byl předvstupním programem zaměřeným především na přípravu institucí veřejné správy na vstup do EU a přijímání prostředků ze strukturálních fondů EU v jednotlivých regionech. Na území NUTS 2 Střední Čechy byl realizován Phare 2003, část II, ve 2 grantových schématech (GS). Jednalo se o GS na podporu podnikatelské infrastruktury a GS na podporu turistické infrastruktury.

Finanční nástroj předvstupní pomoci ISPA byl zaměřen na financování velkých infrastrukturních projektů v oblastech životního prostředí a dopravy. V oblasti životního prostředí byly podpořeny dva projekty, které měly dopad i na Středočeský kraj. Jejich cílem bylo obnovit infrastrukturu poškozenou povodněmi z roku 2002 (ČOV, kanalizační a vodovodní sítě, monitorovací stanice), tzv. „povodňová“ ISPA. V oblasti dopravy měly na Středočeský kraj dopad 4 projekty, přičemž tři z nich byly realizovány v rámci ISPA Povodně 2002.

Zkušenosti se SROP

V rámci SROP byly některé kompetence v implementaci programu delegovány na regiony soudržnosti (regionální rady). Díky tomu získaly regiony NUTS 2, resp. kraje zkušenosti s výběrem, kontrolou a finančním řízením projektů, což je cenné pro nadcházející programovací období.

Ve srovnání s dalšími 12 kraji zaujímal k 31. 12. 2006 Středočeský kraj šesté místo v počtu předložených žádostí o podporu (417 žádostí). Z hlediska objemu nárokovaných finančních prostředků z fondů EU obsadil Středočeský kraj třetí místo (2 358 mil. Kč). Vzhledem k výši alokovaných a nasmlouvaných prostředků se již nepředpokládá další příjem žádostí o podporu. K 31. 12. 2006, po roce a půl od zahájení programu (1. 5. 2004), bylo ze 173 projektů vybraných k financování ukončeno 54, tj. 31 % projektů. Na základě dosavadního monitorování realizovaných projektů lze předpokládat úspěšné dokončení zbývajících projektů v termínu do ukončení programu, včetně splnění indikátorů, ke kterým se zavázaly.

Uvnitř Středočeského kraje bylo nejvíce schválených projektů v okresech Příbram, Praha-východ a Benešov, nejméně naopak v Kladně a v Mladé Boleslavi.

Tabulka 10: Přehled realizovaných projektů a předložených žádostí

Priorita	Počet předložených žádostí o podporu	Počet realizovaných projektů	
		Celkem	Z toho ukončených k 31. 12. 2006
Priorita 1	17	11	5
Priorita 2	125	50	25
Priorita 3	111	65	14
Priorita 4	164	47	10

Zdroj: Měsíční analýza programu SROP k 31. 12. 2006 (MMR)

Největší počet projektů byl předložen v prioritě 4 – Rozvoj cestovního ruchu. Naopak menší počet projektů byl předložen v prioritě 1 – Regionální podpora podnikání. Jako hlavní důvody pro nízký počet předložených a schválených žádostí v této prioritě byly identifikovány:

- nízký počet drobných podnikatelů podnikajících v podporovaných OKEČ ve vybraných územích podporovaných v rámci priority 1,
- málo atraktivní výše podpory pro drobné podnikatele vzhledem k administrativní a časové náročnosti související s předložením žádosti a řízením projektu,
- velká finanční zátěž pro drobné podnikatele z důvodu povinného kofinancování projektů a povinnosti zajistit finanční krytí projektu před obdržetím dotace.

V oblasti implementace SROP v období 2004–2006 byla v rámci Průzkumu zkušeností žadatelů ve SROP ve Středočeském kraji (říjen 2005), Evaluace střednědobého programu SROP (březen 2006) a Evaluace střednědobého pokroku realizace RPS (květen 2006) učiněna zjištění, která je nutné zohlednit při nastavování implementační struktury OP v následujícím programovacím období 2007–2013. Tato zjištění se týkají celkové implementace SROP (tj. ne pouze implementace SROP v NUTS 2 Střední Čechy):

Struktura

- komplikovaná implementační struktura programu (velký počet zprostředkujících subjektů)

Metodika a transparentnost

- nedostatečná metodická pomoc a vedení řídicího orgánu vůči zprostředkujícím subjektům
- nejednoznačné stanovení zodpovědnosti jednotlivých subjektů, včetně zodpovědnosti za kontrolu dodržování lhůt
- nepřehlednost a složitost poskytovaných informací žadatelům a příjemcům

Komunikace a koordinace

- vysoké nároky na koordinaci a komunikaci vzhledem k vysokému počtu subjektů zapojených do implementace
- nepřehlednost a složitost poskytovaných informací
- špatná orientace žadatele/příjemce v subjektech zapojených do SROP

Administrativní/personální/časová náročnost

- nedostatečná personální kapacita v celé implementační struktuře
- vysoké odborné požadavky na pracovníky

- vysoká fluktuace pracovníků z důvodu absence jejich dostatečné motivace (včetně vhodných modelů kariérního růstu)
- dlouhé lhůty administrace projektů

10. Shrnutí regionální diferenciace území

Regionální rozdíly v sociálně-ekonomickém rozvoji se v případě Středních Čech projevují dominantně ve dvou dimenzích. Jednak je to polarita suburbánní zóna kolem Prahy (administrativně vymezená přibližně územím okresů Praha-východ a Praha-západ) vs. okrajové území (území regionu mimo suburbánní zónu), přičemž obdobné charakteristiky jako suburbánní zóna vykazují často také rozvojová území v okrajové zóně (např. Mladá Boleslav). Druhou dimenzí regionální diferenciace je polarita město–venkov.

Polarita suburbánní vs. okrajová zóna je v případě Středních Čech s ohledem na jejich polohu v zázemí hl. města pochopitelně velmi výrazná a v rámci ČR zcela unikátní. Suburbánní zóna kolem Prahy vykazuje mnohem příznivější strukturu obyvatel. Jednak je to o něco příznivější (mladší) věková struktura a jednak výrazně příznivější struktura vzdělanostní. Obojí souvisí s výrazně kladným migračním saldem, které způsobuje přistěhování mladších a vzdělanějších obyvatel z Prahy i odjinud. Uvedený proces vyvolává rostoucí poptávku po službách v oblasti vzdělávání, volnočasových aktivit a po některých sociálních službách, které jsou přitom v rámci celého území kraje nedostatečné svou kapacitou i kvalitou. Pro suburbánní zónu je typická také vyšší koncentrace vědecko-výzkumných organizací navázaných na Prahu. V okrajové zóně se nacházejí jen v několika málo městech. V ekonomické struktuře dominuje v suburbánní oblasti více terciérní sektor, zatímco výroba se koncentruje spíše do vybraných center okrajového území. Suburbánní zóna vykazuje jednoznačně nižší míru nezaměstnanosti a dalších ukazatelů trhu práce. V okrajové zóně jsou hodnoty těchto ukazatelů v různých částech rozdílné. V okrajové zóně se koncentruje více atraktivit cestovního ruchu, vybavenost infrastrukturou a službami pro cestovní ruch je však horší. Dopravní infrastruktura (zejména silniční) v suburbánní zóně je více zatížená a má výrazně dominantní a kvalitní radiální komunikace, zatímco tangenciální spojení právě zde vykazují největší problémy. V suburbánní zóně je díky napojení na systém PID zajištěna velmi dobrá dostupnost veřejnou dopravou. V okrajovém území naopak veřejná doprava vykazuje nedostatky v důsledku nedostatečné koordinace, neexistence přestupních terminálů apod.

Polarita město–venkov je v rámci Středních Čech o něco méně výrazná, protože v regionu není žádné významnější nadregionální centrum, ale síť relativně rovnocenných mikroregionálních středisek doplněných velkým počtem malých obcí. Struktura obyvatel ve městech a na venkově se výrazněji liší pouze v případě vzdělanostní úrovně, která je přirozeně vyšší ve městech. Významnější roli však v těchto charakteristikách hraje polarita suburbánní–okrajová zóna. Polarita město–venkov se naopak výrazně projevuje v oblasti sociální infrastruktury. Především služby v oblasti kultury, volnočasových aktivit, zdravotnictví a vyššího (včetně vysokoškolského) vzdělávání se jednoznačně koncentrují do měst. Naopak sociální služby jsou často umístěny i v menších obcích, přičemž mohou obsluhovat rozsáhlejší oblast. Ekonomická struktura města a venkova se přirozeně odlišuje zejména v tom, že na venkově má větší význam primární a částečně i terciérní sektor, zatímco ve městech je důležitý především sektor sekundární, doplněný více či méně progresivními nevýrobními odvětvími. Města a venkov se liší potenciálem pro rozvoj různých forem cestovního ruchu (kulturní a poznávací vs. venkovská a sportovně-rekreační turistika). Hlavním problémem rozvoje měst v oblasti fyzické infrastruktury a životního prostředí je existence „brownfields“ a nutnost jejich fyzické revitalizace včetně odstranění případných starých ekologických zátěží. Naopak venkov se potýká s deficitem v oblasti fyzické i sociální infrastruktury.

Za region s největším ekonomickým potenciálem lze vedle blízkého zázemí Prahy označit díky podniku Škoda Auto a síti jeho subdodavatelů především Mladoboleslavsko. Dřívější tahoun středočeské ekonomiky – Kladensko – doplatil na jednostranné zaměření na těžbu uhlí a hutnictví a vypořádává se s restrukturalizací své hospodářské základny. To se postupně daří i díky přílivu zahraničních investic. Zahraniční investice významně posílily i postavení Kolínska, a to díky realizaci největší investice na zelené louce u nás – TPCA v Ovčárech. Střední Čechy se tak stávají jedním z center automobilového průmyslu nadnárodního významu.

Naopak oblasti s nízkým rozvojovým potenciálem se nacházejí zejména v okrajovém území regionu a tvoří tzv. vnitřní periferii Česka. Na území Středočeského kraje se nachází také jeden z vládou vymezených a specificky podporovaných hospodářsky slabých regionů, kterým je Rakovnicko, tj. nejzápadnější výběžek kraje.

11. SWOT analýza

Prostřednictvím metody SWOT byly vybrány a utříděny hlavní poznatky socioekonomické analýzy. Silné a slabé stránky se vztahují k vnitřním parametrům a potenciálu území. Příležitosti a hrozby se týkají vnějších procesů a jevů, které jsou zpravidla obtížně ovlivnitelné krajem nebo regionálními aktéry. Silné a slabé stránky jsou rozděleny na faktory a parametry rozvoje regionu a seřazeny z hlediska významu pro sociálně-ekonomický rozvoj regionu.

Silné stránky	Slabé stránky
<p><i>Faktory sociálně-ekonomického rozvoje (charakteristiky typu „drivers“):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dopravní dostupnost Prahy ▪ atraktivita kraje pro zahraniční investory, mj. i díky nižším výrobním nákladům ve srovnání s Prahou ▪ silná vědeckovýzkumná základna kraje ▪ významný kulturně-historický a přírodní potenciál pro rozvoj cestovního ruchu ▪ hustá síť dopravních cest (silnic a železnic) ▪ vybavenost obcí ČOV nad 2 000 EO – vysoký podíl čištěných odpadních vod <p><i>Faktory sociálně-ekonomického rozvoje (charakteristiky typu „outputs“):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nadprůměrně rychle rostoucí HDP na obyvatele ▪ vysoká exportní výkonnost (nejvyšší z krajů v ČR) ▪ nízká míra nezaměstnanosti ▪ vysoká míra podnikatelské aktivity ▪ značný celkový přírůstek obyvatelstva (nejvíce ze všech krajů) v důsledku pozitivního migračního salda 	<p><i>Faktory sociálně-ekonomického rozvoje (charakteristiky typu „drivers“):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ špatný technický stav a řada kolizních míst na regionálně významných silnicích, zvláště na tangentách ▪ nedostatečná integrace veřejné dopravy ▪ nízká diverzifikace ekonomické základny – závislost na automobilovém průmyslu ▪ nedostatečná vybavenost malých obcí technickou infrastrukturou (zejména nízký podíl odkanalizování a čištění odpadních vod v obcích velikosti do 2 000 EO) ▪ chybějící silniční obchvaty měst a obcí ▪ rozdrobenost sídelní struktury, slabá regionální centra (stínový efekt Prahy) ▪ nedostatečná nabídka a kvalita služeb CR, málo doplňkových služeb CR ▪ nedokončený pražský silniční okruh ▪ absence řízení CR v přirozených turistických oblastech ▪ málo rozvinutý systém cyklistické dopravy (nedostatečná infrastruktura) ▪ nedostatky ve vybavenosti škol ▪ nedostatečná kapacita a nevyhovující

	<p>kvalita některých typů zařízení sociální péče</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nevyhovující struktura nemocničních lůžek ▪ živelný rozvoj bytové výstavby v suburbánní zóně Prahy <p><i>Faktory sociálně-ekonomického rozvoje (charakteristiky typu „outputs“):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výskyt „brownfields“ a starých ekologických zátěží ▪ vysoký podíl jednodenních návštěvníků – nízké příjmy z cestovního ruchu ▪ vysoká sezónnost cestovního ruchu ▪ extrémní zatíženost některých úseků silniční sítě (zejména v suburbánní zóně Prahy) ▪ nedostatečná kvalita a dostupnost sociálních služeb
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nárůst populace migrací s pozitivním dopadem na věkovou a vzdělanostní strukturu populace ▪ zvýšená podpora vědy a výzkumu ze strany státu a EU ▪ zlepšení podmínek pro spolupráci veřejných a soukromých institucí v oblasti vědy a výzkumu ▪ vznik veřejné vysoké školy ▪ rozvoj dalšího vzdělávání ▪ příchod významných investorů z oborů s vyšší přidanou hodnotou ▪ posílení spolupráce mezi samosprávou, neziskovými organizacemi a soukromou sférou na lokální úrovni – rozvoj komunitního plánování ▪ koordinace spolupráce s hlavním městem Prahou, zejména v oblasti územního plánování a rozvoje technické infrastruktury ▪ rozvoj forem CR ve vazbě na hlavní město ▪ decentralizace části služeb CR a návštěvnosti z Prahy ▪ rozvoj turistických služeb vysoké kvality a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odliv VŠ vzdělaných do Prahy za pracovními příležitostmi s vyšší kvalifikací ▪ nepříznivý demografický vývoj a stárnutí obyvatelstva zvláště v periferních oblastech ▪ nedostatečné propojení vzdělávání, vědy a uživatelské sféry při výzkumu a zavádění inovací ▪ orientace na produkci s nízkou přidanou hodnotou ▪ prohlubování závislosti regionu na jediném průmyslovém odvětví ▪ upadání částí měst v souvislosti s rozparem mezi jejich dřívějšími funkcemi a současnými nároky (mj. „brownfields“) ▪ nedostatečná kapacita dopravních sítí pro rostoucí dopravu (individuální i nákladní) a zvyšující se zátěž kraje (i environmentální) ▪ zavedení mýtného na dálnicích a nárůst silniční nákladní dopravy na paralelních silnicích I. a II. třídy ▪ pokračující chátrání železniční infrastruktury, vedoucí k dalšímu poklesu konkurenceschopnosti železniční dopravy, případně i k zastavení provozu na

<p>doplňkových služeb</p> <ul style="list-style-type: none">▪ zlepšení údržby krajiny rozvinutím ekozemědělství a agroturistiky▪ zlepšení nakládání s komunálními odpady a podpora rozvoje zařízení pro využívání odpadů a recyklaci	<p>některých tratích</p> <ul style="list-style-type: none">▪ digital divide – rozdělení společnosti podle schopnosti využívat moderní informační a komunikační technologie▪ zaostávání regionu v oblasti kvality veřejných služeb a širě jejich nabídky▪ zábor zemědělské půdy v důsledku výstavby a ekonomického rozvoje▪ probíhající ekonomická krize▪ nedostatečná tvorba nových pracovních míst
---	---

II. Strategie

V programovacím období 2007–2013 bude k dosažení cílů rozvoje regionu NUTS 2 Střední Čechy možné využít široké spektrum národních a evropských programů. Regionální operační program je pouze jedním, byť velmi významným programem veřejných intervencí na podporu sociálně-ekonomického rozvoje regionu. Ve vztahu k tematickým operačním programům, které budou implementovány na národní úrovni, je tento program komplementární.

Výchozí rámec pro definování strategie ROP NUTS 2 Střední Čechy tvoří cíle a strategie nadřazených koncepčních dokumentů na regionální, národní a evropské úrovni. Na regionální/krajské úrovni je pro strategii ROP NUTS 2 Střední Čechy určující Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (PRÚOSK), který definuje základní rozvojovou strategii regionu Střední Čechy ve střednědobém horizontu. Na národní úrovni a úrovni Evropského společenství jsou pro formulaci strategie ROP NUTS 2 Střední Čechy směrodatné hlavní strategické dokumenty, které specifikují základní cíle rozvoje ČR, resp. EU, pro období 2007–2013. Jedná se o SOZS a NSRR. Zatímco v SOZS jsou definovány obecné strategické směry rozvoje Společenství v období 2007 až 2013, hlavním cílem NSRR, základního programového dokumentu pro implementaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti v ČR, je definice hlavních strategických cílů rozvoje ČR na národní a regionální úrovni a návrh základní architektury intervencí financovaných ze strukturálních fondů a Kohezního fondu EU.

V souladu s PRÚOSK je základní střednědobou vizí rozvoje regionu zvýšení kvality života obyvatel regionu a posílení jeho atraktivity pro investory a návštěvníky. Základních rozvojových cílů bude dosaženo prostřednictvím stimulace místních rozvojových faktorů, zaváděním inovativních přístupů v regionálním rozvoji, posilováním sociální soudržnosti a zvýšením kvality široce chápaného životního prostředí.

Rozvojová strategie regionu je založena na eliminaci nebo oslabování hlavních rozvojových bariér, které byly s ohledem na relativně silnou geografickou diferenciaci vnitřních rozvojových podmínek identifikovány zvláště pro suburbánní a okrajovou oblast regionu.

V suburbánním území patří mezi hlavní problémy:

- nevyhovující stav dopravních komunikací a jejich přetíženost (zejména silniční komunikace),
- živelný rozvoj bytové výstavby v důsledku slabé regulace územního rozvoje,
- zanedbaná nebo nedostatečná technická infrastruktura malých obcí (zejména těch, kde v důsledku suburbanizace dochází k výraznému přílivu nových obyvatel),
- zhoršené životní prostředí.

Pro oblasti mimo suburbánní zónu jsou typické následující problémy:

- nízká diverzifikace ekonomické základny,
- nízká nabídka pracovních příležitostí, zejména v okrajových a venkovských oblastech,
- nedostatečné využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu,
- nedostatečná vybavenost malých obcí technickou infrastrukturou, příp. kvalita této infrastruktury (týká se částečně i obcí v suburbánní oblasti),
- neadekvátní vybavení regionu sociální infrastrukturou, mj. v důsledku „stínového“ efektu Prahy,

- nízká kvalita široce chápaného životního prostředí v řadě urbanizovaných území, mj. v důsledku vysokého podílu podvyužívaných ploch, zanedbanosti centrálních částí apod.

Podpora rozvoje regionu NUTS 2 Střední Čechy bude v období 2007–2013 zajišťována prostřednictvím národních (v rámci tematických operačních programů) a regionálních (prostřednictvím ROP NUTS 2 Střední Čechy) intervencí, přičemž základní věcné a územní vymezení obou intervencí definuje NSRR. Intervence ROP NUTS 2 Střední Čechy budou primárně zaměřeny na eliminaci hlavních problémů regionu v oblasti dopravy, cestovního ruchu a urbánního rozvoje.

V kontextu výše uvedených základních východisek jsou v následujících kapitolách stanoveny globální cíl, specifické cíle a strategie ROP NUTS 2 Střední Čechy.

1. Globální a specifické cíle

Globálním cílem ROP NUTS 2 Střední Čechy k roku 2013 je vytvořit podmínky pro dynamický růst HDP regionu a zajištění vysoké kvality života obyvatel měst i venkova prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu pro bydlení, podnikání, investice a cestovní ruch.

S ohledem na relativně silnou geografickou diferenciaci vnitřních rozvojových podmínek (suburbánní vs. okrajové území regionu) jsou hlavní problémy klasifikovány podle uvedených typů území. V suburbánním území patří mezi hlavní problémy:

- nevyhovující stav dopravních komunikací a jejich přetíženost (zejména silniční komunikace),
- živelný rozvoj bytové výstavby v důsledku slabé regulace územního rozvoje,
- zhoršené životní prostředí.

Pro oblasti mimo suburbánní zónu jsou typické následující problémy:

- nízká diverzifikace ekonomické základny,
- nízká nabídka pracovních příležitostí, zejména v okrajových a venkovských oblastech,
- nedostatečné využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu,
- nedostatečná vybavenost malých obcí technickou infrastrukturou, příp. kvalita této infrastruktury (týká se částečně i obcí v suburbánní oblasti),
- neadekvátní vybavení regionu sociální infrastrukturou, mj. v důsledku „stínového“ efektu Prahy,
- nízká kvalita široce chápaného životního prostředí v řadě urbanizovaných území, mj. v důsledku vysokého podílu podvyužívaných ploch, zanedbanosti centrálních částí apod.

ROP NUTS 2 Střední Čechy je zaměřen na problémy, které je efektivní řešit prostřednictvím regionálních intervencí nebo jejichž řešení je vymezeno kompetencemi regionální samosprávy. Při definování rozsahu a zaměření veřejné podpory v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy je dalším určujícím faktorem vymezení intervencí mezi operačními programy na národní a regionální úrovni.

V tomto kontextu byly specifické cíle programu definovány následovně:

1. zajištění vysoké a udržitelné mobility obyvatel při současném snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí,

- 2. zvýšení návštěvnosti a prodloužení délky pobytu návštěvníka a posílení místních příjmů z cestovního ruchu,**
- 3. zvýšení kvality života ve městech i na venkově a posílení role městských center jako přirozených pólů růstu v regionu,**
- 4. zvýšení absorpční kapacity regionálních a místních aktérů.**

2. Identifikace prioritních os

Na základě stanovení specifických cílů a s přihlédnutím k prioritním oblastem nadřazených strategických dokumentů EU, ČR a kraje byly definovány následující prioritní osy ROP NUTS 2 Střední Čechy:

prioritní osa č. 1 – Doprava,

prioritní osa č. 2 – Cestovní ruch,

prioritní osa č. 3 – Integrovaný rozvoj území,

prioritní osa č. 4 – Technická pomoc.

V rámci prioritní osy č. 1 – Doprava – budou intervence programu zaměřeny na rekonstrukci a modernizaci silnic II. a III. třídy (včetně výstavby, rekonstrukce a modernizace místních komunikací), a to v souladu s ochranou ekosystémů, snižováním hlukové zátěže, zvyšováním bezpečnosti v dopravě a zpřístupněním rozvojových lokalit. Dále bude podporována integrace nabídky veřejné dopravy včetně jejího zpřístupňování všem skupinám cestujících a obnovy vozového parku motivované větší šetrností vůči životnímu prostředí. V této souvislosti budou podporovány i některé inovativní aktivity, jako například zavedení telematiky či jiných moderních a ekologických technologií ve veřejné dopravě.

V rámci prioritní osy č. 2 – Cestovní ruch – budou podpořeny aktivity zaměřené na rozšíření a zkvalitnění infrastruktury a služeb cestovního ruchu. V podnikatelské infrastruktury bude podpora přednostně zaměřena na budování, rozšiřování a zlepšování standardu ubytovacích služeb a budování doplňkové infrastruktury CR. Podpora rozvoje veřejné infrastruktury a služeb cestovního ruchu, které z různých důvodů musí zajišťovat veřejný sektor a zejména místní samospráva, tvoří další významný pilíř této prioritní osy. Intervence budou směřovány rovněž na zlepšení řízení a marketingu turistických destinací na území regionu.

Intervence v rámci prioritní osy č. 3 – Integrovaný rozvoj území – budou zaměřeny prioritně na rozvoj regionálních center a dalších měst a doplňkově na rozvoj venkovských oblastí. Podpora rozvoje a revitalizace regionálních center a dalších měst bude zahrnovat komplexní obnovu fyzického prostředí ve vybraných městech nebo městských částech a modernizaci infrastruktury veřejných služeb (infrastruktura v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb a infrastruktura pro volnočasové aktivity). Modernizace infrastruktury veřejných služeb bude podporována nejen s ohledem na zajištění vysoké kvality poskytovaných služeb, ale i na technologický rozvoj. Inovativní aktivity budou podporovány především v oblasti zdravotní péče, pro jejíž kvalitu je sledování technologického rozvoje patrně nejpodstatnější. Podpora venkovských oblastí bude zaměřena především na zvýšení atraktivity venkovských sídel a zajištění přístupu ke službám obecného hospodářského zájmu i zvýšení jejich kvality. Do této prioritní osy budou zařazeny také inovativní akce směřující k podpoře realizace regionální inovační strategie.

Prostřednictvím prioritní osy č. 4 – Technická pomoc – bude podpořena implementace programu v oblasti řízení, monitorování, hodnocení, informování a kontroly. Součástí technické pomoci budou také intervence zaměřené na zvýšení absorpční kapacity

potenciálních příjemců podpory v rámci programu. Technická pomoc vychází z článku 46 obecného nařízení.

Na základě údajů od relevantních subjektů ve Středních Čechách byly sumarizovány projektové záměry na první polovinu programovacího období 2007–2013.

Tabulka 11: Indikativní přehled projektových záměrů (do pol. progr. období 2007–2013)

Tematická oblast	Projektové záměry			
	Počet projektových záměrů	V %	Požadované fin. prostředky (v Kč)	V %
Doprava	64	25,70 %	6 821 850 000	55,70 %
Cestovní ruch	42	16,87 %	1 168 451 530	9,54 %
Integrovaný rozvoj území	143	57,43 %	4 256 727 680	34,76 %
Celkem	249	100,00 %	12 247 029 210	100,00 %

Zdroj: Odbor dopravy KÚ Středočeského kraje; Zásobník projektů na území Středočeského kraje

3. Hlavní znaky strategie

Prioritní osy programu tvoří koherentní celek a ve vztahu k řešení problémů sociálně-ekonomického rozvoje regionu se navzájem doplňují a posilují. Na rozdíl od tematických operačních programů, které jsou zaměřeny na řešení sektorových problémů, je v ROP NUTS 2 Střední Čechy akcentován územně integrovaný přístup k řešení problémů a jednotlivé intervence diferencovány podle rozvojových předpokladů jednotlivých typů území.

Územně integrovaný přístup bude uplatňován v intervencích v rámci prioritní osy č. 3, zaměřené na rozvoj městských i venkovských oblastí. Rozvoj a regenerace městských území, tvořící těžiště této prioritní osy, budou podporovány jak prostřednictvím individuálních projektů, tak i integrovaných plánů rozvoje měst s cílem posílit princip komplexního přístupu k řešení problémů a zvýšit synergické efekty programu. Intervence ROP NUTS 2 Střední Čechy budou také diferencovány podle jednotlivých typů území. Pro region Střední Čechy jsou typické dvě základní dimenze diferenciací území – městské vs. venkovské území a suburbánní vs. okrajové území (ve vztahu k hl. městu Praze).

Podpora v rámci prioritní osy č. 1 – Doprava – bude prioritně zaměřena na rozvoj regionální dopravní infrastruktury v suburbánním území hl. města Prahy, které čelí problémům souvisejícím s růstem frekvence dopravy mezi hl. městem a jeho zázemím. Významným aspektem podpory v rámci této priority bude snaha o eliminaci negativních dopadů dopravy na životní prostředí. Intervence v oblasti cestovního ruchu v rámci prioritní osy č. 2 budou zaměřené na podporu komplexních projektů v turistických destinacích regionu. Vzhledem k rozmístění atraktivit cestovního ruchu se bude jednat zejména o venkovské oblasti a malá a střední města. Důraz na urbánní dimenzi v ROP NUTS 2 Střední Čechy je reflektován v prioritní ose č. 3. Podpora rozvoje a regenerace měst bude tvořit hlavní pilíř intervencí v rámci této prioritní osy, zatímco rozvoj venkova je v rámci této prioritní osy doplňkovou intervencí ve vztahu k PRV, financovaného z EAFRD.

Z územního hlediska budou intervence ROP NUTS 2 Střední Čechy primárně orientovány na řešení problémů měst a posílení vazeb mezi městskými centry a jejich venkovským zázemím. Významná část podpory bude směřována zejména do rozvoje a revitalizace regionálních center a větších měst. Regionální disparity a odlišné potřeby jednotlivých typů území (města vs. venkov, suburbánní vs. okrajové území) budou reflektovány zejména v prioritní ose č. 3,

v rámci které budou intervence územně diferencovány jak z hlediska zaměření, tak i výše podpory.

Z hlediska příjemců podpory je program dominantně zaměřen na podporu projektů místní nebo regionální samosprávy. V rámci programu dojde k výraznému zhodnocení infrastruktury v majetku kraje a obcí a zlepšení kvality celé škály veřejných služeb. Podpora podnikatelů v rámci programu je významná pouze ve vazbě na cestovní ruch, příp. revitalizaci území. Neziskové organizace budou tvořit relativně silnou skupinu příjemců v oblasti rozvoje cestovního ruchu a sociálních služeb.

ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy v případě podpory velkým podnikům zajistí od daného příjemce podpory prohlášení/záruku, že podpora nebude použita k investicím spojeným s přemístěním výrobních zařízení a zařízení pro poskytování služeb mezi členskými státy EU.

4. Konzistence s nadřazenými strategickými dokumenty ČR a EU

ROP NUTS 2 Střední Čechy se přímo váže na SOZS, NSRR, Národní program reform (NPR) a jejich strategické cíle a prioritní opatření. Věcné vazby SOZS, NSRR a NPR s ROP NUTS 2 Střední Čechy jsou vyjádřeny v následujících tabulkách a komentáři, z nichž vyplývá, že realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy bude významně přispívat k naplnění vybraných priorit SOZS, strategických cílů NSRR i některých prioritních opatření NPR.

Vazby mezi ROP NUTS 2 Střední Čechy a SOZS

Priorita 1 SOZS – Přitažlivější Evropa a regiony Evropy pro investory a pracující – se úzce váže především na oblast dopravy a dopravní infrastruktury, která je řešena v prioritní ose 1 ROP NUTS 2 Střední Čechy. Tato prioritní osa výstavbou dopravních sítí, snižováním negativních vlivů dopravy na životní prostředí a rozvojem udržitelných forem dopravy naplňuje všechny tři body priority 1 SOZS. K jejímu naplnění přispívá zčásti také prioritní osa 2 rozvojem infrastruktury a služeb v cestovním ruchu a prioritní osa 3 revitalizací a rozvojem měst, jejichž součástí je i sanace starých ekologických zátěží.

Tabulka 12: Vazby oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na priority SOZS

Oblast podpory	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3
1. Přitažlivější Evropa a regiony Evropy pro investory a pracující											
Rozšíření a zlepšení dopravních infrastruktur	xx	xx		x		x	x	x			
Posílení součinnosti mezi ochranou životního prostředí a růstem		xx		x		x	x	x			
Řešení intenzivního využívání tradičních zdrojů energie v Evropě		x									
2. Zlepšení znalostí a inovace pro růst											
Zvýšit a zlepšit zaměření investic do výzkumu a technologického rozvoje											
Uspadnit inovace a podporovat podnikavost	x		xx			x	x	x			
Podporovat informační společnost pro všechny		x		x	x	x	x	x			
Zlepšit přístup k financím											
3. Vytváření více a lepších pracovních míst											
Přivést více lidí do zaměstnání, zajistit jejich setrvaní v zaměstnání a modernizovat systémy sociální ochrany						x	x	x			
Zvýšit přizpůsobivost pracujících a podniků a pružnost trhů práce			x			x	x	x			
Zvýšit investice do lidského kapitálu prostřednictvím lepšího vzdělávání a dovedností					x	xx	xx	xx			
Správní kapacita					x						
Pomoci udržet zdravou pracovní sílu						x	x	x			

Pozn.: x – slabá vazba, xx – silná vazba

K naplnění priority 2 SOZS – Zlepšení znalostí a inovace cesta pro růst – přispívají zejména prioritní osy 2 a 3 ROP NUTS 2 Střední Čechy. Stimulují především podnikání a částečně i rozvoj informační společnosti a technologický rozvoj.

Priorita 3 SOZS – Vytváření více a lepších pracovních míst – je podporována zejména prostřednictvím prioritní osy 3 ROP NUTS 2 Střední Čechy. Ta podporou rozvoje regionálních center a dalších měst a venkova stimuluje rozvoj zaměstnanosti (investicemi do infrastruktury pro vzdělávání a částečně i sociální služby), investice do lidského kapitálu (zejména infrastruktury pro vzdělávání) a podporu zdravé pracovní síly (investicemi do infrastruktury pro oblast zdravotnictví a sociálních služeb).

Vazba na Lisabonskou strategii - earmarking

ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy identifikoval v rámci earmarkingu intervence v celkové výši 32 268 063 EUR, což představuje 5,64 % z celkové ERDF alokace ROPu ve výši 571 717 102 EUR.

Tabulka 13: Kódy oblastí intervence v rámci earmarkingu

Kód	Název	Indikativní částka v EUR
11	Informační a komunikační technologie (přístup, zabezpečení, interoperabilita, předcházení rizikům, výzkum, inovace, e-oblah atd.)	2 200 000
28	Inteligentní dopravní systémy	3 428 790
52	Podpora čisté městské dopravy	14 639 273
69	Opatření na zlepšení přístupu k zaměstnání a ke zvýšení udržitelné zaměstnanosti žen a udržitelného postupu žen v zaměstnání za účelem snížení segregace podle pohlaví na trhu práce a sladění pracovního a soukromého života, například usnadnění přístupu k péči o děti a o závislé osoby	9 000 000
73	Opatření na zvýšení celoživotní účasti na vzdělávání a odborné přípravě, mimo jiné prostřednictvím opatření zaměřených na snížení počtu osob s nedokončeným vzděláním, segregace předmětů podle pohlaví a zvyšování dostupnosti a kvality základního, odborného a terciárního vzdělávání a odborné přípravy	6 000 000
Celkem za všechny prioritní osy – earmarking		35 268 063

Region soudržnosti Střední Čechy je způsobilý pro financování v rámci Cíle Konvergence. Regulační závazek v souladu s článkem 9 obecného nařízení (tj. zajistit, že 60 % výdajů pro Cíl Konvergence je určeno prioritám Evropské Unie podporovat konkurenceschopnost a tvorbu pracovních míst, včetně splnění cílů Integrovaných směrů pro růst a pracovní místa) není závazný pro Českou republiku, protože přistoupila k Evropské Unii až po 1. květnu 2004. Česká republika se nicméně k earmarkingu zavázala oficiálním dopisem doručeným EK 4. července 2007.

Důvody, proč je podíl earmarkingových intervencí v rámci celkové alokace EU k tomuto Cíli pouze 5,64 %, jsou zejména následující:

- intervence v oblasti T&TD jsou mimo rámec Regionálních operačních programů,
- z důvodů efektivity je to především OP PI, který podporuje inovaci a soukromé podnikání v regionech,
- z důvodů efektivity jsou informační a komunikační technologie v regionech kofinancovány především z IOP,
- TEN-T je kofinancován z OP D,
- celkový podíl vychází ze specifických podmínek ROP NUTS 2 Střední Čechy, který nezahrnuje intervence do výstavby letišť a infrastruktury pro drážní dopravu.

Během implementace ROP NUTS 2 Střední Čechy by měl ŘO upřednostňovat ty projekty, které spadají do intervencí v rámci earmarkingu.

Vazby mezi ROP NUTS 2 Střední Čechy a NSRR

NSRR je základní programový dokument České republiky pro využívání strukturálních fondů pro období 2007–2013. Východiskem pro zpracování NSRR byl Národní rozvojový plán, který reflektuje základní strategické dokumenty Evropské unie (SOZS) a České republiky (Strategie udržitelného rozvoje, Strategie hospodářského růstu, Strategie regionálního rozvoje).

Strategický cíl 1 NSRR – Konkurenceschopná česká ekonomika – naplňují všechny prioritní osy ROP NUTS 2 Střední Čechy. Vazby na prioritní osu 1 jsou poměrně slabé nebo nepřímé, např. rozvoj sítě regionálních silnic (1.1) přispívá k rozvoji konkurenceschopnosti

podnikatelského sektoru. Naopak vazby na prioritní osy 2 i 3 jsou silné a přímé. Prioritní osa 2 významně naplňuje strategický cíl zejména v oblasti udržitelného rozvoje cestovního ruchu, a to všemi svými oblastmi podpory. Rozvoj podnikatelské infrastruktury a služeb cestovního ruchu (2.1) naplňuje strategický cíl rovněž v oblasti rozvoje konkurenceschopného podnikatelského sektoru. Prioritní osa 3 naplňuje strategický cíl 1 NSRR především podporou rozvoje regionálních center a dalších měst (3.1, 3.2), zajišťující obnovu infrastruktury využitelné i pro podnikání, příp. rozvoj inovačních kapacit. Na obě témata se váže také oblast infrastruktury pro vzdělávání (3.1, 3.2 i 3.3), která posiluje podnikatelskou aktivitu a inovační kapacitu. Rozvoj regionálních center a dalších měst (3.1 a 3.2) zprostředkovaně přispívá ke zvýšení fyzické atraktivity území a revitalizaci infrastruktury a tím i k rozvoji udržitelného cestovního ruchu.

Strategický cíl 2 NSRR – Otevřená, flexibilní a soudržná společnost – má oporu rovněž ve všech prioritních osách ROP NUTS 2 Střední Čechy. Prioritní osa 1 naplňuje tento strategický cíl pouze zprostředkovaně, a to zvyšováním zaměstnanosti a zaměstnatelnosti prostřednictvím rozvoje dopravní infrastruktury (1.1) a veřejné dopravy (1.2). Prioritní osa 2 naplňuje tento strategický cíl rovněž částečně prostřednictvím podpory podnikatelské infrastruktury a služeb pro cestovní ruch (2.1). Prioritní osa 3 ROP NUTS 2 Střední Čechy také zčásti přispívá k realizaci většiny dílčích témat v rámci tohoto strategického cíle. Rozvoj fyzické infrastruktury pro vzdělávání (součást 3.1, 3.2 a 3.3) přispívá k naplnění strategického cíle 2 NSRR především v oblastech vzdělávání a zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti, rozvoj fyzické infrastruktury pro sociální služby a zdravotnictví (součást 3.1, 3.2 a 3.3) také ve strategickém cíli 2 v oblastech zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti a posilování sociální soudržnosti.

K naplnění strategického cíle 3 NSRR – Atraktivní prostředí – přispívá zejména prioritní osa 1 a částečně také prioritní osa 3 ROP NUTS 2 Střední Čechy. Prioritní osa 3 přispívá díky podpoře rozvoje regionálních center a dalších měst (3.1, 3.2), v rámci něhož jsou podporovány také revitalizace prostředí, k naplnění strategického cíle 3 NSRR v oblasti ochrany a zlepšení kvality životního prostředí. Prioritní osa 1 ROP NUTS 2 Střední Čechy oběma svými oblastmi podpory velmi výrazně přispívá k naplnění strategického cíle 3 NSRR v obou tématech, tedy ochraně a zlepšení kvality životního prostředí (především rozvojem veřejné a bezmotorové dopravy v rámci oblasti podpory 1.2) i zlepšení dostupnosti dopravy (především rozvojem regionální dopravní infrastruktury a veřejné dopravy v rámci oblastí podpory 1.1 a 1.2). Zlepšení dostupnosti dopravy obsahuje i oblast podpory 3.1.

K naplnění strategického cíle 4 – Vyvážený rozvoj území – významně přispívají všechny prioritní osy ROP NUTS 2 Střední Čechy. V rámci prioritní osy 1 zajišťuje vazbu zejména rozvoj veřejné dopravy (1.2), přispívající k vyváženému rozvoji regionů a zejména pak venkovských oblastí, protože umožňuje kontakty mezi regiony prostřednictvím environmentálně i sociálně udržitelné formy dopravy, což je zvláště pro venkov velmi důležité. Pro vyvážený rozvoj jak celého území, tak i měst a venkova je však důležitá také výstavba, modernizace a úpravy sítě regionálních silnic, cyklistických stezek apod. Strategický cíl 4 má výraznou oporu také v prioritní ose 3 ROP NUTS 2 Střední Čechy, kde oblast rozvoje infrastruktury pro vzdělávání, zdravotnictví a sociální služby (3.1, 3.2 a 3.3) výrazně přispívá k vyváženému rozvoji regionů a oblasti podpory Rozvoj regionálních center a Rozvoj měst (3.1 a 3.2) rovněž k rozvoji městských oblastí. K naplnění strategického cíle 4 přispívají i všechny oblasti podpory prioritní osy 2 ROP NUTS 2 Střední Čechy, vazby jsou však ve srovnání se zbývajících dvěma prioritními osami slabší a spíše zprostředkované.

Tabulka 14: Vazby prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na strategické cíle a témata NSRR

Oblast podpory	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3
I. SC – Konkurenceschopná česká ekonomika											
Konkurenceschopný podnikatelský sektor	x		xx			x	x	x			
Podpora kapacit VaV pro inovace											
Udržitelný rozvoj cestovního ruchu a využití potenciálu kulturního bohatství		x	xx	xx	xx	x	x	x			
II. SC – Otevřená, flexibilní a soudržná společnost											
Vzdělávání					x	xx	xx	xx			
Zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti	x	x	x			x	x	x			
Posilování sociální soudržnosti						x	x	x			
Rozvoj informační společnosti		x		x	x	x	x	x			
Smart administration											
III. SC – Atraktivní prostředí											
Ochrana a zlepšení kvality životního prostředí	x	xx				x	x	x			
Zlepšení dostupnosti dopravou	xx	xx		x		x					
IV. SC – Vyvážený rozvoj území											
Vyvážený rozvoj regionů	x	xx	x	x	xx	xx	xx	xx			
Rozvoj městských oblastí	x	xx	x	xx	x	xx	xx	x			
Rozvoj venkovských oblastí	x	xx	x	xx	x		x	xx			

Pozn.: x – slabá vazba, xx – silná vazba

Vazby na priority NSRR Region soudržnosti hl. m. Praha a Evropská územní spolupráce nejsou uvažovány, protože se geograficky nevztahují k ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Vazby na prioritní osu 4 – Technická asistence – nejsou uvažovány, protože v rámci ní je podporována úspěšná realizace celého ROP NUTS 2 Střední Čechy, tzn. prioritní osa má nepřímou vazbu na všechny strategické cíle NSRR.

Vazby mezi ROP NUTS 2 Střední Čechy a NPR

Národní program reforem ČR (NPR; též Národní lisabonský program) je strategickým dokumentem, který vychází ze Strategie udržitelného rozvoje ČR, Strategie regionálního rozvoje a Strategie hospodářského růstu ČR a jehož realizace umožní České republice dosáhnout cílů Lisabonské strategie. Prioritní opatření NPR jsou formulována v jednotlivých tematických oblastech jako dílčí cíle nebo dílčí aktivity. Z tohoto důvodu a dále proto, že se jedná o národní dokument, jsou pro ROP NUTS 2 Střední Čechy relevantní pouze některá opatření (většina jich je relevantní zejména pro národní úroveň, např. institucionální, legislativní, fiskální či daňová opatření). ROP NUTS 2 Střední Čechy proto k naplnění některých prioritních opatření ani nemůže přispívat, k naplnění jiných však přispívá výrazně.

V rámci prioritních os ROP NUTS 2 Střední Čechy přispívají k naplnění prioritních opatření NPR zejména prioritní osy 1 a 3. Prioritní osa 1 je úzce vázána zejména na prioritní opatření v rámci témat Udržitelné využívání zdrojů a Modernizace a rozvoj dopravních a ICT sítí. K Udržitelnému využívání zdrojů přispívá prioritní osa 1 zejména rozvojem veřejné dopravy (podporujícím energetickou a materiálovou efektivnost i racionální využívání zdrojů přesunem části dopravních výkonů na energeticky méně náročnou veřejnou dopravu i podporou zavádění environmentálních technologií) a rozvojem dalších udržitelných forem dopravy (zajišťujícím energetickou a materiálovou efektivnost a racionální využívání zdrojů přesunem dopravních výkonů z automobilové dopravy na dopravu cyklistickou či pěší), částečně však také rozvojem a modernizací regionální silniční sítě, které podporují rovněž technická opatření zvyšující kvalitu životního prostředí obyvatel a snižující dopady silniční dopravy na ekosystém. K Modernizaci a rozvoji dopravních a ICT sítí přispívají všechny oblasti podpory

prioritní osy 1, a to výstavbou, modernizací a rekonstrukcí regionálních silnic (včetně místních komunikací), infrastruktury pro veřejnou dopravu včetně přestupních terminálů a sítě dopravních cest pro cyklistickou a další udržitelnou dopravu.

Prioritní osa 3 ROP NUTS 2 Střední Čechy se úzce váže zejména na prioritní opatření NPR Podnikatelské prostředí, Výzkum, vývoj, inovace, Začleňování na trhu práce a Vzdělávání a částečně také na prioritní opatření Modernizace a rozvoj dopravních a ICT sítí. Je třeba zdůraznit, že kompetence ROP NUTS 2 Střední Čechy se ve všech těchto tématech váže výlučně na rozvoj fyzické infrastruktury. K naplnění prioritních opatření v rámci tématu Podnikatelské prostředí přispívá zejména oblast podpory rozvoje a regenerace měst, která podporuje fyzickou infrastrukturu ve městech, využitelnou také pro podnikání. Prioritní opatření v oblasti Výzkumu, vývoje a inovací jsou prioritní osou 3 podpořena především v oblasti rozvoje infrastruktury zvyšující inovační potenciál (nové technologie, modernizace objektů). Podpora prioritních opatření v oblasti Vzdělávání je zajištěna především rozvojem infrastruktury a podporou nákupu technologií a vybavení pro různé formy a stupně vzdělávání včetně dalšího vzdělávání. Obdobná je i vazba na prioritní opatření v oblasti Začleňování na trhu práce, k nimž rovněž přispívá rozvoj infrastruktury pro vzdělávání a částečně i pro sociální služby.

Prioritní osa 2 přispívá dílčím způsobem k naplnění prioritních opatření v oblastech Podnikatelské prostředí, Flexibilita trhu práce a Začleňování na trhu práce. Všechny tři uvedené principy jsou zohledněny zejména v oblasti rozvoje podnikatelské infrastruktury a služeb cestovního ruchu, která podporuje vytváření nových pracovních míst a rozvoj podnikání v sektoru cestovního ruchu.

Tabulka 15: Vazby prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na prioritní opatření NPR 2005–2008

Prioritní opatření NPR / Oblast podpory ROP	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3
Makroekonomická stabilita a udržitelný růst	není relevantní pro ROP, bude celé realizováno na národní úrovni										
Podnikatelské prostředí			xx			x	x	x			
Výzkum a vývoj, inovace											
Udržitelné využívání zdrojů	x	xx									
Modernizace a rozvoj dopravních a ICT sítí	xx	xx		x		x					
Flexibilita trhu práce	x	x	x					x			
Začleňování na trhu práce			x			x	x	x			
Vzdělávání					x	xx	xx	xx			

Pozn.: x – slabá vazba, xx – silná vazba

Vazby na prioritní osu 4 – Technická asistence – nejsou uvažovány, protože v rámci ní je podporována úspěšná realizace celého ROP NUTS 2 Střední Čechy, tzn. prioritní osa má nepřímou vazbu na všechny strategické cíle NSRR.

5. Vazba na programové dokumenty na úrovni regionu

Zastřešujícím programovým dokumentem na úrovni kraje je Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (PRÚOSK). Tento strategický materiál, který byl schválen Zastupitelstvem Středočeského kraje 18. 9. 2006², řeší komplexním způsobem rozvoj regionu v období 2007–2013. PRÚOSK představoval jeden z důležitých výchozích materiálů pro zpracování ROP NUTS 2 Střední Čechy. Vazby mezi oběma dokumenty jsou proto poměrně výrazné. Zaměření PRÚOSK je však širší, v souladu s kompetencemi určenými krajům, a strategické cíle a opatření definované PRÚOSK jsou rozpracovávány do dalších koncepčních

² Aktualizovaný PRÚOSK byl schválen zastupitelstvem 12.10.2009

dokumentů s regionálním zaměřením. Prioritní osy a oblasti podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy představují výše strategie PRÚOSK.

Prioritní osa 1 – Doprava - má přirozeně silnou vazbu na prioritní osu Infrastruktura v PRÚOSK. Tato návaznost se projevuje v PRÚOSK především z hlediska dopravní tematiky, která představuje rozsáhlé, ale nikoliv jediné téma této prioritní osy PRÚOSK. Obě opatření v rámci prioritní osy 1 ROP NUTS 2 Střední Čechy přispějí také k naplnění prioritní osy PRÚOSK Životní prostředí, protože jedním ze strategických směrů je i řešení dopravy v rámci regionu.

Prioritní osa 2 – Cestovní ruch - se přirozeně prolíná především s prioritní osou Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví. Slabší vazby je možné vystopovat i z hlediska prioritních os PRÚOSK Produkční základna a ekonomický rozvoj, Infrastruktura a Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství. Některá opatření těchto prioritních os budou mít sice dopad i na oblast cestovního ruchu, ale cestovní ruch není jejich primárním zájmem.

Prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území – má nejsilnější vazbu na prioritní osu PRÚOSK Rozvoj lidských zdrojů, a to jak z hlediska oblastí podpory zaměřených na vzdělávací infrastrukturu, tak na infrastrukturu v oblasti sociálních služeb a zdravotnictví. ROP NUTS 2 Střední Čechy řeší tuto problematiku komplexně, tj. v městských i venkovských oblastech, proto se tyto oblasti podpory prolínají i s prioritní osou PRÚOSK Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství, kde se vyskytují i opatření na zajištění dostupnosti základních služeb pro venkovské obyvatele. Vazby na prioritní osu Životní prostředí je možné spatřovat v oblasti tvrdých investic do vzdělávací infrastruktury se zaměřením na environmentální vzdělávání.

Součástí prioritní osy 3 – Integrovaný rozvoj území – je také problematika rozvoje a regenerace měst, přičemž tato oblast podpory přispěje svým dopadem i k naplnění strategických cílů prioritních os Produkční základna a ekonomický rozvoj a Životní prostředí. Tyto vazby lze spatřovat především v oblasti regenerace území z hlediska odstranění nevyužitelných staveb a ekologických zátěží. Slabší vazby z hlediska možné obnovy nebo transformace jednotlivých nevyužitých budov jsou patrné i v prioritních osách PRÚOSK Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství a Rozvoj lidských zdrojů.

Tabulka 16: Vazby prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na prioritní osy PRÚOSK 2005–2008

Prioritní osy PRÚOSK / Oblast podpory ROP	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3
Produkční základna a ekonomický rozvoj			x								
Infrastruktura	xx	xx		x		x	x	x			
Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství			x	x				xx			
Životní prostředí	x	x				xx	xx	xx			
Rozvoj lidských zdrojů						xx	xx	xx			
Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví			xx	xx	xx						

Pozn.: x – slabá vazba, xx – silná vazba

6. Koordinace ROP NUTS 2 Střední Čechy s tematickými OP

6.1 Instrukce koordinace na úrovni NSRR

V souladu s obecným nařízením definovala ČR základní instituce pro řízení a koordinaci NSRR:

- Národní orgán pro koordinaci,
- Monitorovací výbor – Řídící a koordinační výbor,

- Platební a certifikační orgán – Národní fond,
- Auditní orgán – Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu.

Národním orgánem pro koordinaci (NOK) NSRR bylo rozhodnutím vlády ČR ze dne 22. února 2006 (usnesení č. 198) pověřeno MMR, jehož kompetence je založena zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. V rámci MMR je zřízen odborný útvar, který vykonává koordinaci podpory ze SF a FS. Zodpovídá za celkovou koordinaci NSRR a je oficiálním partnerem vůči EK v otázce realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti jako celku.

Roli **Monitorovacího výboru pro NSRR** zajišťuje Řídící a koordinační výbor (ŘKV), zřízený MMR na základě zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Role ŘKV pro období 2007–2013 byla upřesněna usnesením vlády ČR č. 245 ze dne 2. března 2005.

Pro implementaci pomoci ze SF a FS byl ustaven jediný **Platební a certifikační orgán (PCO)**, kterým je Národní fond MF. PCO funguje v úzké součinnosti s NOK.

Výkon funkce **Auditního orgánu (AO)** zajišťuje MF – útvar Centrální harmonizační jednotky.

Koordinaci všech aspektů implementačního systému celkově zastřešuje MMR – NOK. Dalším důležitým koordinátorem v oblasti metodického řízení finančních toků a finanční kontroly je MF – PCO a AO. MPSV zajišťuje koordinaci pro oblast ESF.

6.1.1 Činnost institucí

Funkce ŘKV

ŘKV je na národní úrovni mechanismem pro zajištění nejširší koordinace za účasti nejen orgánů zapojených do implementace, ale také hospodářských a sociálních partnerů. Podrobnosti týkající se složení, působnosti, organizace a činnosti ŘKV stanoví jeho statut a jednací řád, který schvaluje vláda.

NOK podporuje činnost ŘKV a zajišťuje roli sekretariátu.

V souladu se svým statutem ŘKV zejména:

- projednává a doporučuje finanční a věcné změny schválených operačních programů,
- projednává a schvaluje návrhy a změny procedurálních postupů a pravidel pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti,
- schvaluje a předkládá vládě opatření ke zlepšení účinnosti implementace NSRR a OP,
- projednává a schvaluje návrhy na finanční a věcné změny NSRR vyplývající z rozhodnutí Komise.

S ohledem na zajištění koordinace programování a realizace operačních programů a realizace souvisejících politik, programování a realizace spolufinancovaných akcí a jiných finančních nástrojů organizuje NOK v průběhu programování a realizace operačních programů pravidelná jednání představitelů řídicích orgánů³, která se konají nejméně jedenkrát za čtvrt roku. Zástupci jiných institucí se mohou, pokud je to žádoucí, jednat účastnit.

³ Pokračování současné organizace jednání Poradního výboru RPS.

Funkce NOK

NOK jako centrální koordinátor vytváří jednotný rámec pro implementaci OP řídicími orgány. Vede řídicí orgány za účelem zajištění efektivity a právní platnosti při řízení operačních programů. Národní orgán pro koordinaci NSRR vykonává následující kompetence:

- Vydává pokyny a metodiky v oblastech řízení, provádění evaluací, sběru dat a jejich elektronické výměny, zakládání a činnosti monitorovacích výborů, kontroluje a dohlíží na všechny aktivity, které spadají mezi úkoly řídicích orgánů operačních programů.
- Monitoruje implementaci NSRR a operačních programů a navrhuje systémová řešení v případech pomalé implementace programů, objektivních překážek omezujících implementaci či v případě porušení povinností vyplývajících z nařízení.
- Zajišťuje kompatibilitu implementace NSRR a OP s národními politikami a prioritami EU a soulad intervencí s národní a komunitární legislativou, zejména v oblasti hospodářské soutěže, veřejných zakázek, ochrany životního prostředí, snižování disparit, rovných příležitostí a principu nediskriminace, a navrhuje vhodné nástroje pro jejich účinnou implementaci.
- Zajišťuje stanovení rámce pro fungování monitorovacího výboru NSRR.
- Vypracovává ve spolupráci s PCO pravidla způsobilosti výdajů.
- Koordinuje a připravuje zprávy předkládané EK.
- Zajišťuje vypracování dalších zpráv, včetně NPR, týkajících se dofinancování Lisabonské strategie ze SF a FS.
- Předkládá strategické zprávy o pokroku vzhledem k čl. 29 obecného nařízení.
- Zajišťuje také stanovení základních kritérií výběru projektů pro naplňování čtyř strategických cílů NSRR.
- Zakládá a zajišťuje fungování integrovaného monitorovacího informačního systému, který bude používán řídicími orgány všech OP, PCO a AO, a zajišťuje elektronickou výměnu dokumentů a dat.
- Naplňuje úkoly spojené se všeobecnou informovaností a propagací naplňování politiky ekonomické a sociální soudržnosti, zajišťuje plánování, realizaci a koordinaci aktivit na podporu všeobecné informovanosti a koordinuje aktivity řídicích orgánů v této oblasti.
- Vytváří komunikační strategii na národní úrovni k zajištění transparentnosti a plné informovanosti o přidělování pomoci ze SF a z FS s ohledem na cíle Lisabonské strategie.
- Zabezpečuje činnost pracovní skupiny pro evaluaci, jejímiž členy jsou kromě národního koordinátora také pracovníci řídicích orgánů operačních programů.
- Garantuje tok informací z EK ke všem řídicím orgánům a zpět.
- Vytváří podmínky pro vyhodnocování účinnosti kontrolních mechanismů.
- Dohlíží na respektování pravidel veřejné podpory (a regionální podpory) upravených příslušnými evropskými a národními předpisy.
- Vytváří metodiku pro stanovení indikátorů a sledování jejich plnění.
- Sleduje naplňování závazků adicionality a poskytuje Komisi informace umožňující ověření, jak je uvedeno v čl. 15 obecného nařízení.
- Účastní se výročních jednání řídicích orgánů operačních programů a Komise tak, jak to vyplývá z článku 68 obecného nařízení.
- Zajišťuje, že priority v odstavci 3 článku 9 obecného nařízení 1083/2006 budou reflektovány při realizaci operačních programů NSRR, a sleduje pokrok při jejich naplňování.

Jednotlivé řídicí orgány jsou povinny spolupracovat s NOK při naplňování jeho koordinační role.

Funkce PCO a AO jsou popsány v kapitole IV. – Realizační část, části 3 – Finanční řízení a části 4 – Kontrolní systém.

6.2 Spolupráce na úrovni ROP NUTS 2 Střední Čechy

Spolupráce ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy s ŘO ostatních OP a s ostatními subjekty zapojenými do implementace SF probíhá na úrovni monitorovacích výborů a koordinačních výborů podle strategických cílů NSRR.

6.2.1. Spolupráce mezi MV ROP NUTS 2 Střední Čechy a dalšími monitorovacími výbory

Monitorovací výbory všech sedmi ROP budou podle možností usilovat o koordinaci termínů a míst zasedání s cílem zajistit co nejplynulejší tok informací.

Členem MV ROP NUTS 2 Střední Čechy je zástupce ŘO OP D (MD), ŘO IOP a OP TP (MMR), ŘO OP PK (Hl. m. Praha), AO a PCO (MF), PRV (MZe).

Zástupce ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy je členem monitorovacích výborů IOP, OP PK, a PRV.

6.2.2 Spolupráce mezi ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy a dalšími subjekty na úrovni koordinačních výborů

Pro zajištění plynulého toku informací, posílení synergického efektu, zabránění překryvům a co nejúčinnější využití prostředků ze SF a FS je nezbytná úzká spolupráce mezi ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy a ostatními řídicími orgány.

Za tímto účelem byly ustaveny koordinační výbory podle čtyř strategických cílů NSRR:

- Koordinační výbor Konkurenceschopná česká ekonomika,
- Koordinační výbor Otevřená, flexibilní a soudržná společnost,
- Koordinační výbor Atraktivní prostředí,
- Koordinační výbor Vyvážený rozvoj území.

Členy koordinačních výborů jsou zástupci řídicích orgánů na úrovni ředitelů a ředitelů odborů a předsedou je vždy zástupce NOK.

Pro ROP NUTS 2 Střední Čechy je klíčová zejména spolupráce s řídicími orgány dalších ROP a ŘO IOP v rámci Koordinačního výboru Vyvážený rozvoj území.

Za efektivnost této spolupráce je zodpovědný NOK, který bude za tímto účelem organizovat setkání Koordinačního výboru Vyvážený rozvoj území, zahrnující všechny relevantní orgány. Podrobný koordinační mechanismus je popsán v operačních programech. Mechanismus synergie a vzájemné koordinace bude podrobněji dojednána na úrovni řídicích orgánů.

Je zajištěna koordinace a spolupráce řídicích orgánů Programu rozvoje venkova, EFF a operačních programů politiky soudržnosti – rezortní koordinační skupinou MMR na centrální úrovni. Tato skupina poskytne všem řídicím orgánům k dispozici databázi všech projektů v jednotlivých programech.

6.3 Koordinace ROP NUTS 2 Střední Čechy s jednotlivými operačními programy

Koordinaci mezi jednotlivými operačními programy popisuje NSRR. Na základě dohod s ŘO IOP, OP D, OP PK a programy ESF (OP LZZ a OP VK) je tato spolupráce prohloubena tak, aby byla zajištěna velmi úzká spolupráce a synergický efekt realizovaných aktivit v těchto programech. Tyto dohody proto specifikují a rozšiřují formu spolupráce. Jde především o

společný postup při vyhlašování výzev v rámci jednotlivých operačních programů a vzájemnou spolupráci v oblastech, ve kterých je žádoucí postupovat koordinovaně a vzájemnou informovanost o přípravě a realizaci jednotlivých aktivit.

6.3.1 Koordinace s Integrovaným operačním programem (IOP)

Mezi regionálními radami všech sedmi regionů soudržnosti NUTS 2 a Ministerstvem pro místní rozvoj (ŘO IOP) byla uzavřena dohoda o vzájemné spolupráci a koordinaci při implementaci Integrovaného operačního programu a regionálních operačních programů (ROPů). V souladu s touto dohodou bude zástupce ŘO IOP (MMR) zastoupen v monitorovacím výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy a recipročně zástupce ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy bude zastoupen v monitorovacím výboru IOP. Uvedené ŘO budou spolupracovat při přípravě výběrových kritérií, vyhlašování výzev, výběru projektů, předávání informací o vybraných projektech a v dalších oblastech s cílem zlepšit koordinaci, zvýšit efektivitu programů a zajistit co nejvyšší synergický efekt.

Pro koordinaci ROP NUTS 2 Střední Čechy s IOP jsou nastaveny tyto mechanismy:

A) Monitorovací výbor – zastoupení MMR v monitorovacím výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy a recipročně zastoupení ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy v monitorovacím výboru IOP bude tvořit vrcholovou úroveň koordinace mezi IOP a ROP NUTS 2 Střední Čechy.

B) Koordinační výbor SC 4 NSRR – Tento koordinační výbor bude platformou pro vzájemné konzultace výběrových kritérií, upřesňování rozhraní, připravovaných výzev a informování žadatelů mezi ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy a ŘO IOP. Prostřednictvím MSC2007 bude zajištěno, aby ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy a ŘO IOP měly přístup k informacím o projektech vybraných k realizaci v obou operačních programech. Kromě toho budou při tomto koordinačním výboru zřízeny pracovní skupiny, které budou zajišťovat koordinaci implementace střednědobých národních strategií v oblasti smart administration (zastoupení MV, MPSV, MMR a regionů) a cestovního ruchu (zastoupení MMR a regionů).

Výbor bude rovněž zajišťovat koordinaci mezi ROP NUTS 2 Střední Čechy, IOP a OP PK.

C) Pracovní skupina pro koordinaci intervencí ROP NUTS 2 Střední Čechy a IOP s EAFRD (složení ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy, regionální pracoviště SZIF, MZe, MMR).

D) Souhlas krajů s projekty předkládanými do IOP – v oblastech sociální integrace, veřejné zdraví a kultury bude ŘO IOP vyžadováno souhlasné stanovisko krajů k projektům navrhovaným k realizaci v IOP.

6.3.2 Koordinace s OP Doprava (OP D)

Mezi regionálními radami všech sedmi regionů soudržnosti NUTS 2 a Ministerstvem dopravy (ŘO OP D) byla uzavřena dohoda o vzájemné spolupráci a koordinaci při implementaci OP D a regionálních operačních programů (ROPů). V souladu s touto dohodou budou zástupci ŘO OP D zastoupeni v monitorovacích výborech ROPů a zástupce ŘO ROP bude zastoupen v monitorovacím výboru OP D. Uvedené řídicí orgány budou spolupracovat při přípravě výběrových kritérií, vyhlašování výzev, výběru projektů, předávání informací o vybraných projektech a v dalších oblastech s cílem zlepšit koordinaci, zvýšit efektivitu programů a zajistit co nejvyšší synergický efekt.

A) Monitorovací výbor

V Monitorovacím výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy je zastoupeno Ministerstvo dopravy (MD). Tím je zajištěn přístup ŘO OP D ke stanovení kritérií pro výběr projektů v ROP NUTS 2

Střední Čechy a ke zprávám o průběhu realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy. Zástupce ŘO ROP je členem MV OP D.

B) Poskytování informací a koordinace

Řídící orgány ROPů umožní MD účast ve schvalovacím procesu na úrovni externích posuzovatelů pro oblast podpory obnovy vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob ve smyslu usnesení vlády 1302 z 15. listopadu 2006. Pro nastavení konkrétního mechanismu je zřízena koordinační skupina na úrovni NOK.

Prostřednictvím MSC2007 bude zajištěno, aby ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy a ŘO OP D měly přístup k informacím o projektech vybraných k realizaci v obou operačních programech a ke zprávám o průběhu realizace operačních programů.

C) Konzultace

ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy využije odborných konzultací s MD při stanovení technických podmínek pro výběr drážních vozidel.

6.3.3 Koordinace s OP Životní prostředí (OP ŽP) a OP Podnikání a inovace (OP PI) – „brownfields“

Mezi ROP NUTS 2 Střední Čechy, OP ŽP a OP PI je dohodnut tento koordinační mechanismus v oblasti regenerace „brownfields“ a řešení starých ekologických zátěží:

A) Řešení starých ekologických zátěží

- Ministerstvo životního prostředí (MŽP) bude předem informováno o projektech regenerace „brownfields“ předkládaných do ROP NUTS 2 Střední Čechy a OP PI. MŽP bude informovat ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy nebo ŘO OP PI o tom, zda předkládaný projekt zahrnuje vážnou starou ekologickou zátěž, která bude řešena OP ŽP nebo může být řešena ROP NUTS 2 Střední Čechy či OP PI.
- MŽP poskytne ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy a OP PI podle potřeby informace z databáze starých ekologických zátěží, jejichž mapování v současné době MŽP provádí.

B) Poskytování informací

- Řídící orgány se budou vzájemně informovat o připravovaných výzvách v oblasti odstraňování starých ekologických zátěží (OP ŽP) a regenerace „brownfields“ (ROP NUTS 2 Střední Čechy, OP PI).
- Prostřednictvím MSC2007 bude zajištěno, aby ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy a ŘO OP ŽP a ŘO OP PI měly přístup k informacím o projektech vybraných k realizaci v těchto operačních programech a ke zprávám o průběhu realizace operačních programů.

Pro koordinaci s dalšími operačními programy je zásadní role ŘKV a NOK.

6.3.4 Koordinace s OP Praha Konkurenceschopnost (OP PK)

Mezi Regionální radou regionu soudržnosti Střední Čechy a Hlavním městem Prahou (ŘO OP PK) byla uzavřena dohoda o vzájemné spolupráci a koordinaci při implementaci OP PK a ROP NUTS 2 Střední Čechy. V souladu s touto dohodou bude zástupce ŘO OP PK zastoupen v Monitorovacím výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy a recipročně zástupce ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy bude zastoupen v monitorovacím výboru OP PK. Uvedené řídicí orgány budou spolupracovat při přípravě výběrových kritérií, vyhlášení výzev, výběru projektů, předávání

informací o vybraných projektech a v dalších oblastech s cílem zlepšit koordinaci, zvýšit efektivitu programů a zajistit co nejvyšší synergický efekt.

A) Monitorovací výbor

V Monitorovacím výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy je zástupce ŘO OP PK (a obráceně).

B) Pracovní skupina

Koordinace s OP PK je zabezpečena rovněž prostřednictvím pracovní skupiny, které se účastní zástupci obou řídicích orgánů a dotčených odborů Krajského úřadu Středočeského kraje a Magistrátu hl. m. Prahy. V rámci této pracovní skupiny se projednávají zejména zamýšlené projekty, které mají území dopadu NUTS 2 Praha a NUTS 2 Střední Čechy a zaměření připravovaných výzev.

6.3.5. Koordinace s OP financovanými z ESF

Priority NSRR vycházející ze strategického cíle Otevřená flexibilní a soudržná společnost budou naplňovány synergickým efektem, a to aktivitami v oblasti měkkých projektů financovanými z ESF a tvrdými investicemi do obnovy a modernizace infrastruktury financovanými z ERDF v rámci příslušných prioritních os jednotlivých ROP.

ROP NUTS 2 Střední Čechy se zaměřuje na infrastrukturní aktivity, které jsou komplementární k aktivitám financovaným z různých operačních programů, v případě veřejných služeb především jednak k aktivitám podporovaným IOP (financovaným z ERDF), které jsou systémového či inovativního charakteru, a jednak k neinvestičním aktivitám v oblasti sociální integrace a integrace na trh práce podporovatelným z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) a vzdělávacím aktivitám v OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) (financovanými z ESF).

S ŘO jednotlivých OP kofinancovaných z ESF byly v oblasti veřejných služeb dohodnuty následující způsoby koordinace a provázanosti podporovaných aktivit:

A) Informace o podpořených projektech a činnosti ŘO

Zástupci krajů budou prostřednictvím Asociace krajů členy monitorovacích výborů zmíněných OP, které budou platformou pro případné informování krajů o postupu realizace aktivit na jejich území z hlediska tvrdých investic v rámci ROPů a pro identifikaci případných problémů, které bude vhodné společně řešit za účelem větší provázanosti aktivit financovaných z ROPů a jiných tematických OP.

B) Dohoda ŘO ohledně kritérií výběru

Komplementarita s jinými OP je v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy sledována v systému hodnocení projektů. Ve výběrových kritériích ROP NUTS 2 Střední Čechy je zohledněna podpora provázanosti projektů s jinými, také neinvestičními projekty podpořenými OP financovanými z ESF (podskupina kritérií Potřeba a relevance projektu – hodnotí se tzv. synergický efekt a návaznost na jiné projekty připravované, v realizaci nebo již zrealizované v rámci jiných OP v programovacím období 2007–2013).

7. Horizontální témata

V souladu s obecným nařízením a SOZS jsou pro období 2007–2013 definována dvě základní horizontální témata, která jsou promítnuta do strategie ROP NUTS 2 Střední Čechy a následně implementace:

1. rovné příležitosti (čl. 16 – Rovné příležitosti mužů a žen a zákaz diskriminace),

2. udržitelný rozvoj (čl. 17 – Udržitelný rozvoj).

Hledisko horizontálních témat je zakomponováno do realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy tak, aby ve svém důsledku docházelo k posílení kvality předkládaných projektů a zvýšení přidané hodnoty intervencí ze SF.

V rámci jednotlivých prioritních os, resp. oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy, lze z pohledu horizontálních priorit definovat:

- a) aktivity, které jsou přímo zaměřeny na rovné příležitosti/udržitelný rozvoj,
- b) aktivity, které nejsou přímo zaměřeny na rovné příležitosti/udržitelný rozvoj, nicméně mohou rovné příležitosti/udržitelný rozvoj ovlivnit,
- c) aktivity bez vazby na rovné příležitosti/udržitelný rozvoj.

V rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy nebudou podporovány takové projekty, které by negativně ovlivňovaly jedno z horizontálních témat. Hodnocení projektů z hlediska horizontálních témat bude probíhat ve 2 fázích:

1. fáze – v rámci kontroly přijatelnosti projektu posouzení pozitivního/neutrálního/negativního vlivu projektu na horizontální kritéria,
2. fáze – v rámci hodnocení projektu budou posuzovány a obodovány projekty z hlediska jejich vlivu na horizontální témata na základě dat a informací poskytnutých žadatelem v rámci žádosti o poskytnutí dotace (resp. v rámci jejich příloh).

K dodržení příspěvku projektu k naplňování horizontálních témat a k dodržení případných podmínek realizace bude předkladatel projektu smluvně vázán.

Rovné příležitosti

ROP NUTS 2 Střední Čechy v souladu s čl. 16 obecného nařízení zajistí podporu rovnosti žen a mužů a začlenění rovnosti pohlaví během jednotlivých fází provádění pomoci. Současně je zohledňována rovnost příležitostí z hlediska rasového a etnického původu, zdravotního postavení, věku, náboženského a světového názoru nebo sexuální orientace.

Zvláštní pozornost je v kontextu SF věnována genderové problematice. V rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy proto bude při programování, monitorování a evaluaci brán zřetel na příspěvek k rovnému zacházení a na podporu žen, aby mohly profitovat z prostředků SF stejnou měrou jako muži.

Vzhledem k tomu, že ROP NUTS 2 Střední Čechy není financován z ESF, obsahuje prioritní osy a oblasti podpory, které nejsou primárně zaměřeny na oblast rovných příležitostí, nicméně mohou rovné příležitosti ovlivnit.

ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy zajistí, aby v závislosti na charakteru podporované oblasti, a bude-li to účelné, byla zabezpečena účast institucí nebo organizací zabývajících se prosazováním rovných příležitostí v pracovních skupinách ŘO v rámci externího odborného posouzení projektů apod.

Monitoring rovných příležitostí je integrální součástí centrálního monitorovacího systému, který zohledňuje rovné příležitosti na základě pohlaví členěných indikátorů výstupů, výsledků i dopadů od strategické úrovně NSRR až po monitoring relevantních priorit jednotlivých operačních programů. Tyto priority jsou programovány tak, aby kvalitativně přispěly k úspěšné implementaci relevantních národních politik a dále politik koordinovaných na evropské úrovni (v ČR blíže určených v Národní zprávě o strategiích sociální ochrany a sociálního začleňování na léta 2006–2008 a v Národním programu reforem na léta 2005–2008). Sledování a vyhodnocování účinnosti implementace opatření z fondů z hlediska stanovených cílů i vlivu na rovné příležitosti cílových skupin na centrální úrovni zajišťuje MMR

– útvar zajišťující národní koordinaci pomoci ve spolupráci s řídicími orgány operačních programů. Spolupráce s ŘO OP a transfer informací probíhá v rámci Pracovní skupiny pro evaluaci a horizontální témata.

ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy v tomto kontextu zajišťuje sledování vlivu na rovné příležitosti na úrovni programu a projektů. Vliv projektů na dodržování rovných příležitostí bude sledován zvláště pro gender mainstreaming a zvláště pro sociální mainstreaming. Pro potřeby monitorování dodržování rovných příležitostí mužů a žen budou relevantní indikátory sledovány v členění dle pohlaví. Vliv projektů na sociální integraci bude sledován pomocí aktivit napomáhajících začleňování marginalizovaných skupin do společnosti.

Údaje o vlivech jednotlivých projektů na dodržování rovných příležitostí pro posouzení celkového vlivu ROP NUTS 2 Střední Čechy na toto horizontální téma budou agregovány na úrovni oblastí podpory, popř. prioritních os programu (indikátory pro úroveň oblasti podpory jsou součástí Prováděcího dokumentu).

Přispění ROP NUTS 2 Střední Čechy k naplňování zásady rovných příležitostí bude vyhodnoceno při zpracování tematických a strategických evaluací.

V této souvislosti má ROP NUTS 2 Střední Čechy vazbu na rovné příležitosti u jednotlivých intervencí následovně:

Prioritní osa 1 – Doprava – V rámci intervencí zaměřených na udržitelné formy veřejné dopravy budou naplňovány specifické potřeby osob s handicapem, starších osob nebo rodičů s dětmi za účelem umožnit bezbariérový přístup všem.

Prioritní osa 2 – Cestovní ruch – V rámci této prioritní osy bude při výběru projektů zohledněn přístup realizátorů k využití infrastruktury a služeb cestovního ruchu pro osoby s handicapem (např. bezbariérové ubytovací kapacity, specifické informační systémy). V prioritní ose bude sledován rovný přístup žen a mužů k nově vytvořeným pracovním místům.

Prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území – V rámci prioritní osy 3 budou podporovány takové aktivity, které povedou k rozvoji infrastruktury pro oblast sociálních služeb, vzdělávání, zdravotnictví a pro volnočasové aktivity a které umožňují rovný přístup k těmto veřejným službám. V oblasti vzdělávání jsou podporovány aktivity nepřímo posilující postavení žen na trhu práce (např. podpora investic do mateřských škol a školních družin). V rámci křížového financování budou v oblasti vzdělávání podpořeny aktivity zaměřené na rovné příležitosti dětí a žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V oblasti sociální integrace jsou podporovány investice pro zajištění dostupnosti a kvality služeb sociální péče a prevence podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, jakož i investice do zařízení zajišťujících posílení pozice zdravotně postižených na trhu práce či sociální integraci definovaných cílových skupin. V rámci křížového financování budou v oblasti sociální integrace podpořeny aktivity zaměřené na podporu sociálních služeb a dalších nástrojů ve prospěch sociálního začleňování cílových skupin, na podporu procesů poskytování sociálních služeb, integrace sociálně vyloučených skupin na trh práce a posílení aktivních politik zaměstnanosti. V rámci celé prioritní osy jsou podporovány investice infrastruktury s ohledem na integraci marginalizovaných skupin do společnosti.

Udržitelný rozvoj

SF jsou určeny zejména na podporu a rozvoj ekonomické a sociální oblasti, nicméně za předpokladu, že jejich implementace přispěje také ke zlepšení životního prostředí. ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy bude proto sledovat dopady implementace ROP NUTS 2 Střední Čechy na životní prostředí se záměrem maximalizovat zlepšení stavu životního prostředí na území NUTS 2 Střední Čechy.

Nastavení horizontálních kritérií a jejich hodnocení v jednotlivých projektech programu je zároveň v souladu s ochranou změn klimatu (pomocí zmírnění a adaptace) jakožto jedné z nejvážnějších environmentálních, sociálních a ekonomických hrozeb.

V této souvislosti má ROP NUTS 2 Střední Čechy vazbu na udržitelný rozvoj u jednotlivých intervencí následovně:

Prioritní osa 1 – Doprava – V prioritní ose Doprava je horizontální téma udržitelný rozvoj reflektováno v intervencích, které se týkají úprav frekventovaných dopravních tepen II. a III. třídy v blízkosti sídel s ohledem na snižování nepříznivých dopadů dopravy na obyvatelstvo, jakož i v aktivitách snižujících dopady provozu na silnicích II. a III. třídy a na místních komunikacích na ekosystémy. V oblasti veřejné dopravy je kladen důraz na posílení ekologických forem dopravy, včetně dopravy cyklistické, a zavádění ekologických technologií v této oblasti.

Prioritní osa 2 – Cestovní ruch – Intervence v rámci této prioritní osy jsou zaměřeny na rozvoj ekologicky šetrných forem cestovního ruchu (cykloturistika, pěší turistika apod.). Zároveň bude při výběru projektu zohledněn přístup realizátorů k informování cílových skupin o ochraně životního prostředí v turistických destinacích.

Prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území – Pozitivní vliv na udržitelný rozvoj v této prioritní ose se předpokládá především u intervencí zaměřených na revitalizaci fyzického prostředí ve městech a obcích. Tyto povedou mj. ke zvýšení ekologické hodnoty těchto území a jejich účelnějšímu využití. V rámci této prioritní osy bude rovněž podporována revitalizace „brownfields“.

Napříč všemi prioritními osami bude zohledněna problematika udržitelné energie, a to zejména ve vztahu ke snížení energetické náročnosti, zvýšení energetické účinnosti, nalezení vhodných energetických zdrojů nezatěžujících životní prostředí apod. Proto budou přednostně podporovány projekty, které přispějí k těmto cílům. Kritérium udržitelné energie bude zohledněno při hodnocení konkrétních projektů.

Povinností ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy plynoucí ze zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů je zajistit sledování vlivů programů na životní prostředí a veřejné zdraví. Pro monitorování vlivu ROP NUTS 2 Střední Čechy na životní prostředí byl sestaven soubor environmentálních indikátorů, který reflektuje soustavy indikátorů navržených jednak zpracovatelem SEA NSRR/OP, jednak zpracovatelem SEA pro ROP NUTS 2 Střední Čechy. Expertní vyhodnocování dopadů bude prováděno pod dohledem pracovní skupiny, v níž budou zastoupeni představitelé všech řídicích orgánů a jejímž prostřednictvím bude proces sledování dopadů koordinován a metodicky řízen. Vliv projektů na udržitelný rozvoj bude sledován jednak pomocí výše uvedených indikátorů, jednak pomocí aktivit ovlivňujících životní prostředí.

Údaje o vlivech jednotlivých projektů na udržitelný rozvoj pro posouzení celkového vlivu ROP NUTS 2 Střední Čechy na toto horizontální téma budou agregovány na úrovni oblastí podpory, případně prioritních os (indikátory pro úroveň oblasti podpory jsou součástí Prováděcího dokumentu).

8. Strategie pro implementaci programu

Na základě zjištění učiněných v rámci střednědobých evaluací SROP (viz kapitola I.9) bude při věcné implementaci ROP NUTS 2 Střední Čechy kladen důraz na následující skutečnosti:

- vytvořit jednoduchou implementační strukturu programu se zapojením co nejmenšího počtu subjektů a eliminovat případné vytváření mezičlánků v této struktuře,

- jednoznačně stanovit odpovědnosti a postupy pro výkon činností jednotlivých subjektů,
- stanovit subjekty uvnitř implementační struktury zodpovědné za závazný a jednotný výklad pravidel, a to jak vůči pracovníkům implementační struktury, tak vůči žadatelům a příjemcům,
- nastavit efektivní vnitřní kontrolní systém,
- zvolit vhodné komunikační strategie a informační a komunikační opatření vůči žadatelům a příjemcům,
- zajistit dostatečnou konzultační podporu pro žadatele a příjemce pro zpracování a realizaci projektu,
- zjednodušit proces administrace projektů od přijetí žádosti po proplacení projektu s cílem snížit jejich časovou náročnost,
- optimalizovat proces finančních toků s cílem zajistit co nejplynulejší spolufinancování projektů,
- zajistit dostatečnou motivaci pro stabilizaci pracovních týmů v implementační struktuře programu, a to zejména formou finančního ohodnocení, systému stálého vzdělávání a vytvořením prostoru pro kariérní postup,
- vyčlenit dostatečné personální kapacity vzhledem k potřebám spojeným s implementací programu.

Administrativní kapacita programu

Nutnost dostatečných administrativních struktur, potřebných k zajištění efektivního využívání prostředků strukturálních fondů, byla potvrzena a uznána v textu NSRR.

Adekvátní administrativní kapacita je nezbytná nejen k zajištění absorpční kapacity a používání úředních postupů, ale také k tomu, aby byly finanční prostředky využívány v souladu s principy správného finančního řízení.

Podle NSRR je základem přístupu k zajištění dostatečné administrativní kapacity následující:

- Analýza potřeb ŘO při implementaci operačních programů
- Definice funkcí a postupů
- Formulace profilů zaměstnanců, popisy práce
- Kvalita výběru a přijímání nových zaměstnanců

Dále, v souladu s NSRR: *„kvalita výstupů všech funkcí v systému implementace zdrojů EU úzce souvisí s profilem a stabilizací zaměstnanců, kteří se podílejí na přípravě a fungování tohoto systému. Zaměstnanci veřejné správy musí být několik let systematicky připravováni na bezchybné a kvalitní vykonávání těchto aktivit, včetně jazykové výuky. Kvalita výběru a přijímání nových zaměstnanců, která bere v potaz dobrou praxi je základní podmínkou pro kvalitní řízení lidských zdrojů. Tento systém bude využíván na všech úrovních implementace. Hlavním cílem zlepšení řízení lidských zdrojů je minimalizovat nežádoucí odliv těchto vzdělaných a schopných zaměstnanců do privátního sektoru. Toho může být dosaženo primárně nastavením takových podmínek, které umožňují konkurenceschopnost zaměstnání ve veřejné správě vůči privátnímu sektoru“.*

Tato nařízení NSRR jsou blíže specifikována v dopise zaslaném českými úřady dne 29. června 2007 (ref. č. 24 449/2007-62) před vydáním rozhodnutí o přijetí NSRR Evropskou komisí takto:

- *"Bude věnována pozornost systematickému posilování absorpční kapacity, včetně analýzy potřeb, definice požadavků, popisu pracovních pozic, nezávislých postupů při přijímání zaměstnanců, motivační systém, vzdělávání a stabilizace zaměstnanců.*
- *Dokument nazvaný "Postupy k vyřešení administrativní kapacity k využívání zdrojů Strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v období 2007-2013" byl předložen české vládě".*

Nařízení vlády č. 818 z 18. června 2007, které schvaluje výše zmíněný dokument, bude aplikováno na veřejnou správu jako celek a jeho implementace bude monitorována předsedou vlády České republiky.

Následně musí být výše zmíněné závazky implementovány na úrovni každého operačního programu. Detailní zpráva popíše, jak jsou tyto závazky vypořádány (např. analýza potřeb RO, definice funkcí a postupů, formulace profilů zaměstnanců, popisy práce, kvalita výběru a přijímání nových zaměstnanců). Dále tato zpráva popíše způsob, jakým budou Operační program Technická pomoc a prioritní osa technické asistence v regionálních operačních programech využívány k dosažení tohoto cíle. Další velmi důležitou otázkou je podpora absorpční kapacity příjemců a vstřícný přístup relevantních úřadů k příjemcům.

Tato implementační zpráva musí být dokončena a představena během prvního zasedání Monitorovacího výboru po schválení ROP NUTS 2 Střední Čechy ze strany EK.

Partnerství veřejného a soukromého sektoru

Partnerství veřejného a soukromého sektoru může být, za jistých podmínek, velkým přínosem pro veřejný sektor, obzvláště při přípravě a implementaci infrastrukturních projektů.

Hlavní výhody PPP pro veřejný sektor jsou:

- úspora veřejných zdrojů
- možnost zvýšeného objemu investic (pákový efekt)
- lepší „zhodnocení peněz“ díky zkušenostem soukromého sektoru
- zkrácená délka doby výstavby
- vysoká technická kvalita projektů
- nižší míra rizika pro veřejný sektor, protože část rizik je přenesena na soukromý sektor

PPP projekty nejsou nezbytně ziskové pro veřejný sektor. Proto se musí, kvůli zajištění úspěšného využití PPP a zmenšení ekonomických rizik, veřejné orgány soustředit na několik aspektů:

- využít správný PPP model
- podpořit konkurenci mezi případnými privátními partnery
- chránit veřejný zájem
- garantovat realizovatelnost projektu bez jakéhokoliv přehnaného zisku vyplývajícího z veřejných dotací

Zkušenost s PPP při realizaci infrastrukturních projektů je v České republice omezená. Nadto existují pochybnosti, zda je související právní rámec dostatečně rozvinutý. Proto by mělo Ministerstvo pro místní rozvoj řídit aktivity týkající se vhodné právní báze pro PPP projekty. Tato báze by měla být představena nejpozději do konce roku 2008.

MMR vypracovalo (na základě usnesení vlády č. 536/2007) detailní metodiku k zákonu č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon) jako důležitou pomůcku pro celý proces přípravy a implementace PPP projektů, která může být využita zejména regiony, městy a obcemi. Podle výše zmíněného usnesení vlády připravuje MF dílčí

metodiky pro oblast daní a financí. ČR tak bude mít v roce 2008 kompletní legislativní a metodický rámec pro přípravu a implementaci PPP projektů. MMR připraví v roce 2008 studie identifikující typy projektů v rámci jednotlivých OP, které budou vhodné pro aplikaci metody PPP. Tyto studie a aktivity budou podporovány z OP Technická pomoc (OP TP).

Prvním úkolem řídicích orgánů ROPů v podpoře PPP projektů bude rozšíření výše zmíněných informací a studií případným příjemcům formou workshopů, seminářů, konferencí, publikací atd. Tyto aktivity budou podporovány v rámci prioritní osy Technická pomoc.

Řídicí orgány ROPů také vyhlásí, nejpozději do prosince 2008, výzvu pro předkládání PPP projektů. Technická pomoc bude k dispozici příjemcům, kteří budou plánovat předložení PPP návrhů. Připravené projekty PPP budou předloženy ve výzvách v rámci prioritní osy nebo oblasti podpory příslušné pro daný projekt.

Základním cílem všech ROPů bude uskutečnit tolik PPP projektů, kolik bude možné v programovém období 2007-2013. Tyto projekty vytvoří pozitivní zkušenost a očekává se, že vytvoří kreativní pozitivní dynamiku pro další partnerství tohoto typu.

Při zvažování implementace konkrétního projektu partnerstvím veřejného a privátního sektoru bude nevyhnutelné zamezit přehnanému zisku a zachovat rovný a transparentní přístup při respektování národního a evropského práva. Toto se týká především oblasti veřejné dopravy.

Další finanční nástroje

V případě udržitelného rozvoje velkých i menších měst bude uplatňován integrovaný přístup. Plánování a rozhodování o investicích do rozvoje měst na základě plánů integrovaného rozvoje měst je v tomto ohledu zásadní. Nová iniciativa JESSICA je zaměřena na PPP (partnerství veřejného a soukromého sektoru) či jiné městské projekty vytvářející příjmy, které jsou obsaženy v plánech integrovaného rozvoje měst, s cílem dosažení finanční síly a obnovy zdrojů operačních programů investovaných do těchto projektů. Řídicí orgán také zvažuje organizaci operací iniciativy JESSICA pomocí zádržného fondu.

9. Cíle a průběh ex-ante hodnocení

Ex-ante hodnocení bylo realizováno nezávislým zpracovatelem – společností FINESPA. Tento zpracovatel byl vybrán v otevřeném řízení. Hodnocení bylo zpracováno k 21. 11. 2006, aktualizace po změnách byla provedena v únoru 2007.

Cílem ex-ante hodnocení bylo optimalizovat alokace zdrojů a zvýšit kvalitu programování. Ex-ante hodnocení přispělo nejen ke kvalitě posuzovaného dokumentu, ale rovněž ke kvalitě samotné realizace intervencí.

Hodnotitel vyšel z dvoufázového charakteru ex-ante hodnocení. V první fázi byla nositeli a zpracovateli ROP NUTS 2 Střední Čechy poskytována průběžná hodnocení k dílčím částem ROP NUTS 2 Střední Čechy. Hlavním cílem průběžného hodnocení bylo poskytnout zpracovateli a nositeli ROPu klíčové připomínky hodnotitele tak, aby byly vytvořeny podmínky pro efektivní diskuzi mezi všemi účastníky přípravy ROPu a byl dostatek času na zapracování výstupů této diskuze. První fáze ex-ante hodnocení tak byla pojata jako interaktivní proces, při kterém hodnotitel poskytoval svá průběžná stanoviska a doporučení a tato stanoviska byla následně, již v průběhu zpracování ROP NUTS 2 Střední Čechy, vypořádávána.

Druhou fází bylo zpracování finálního stanoviska ex-ante hodnotitelů k celému programovému dokumentu. V rámci druhé fáze se hodnotitel rovněž vyjádřil k míře, do jaké byly do posuzovaného operačního programu zapracovány náměty a doporučení předané

zpracovateli. Výstupem druhé fáze hodnocení byla závěrečná zpráva a souhrnné hodnocení, které obsahuje výtah nejvýznamnějších závěrů učiněných v závěrečné zprávě.

Konzultační proces

Hodnotitel se účastnil pravidelných jednání mezi nositelem programu, zpracovatelem a rovněž hodnotitelem SEA. Hodnotitel byl rovněž přizván k jednání Řídící skupiny ROP NUTS 2 Střední Čechy, jakož i k jednání jednotlivých tematických pracovních skupin.

Kromě těchto jednání byly pro hodnotitele odborem RPS MMR organizovány koordinační schůzky, na kterých byla mimo jiné diskutována metodika ex-ante hodnocení a vznášeny požadavky na jednotnou strukturu hodnocení.

Hodnotitelé měli možnost si ověřit, že příprava ROP NUTS 2 Střední Čechy probíhala za partnerské spolupráce všech klíčových aktérů. Kromě ustanovení řídicí skupiny, která koordinovala přípravu ROP NUTS 2 Střední Čechy a byla složena na principu partnerství a pracovní skupiny, měli partneři možnost se opakovaně seznámit s pracovními verzemi dokumentu a vyjádřit k nim své připomínky. Tyto připomínky byly následně zpracovatelem ROP NUTS 2 Střední Čechy vypořádány. Konzultační proces tak byl do důsledku naplněn.

Hodnocení dílčích částí ROP NUTS 2 Střední Čechy

Analýza zkušeností z předchozích programů

Hodnotitel konstatuje, že i přes neúplné a obtížně zjistitelné informace zpracovatel ROP NUTS 2 Střední Čechy využil všech metod a zdrojů pro získání relevantních informací. Především oceňuje zpracování a využití studie Zkušenosti žadatelů SROP ve Středočeském kraji (2005).

Kritické faktory ovlivňující realizaci programů a hlavní problémy doprovázející realizaci programů však byly identifikovány pouze částečně. Zpracovatel ROP NUTS 2 Střední Čechy vyhodnotil dosavadní zkušenosti pouze velmi formálně a dosti obecně. V rámci analytických prací byla vyhodnocena věcná i finanční retrospektiva oblastí intervence SROP i krajských programů, její závěry však nejsou v příslušné kapitole obsaženy. V analýze nebyla vyhodnocena účinnost existujících nástrojů.

Obecnost závěrů neumožňuje najít jejich implikace v návrhové části pro nové programovací období. V některých aspektech rovněž nebyly vyhodnoceny skutečné příčiny identifikovaných problémů.

Z objektivních důvodů nedosažitelnosti datové základny v českém prostředí se analýza dosavadních zkušeností s realizovanými programy nezabývá jednotkovými náklady ani u základních monitorovacích indikátorů. Z toho důvodu hodnotitel tuto absenci nepovažuje za nedostatek.

Socioekonomická analýza a SWOT

Předložený dokument Regionální operační program NUTS 2 Střední Čechy, část I. – Socioekonomická analýza (dále SE analýza), lze považovat za analýzu, která je požadována pro účely dokumentu typu ROP NUTS 2 Střední Čechy. Připomínky identifikované v rámci dvou průběžných hodnocení byly uspokojivým způsobem zpracovány.

Zpracovatelé v rámci předloženého textu SE analýzy velmi důsledně pracují s hodnocením jednotlivých problémů, hledají příčiny a souvislosti identifikovaných problémů a zasazují jednotlivé problémy do širšího (komplexnějšího) rámce. Výsledky analýzy, které lze identifikovat v rámci jednotlivých kapitol, mají problémový charakter a lze mezi nimi částečně nalézt i hodnocení jejich řádovostní úrovně i hodnocení s rozdílným územním dopadem.

Problémové okruhy tak jsou z hlediska jejich vztahu k hlavním cílům socioekonomického rozvoje významově vyvážené.

Kromě významných problémů identifikuje analýza i silné stránky regionu a jeho rozvojový potenciál.

Předkládaná SWOT analýza shrnuje ve velké míře nejvýznamnější zjištění ze situační analýzy a řadí tato zjištění dle významu v návaznosti na návrhovou část dokumentu. Hodnotitel shledává SWOT analýzu jako dobře zpracovanou i upravenou vzhledem k předchozímu hodnocení. Rozsahem je přiměřená.

Z hlediska formální dikce jednotlivé výroky uvedené v předložené SWOT analýze nevykazují žádné závady. Výroky jsou jasně a přesně formulovány a mají oporu v analytické části. Položky SWOT analýzy odpovídají svou podstatou rozdělení na vnitřní a vnější část.

Strategie, priority a oblasti podpory

Relevance

Strategie je dobře koncipovaná vzhledem ke specifickým problémům regionu, které byly identifikovány v socioekonomické analýze. Lze rozpoznat jasnou relevanci mezi socioekonomickou analýzou, SWOT analýzou, strategií a výběrem priorit.

V SE analýze a SWOT analýze není příliš rozvedena polarita regionu, využitá ve strategické části. Hodnotitel v rámci SE analýzy očekává především detailnější rozvedení městské otázky do všech souvislostí.

Hodnotitel v textu postrádá koincidenční matici, která by výrazně přispěla k jasnějšímu provázání hlavních závěrů SWOT analýzy a globálního a specifických cílů.

Vertikální konzistence

Logická provázanost navržené strategie a jednotlivých cílů programu je v textu dobře dokumentována a je dobře formulována. Přesto je však možné v této zásadní části dokumentu identifikovat dílčí nedostatky.

Vlastní strategie formuluje globální a specifické cíle rozvoje NUTS 2 Střední Čechy. Globální cíl ROP NUTS 2 Střední Čechy je velmi široký, téměř totožný s globálním cílem NSRR s tím rozdílem, že se nevztahuje na území ČR, ale pouze Středočeského kraje. Dle hodnotitele celkový finanční rámec a intervence navržené ROP NUTS 2 Střední Čechy neumožňují významněji ovlivnit změnu HDP na obyvatele, což je formulováno jako hlavní cíl programu. Příspěvek ROP NUTS 2 Střední Čechy k naplnění tohoto cíle navíc nelze měřit, a nelze tedy hodnotit, zda-li intervence vedou k jeho naplňování. Z podstaty intervencí mají ROPy naplňovat zejména strategický cíl 4 NSRR – Vyvážený rozvoj území. Globální cíl ROP NUTS 2 Střední Čechy by tedy měl být formulován v kontextu zvýšení kvality fyzického prostředí a životních podmínek, který lze naplnit intervencemi z ROP NUTS 2 Střední Čechy.

V rámci strategie autoři velmi správně identifikují geografickou diferenciaci předmětného území. Na jedné straně je to širší suburbánní pás v zázemí Prahy a dále rozsáhlé okrajové oblasti Středočeského kraje. Tímto přístupem jsou správně respektována specifika řešeného území. Hodnotitel však shledává závažné nesrovnalosti a nesoulad mezi strategií ROP NUTS 2 Střední Čechy a identifikací prioritních os. Ačkoliv návrh strategie pracuje s územní diferenciací regionu rozděleného na suburbánní zónu a okrajové oblasti, vlastní vymezení jednotlivých prioritních os z hlediska územní diferenciaci NUTS 2 Střední Čechy směšuje zčásti toto dělení a nové dělení na města vs. venkov. Logická provázanost strategie a návrhu prioritních os tak není zcela transparentní.

Pouze prioritní osa 3 explicitně uvažuje územně diferencovanou podporu, i když v konečném důsledku výčet navržených aktivit pro města a venkov se při bližším pohledu nijak neliší. Ostatní oblasti podpory jsou směřovány plošně bez zohlednění specifik suburbánních, resp. okrajových oblastí, jakož i specifik městského a venkovského prostředí.

Hodnotitel je však zároveň toho názoru, že je pravděpodobně věcně neprůchodné v rámci prioritních os 2 a 3 dodržet strategické dělení na suburbánní a okrajové části regionu. Mimo jiné i proto, že by tak dokument ztratil svoji urbánní dimenzi, která je z hlediska politiky HSS žádoucí. Z toho důvodu hodnotitel doporučuje v rámci prioritní osy 3 v rámci OP či Prováděcího dokumentu přesněji identifikovat aktivity podporované ve městech a venkovských oblastech ležících v suburbánní, resp. okrajové zóně regionu tak, aby odpovídaly specifikům těchto území.

Jednotlivé specifické cíle programu jsou (při pomnutí rozporu v logické provázanosti základní strategie s návrhem prioritních os, viz výše) dobře propojeny na stanovené prioritní osy i jednotlivé oblasti podpory. S navrženými cíli se hodnotitel do značné míry ztotožňuje, nicméně vybrané globální a specifické cíle prioritních os doporučuje reformulovat tak, aby odpovídaly obsahu intervencí a zejména aby byly měřitelné.

Zdůvodnění volby jednotlivých prioritních os je uvedeno vždy u jejich popisu a je možné ho považovat za vyčerpávající. Hodnotitel postrádá u jednotlivých prioritních os základní popis kauzálního řetězce, tzn. vysvětlení, jak bude cílů (specifických) dosahováno, a popis synergických efektů. Nicméně text ROP NUTS 2 Střední Čechy je v této části velmi srozumitelný, s logickou stavbou a vnitřní konzistencí, věcně i formálně logicky navazuje na jednotlivé části a je ho možné považovat z hlediska ex-ante hodnotitele za úplný.

Horizontální konzistence

Jednotlivé prioritní osy a na ně navazující oblasti podpory jsou navrženy tak, že v rámci dokumentu nedochází k věcnému překryvu podpory. Jedinou výjimkou je podpora infrastruktury pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit včetně kulturních a sportovních zařízení, jejichž obnova či výstavba je podporována v rámci prioritní osy 2 – Cestovní ruch – jako doplňková infrastruktura CR a rovněž v rámci prioritní osy 3 – Integrovaný rozvoj území.

Hodnocení potřeby veřejné intervence

Zpracovatelé v dokumentu argumentují potřebou veřejné intervence do jednotlivých prioritních os a oblastí podpory, a to částečně v rámci strategie a dále pak v rámci popisu výchozího stavu jednotlivých prioritních os. Nositel programu se při návrhu intervencí opírá o zákonem svěřené kompetence, především v souvislosti se zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, a č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů. Na základě předloženého materiálu se hodnotitelé domnívají, že zhodnocení potřeby veřejné intervence v rámci prioritních os 1, 3 a 4 je dostačující. V prioritní ose 2 – Cestovní ruch – by mohlo být v některých případech intervencí zhodnocení jejich potřeby z hlediska veřejného financování podceněno.

Koherence

Většina prioritních os ROP NUTS 2 Střední Čechy se velmi vhodně váže na příslušné prioritní oblasti SOZS. Všechny tematické intervence mají určitou regionální dimenzi. Opodstatněním regionálních intervencí je proto dle SOZS metoda intervence – integrovaný přístup. Dle názoru hodnotitelů je tato klíčová vazba ROPu na jednu z hlavních výzev SOZS dostatečně reflektována. Tam, kde je to vhodné, je integrovaný přístup k realizaci intervencí základní součástí navrhovaných intervencí (ačkoliv snaha o začlenění integrovaného přístupu do ROPu

není zatím konkrétněji rozvedena a bude pravděpodobně ošetřena (Prováděcím dokumentem).

Jako problematickou lze vnímat prioritu 2 – Cestovní ruch. Cestovní ruch není tématem SOZS a jako takový zde není vůbec obsažen! Na základě doporučení hodnotitele byla přehodnocena a lépe rozvedena vazba priority Cestovní ruch na SOZS, která se dle zpracovatele ROP NUTS 2 Střední Čechy vázala převážně na prioritu SOZS Usnadnit inovace a podporovat podnikavost. V tomto ohledu dle hodnotitele patrně došlo k nevhodné interpretaci příslušných priorit SOZS, které se věnují podnikání, protože daná prioritní osa SOZS je zaměřena na vytváření vnějších podmínek pro podnikání (bez ohledu na obor činnosti) a konkurenceschopnost založenou na schopnosti generovat inovace. Naproti tomu pojetí priority Cestovní ruch v ROP NUTS 2 Střední Čechy, a to zejména oblasti podpory zaměřené na privátní sektor, neodpovídá skutečnému obsahu a smyslu uvedené priority SOZS. Kromě toho SOZS přímou podporu firem, která je obsažená i v prioritě Cestovní ruch, implicitně předpokládají pouze v rámci rozvoje inovačních kapacit firem, což v případě cestovního ruchu není splněno.

Z těchto důvodů byla nově zdůrazněna vazba priorit Cestovní ruch na „prioritu“ SOZS Územní dimenze politiky soudržnosti, zejména na Vyvážený rozvoj území (NSRR) a na zdůrazněnou potřebu ekonomické diverzifikace venkovských oblastí. V tomto kontextu lze tvrdit, že existuje silná vazba priority Cestovní ruch na SOZS, a lze hledat silné argumenty pro zařazení tohoto tématu do intervencí ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Navrhované intervence naplňují cíle a úkoly SF stanovené v rámci jejich relevantních nařízení.

Z hlediska obsahu zaměření lze konstatovat, že všechny priority a oblasti podpory se vhodným způsobem vážou na NSRR. Jako problematické lze však hodnotit provázání cílů ROP NUTS 2 Střední Čechy s cíli NSRR. ROP NUTS 2 Střední Čechy představuje realizační nástroj NSRR. Proto musí obsahovat podstatně konkrétnější cíle, které se vážou na cíle NSRR tak, že je konkretizují.

Je třeba konstatovat, že pouze menší část prioritních opatření NPR (z celkových 46) má vazbu na programový dokument na regionální úrovni, jedná se o prioritní opatření především národního významu. Stejně tak pouze menší část prioritních opatření NPR má vazbu na intervence financované ze strukturálních fondů EU. Autoři ROP NUTS 2 Střední Čechy správně upozorňují, že na rozdíl od NPR je ROP NUTS 2 Střední Čechy zaměřen převážně na rozvoj fyzické infrastruktury a navrhované aktivity ROP NUTS 2 Střední Čechy svou podstatou nemůžou přispívat k naplnění prioritních opatření NPR, a to ani nepřímou.

Priority a navržené oblasti podpory jsou víceméně koherentní s PRÚOSK. Jako nepřilíš koherentní se jeví problematika měst všeobecně, která není PRÚOSK na rozdíl od problematiky venkova explicitně řešena.

Hodnocení prioritních os

Prioritní osa Doprava vychází z potřeb analyzovaných v SE analýze a je zaměřena na zvýšení dostupnosti center osídlení a na zvýšení kvality dopravního spojení na území Středních Čech. Jednotlivé aktivity jsou navrženy tak, aby byly zaměřeny na investice směřující do klíčových komunikací nebo určené na odstranění nejvýznamnějších problémů v regionu včetně zvýšení kvality dopravního spojení, zajištění ochrany biotopů při křížení s komunikacemi a zavádění moderních technologií.

Je třeba zdůraznit, že je žádoucí v nastavení intervencí strategicky orientovat selekci v podmínkách velkého počtu závad a tomu neodpovídajícího množství finančních prostředků. Tzn. v rámci prováděcího dokumentu, resp. výběrových kritérií, je třeba stanovit konkrétněji, na jaké typy závad na jakém typu komunikací bude podpora směřována, jak budou

upřednostňovány projekty ze suburbánní zóny atd. Vyhodnocení projektů je případně možné založit na posouzení přínosu projektu pro ekonomický a trvale udržitelný rozvoj regionu.

Prioritní osa Cestovní ruch je dle hodnotitele zvolena dobře vzhledem k problémům identifikovaným v SE analýze, avšak oblasti podpory postrádají územní diferenciaci. Hodnotitelé postrádají v socioekonomické analýze, jakož i návrhové části, vyhodnocení regionů ve smyslu jejich potenciálu pro cestovní ruch a považují navrženou podporu za málo strategicky orientovanou a příliš územně roztržštěnou.

Ačkoliv je v popisu strategie prioritní osy 2 jasně deklarováno, že podporovány budou především projekty komplexního charakteru, i nadále popis priority CR působí jako snaha o podporu široké škály aktivit bez jasného strategického rámce. V souladu s těmito připomínkami by hodnotitel očekával, že formulace oblastí podpory bude více strategicky/selektivně zaměřená a umožní především podporu limitovaného množství veřejných integrovaných projektů. Vhodné by bylo rovněž zohlednit takové formy cestovního ruchu, které mají v regionu potenciál (dle autorů to jsou např. venkovská, incentivní a kongresová turistika). Z toho důvodu považujeme nastavení výběrových kritérií a ošetření dalších pravidel podpory v rámci prioritní osy 2 za klíčové.

Prioritní osa Integrovaný rozvoj území je diferencována z územního hlediska. Zatímco oblast podpory 3.1 a 3.2 je zaměřena na urbánní prostředí, oblast podpory 3.3 je zaměřena na podporu venkova.

Intervence v prioritní ose 3 jsou zaměřeny na fyzickou revitalizaci částí měst, modernizaci sociální infrastruktury a zkvalitnění veřejných služeb ve městech i na venkově. Ve městech budou podporovány tzv. integrované plány rozvoje, nicméně vyloučeny nejsou ani jednotlivé konkrétní projekty. Navržený globální cíl a specifické cíle v rámci prioritní osy jsou v souladu se stanovenými oblastmi podpory.

S ohledem na široký záběr prioritní osy je třeba předem upozornit na možné obtíže při stanovení výběrových kritérií pro projekty, přičemž výběr kvalitních projektů se z hlediska dopadu programu a naplnění jeho cílů jeví jako klíčový. I přesto, že cílem je preferovat integrované plány rozvoje, je možné rovněž doporučit v rámci prováděcího dokumentu stanovení minimální velikosti projektu tak, aby nedocházelo k rozdrobení podpory na malé projekty, které nemohou zajistit skutečný rozvoj regionu nebo města. Hodnotitel navrhuje důkladně přepracovat problematiku tak, aby opatření vedla k cílům a řešila specifické problémy v konkrétních typech území.

Návrh prioritní osy 4 hodnotitel považuje za adekvátní a konstatuje, že navržené aktivity mohou efektivně napomoci zdárné implementaci programu.

Kvantifikace cílů

Navržené indikátory jednotlivých priorit odpovídají očekáváním ex-ante hodnotitele. Až na drobné nedostatky může být stávající systém indikátorů priorit efektivně použit pro potřeby monitoringu a evaluací ROP NUTS 2 Střední Čechy. Oproti předchozí hodnocené verzi ROP NUTS 2 Střední Čechy byla doplněna kvantifikace cílů. U všech indikátorů je kvantifikován výchozí i cílový stav. Klíčový nedostatek v podobě absence kvantifikace cílů byl tedy odstraněn. Hodnocení relevance provedené kvantifikace je součástí hodnocení očekávaných dopadů a finančního rámce.

Hodnocení očekávaných dopadů

Globálním cílem ROP NUTS 2 Střední Čechy k roku 2013 je vytvořit podmínky pro dynamický růst HDP regionu a zajištění vysoké kvality života obyvatel měst i venkova prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu pro bydlení, podnikání, investice a cestovní ruch.

Z podrobného hodnocení očekávaných výstupů a dopadů jednotlivých priorit lze učinit následující závěry ve vztahu k uvedeným cílům programu:

Intervence navrhované pro oblast regionální dopravní infrastruktury s vysokou pravděpodobností povedou k realizaci očekávaných výstupů a dosažení očekávaných výsledků, které přispějí k naplnění příslušného specifického cíle ROP NUTS 2 Střední Čechy, jímž je vytvoření podmínek pro vysokou mobilitu obyvatel uvnitř kraje. Tento cíl však bude z velké části ovlivněn také intervencemi OP D a OP PK, jejichž prostřednictvím bude podpořena páteří infrastruktura Středních Čech a zejména Prahy a jejího bezprostředního zázemí. Rozvoj a vlastnosti této páteří sítě budou mít minimálně stejný (spíše však větší) význam z hlediska naplnění uvedeného cíle ROP NUTS 2 Střední Čechy jako samotné intervence navržené v ROP NUTS 2 Střední Čechy. Jejich účelem je totiž vytvořit efektivní napojení jednotlivých mikroregionů a významných míst na tuto páteří síť. V rámci příslušné priority jsou navrženy všechny potřebné aktivity k naplnění stanoveného cíle. Z technického hlediska dojde s vysokou pravděpodobností k realizaci očekávaných výstupů v oblasti vytvoření fyzické infrastruktury.

Navržené intervence sice do určité míry vytvoří technické předpoklady pro snížení negativních dopadů dopravy na ŽP, nicméně tyto předpoklady k naplnění tohoto komplexně podmíněného cíle nemusí vést. Základním předpokladem je totiž podstatné omezení automobilové dopravy, která představuje klíčové zatížení ŽP. Na úrovni nákladní silniční dopravy je třeba v maximální možné míře podporovat zajištění tranzitu mimo města a multimodalitu dopravního systému Prahy a Středních Čech. Zajištění tranzitu je názorným příkladem závislosti naplnění cílů ROP NUTS 2 Střední Čechy na OP D. Vytlačení tranzitu z měst a vytvoření podmínek pro plynulou průjezdnost Středních Čech se totiž vztahuje téměř výhradně k dopravní infrastruktuře spadající pod OP D. Naplnění výše uvedeného specifického cíle ROP NUTS 2 Střední Čechy bude (jak z hlediska zajištění mobility, tak z hlediska dopadů dopravy na ŽP) vysoce závislé na provázanosti realizovaných intervencí s intervencemi OP D realizovanými na území Středních Čech. Takové provázání však vyžaduje institucionální mechanismy podporující nezbytnou spolupráci řady institucí.

Klíčovým znečišťovatelem je však osobní automobilová doprava. Její nahrazení je sice možné a v některých zemích se to částečně daří, v ČR však pro toto zatím nejsou podmínky. Ačkoliv je veřejná doprava neustále rozvíjena, využití osobního automobilu se stalo otázkou sociální prestiže a hluboce zakořeněného zvyku. Pokud se má v takové situaci veřejná doprava stát skutečnou konkurencí, musí nabídnout vysoce profesionální služby. Ty musí být založeny na efektivitě (minimalizaci dopravních nákladů uživatele), adekvátní dostupnosti celého území (dostupnost území pro uživatele) a nabídce doplňkových služeb. Základním předpokladem je efektivní integrace všech druhů dopravy (včetně osobní automobilové).

Ani jedna podmínka však v ČR není splněna a intervence ROP NUTS 2 Střední Čechy mohou k jejich naplnění přispět pouze omezeně (vybudování technických podmínek pro vznik integrovaného dopravního systému). Ostatní podmínky závisí na skutečnostech neovlivnitelných intervencemi ROP NUTS 2 Střední Čechy, přičemž právě tyto brání efektivnímu rozvoji integrované veřejné dopravy nad rámec jednoho města (viz hodnocení výsledků priority Doprava). Intervence ROP NUTS 2 Střední Čechy vedou sice k žádoucím výsledkům z hlediska rozvoje veřejné dopravy, nicméně tyto výsledky samy o sobě nezaručí naplnění příslušného cíle programu. Očekávané dopady jsou totiž, zřejmě vyšší měrou, závislé na faktorech, které jsou mimo intervenční oblasti SF.

Návštěvnost a příjmy Středních Čech z cestovního ruchu jsou silně ovlivněny schopností Prahy přitáhnout do Středních Čech zahraniční turisty. Ti však přijíždí kvůli Praze samotné a atraktivita Středních Čech jsou jen určitým doplňkem jejich pobytu v ČR. Z hlediska podstatného zvýšení příjmů z CR představuje tento segment klientů rizikovou skupinu, protože je vysoce závislý na tom, zda Praha tyto klienty do ČR (a posléze do Středních Čech)

vůbec přitáhne. U tohoto segmentu návštěvníků nelze počítat s významnějším nárůstem přenocování ve Středních Čechách, když přijeli kvůli Praze samotné.

Ačkoliv je zde stále určitý potenciál více profitovat z „exkurzionismu“ zahraničních návštěvníků Prahy, podstatnějšího zvýšení příjmů z CR lze dosáhnout jinak. Střední Čechy mají příznivou polohu v zázemí Prahy, která je zdrojem velkého množství lidí, kteří chtějí volný čas trávit mimo samotnou metropoli. Pokud se tohoto potenciálu podaří Středním Čechám využít, lze očekávat podstatné zvýšení příjmů z cestovního ruchu. Stejně tak lze očekávat větší rozptýlení příjmů do celého roku a snížení silné sezónnosti. Integrovaný přístup k podpoře CR ve Středních Čechách by tedy měl vést k vytvoření vysoce atraktivního prostředí pro víkendový CR a trávení volného času obyvateli metropole. Realizované investice jistě povedou i k zvýšení atraktivity území pro zahraniční návštěvníky Prahy. Podstatného zvýšení příjmů lze však dosáhnout vyšším využitím potenciálu Prahy (nabídnout vysoce konkurenceschopnou alternativu trávení víkendů, svátků, krátkodobých nesezónních dovolených apod. v blízkém zázemí Prahy).

Takováto celková strategie vyžaduje efektivní destinační management CR v rámci celého kraje. V hodnocení výsledků intervencí jsme uvedli, proč této podmínky nebude dosaženo. Kvůli této bariéře se dle názoru hodnotitelů nepodaří nastíněný potenciál efektivně využít. Celkovým dopadem tedy nebude uskutečnitelné zvýšení příjmů z CR, byť k jistému zvýšení může dojít. Toto zvýšení však bude podstatně zaostávat za potenciálem Středních Čech.

I přes očekávané zpoždění realizace komplexních projektů hodnotitelé věří tomu, že se podaří nastavit systém intervencí tak, že budou podporovány velké, územně koncentrované akce (velké tím, že se budou skládat z většího počtu dílčích akcí, tzn. nebude se jednat o velké projekty ve smyslu nařízení EK). Z technického hlediska tomu nic nebrání, ROP NUTS 2 Střední Čechy obsahuje všechny potřebné aktivity k jejich realizaci. Velkou výzvou však je připravenost zúčastněných aktérů a zejména připravenost obcí realizovat tyto akce (viz hodnocení uskutečnitelnosti navrhovaných aktivit). Pokud se podaří zajistit efektivní koordinaci tak, že budou vznikat akce, které povedou skutečně k rozsáhlé změně dotčených částí měst, lze s nejvyšší pravděpodobností očekávat naplnění stanoveného cíle programu. Pokud se však tato koordinace nezdaří, dojde k rozmělnění zdrojů na velký počet menších akcí, které sice částečně zvýší atraktivitu dotčených sídel pro život, ale nikoliv podstatně, a na úrovni celého programu nebude cíle dosaženo.

Dopad realizace výsledků priority na investiční atraktivitu má dvě dimenze. Tou první je přímý dopad, kdy revitalizovaná území nabídnou nové plochy a nové využití bude generovat investice. V tomto smyslu budou jistě cíle programu naplněny. Nicméně cílem je spíše celkové zvýšení atraktivity pro život a podnikání, čímž by měla být zvýšena atraktivita dotčeného území jako taková, nejen atraktivita přímo revitalizovaných ploch. V tomto smyslu opět záleží na tom, jestli se podaří realizovat omezený počet velkých projektů (viz výše), které mají potenciál zvýšit celkovou atraktivitu daného města. Pokud ano a tato skutečnost bude provázena také zlepšením dopravní dostupnosti, lze v delším období očekávat také dopad z hlediska investiční aktivity mimo samotná revitalizovaná území.

Pokud nedojde k rozptýlení prostředků priority na dílčí drobné projekty revitalizace prostředí venkovských obcí, a naopak budou koncentrovány na vybrané typy infrastruktury pro poskytování veřejných služeb na venkově, lze uvedené dopady s nejvyšší pravděpodobností očekávat.

Jak již hodnotitelé zdůraznili v předchozích kapitolách hodnocení, cíl vztahující se k HDP není dosažitelný intervencemi ROP NUTS 2 Střední Čechy. Pokud se však za globální cíl bude považovat zvýšení kvality života a atraktivity regionu, lze očekávat solidní příspěvek navrhovaných intervencí k dosažení tohoto cíle. Jedná se však o cíl podmíněný velkým množstvím faktorů, přičemž ROP NUTS 2 Střední Čechy může ovlivnit pouze jejich menšinu.

Podrobnější vysvětlení souhrnných závěrů k hodnocení dopadů je uvedeno v následujícím hodnocení jednotlivých priorit.

Hodnocení finančního rámce

Oproti předchozí verzi ROP NUTS 2 Střední Čechy došlo k celkovému navýšení finanční alokace programu. Navýšení činilo více než třetinu původního objemu alokace. Celkem 52 % celkového objemu prostředků ročně je stanoveno na prioritní osu 1 – Doprava. Oproti předchozí verzi byla v souladu s doporučeními hodnotitelů posílena prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území. Hodnotitelé oceňují relativní pokles alokace u priority 2 – Cestovní ruch – a zejména pak absolutní pokles prostředků alokovaných na podporu soukromé infrastruktury pro CR.

Nicméně věcné vymezení rámce finančních prostředků, tedy rozdělení prostředků mezi jednotlivé prioritní osy, není v textu jasně zdůvodněno. Nejsou popsána kritéria a skutečnosti, na základě kterých byly stanoveny relativní váhy prostředků na jednotlivé prioritní osy a oblasti podpory. I přes absenci zdůvodnění rozdělení finančních prostředků na jednotlivé prioritní osy je hodnotitel toho názoru, že toto relativní rozdělení odpovídá porovnání závažnosti problémů, jakož i finanční náročnosti navrhovaných aktivit.

Přes odpovídající procentuální rozdělení prostředků na prioritní osy má hodnotitel zásadní připomínku k celkové roztržitosti finančních prostředků na velké množství aktivit, které může v konečném důsledku vést k fragmentaci alokovaných prostředků, nízké účinnosti vložených zdrojů a nejasným celkovým efektům a dopadům na region. Celkově je třeba konstatovat, že většina navržených oblastí podpory je z hlediska jejich cílů co do absolutního objemu prostředků podfinancována. Z toho důvodu doporučujeme intervence navržené v ROP NUTS 2 Střední Čechy více tematicky selektovat, případně územně koncentrovat.

Kvalita implementačního a monitorovacího systému

Implementační systém programu je v předloženém dokumentu identifikován především po formální stránce. Realizační mechanismy intervencí jsou popsány z hlediska stávajícího právního řádu a v souladu s příslušnou legislativou EU. Jednotlivé orgány jsou v dokumentu stanoveny velmi podrobně a je uveden i rozsah jejich kompetencí, způsob vzniku (volbou, jmenováním) a složení jednotlivých orgánů. Kromě toho realizační část dokumentu popisuje strukturu čerpání veřejných prostředků, a to včetně kontrolních a auditorických mechanismů.

V textu zcela chybí zhodnocení relevantních zkušeností implementačních mechanismů ze stávajícího období, a proto ani není možné posoudit, nakolik byly dosavadní problémy a nedostatky odstraněny nebo navrženo zlepšení jednotlivých mechanismů. Tímto tématem se nezabývá ani příslušná kapitola SE analýzy.

Náklady na fungování programu tvoří 3,4 % celkové alokace programu a dle hodnotitele jsou z hlediska objemu administrovaných prostředků stanoveny v přiměřené výši.

V textu je uveden formální postup pro přípravu jednotlivých projektů žadateli a je velmi podrobně popsána role jednotlivých orgánů při administraci projektů. V textu chybí iniciační aktivity správce programu, je však plně nahrazena oblastmi podpory 4.2 a 4.3 v rámci prioritní osy 4 – Technická pomoc.

Hodnotitel je toho názoru, že z věcného hlediska dosud nejsou v kapitole diskutovány všechny detaily realizačních mechanismů, které by měly být v tomto dokumentu rozvedeny. Hodnotitel postrádá především informace o tom, jakým způsobem bude zajištěno kvalitativní hodnocení projektů, lze ovšem očekávat, že bude detailněji rozvedeno v Prováděcím dokumentu a hlavně v operačním manuálu.

Systém finančních toků stanovuje, že platby příjemcům probíhají formou ex-post či ex-ante plateb. Z této formulace není zřejmé, v jaké relativní výši budou probíhat případné ex-ante platby a zda ex-post platby budou probíhat po ukončení projektu, či formou úhrady proplacených faktur v určité pravidelné periodě. Rovněž není v žádoucím rozsahu popsáno, pro které prioritní osy a případně pro které typy příjemců bude užito jakých mechanismů financování. Vzhledem k tomu, že formu plateb považuje hodnotitel za klíčovou z hlediska realizovatelnosti projektů, není možné v tomto ohledu vyhodnotit realizovatelnost dílčích oblastí podpory ani celého programu. Nutno ovšem brát v potaz, že v době hodnocení nebyla ještě schválena metodika finančních toků a nebyl zcela nastaven systém příjmu dotací ze státního rozpočtu do rozpočtů regionálních rad.

Nakonec je třeba upozornit na to, že v současné době má Úřad Regionální rady nedostatečné kapacity pro administraci ROP NUTS 2 Střední Čechy, a je tedy nutné počítat s jeho výrazným personálním posílením, a to nejen z hlediska zajištění administrace projektů, ale i z hlediska metodické podpory pro přípravu a čerpání jednotlivých typů programů. V tomto smyslu lze prozatím implementační struktury považovat za nepřipravené.

Vypořádání připomínek a doporučení hodnotitele

V rámci procesu zpracování ROP NUTS 2 Střední Čechy a jeho průběžného hodnocení ex-ante byly vypořádány a zapracovány následující nejvýznamnější připomínky:

- V rámci analýzy zkušeností tabulkovou formou vyhodnotit retrospektivu oblastí intervence SROP a krajských programů.
- Soustředit se i na hodnocení jednotlivých regionů kraje.
- Přepracovat SWOT analýzu tak, aby umožnila identifikaci několika klíčových problémů v kraji a umožnila klasifikovat jednotlivé identifikované problémy. Utřídit výroky z hlediska jejich významnosti a z hlediska možnosti intervencí prostřednictvím SF, resp. ROP NUTS 2 Střední Čechy. Seřadit položky podle významu, nikoli podle dílčích složek.
- Provázat text jednotlivých priorit/oblastí podpory (popis priority a předmět podpory) se zjištěními uvedenými v socioekonomické analýze. Při přípravě návrhové části a stanovení intervencí pečlivě zvážit potřebnost veřejné intervence.
- Důsledněji dodržet strategické vymezení suburbánního a okrajového typu území. V návrhu prioritních os zohlednit polohu v rámci suburbánního, resp. okrajového typu. Jasněji formulovat prioritní osy 2 a 3. Jasněji (explicitně) vymezit jednotlivé osy z hlediska jejich územního vymezení, přičemž je možné některé vymezené typy území vyřadit z intervenčních oblastí, pokud to bude v textu strategie či prioritních os jasně zdůvodněno.
- Změnit popis a vysvětlení vazeb priority Cestovní ruch na SOZS. Tento popis by měl být sladěn s vysvětlením výběru této prioritní osy. Rozvoj CR nepřispívá k žádné z priorit druhé prioritní osy SOZS, Zlepšení znalostí a inovace pro růst. Opodstatnění pro tuto prioritu je třeba propojit s potřebou ekonomické diverzifikace venkovských oblastí, resp. potřebou vyváženého rozvoje území.
- Zdůraznit vazbu ROP NUTS 2 Střední Čechy na strategický cíl 4 – Vyvážený rozvoj území, zejména na oblasti podpory rozvoje městských oblastí a rozvoje venkovských oblastí. Intervence v rámci oblasti podpory 3.3 na konverzi starých území, odstranění starých ekologických zátěží a odstranění nevyužitých staveb samo o sobě nevede k zahájení pozitivního rozvoje. Je nutné tento typ intervence vždy podmíněně provázat s dalšími podnikatelskými aktivitami, které povedou k následnému efektivnímu využití území, jež bylo s veřejnou podporou sanováno. Reformulovat vybrané globální a specifické cíle priorit tak, aby odpovídaly obsahu intervencí a zejména aby byly měřitelné.

- Doplnit kvantifikaci cílů. Každý indikátor musí obsahovat výchozí a cílovou hodnotu.
- Snížit objem alokace na prioritu Cestovní ruch. Tyto prostředky převést na prioritu Integrovaný rozvoj území. Věnovat zvýšenou pozornost stanovení výběrových kritérií.

Hodnotitelé konstatují, že v současnosti je třeba vyslovit následující hlavní doporučení a připomínky vztahující se k ROP NUTS 2 Střední Čechy či jeho následné implementaci:

- V rámci analýzy zkušeností z předchozích programů vyhodnotit účinnost existujících nástrojů intervencí.
- Dále zhodnotit realizační mechanismy a administrativní podmínky a především navrhnout změny zohledněné v ROP NUTS 2 Střední Čechy na období 2007–13.
- Reformulovat globální cíl tak, aby tento cíl byl významně ovlivnitelný prostřednictvím objemu finančních prostředků a intervencí ROP NUTS 2 Střední Čechy. Globální cíl musí konkretizovat, nikoli zobecňovat příslušný strategický cíl NSRR, který je prostřednictvím ROP NUTS 2 Střední Čechy naplňován.
- Reformulovat vybrané globální a specifické cíle prioritních os tak, aby odpovídaly obsahu intervencí a zejména aby byly měřitelné.
- Věnovat větší pozornost zdůvodnění veřejné intervence z hlediska územní diferenciaci a turistického potenciálu v rámci prioritní osy 2.
- Podchytit regionální dimenzi v rámci priority 2 – Cestovní ruch, územně diferencovat oblasti podpory. Věnovat zvýšenou pozornost nastavování výběrových kritérií ve smyslu upřednostnění integrovaného přístupu.
- Sladit vybrané indikátory (které se vážou na indikátory NSRR) tak, aby byla možná přímá agregovatelnost, popř. srovnání dle indikátorů NSRR.
- V prioritní ose 3 nastavit implementační mechanismus tak, aby došlo k co nejmenšímu zpoždění realizace priority. Dále vytvořit podmínky pro koncentraci prostředků v duchu integrovaného přístupu tak, aby vznikal menší počet velkých komplexních projektů.
- V rámci oblasti podpory rozvoje venkova v prioritní ose Integrovaný rozvoj území vypustit problematiku revitalizace fyzického prostředí a koncentrovat prostředky pouze na infrastrukturu pro veřejné služby.
- Intervence navržené v ROP NUTS 2 Střední Čechy více tematicky selektovat, případně územně koncentrovat tak, aby nedocházelo k podfinancování intervencí a roztržení finančních prostředků na velké množství aktivit, které ve svém důsledku nepřinesou kýžené efekty pro území.

Stanovisko ex-ante hodnotitele

Přestože je předešlý text místy kritický, hodnotitelé zdůrazňují, že ROP NUTS 2 Střední Čechy reaguje na všechny nejzásadnější připomínky ex-ante hodnotitelů a představuje metodicky správně zpracovaný a věcně vyrovnaný dokument, který obsahuje všechny významné prvky dokumentu typu OP.

Předložený dokument ROP NUTS 2 Střední Čechy pro plánovací období 2007 až 2013 lze považovat za vhodný nástroj pro usměrňování strategického rozvoje NUTS 2 Střední Čechy.

10. Hodnocení SEA (prohlášení)

Netechnické shrnutí informací poskytnutých ve zprávě o stavu životního prostředí podle přílohy I (j) směrnice 2001/42/ES

Obsah koncepce

Zaměření Regionálního operačního programu vychází a navazuje v předkládané verzi na globální cíl, strategické cíle a priority Národního rozvojového plánu ČR pro období 2007 až 2013. Obsahové zaměření ROP Střední Čechy je formulováno s ohledem na tematické zaměření ostatních operačních programů a uplatňování principu subsidiarity a z toho odvozených kompetenčních předpokladů a dispozic, které souvisejí s rozvojem území. Prioritní osy a oblasti intervence Regionálního operačního programu jsou upraveny a zpřesněny podle výsledků jednání mezi rezorty a regiony ohledně přesného vymezení „hranic“ mezi tematickými operačními programy a regionálními operačními programy.

Pro tvorbu ROP NUTS 2 Střední Čechy byly zcela zásadní tři strategické dokumenty, kterými jsou SOZS (EU), Národní rozvojový plán (ČR) a na něj navazující NSRR (ČR). Regionální operační program je konzistentní s dalšími národními strategickými dokumenty, a to se Strategií udržitelného rozvoje a Strategií hospodářského růstu.

Návrh ROP NUTS 2 Střední Čechy se opírá o ustanovení článku 36 obecného nařízení. Vlastní návrh operačního programu čerpá z Metodiky pro přípravu programových dokumentů pro období 2007–2013 a neformálního doporučení Evropské komise „Aide mémoire“.

Návrh respektuje předepsanou strukturu operačního programu a zahrnuje zejména: analýzu situace v rámci regionu soudržnosti včetně SWOT analýzy, odůvodnění zvolené strategie (vazba na SOZS a NSRR), informaci o prioritách a jejich cílech, finanční plán programu a orientační rozpis využití prostředků podle kategorií, prováděcí opatření pro operační program a informace o probíhajícím SEA a ex-ante hodnocení operačního programu.

Přehled priorit ROP NUTS 2 Střední Čechy:

- priorita 1 – Doprava,
- priorita 2 – Cestovní ruch,
- priorita 3 – Integrovaný rozvoj území,
- priorita 4 – Technická pomoc.

Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce

Informace o současném stavu životního prostředí jsou součástí analytické části koncepce Socioekonomická analýza. Informace, které zpracovatel SEA považoval za potřebné doplnit, jsou přílohou č. 3 dokumentace SEA.

Lze přepokládat, že celková kvalita životního prostředí se v horizontu 2007–2013 významně nezmění. Celková kvalita ŽP a VZ na úrovni kraje v uvažovaném čase bude odpovídat přibližně současnému stavu. Lze očekávat spíše lokální zlepšení tam, kde budou realizovány konkrétní projekty ROP NUTS 2 Střední Čechy, než zlepšení na úrovni regionu Střední Čechy. Je nezbytné si uvědomit, že dále, bez ohledu na realizaci ROP NUTS 2 Střední Čechy, bude růst intenzita automobilové dopravy, což se v celkové kvalitě životního prostředí projeví.

V návaznosti na popis stavu životního prostředí jsou v kapitole 4 SEA popsány současné problémy životního prostředí, které jsou z hlediska realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy důležité. Mezi stěžejní problémy patří:

- nízká kvalita podzemních a povrchových vod,
- znečišťování ovzduší lokálními a liniovými zdroji,
- zátěž části obyvatelstva nadměrným hlukem (letišťe, doprava),
- zátěž obyvatelstva vlivem vzrůstající dopravy,
- úbytek přírodních prostředí.

Cíle koncepce a její vztah k jiným koncepcím

Problémy životního prostředí a ochrany veřejného zdraví a navazující cíle byly zohledněny při hodnocení vlivu realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy na životní prostředí.

Cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví jsou rozpracovány na celostátní a regionální úrovni v dokumentech (konceptcích, politikách, programech), které jsou zaměřeny vždy na určitou oblast ochrany životního prostředí (např. ochrana přírody, ochrana ovzduší, odpadové hospodářství). Referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví pro ROP NUTS 2 Střední Čechy vychází zejména z dokumentů regionální úrovně. V kapitole 5 SEA jsou cíle podrobně popsány a je uveden jejich vztah k navrhovanému ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Specifické cíle ROP NUTS 2 Střední Čechy (č. 1 a č. 3) vztahující se k životnímu prostředí:

- Zajištění vysoké a udržitelné mobility obyvatel při současném snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí.
- Zvýšení kvality prostředí v urbanizovaných územích a posílení role městských center jako přirozených pólů růstu v regionu.

Cíle na mezinárodní úrovni jsou v obecné rovině zahrnuty ve Státní politice životního prostředí České republiky 2004–2010, která představuje vrcholný dokument ochrany životního prostředí.

Další cíle na národní úrovni stanovují národní „oborové koncepce“ (např. státní program ochrany přírody a krajiny, státní surovinová politika), které ze Státní politiky životního prostředí vycházejí.

Tam, kde na dokument (konceptci) na národní úrovni navazuje relevantní dokument na úrovni regionální, v případě NUTS 2 Střední Čechy se jedná pouze o Středočeský kraj, jsou cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví národní úrovně v dokumentech krajské úrovně (Středočeského kraje) reflektovány a respektovány. ROP NUTS 2 Střední Čechy zohledňuje cíle ochrany ŽP a VZ zakotvené v uvedených „nadřazených“ dokumentech.

Posouzení vlivů programu

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, byla implementována do české legislativy zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů. SEA hodnocení bylo zpracováno v souladu s tímto zákonem a odpovídá směrnici 2001/42/ES.

Regionální operační program pro region NUTS 2 Střední Čechy na období 2007–2013 byl posouzen podle § 10f zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. a zpracován v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb.

Dokumentace (SEA) je součástí ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Pro vyhodnocení vlivů koncepce byl zvolen soubor referenčních kritérií, která odpovídají:

- a) klíčovým indikátorům trvale udržitelného rozvoje,

b) cílům ochrany životního prostředí a veřejného zdraví

a pokrývají všechny podstatné složky a oblasti životního prostředí.

Pomocí multikriteriální analýzy byly porovnány 2 varianty: nulová varianta (neprovedení ROP NUTS 2 Střední Čechy) a reálná varianta (provedení ROP NUTS 2 Střední Čechy). **Výsledek analýzy jednoznačně potvrzuje preferenci důsledků realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy před dopady nulové varianty.** To znamená, že při splnění níže uvedených podmínek bude mít realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy kladný vliv na stav životního prostředí a veřejného zdraví v regionu Střední Čechy.

Současně bylo provedeno i samostatné kompletní vyhodnocení vlivů koncepce ROP NUTS 2 Střední Čechy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (území soustavy Natura 2000), které je součástí vyhodnocení SEA. V posouzení byly zohledněny závěry zjišťovacího řízení a vypořádána všechna vyjádření a připomínky.

Vzhledem k tomu, že ROP NUTS 2 Střední Čechy vytváří pouhý rámec pro následnou realizaci projektů, je nezbytné hodnotit pomocí navržených kritérií každý projekt usilující o finanční podporu, a to nezávisle na skutečnosti, zda-li předkládané projekty budou posouzeny podle zákona č. 100/2001 Sb.

Popis opatření týkajících se monitorování

Monitorování dopadů ROP NUTS 2 Střední Čechy na životní prostředí bude probíhat na základě sledování indikátorů, jejichž návrh vychází z provedeného hodnocení vlivů realizace ROP na životní prostředí a veřejné zdraví. Zohledněny byly též cíle ROP NUTS 2 Střední Čechy a další cíle na úrovni regionu NUTS 2 Střední Čechy.

Vlastnosti a charakteristiky indikátorové soustavy pro monitoring a evaluaci jsou popsány v ROP NUTS 2 Střední Čechy. Indikátory byly vybrány z Národního číselníku indikátorů pro programové období 2007–13 (MMR, Odbor rámce podpory Společenství, Evaluační jednotka strukturálních fondů, květen 2006).

Úprava indikátorů by měla být možná v průběhu implementace ROP NUTS 2 Střední Čechy v návaznosti na konkrétní charakter projektů.

Výstupy Regionálního operačního programu budou zkoumány, analyzovány a reportovány zejména v rámci níže uvedených činností:

- řízení operačního programu,
- tvorba výročních a průběžných zpráv,
- naplnění specifických projektů monitoringu,
- realizace evaluačních studií (ongoing, ad hoc, ex-post),
- jiné ad hoc aktivity a potřeby Regionálního operačního programu.

Výsledky monitoringu vlivu ROP NUTS 2 Střední Čechy na životní prostředí budou zveřejněny na internetových stránkách Středočeského kraje (www.kr-stredocesky.cz) a Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy (<http://www.ropstrednicechy.cz>).

Průběh posuzování a konzultace

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. a zákona č. 163/2006 Sb. (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), bylo Ministerstvu životního prostředí předloženo dne

30. 3. 2006. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 13. 4. 2006 zveřejněním informace o oznámení koncepce na úřední desce Krajského úřadu Středočeského kraje. Informace o oznámení byla zveřejněna rovněž na úředních deskách dotčených obcí s rozšířenou působností a v informačním systému SEA (<http://www.ceu.cz/EIA/SEA>), kód koncepce MZP030K.

Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 16. 5. 2006 vydáním závěru zjišťovacího řízení.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí, zpracovaný v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., byl Ministerstvu životního prostředí předložen dne 8. 8. 2006. Součástí tohoto vyhodnocení je posouzení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Návrh koncepce včetně posouzení byl zveřejněn dne 22. 8. 2006 podle § 16 zákona. Veřejné projednání se konalo dne 13. 9. 2006 v prostorách Krajského úřadu Středočeského kraje. Na veřejném projednání nebyly vzhledem k ROP NUTS 2 Střední Čechy a SEA žádné podstatné připomínky. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 18. 9. 2006. Zápis byl taktéž zveřejněn.

Návrh koncepce ROP NUTS 2 Střední Čechy včetně posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví byl předložen příslušným orgánům státní správy a samosprávám i veřejnosti.

Průběh posuzování programu je přístupný v informačním systému SEA.

Vyhodnocení došlých vyjádření k návrhu koncepce ROP NUTS 2 Střední Čechy včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí (SEA) je uvedeno v příloze č. 1.

Závěry posouzení

Ministerstvo životního prostředí, příslušný orgán podle § 21 zákona č. 100/2001 Sb., na základě návrhu koncepce, zpracovaného posouzení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb. včetně vyhodnocení koncepce dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, vyjádření dotčených orgánů státní správy, dotčených územně samosprávných celků a veřejnosti a výsledků veřejného projednání vydalo k ROP NUTS 2 Střední Čechy souhlasné stanovisko (č. j. 69099/ENV/06) dne 26. 9. 2006. Souhlasné stanovisko Ministerstva životního prostředí je přílohou tohoto dokumentu.

Shrnutí – plnění požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí:

Požadavek směrnice	Plnění
<p><i>Článek 4 – Obecné povinnosti</i></p> <p>1. Posuzování životního prostředí uvedené v článku 3 je třeba provést během přípravy plánu nebo programu a před jeho přijetím nebo předáním do legislativního procesu.</p>	<p>Posouzení bylo provedeno během přípravy ROP NUTS 2 Střední Čechy – posouzena byla verze pro vládu ČR, která byla na základě posouzení upravena přesunutím podporované aktivity rozvoje infrastruktury pro leteckou dopravu z oblasti podpory 1.2 do 1.1.</p>
<p><i>Článek 5 – Zpráva o životním prostředí</i></p> <p>1. Vyžaduje-li se podle čl. 3 odst. 1 posuzování životního prostředí, vypracuje se zpráva o životním prostředí, ve které budou určeny, popsány a zhodnoceny pravděpodobně významné vlivy na životní prostředí vyplývající z provádění plánu nebo programu a rozumné alternativy zvažující cíle a zeměpisný rozsah plánu nebo programu. Údaje, které je třeba za tímto účelem poskytnout, jsou uvedeny v příloze I.</p> <p>- Informace uvedené v čl. 5 odst. 1 – stanovuje informace, které mají být poskytnuty podle čl. 5 odst. 1 a podle čl. 5 odst. 2 a 3.</p>	<p>ROP NUTS 2 Střední Čechy byl posouzen podle zákona č. 100/2001 Sb., který implementuje požadavky směrnice do práva ČR.</p> <p>Bylo zpracováno hodnocení SEA s náležitostmi a poskytovanými informacemi podle přílohy I směrnice, včetně netechnického shrnutí (písm. j).</p>
<p><i>Článek 6 – Konzultace</i></p> <p>1. Návrh plánu nebo programu a zpráva o životním prostředí vypracované v souladu s článkem 5 musí být zpřístupněny orgánům uvedeným v odstavci 3 tohoto článku a veřejnosti.</p> <p>2. Orgány uvedené v odstavci 3 a veřejnost uvedená v odstavci 4 musejí dostat včasnou a účinnou příležitost, aby se v přiměřené lhůtě k návrhu plánu nebo programu a připojené zprávě o životním prostředí mohly vyjádřit, a to před přijetím plánu nebo programu nebo jeho předáním do legislativního procesu.</p>	<p>Návrh koncepce ROP NUTS 2 Střední Čechy včetně posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví byl předložen příslušným orgánům státní správy a samosprávám i veřejnosti. Podrobnosti o průběhu posuzování jsou uvedeny výše v kapitole Průběh posuzování.</p> <p>Zpřístupnění veřejnosti bylo plně v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí.</p>
<p><i>Článek 8 – Rozhodování</i></p> <p>Zpráva o životním prostředí vypracovaná podle článku 5, vyjádření podle článku 6 a výsledky přeshraničních konzultací zahájených podle článku 7 musí být vzaty v úvahu během přípravy plánu nebo programu a před jeho přijetím nebo předložením do legislativního procesu.</p>	<p>Zpráva – hodnocení SEA – a stanovisko MŽP byly vzaty v úvahu při formulaci konečného znění ROP NUTS 2 Střední Čechy.</p>

<p><i>Článek 9 – Informace o rozhodnutí</i></p> <p>1. Členské státy zajistí, aby v případě přijetí plánu nebo programu byly informovány orgány uvedené v čl. 6 odst. 3, veřejnost a kterýkoliv z členských států, s nímž proběhly konzultace podle článku 7, a aby jim byly zpřístupněny následující údaje:</p> <p>a) plán nebo program v podobě, v jaké byl přijat,</p> <p>b) prohlášení shrnující, jak byly aspekty životního prostředí včleněny do plánu nebo programu a jak byly zpráva o životním prostředí připravená podle článku 5 vyjádření podle článku 6 a výsledky konzultací vyvolaných podle článku 7 vzaty v úvahu v souladu s článkem 8 a důvody pro volbu plánu nebo programu tak, jak byl přijat, ve světle dalších rozumných alternativ, jež byly projednávány,</p> <p>c) opatření, o nichž bylo rozhodnuto v souvislosti s monitoringem podle článku 10.</p>	<p>ROP NUTS 2 Střední Čechy je zveřejněn v průběžných verzích a ve finální verzi na internetových stránkách Středočeského kraje.</p> <p>Průběh posuzování programu je přístupný v informačním systému SEA.</p> <p>V rámci realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy bude respektováno stanovisko Ministerstva životního prostředí.</p> <p>Vypořádání vyjádření obdržených ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je obsaženo v dokumentaci SEA a dále bylo vypořádání připomínek k ROP NUTS 2 Střední Čechy zveřejněno v souladu s podmínkou MŽP na internetových stránkách Středočeského kraje.</p> <p>V souladu se stanoviskem Ministerstva životního prostředí (podmínka č. 4 – viz stanovisko) budou při formulaci výběrových kritérií zohledněna navržená kritéria pro výběr projektů. V Prováděcím dokumentu jsou navrženy indikátory pro monitoring a evaluaci, které zahrnují i indikátory navržené v rámci SEA.</p>
<p><i>Článek 10 – Monitoring</i></p> <p>Členské státy musí monitorovat významné vlivy na životní prostředí způsobené prováděním programů a plánů, aby především včas určily nepředpokládané nepříznivé vlivy a aby byly schopny podniknout patřičné nápravné kroky.</p>	<p>Součástí stanoviska MŽP jsou tyto podmínky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikovat environmentální indikátory a indikátory pro oblast veřejného zdraví do celkového systému sledování dopadů implementace ROP NUTS 2 Střední Čechy, - pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringu, tj. průběžné dopady implementace ROP NUTS 2 Střední Čechy na životní prostředí a veřejné zdraví, - navázat systém monitoringu na systém hodnocení a výběru projektů s využitím

	environmentálních kritérií. Způsob monitorování významných vlivů na životní prostředí souvisejících s realizací ROP NUTS 2 Střední Čechy bude upřesněn v prováděcím dokumentu.
--	---

Závěr

Tento dokument, který je vyjádřením podle ustanovení čl. 9 odst. 1 písm. b, shrnuje, jakým způsobem byly do ROP NUTS 2 Střední Čechy zapracovány ohledy na životní prostředí a jakým způsobem byla zohledněna dokumentace SEA a výsledky konzultací. Dokument obsahuje:

- netechnické shrnutí údajů obsažených v dokumentaci SEA,
- bližší informace týkající se konzultací (v průběhu posuzování nebyla vznesena žádná námitka týkající se postupů v procesu posuzování a zohlednění připomínek vznesených v rámci konzultací a vyjádření; konzultace v rámci posuzování vlivů na životní prostředí byly ukončeny vydáním souhlasného stanoviska Ministerstvem životního prostředí),
- popis opatření týkajících se monitorování.

Žádná ze zainteresovaných stran neshledala na způsobu zohlednění požadavků na ochranu životního prostředí nesprávný postup. SEA byla zpracována v souladu s právními požadavky České republiky, které implementují požadavky směrnice.

SEA hodnocení je zpřístupněno na stránkách

<http://www.ceu.cz/EIA/SEA/Koncepce/Default.aspx> a <http://www.ropstrednicechy.cz>.

III. Prioritní osy a indikátory

Prostřednictvím ROP NUTS 2 Střední Čechy budou intervence realizovány ve 4 prioritních osách, které jsou dále členěny do 11 oblastí podpory.

Přehled prioritních os a oblastí podpory:

Prioritní osa 1 – Doprava (39,19 %)

Oblasti podpory:

- 1.1 Regionální dopravní infrastruktura
- 1.2 Udržitelné formy veřejné dopravy

Prioritní osa 2 – Cestovní ruch (14,48 %)

Oblasti podpory:

- 2.1 Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu
- 2.2 Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu
- 2.3 Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje

Prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území (43,00)

Oblasti podpory:

- 3.1 Rozvoj regionálních center
- 3.2 Rozvoj měst
- 3.3 Rozvoj venkova

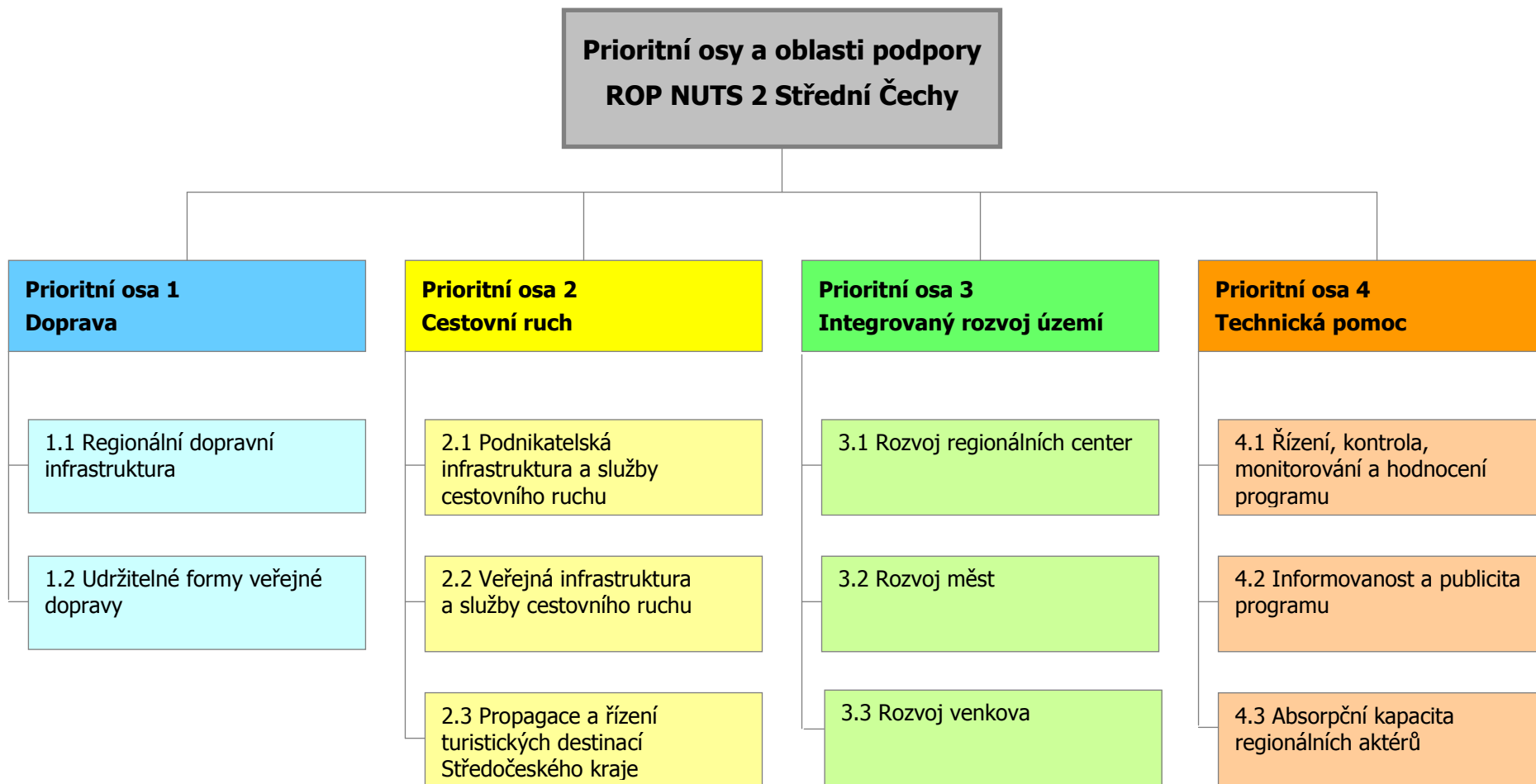
Prioritní osa 4 – Technická pomoc (3,33 %)

Oblasti podpory:

- 4.1 Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu
- 4.2 Informovanost a publicita programu
- 4.3 Absorpční kapacita regionálních aktérů

Struktura prioritních os a oblastí podpory

Obrázek 2: Struktura prioritních os a oblastí podpory

Popis prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy

Prioritní osa 1 – Doprava

1. Popis výchozího stavu

Nejvýznamnějším zdrojem a cílem dopravy pro region Střední Čechy je hlavní město Praha, ležící mimo území kraje. Proto je historicky většina silničních a železničních komunikací směřována z území regionu do Prahy a tyto komunikace jsou často využívány i pro dopravu mezi vzdálenějšími středočeskými sídly. Na vzájemné okružní propojení významných středočeských měst byl v minulosti kladen menší důraz a z tohoto důvodu jsou spojovací silnice I. a II. třídy a regionální železnice většinou zastaralé a nevyhovující z hlediska kvality a kapacity. Problematická jsou propojení většiny významnějších sídelních aglomerací (střední Polabí, Mělnicko), zcela nedostatečná jsou spojení vzdálenějších středočeských sídel a napojení venkovských regionů na hlavní dopravní tahy vyššího řádu. Nedostatky v regionální dopravní infrastruktuře vedou k dalšímu oslabení vzájemných dopravních vazeb středočeských měst a k prohlubování orientace dopravy k cílům v Praze. Kromě současných problémů lze navíc po zavedení mýtného očekávat zvýšení zatížení regionálních silnic souběžných se zpoplatněnými úseky rychlostních silnic a dálnic.

Na silnicích II. a III. třídy a na místních komunikacích se stále nedaří odstranit historický dluh. Řada těchto silnic nebyla modernizována či rekonstruována již celá desetiletí. Z toho vyplývají jejich současné dopravní závady či omezení, které spočívají hlavně v nedostatečné šířce, ve směrových a výškových parametrech, souvisejících s náročnou konfigurací a členitostí terénu, či po celá desetiletí neudržovaném systému odvodnění. Konstrukce silnic vykazuje navíc řadu statických poruch, neboť byly v minulosti stavěny na úplně jiné dopravní zatížení. V některých oblastech se na stavu silnic rovněž podepsaly katastrofální povodně, které Střední Čechy postihly v roce 2002. Statické poruchy jsou hlavní příčinou katastrofálního stavu povrchů silnic, jež se stává nejen terčem oprávněné kritiky všech řidičů, ale především viníkem řady dopravních nehod. Na území regionu soudržnosti Střední Čechy se ve srovnání s jinými regiony nachází velmi vysoký počet mostů, které jsou často ve velmi špatném stavu a vytvářejí tak bodové závady, které představují nebezpečná místa z hlediska bezpečnosti silničního provozu. Tento nevyhovující stav silničních komunikací se také negativně projevuje v podobě zvýšených nároků na opravy vozidel veřejné dopravy a silničních vozidel vůbec.

Tabulka 17: Příklady uskutečněných silničních staveb s vyčíslením skutečných nákladů

Název stavby	Rok realizace	Délka úseku (km)	Celkové náklady (mil. EUR)	Průměrné náklady na 1 km silnice (mil. EUR)
II/242 Roztoky, přeložka (malý most cca 15 m)	2006	1,774	8,61	4,853
III/1131 Český Brod	2006	0,61	1,86	3,049
II/272 Benátky n/Jizerou, průtah	2006	0,687	1,817	2,645
II/329 Plaňany	2006	0,378	0,855	2,262
II/227 Rakovník; prodl. Dukelských hrdinů	2006	0,283	0,245	0.866

II/101 Zlatníky, průtah (okružní křiž. 25 m)	2006	0,63	0,363	0,576
III/24010 Otovice, rek. silnice – průtah obce	2006	1,301	0,468	0,360
II/03321 Kaňk – Kutná Hora	2006	3,55	0,983	0,277

Zdroj: Odbor dopravy Krajského úřadu Středočeského kraje

Výše nákladů na rekonstrukce stávajících a výstavbu nových silnic II. a III. třídy a místních komunikací je ovlivněna rozsahem prováděných rekonstrukcí a staveb. Součástí intervencí do silnic II. a III. třídy a místních komunikací bude rovněž odstraňování bodových závad (nepřehledné křižovatky, výstavba a rekonstrukce mostů apod), opatření snižující dopad dopravy na životní prostředí, značení apod., které podstatně zvýší náklady na 1 km silnice dotčené intervencí.

Pro další ekonomický růst regionu je rovněž nezbytné zajistit kvalitní napojení rozvojových lokalit pro podnikání, průmyslových zón a logistických center, které je v současné době výrazně nedostačující.

Železniční infrastruktura je pro osobní i nákladní dopravu využívána zejména na hlavních koridorových a dalších páteřních tratích. V ostatních úsecích se železniční doprava zpravidla vyznačuje zastaralou infrastrukturou a vozovým parkem. Vysoká konkurence tranzitní i regionální autobusové dopravy dále snižuje využití tratí s nízkou cestovní rychlostí a nedostatečným komfortem přepravy.

Nákladní silniční doprava plní vzhledem k nízké konkurenceschopnosti železnice i funkce, které jsou typické pro železnici (například přeprava uhlí a stavebních hmot). Dosahovaná intenzita těžké nákladní dopravy na hlavních silnicích je proto výraznou zátěží pro životní prostředí, poškozuje komunikace a zpomaluje cestování osobními automobily. V okolí Prahy je navíc v celostátním měřítku nejvyšší stupeň automobilizace, což se negativně projevuje zejména v oblastech s nedostatečnou nabídkou veřejné dopravy.

Základem sítě veřejné dopravy v širším okolí Prahy je Pražská integrovaná doprava (PID). Vzhledem k organizaci tohoto integrovaného dopravního systému pouze pražskou příspěvkovou organizací ROPID (bez podílu Středočeského kraje) je PID výrazně orientována pouze na dojíždění do hlavního města. V návaznosti na tento systém je potřeba vzájemně propojit PID se samostatným systémem Středočeské integrované dopravy (SID), organizovaným Středočeským krajem. Oba systémy slouží odlišným přepravním proudům a vzájemně nespolupracují. Vzhledem k vysoké mobilitě obyvatelstva, dané dojížděním za prací zejména do Prahy, je potřeba oba systémy propojit a posílit. Rozvoj integrovaných systémů (a zejména SID) přiměje obyvatelstvo používat veřejnou dopravu a tím sníží dopady dopravy na kvalitu životního prostředí v regionu.

Cyklistická doprava je pro každodenní dojíždění nadstandardně využívána především v rovinatém Polabí. Přesto je území Středočeského kraje dosud jen velmi málo vybaveno infrastrukturou pro cyklisty.

2. Globální a specifické cíle

Globálním cílem prioritní osy 1 – Doprava je zajištění vysoké a udržitelné mobility obyvatel a snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí.

Specifické cíle:

- zvýšit dostupnost páteřních komunikačních sítí ze středočeských oblastí obslužených železnicí, silnicemi II. a III. třídy, místními komunikacemi a infrastrukturou pro cyklodopravu,
- zvýšit využití veřejné dopravy šetrné k životnímu prostředí a zajistit optimální provázání nabídky veřejné dopravy,
- zlepšit podmínky pro každodenní používání cyklistické dopravy.

3. Strategie

Strategie rozvoje Středních Čech je v oblasti dopravy orientována zejména na dosažení vysoké úrovně trvale udržitelné mobility na celém území regionu. Preferovány budou druhy dopravy s menšími vlivy na životní prostředí.

Pro zvýšení dostupnosti páteřních komunikačních sítí ze středočeských oblastí obslužených silnicemi II. a III. třídy a místními komunikacemi a zvýšení vzájemné provázanosti mezi jednotlivými středočeskými subregiony budou nevyhovující úseky regionálních silnic a místních komunikací rekonstruovány a modernizovány. Opatření budou zaměřena zejména na zlepšování trasování silnic a jejich vztahu k obcím, terénním překážkám a okolním ekosystémům a na řešení hlukových zátěží. Budou též podpořeny projekty odstraňující bezpečnostní závady a zvyšující kapacitu na křižovatkách silnic II. a III. třídy, které jsou přetěžovány především v suburbánní zóně Prahy. Podporovány budou pouze projekty zaměřené na rekonstrukci, modernizaci či výstavbu komunikací. Nebudou podporovány projekty zaměřené na údržbu nebo opravu. Ověření souladu s touto podmínkou bude součástí posouzení přijatelnosti projektu v rámci výběrových kritérií.

Pro zvýšení podílu veřejné dopravy na středočeském přepravním trhu bude podporována integrace její nabídky a zvýšení provázanosti mezi jednotlivými druhy veřejné dopravy (železnice, autobusy), zpřístupňování veřejné dopravy všem skupinám cestujících a ekologicky motivovaná obnova vozového parku. Jednotlivé projekty budou zaměřeny především na zvýšení podílu bezbariérových vozidel s nízkými emisemi a plynovým pohonem, zvyšování podílu elektrické trakce na přepravě, výstavbu a modernizaci přestupních terminálů veřejné dopravy. Intervence ve veřejné dopravě budou realizovány pouze za podmínky souladu s vnitrostátní legislativou a legislativou Evropských společenství. Zejména intervence v oblasti nákupu vozového parku veřejné dopravy budou podléhat detailnímu posouzení, zda je zaručen veřejný zájem a nedochází k tvorbě nepřípustného zisku.

Pro zlepšení podmínek pro cyklistickou dopravu budou ve vhodných oblastech podporována opatření zvyšující bezpečnost a atraktivitu cyklistické dopravy pro pravidelné dojíždění.

Pro usnadnění vzniku pracovních míst v regionu, perspektivně vedoucímu k omezení dojížděky obyvatelstva Středních Čech do Prahy, bude podporováno zpřístupnění rozvojových lokalit pro podnikání a zejména projekty napojení průmyslových zón a logistických center na železniční síť, místní silniční a cyklistickou infrastrukturu a napojení na veřejnou dopravu.

4. Hlavní oblasti podpory

1.1 Regionální dopravní infrastruktura

Podporované aktivity:

- rekonstrukce, modernizace a v omezené míře výstavba souvislých úseků silnic II. a III. třídy (zajištění dostupnosti center a napojení hlavních silničních tahů na síť TEN-T, zajištění tangenciálního spojení středočeských měst, zkvalitnění silnic souběžných s nadregionální komunikační sítí)

- odstraňování dopravních závad (např. mostů), úprava nebezpečných míst (např. nepřehledných železničních přejezdů) a nevyhovujících křižovatek (např. přetížených křižovatek v okolí Prahy) na silnicích II. a III. třídy
- úprava frekventovaných silnic II. a III. třídy v blízkosti sídel s vazbou na snižování nepříznivých dopadů dopravy na obyvatelstvo (např. protihlukové stěny, obchvaty, protiprašná opatření apod.)
- realizace opatření snižujících dopady provozu na silnicích II. a III. třídy na ekosystémy (např. mimoúrovňová křížení biokoridorů s komunikacemi)
- zavádění moderních technologií a značení na silnicích II. a III. třídy
- výstavba, rekonstrukce a modernizace místních komunikací, které zajišťují nebo vylepšují přímý přístup k existujícím nebo potenciálním lokalitám hospodářského rozvoje

1.2 Udržitelné formy veřejné dopravy

Podporované aktivity:

- rekonstrukce nevyhovujících a výstavba nových zastávek veřejné dopravy včetně bezbariérové úpravy a souvisejícího vybavení
- rekonstrukce, modernizace a budování nových přestupních terminálů integrované veřejné dopravy
- zřizování a rozšiřování odstavných ploch systému „Park and Ride“ u železničních zastávek a významných autobusových terminálů
- zavádění moderních a ekologických technologií (např. telematiky) ve veřejné dopravě
- obnova vozového parku se zřetelem na ekologický provoz a osoby se sníženou schopností pohybu a orientace
- podpora obnovy vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob
- zavádění systému Středočeské integrované dopravy (SID) na území Středočeského kraje
- výstavba infrastruktury pro ekologickou dopravu (např. výstavba plniček CNG a LPG)
- výstavba cyklistických stezek a cyklistických pruhů ve všech oblastech s potenciálem rozvoje pravidelné cyklistické dopravy; podporovány budou projekty s primárním využitím pro každodenní cyklistickou dopravu, nebudou podporovány projekty primárně zaměřené na rozvoj cestovního ruchu⁴
- odstavné plochy „Bike and Ride“ u zastávek železniční a autobusové dopravy
- realizace opatření pro zvýšení bezpečnosti cyklistické dopravy; podporovány budou projekty s primárním využitím pro každodenní cyklistickou dopravu, nebudou podporovány projekty primárně zaměřené na rozvoj cestovního ruchu.⁴
- realizace opatření pro preferenci cyklistické dopravy na silničních komunikacích; podporovány budou projekty s primárním využitím pro každodenní cyklistickou dopravu, nebudou podporovány projekty primárně zaměřené na rozvoj cestovního ruchu.⁴

⁴ Budování cyklistických tras a cyklostezek s cílem rozvoje cestovního ruchu je podpořeno v rámci oblasti podpory 2.2 – Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu.

5. Kategorizace oblastí intervence

Kód	Kategorie oblastí intervence	Indikativní alokace v EUR
18	Mobilní majetek železnic	29 400 000
23	Regionální/místní komunikace ⁵	165 900 433
24	Cyklistické stezky	3 501 183
25	Městská doprava	9 395 473
28	Inteligentní dopravní systémy	3 428 790
52	Podpora čisté městské dopravy	12 419 273
Celkem		224 045 152

Typ operace

Budou podporovány především individuální projekty. Velké projekty ve smyslu čl. 39 obecného nařízení nejsou uvažovány.

6. Příjemci

- kraj podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajského zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi podle § 23 a dalších zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- obce podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecního zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- dobrovolné svazky obcí podle § 46 a dalších zákona č. 128/2000 Sb., o obcích
- obecně prospěšné společnosti podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- provozovatelé drážní dopravy
- podnikatelé podle § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, kteří provozují veřejnou linkovou osobní dopravu

7. Flexibilita

V rámci priority nebude využito křížové financování.

8. Koordinace s intervencemi dalších programů

Koordinace s OP PK

Koordinace ROP NUTS 2 Střední Čechy s OP PK bude zajištěna především v oblasti veřejné dopravy (např. projekty zaměřené na infrastrukturu veřejné dopravy s dopady na území

⁵ Na základě usnesení vlády České republiky č. 817 ze dne 16. listopadu 2010 budou dodatečné finanční prostředky, použity v souladu se zásadami udržitelné dopravy a budou využity pouze na následující typy intervencí:

- Regionální silnice II. a III. třídy zajišťující napojení k síti TEN-T a/nebo silnic vyšší třídy
- Regionální silnice II. a III. třídy pro zlepšení situace na přetížených silnicích
- Obchvaty měst a obcí, omezení negativních dopadů dopravy na obyvatele a odklonění dopravy mimo centra měst
- Zavádění inteligentních dopravních systémů

NUTS 2 Praha i NUTS 2 Střední Čechy či na informační systémy pro cestující zejména v rámci integrovaných dopravních systémů) a při rekonstrukci, modernizaci a výstavbě silnic II. a III. třídy a místních komunikací, které leží na rozhraní území NUTS 2 Praha a NUTS 2 Střední Čechy.

Na území ROP NUTS 2 Střední Čechy se nacházejí 2 integrované dopravní systémy – novější Středočeská integrovaná doprava (SID) a starší Pražská integrovaná doprava (PID). Každý z těchto systémů má však odlišné zaměření – PID zajišťuje primárně spojení větší části území Středočeského kraje s hlavním městem Prahou, zejména prostřednictvím železnice, na kterou navazují napájecí autobusové linky; naproti tomu SID je zaměřen na integraci spojení mezi jednotlivými sídly regionu, zatím pouze regionální autobusovou dopravou. Vzhledem k tomu, že PID je již dotvořen do definitivní podoby, zatímco SID by měl být dotvořen v roce 2015, není z hlediska ROP NUTS 2 Střední Čechy pocítována potřeba podporovat PID. V cílovém stavu budou oba integrované systémy úzce provázány.

Koordinace s OP D

V OP D se aktivity v oblasti podpory kolejové dopravy koncentrují v rámci čtyř z celkových šesti prioritních os. Podpora železniční dopravy je naopak koncentrována do prioritních os 1 a 3, kde je počítáno s intervencemi do železniční infrastruktury – zejména vlastní modernizace tratí, úpravy v rámci železničních uzlů a bodové úpravy vedoucí ke snížení zátěže ze železniční dopravy na životní prostředí a veřejné zdraví (např. protihlukové stěny). Obě prioritní osy jsou komplementární, neboť v prioritní ose 1 budou podporovány páteřní železniční tahy sítě TEN-T, zatímco v prioritní ose 3 bude podpora směřovat do ostatní sítě drah – podporované aktivity jsou v obou případech velmi podobné. Investice do vozového parku drah jsou však uvažovány u obou prioritních os pouze v rámci řešení dílčího problému interoperability, tedy kompatibility naší železniční sítě s evropskými standardy (a tedy umožnění bezproblémového provozu hnacích vozidel z ostatních evropských států po našich drahách). V rámci těchto aktivit bude řešeno zabezpečovací zařízení na předemných drahách, a to jak stacionární část (na trati), tak i mobilní (na hnacích vozidlech). Nad rámec těchto úprav však aktivity v rámci těchto prioritních os nesahají a v žádném případě se nejedná o modernizaci, či dokonce nákup nových vozidel (což je řešeno v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy).

Prioritní osa 5 je zaměřena výhradně na problematiku dopravy v hl. městě Praze a problematiku obnovy vozového parku se dotýká pouze velmi okrajově – v souvislosti s rozvojem metra. Celá prioritní osa je navíc výrazně geograficky ohraničena, takže nemůže dojít k žádným překryvům s ROP NUTS 2 Střední Čechy. Sít' pražského metra nikde nepřekračuje hranice Středočeského kraje a ani plánované tratě se územního vymezení ROP NUTS 2 Střední Čechy nedotknou.

Aktivity v prioritní ose 6 jsou zaměřené na oblast rozvoje nákladní dopravy – jednak vodní (naprosto mimo zaměření ROP NUTS 2 Střední Čechy) a dále multimodální, kde sice bude částečně možné podporovat nákup a modernizaci kolejových vozidel, avšak pouze nákladních a výrazně specifických (např. železničních vozů na přepravu kontejnerů/výměnných nástaveb apod.), což je opět zcela mimo rámec ROP NUTS 2 Střední Čechy a žádný překryv nehrozí. Osobní železniční doprava není řešena v žádné z prioritních os OP D.

V rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy bude možné pořizovat pouze regionální vozidla – tedy jezdící pouze v rámci smlouvy o závazku veřejné služby Středočeského kraje. Na takto vymezený segment dopravy neexistuje žádná jiná možnost podpory z prostředků EU než právě jen prostřednictvím ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Koordinace s PRV

V ROP NUTS 2 Střední Čechy bude možné podporovat místní komunikace pouze v obcích nad 500 obyvatel. Podpora místních komunikací v PRV se zaměří na projekty do 5 mil. Kč v obcích do 500 obyvatel.

Prioritní osa 2 – Cestovní ruch

1. Popis výchozího stavu

Střední Čechy mají v rámci Česka vzhledem ke své velikosti mírně podprůměrnou návštěvnost. Domácí návštěvníci tvoří asi 70 % celkového počtu návštěvníků. V posledních letech počet návštěvníků mírně roste, a to spíše díky domácím návštěvníkům. Mezi zahraničními návštěvníky jsou nejpočetnější Němci, tvořící asi 30 %, následováni Slováky. Návštěvnost Středních Čech se výrazně koncentruje do letního období – sezónnost cestovního ruchu je ve srovnání s jinými kraji vysoká. Pro území Středních Čech je typická také nízká průměrná délka pobytu návštěvníků, tzn. vysoký podíl krátkých návštěv. Tato skutečnost souvisí mj. s polohou regionu tvořícího širší zázemí hl. města Prahy. Řada návštěvníků jsou jednodenní exkurzionisté nebo návštěvníci, kteří se v regionu zdrží jen několik dní a hlavním cílem jejich cesty je Praha.

Střední Čechy mají v rámci Česka relativně vysoký přírodní a kulturní potenciál pro rozvoj CR. Ve Středních Čechách se nachází vzhledem k jejich velikosti relativně vysoký počet zejména velkoplošných chráněných území, včetně lokalit soustavy Natura 2000, vesnických památkových rezervací, krajinných památkových zón a archeologických rezervací. Tento potenciál však není pro účely CR dostatečně využíván, řada atraktivit je tak z pohledu CR opomíjena. Mezi nejběžnější formy CR ve Středních Čechách patří poznávací turistika a příměstský CR. Region však má potenciál i pro další formy CR, zejména pro venkovskou turistiku, incentivní a kongresovou turistiku a pro aktivní formy CR.

Jedním z hlavních problémů rozvoje CR v regionu je rozsah a kvalita infrastruktury CR. Nedostatečné vybavení regionu infrastrukturou CR je příčinou nevyhovující struktury a kvality služeb, a to jak základních, tak doplňkových. Až na několik výjimek je tato situace charakteristická pro celé území regionu, zejména však pro jeho periferní části. Kvalitní a odpovídající služby CR lze nalézt pouze v několika lokalitách, nacházejících se převážně v zázemí Prahy.

Turistické destinace v regionu Střední Čechy nenabízejí komplexní služby, jejich nabídka je vzájemně izolovaná. Ve srovnání s vyspělými evropskými turistickými destinacemi je kvantita a zejména kvalita služeb CR v regionu nedostatečná. S nízkou nabídkou služeb souvisí vysoký podíl exkurzionistů a vysoká míra sezónnosti CR, představující jeden z dalších zásadních problémů rozvoje CR ve Středních Čechách. Nespokojenost návštěvníků s vybavením Středních Čech službami CR (především doplňkovými) potvrzují také výsledky průzkumů. Nejvyšší nespokojenost se týkala nedostatečného vybavení regionu službami pro sportovní a volnočasové aktivity.

S vybavením regionu infrastrukturou a službami souvisí také koordinace jejich nabídky a propagace. V regionu až na výjimky (např. Český ráj) dosud neexistuje koordinovaný systém řízení a propagace turistických destinací (tento problém se týká celého území ČR). Příčinou je především neochota dotčených subjektů ke spolupráci a participaci na velkých regionálních či nadregionálních projektech a nízká kvalifikace a zkušenosti. Při propagaci dosud není plně využita poloha v zázemí hlavního města, z něhož lze část poptávky směřovat právě do Středních Čech. Návštěvníci Prahy (zejména zahraniční) tak sice navštěvují některé lokality ve Středních Čechách, ale v důsledku neucelené nabídky a nahodilé propagace je délka jejich pobytu nedostatečná a pro region málo ekonomicky přínosná.

2. Globální a specifické cíle

Globálním cílem prioritní osy 2 – Cestovní ruch je zvýšení návštěvnosti a prodloužení délky pobytu návštěvníka a posílení místních příjmů z cestovního ruchu.

Specifické cíle:

- rozšířit a zkvalitnit nabídku základní infrastruktury a služeb cestovního ruchu v regionu
- rozšířit a zkvalitnit nabídku doplňkové infrastruktury a služeb cestovního ruchu v regionu
- zefektivnit a zkoordinovat systém propagace a řízení na úrovni turistických destinací

3. Strategie

Veřejná podpora rozvoje CR je dnes realizována z národní, krajské i obecní úrovně. V příštích letech se předpokládá decentralizace veřejné podpory CR z národní úrovně na kraje. Regionální operační programy budou od roku 2007 představovat hlavní zdroj veřejné podpory CR v Česku Intervence v oblasti CR, u kterých je možná návaznost na obdobně zaměřené aktivity na území sousedních krajů, budou synchronizovány a koordinovány.

V rámci prioritní osy 2 – Cestovní ruch bude podpořen rozvoj a zkvalitňování jak veřejné, tak i podnikatelské infrastruktury, neboť veřejné i podnikatelské služby CR podmíněné vznikem této infrastruktury se z pohledu návštěvníka navzájem doplňují. Prioritní osa bude přednostně zaměřena na projekty komplexního charakteru, přičemž cílem těchto projektů bude rozvoj infrastruktury pro určitou formu cestovního ruchu v jedné konkrétní destinaci souborem vzájemně provázaných aktivit. Zároveň bude možné podpořit i individuální projekty/aktivity. Vzhledem k přítomnosti velkoplošných chráněných území, včetně lokalit soustavy Natura 2000, vesnických památkových rezervací, krajinných památkových zón a archeologických rezervací na území Středočeského kraje bude zároveň kladen důraz na podporu ekologicky šetrných forem cestovního ruchu v těchto oblastech (včetně jejich propagace i informovanosti o ochraně životního prostředí v těchto oblastech v rámci cestovního ruchu).

Rozvoj podnikatelské infrastruktury a služeb v cestovním ruchu obecně brzdí nízká návratnost investic, zapříčiněná mj. výraznou sezónností ve většině turistických destinací ČR. Ve Středočeském kraji navíc neexistují až na výjimky „top“ destinace, ve kterých CR generuje rozhodující část ekonomických příjmů. Vytvoření adekvátní nabídky služeb CR ze strany podnikatelského sektoru tak vyžaduje veřejnou intervenci. Podpora podnikatelů bude v rámci programu primárně zaměřena na budování, rozšiřování a zejména zlepšování standardu ubytovacích služeb a budování doplňkové infrastruktury CR ve vazbě na tato ubytovací zařízení. Podporu získají rovněž projekty, jejichž cílem je rozšířit nabídku atrakcí pro kulturně-poznávací CR, neboť řada objektů sloužících tomuto účelu (muzea, skanzeny apod.) je v majetku podnikatelů.

Infrastruktura a služby CR zajišťované veřejným sektorem tvoří další nezbytný segment v komplexní nabídce turistických destinací. V rámci programu tak bude rovněž podpořeno budování veřejné infrastruktury a vytváření služeb, které z různých důvodů musí zajišťovat veřejný sektor a zejména místní samospráva. V rámci podpory veřejné infrastruktury a služeb bude podpořeno relativně široké spektrum aktivit, které budou mít za cíl:

- zvýšit atraktivitu destinací Středních Čech (rekonstrukce a revitalizace kulturně-historických památek, podpora infrastruktury pro ekologicky šetrné formy cestovního ruchu v atraktivních a turisticky přístupných chráněných územích, včetně lokalit soustavy Natura 2000, a památkových/archeologických rezervací/zónách),
- zlepšit informovanost turistů (budování jednotného informačního systému),
- vybudovat nebo zkvalitnit infrastrukturu pro vybrané formy CR, pro jejichž další rozvoj existují na území Středočeského kraje vhodné podmínky (infrastruktura pro cykloturistiku, vodáckou turistiku, kulturně-poznávací turistiku).

Zvýšení návštěvnosti bude dosaženo rovněž prostřednictvím lepší koordinace a efektivity propagace turistických destinací na území regionu. Podpora bude směřovat zejména na propagaci a prezentaci „přirozených“ turistických destinací, tzn. takových území, jež vytváří komplexní nabídku aktivit a služeb pro návštěvníky. V rámci podpory propagace bude důraz kladen také na informování o ochraně životního prostředí na území turisticky přístupných chráněných oblastí, včetně lokalit soustavy Natura 2000, památkových/archeologických rezervací/zón a na ostatním území turistických destinací.

Intervence v cestovním ruchu budou realizovány pouze za podmínky souladu s vnitrostátní legislativou a legislativou Evropských společenství.

4. Hlavní oblasti podpory

2.1 Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu

Podporované aktivity:

- vybudování nového ubytovacího zařízení nebo rozšíření (zvýšení kapacity) či modernizace stávajícího ubytovacího zařízení za účelem zvýšení ubytovacího standardu včetně případných stravovacích služeb; podporována bude taktéž transformace stávajících nevyužívaných či k jiné funkci sloužících objektů na ubytovací zařízení
- rozšíření nabídky doplňkových služeb ve vazbě na ubytovací zařízení, další infrastrukturu nebo atraktivitu CR (např. multifunkční sportovní zařízení a sportovně-rekreační areály včetně půjčoven sportovních potřeb, wellness služby, infrastruktura pro služby v rámci venkovské turistiky, služby v rámci incentivní a kongresové turistiky)
- vybudování, rekonstrukce a obnova objektů pro potřeby poznávacího CR (např. skanzeny, muzea a obdobná zařízení)

2.2 Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu

Podporované aktivity:

- budování turistických stezek (např. pěší turistické stezky a turistické okruhy, naučné stezky, hippostezky) včetně doprovodné infrastruktury
- budování cyklostezek a cyklistických tras s využitím pro cestovní ruch (tzn. nikoli pro každodenní dopravu místních obyvatel) včetně doprovodné infrastruktury
- rozvoj a obnova infrastruktury pro vodáckou turistiku a rekreační plavbu
- rekonstrukce a revitalizace kulturních památek, včetně technických, alespoň regionálního významu se záměrem využití pro cestovní ruch včetně návazné infrastruktury
- vybudování, obnova nebo rekonstrukce objektů určených pro poznávací CR (muzea, galerie apod.)
- zřízení, rozšíření a modernizace jednotného informačního systému (infocenter, navigačního, orientačního systému a elektronického/internetového systému) v turistické destinaci
- výstavba a vybavení ubytovacích zařízení ve vazbě na rozvoj specifických forem CR (např. vodácká turistika, cykloturistika nebo ekoturistika), včetně zázemí pro poskytování stravovacích služeb; podporována bude taktéž transformace stávajících nevyužívaných či k jiné funkci sloužících objektů na ubytovací zařízení

- rekonstrukce, modernizace a vybavení stávajících ubytovacích zařízení ve vazbě na rozvoj specifických forem CR, včetně zázemí pro poskytování stravovacích služeb; podporované budou pouze projekty, jejichž realizací dojde ke zvýšení standardu poskytovaných služeb či k rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit, podporovány budou také investice do další doprovodné infrastruktury ve vazbě na výše zmíněné typy ubytovacích zařízení

V rámci projektů zaměřených na výše uvedené aktivity bude podporována jako doprovodná aktivita i výstavba a rekonstrukce přístupových komunikací, cest, parkovacích míst a odpočívadel navazujících na atraktivity nebo infrastrukturu CR řešenou v projektu.

2.3 Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje

Podporované aktivity:

- podpora iniciace a vytváření řídicích a koordinačních struktur v turistických destinacích
- tvorba a distribuce propagačních a informačních materiálů a dalších marketingových nástrojů turistických destinací
- prezentace turistických destinací (např. na veletrzích CR)
- organizace konferencí a seminářů o cestovním ruchu
- zajištění a propagace pravidelných kulturních a sportovních akcí minimálně regionálního charakteru s významným dopadem na rozvoj CR – může jít o vznik nových akcí, obnovu zaniklých akcí a tradic nebo rozšíření stávajících akcí

5. Kategorizace oblastí intervence

Kód	Kategorie oblastí intervence	Indikativní alokace v EUR
11	Informační a komunikační technologie (přístup, zabezpečení, interoperabilita, předcházení rizikům, výzkum, inovace, e-obsah atd.)	2 200 000
55	Propagace přírodního bohatství	2 259 222
56	Ochrana a rozvoj přírodního dědictví	2 508 381
57	Jiná podpora zlepšení služeb cestovního ruchu	63 409 715
58	Ochrana a zachování kulturního dědictví	12 419 527
Celkem		82 796 845

Typ operace

Podporovány budou pouze individuální projekty. Velké projekty ve smyslu čl. 39 obecného nařízení nejsou uvažovány.

6. Příjemci

- kraj podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajského zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- organizace zřizované a zakládané kraji a obcemi podle § 23 a dalších zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- obce podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecního zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- dobrovolné svazky obcí podle § 46 a dalších zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

- podnikatelé podle § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, kteří splňují definici malého a středního podniku, vykonávají podnikatelskou činnost minimálně 2 roky a podnikají v oblasti cestovního ruchu
- podnikatelé podle § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, kteří splňují definici malého a středního podniku, podnikají v oblasti cestovního ruchu a mají podnikatelskou historii kratší než 2 roky⁶
- nestátní neziskové organizace podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (občanská sdružení), zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (obecně prospěšné společnosti), zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů (církevní právnické osoby) a zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů (nadace)
- zájmová sdružení právnických osob podle § 20f až § 20i občanského zákoníku
- hospodářská komora ČR a její složky podle § 3 zákona č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR, ve znění pozdějších předpisů
- veřejné výzkumné instituce podle zákona č. 341/2005 Sb

7. Flexibilita

V rámci priority nebude využito křížové financování.

8. Koordinace s intervencemi dalších programů

Koordinace s IOP

Těžiště intervencí v oblasti CR bude v programovacím období 2007–13 ležet v regionálních operačních programech. Z IOP budou podpořeny projekty CR celonárodní úrovně (tzn. s dopadem na celou ČR) nebo nadregionální úrovně (tzn. s dopadem na území minimálně 2 regionů NUTS 2). Tyto typy projektů CR budou zaměřeny na problematiku destinačního managementu a propagace s nadregionálním, národním nebo mezinárodním dopadem. Dále budou z IOP podpořeny vybrané památky UNESCO a národní kulturní památky ve vlastnictví státu (v ROP NUTS 2 Střední Čechy pouze kulturní památky) a budování center kulturního dědictví. Seznam památek podporovaných z IOP bude zpracován Ministerstvem kultury a odsouhlasen kraji, ve kterých jsou tyto památky umístěny.

Koordinace s PRV

PRV se zaměří na podporu zemědělských podnikatelů a dále začínajících podnikatelů v oblasti cestovního ruchu v obcích do 2 000 obyvatel. Prostřednictvím ROPů budou podporováni podnikatelé v cestovním ruchu s doloženým dvouletým účetním obdobím nebo podnikatelé v cestovním ruchu s obdobím kratším než 2 roky, kteří realizují projekty v obcích nad 2 000 obyvatel. V oblasti kulturního dědictví venkova podporuje PRV projekty v obcích do 500 obyvatel (obnova a rekonstrukce památek bez vazby na CR), naproti tomu ROP NUTS 2 Střední Čechy podporuje pouze projekty zaměřené na kulturní památky minimálně regionálního významu s využitím pouze pro infrastrukturu CR.

⁶ Pouze u projektů realizovaných v obcích nad 2 000 obyvatel.

Koordinace s OP PK

Intervence v oblasti CR, u kterých je možná návaznost na obdobně zaměřené aktivity na území sousedních krajů, budou koordinovány. Zajištění synergie mezi ROP NUTS 2 Střední Čechy a OP PK bude spočívat především v návaznosti propagačních aktivit v NUTS 2 Střední Čechy na území NUTS 2 Praha.

Prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území

1. Popis výchozího stavu

Jedním z významných problémů, se kterými se potýká region NUTS 2 Střední Čechy, je relativně slabá role měst v sociálně-ekonomickém rozvoji kraje, jež je mj. ovlivněna polohou regionu vzhledem k hlavnímu městu Praze. U řady regionálních i lokálních center lze vlivem dřívějšího, často necitlivého rozvoje a malé investiční aktivity nalézt upadající části měst, které neplní dostatečně efektivně své přirozené funkce. Specifickou problematiku představují chátrající areály dříve využívané pro průmyslové, dopravní, vojenské a jiné účely, které se typicky vyznačují špatným fyzickým prostředím a často i ekologickými zátěžemi. Tyto areály už zčásti nebo zcela nemohou sloužit původním účelům, ovšem jejich revitalizace není většinou ekonomicky výhodná (pokud je, pak je řešena privátním sektorem a není potřeba veřejných intervencí).

Specifická je role regionálních center ve Středočeském kraji. Kladno i Mladá Boleslav jsou statutárními městy, což znamená, že musí plnit svoji roli regionálních center; ta je dána legislativou ČR. Dřívější tahoun středočeské ekonomiky – Kladno – dopltil na jednostranné zaměření na těžbu uhlí a hutnictví a vypořádává se s restrukturalizací své hospodářské základny. Mladá Boleslav se vyznačuje velkým potenciálem růstu díky přítomnosti největšího automobilového závodu v ČR – Škoda Auto a.s. Mladá Boleslav –, který je významný pro rozvoj nejen Středočeského kraje, ale i celé ČR.

Další významný problém rozvoje měst v regionu Střední Čechy souvisí s kvalitou a rozsahem veřejných služeb. Jedná se zejména o dostupnost a kvalitu služeb v oblasti vzdělávání, zdravotní péče a sociálních služeb a v neposlední řadě i volnočasových aktivit, které jsou důležitým aspektem rozvoje regionu především z hlediska posilování sociální soudržnosti a kvality života obyvatel obecně.

Venkovské obce čelí také mnoha problémům v oblasti zajištění veřejných služeb, a to tím spíše, že některé obecné tendence jsou na venkově ještě posíleny. Nároky obyvatel na kvalitu služeb se však také zvyšují a neuspokojuje je omezená dostupnost a menší nabídka veřejných služeb v některých venkovských regionech. Rozsah i kvalita služeb v oblasti vzdělávání, zdravotní péče, sociálních služeb i volnočasových aktivit je ve venkovských obcích ve srovnání s městy nedostatečná, a projevuje se tak stále výrazněji polarita venkovských a městských obcí.

Venkovské obce se naproti tomu nemusí potýkat s natolik významnými tlaky na revitalizační aktivity jako města, ovšem i zde platí, že fyzický stav obcí je nutno zlepšovat a finančně podpořit z veřejných intervencí. V některých obcích je nutná revitalizace zejména centrálních částí obcí, protože tato území kvůli zanedbanému fyzickému stavu a zvyšujícím se nárokům společnosti neplní dostatečně své původní funkce.

Ze socioekonomické analýzy vyplývá, že věková struktura obyvatel je spíše nepříznivá, tzn. podíl nejmladších věkových kategorií je v rámci ČR podprůměrný a podíl starších věkových kategorií naopak nadprůměrný. To klade zvýšené nároky především na infrastrukturu v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb. Vlivem migrace mladších rodin do těsné blízkosti Prahy zase roste poptávka po službách v oblasti vzdělávání, volnočasových aktivit a některých sociálních službách. V regionu Střední Čechy vzniká vlivem restrukturalizace zdravotnictví a zmíněného nepříznivého demografického vývoje také potřeba transformace lůžek a zdravotnických zařízení, která by poskytovala kvalitní a občanům dostupnou zdravotnickou péči. V této oblasti se silně projevuje stínový efekt Prahy. V oblasti sociálních služeb se v souvislosti s implementací zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, také ve Středočeském kraji stále citelněji projevuje nedostatek v zajištění kvality poskytované péče, především z hlediska důstojnosti a soukromí klientů. Důležitým aspektem při poskytování

sociálních služeb je také neustále zdůrazňovaná potřeba zajištění dostupnosti sociálních služeb obyvatelům v jejich přirozeném prostředí a potřeba podpory sociální integrace předcházející integraci na trh práce za dodržování rovných příležitostí vůči všem cílovým skupinám.

2. Globální a specifické cíle

Globálním cílem je zajištění kvality života ve městech i na venkově a posílení role městských center jako přirozených pólů růstu v regionu.

Specifické cíle:

- posílit roli regionálních center v sociálním a ekonomickém rozvoji regionu
- obnovit a modernizovat města a městské části a zvýšit kvalitu veřejných služeb tak, aby města ve Středočeském kraji vyhovovala potřebám současné společnosti a aby se zlepšila kvalita života obyvatel
- podpořit rozvoj venkovských oblastí i aktivitami vedoucími ke zvýšení kvality života

3. Strategie

Tato prioritní osa se bude cíleně zaměřovat na komplexní přístup při řešení rozvojových problémů měst a venkovských obcí. Hlavní pozornost bude věnována revitalizaci a zvýšení atraktivity měst, a to jak hlavních center ekonomického růstu, tak i malých a středních měst ve venkovských nebo periferních oblastech. Podpora venkova, resp. venkovských obcí a mikroregionů bude doplňková a komplementární ve vztahu k PRV, financovanému z EAFRD.

Jednotlivé oblasti podpory byly stanoveny jako promyšlená množina opatření na podporu ekonomického a sociálního rozvoje a kvality a dostupnosti veřejných služeb regionu soudržnosti Střední Čechy, jež vychází ze strategických záměrů a koncepcí Středočeského kraje, které zohledňují zároveň hlavní strategické a programové dokumenty určující priority České republiky a Evropské unie a platnou legislativu. Při stanovení dílčích cílů vycházel ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy rovněž z relevantních částí výstupů socioekonomické analýzy Středočeského kraje a provedené SWOT analýzy.

Podpora v oblasti vzdělávání je navržena v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v ČR a ve Středočeském kraji a respektuje Strategii rozvoje lidských zdrojů pro Českou republiku. Zaměří se především na podporu obnovy a modernizace infrastruktury v oblasti vzdělávání v regionu soudržnosti NUTS 2 Střední Čechy. Cílem je zajistit přístup ke komplexnímu systému vzdělávání zajišťovanému především školským systémem, ale i jinými subjekty. Vzdělávání je totiž i v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy chápáno jako celoživotní potřeba osobního a profesního rozvoje obyvatel regionu.

V oblasti vzdělávání budou naplňovány cíle dokumentu Komise Evropa 2020 a Lisabonské strategie pro financování školské infrastruktury na všech úrovních.

Kladením důrazu na podporu infrastruktury ve vzdělávání dojde k příspěvku k plnění tří cílů stanovených ve strategii dokumentu Evropa 2020, a to „Inovace v Unii“, „Mládež v pohybu“ a „Programu pro nové dovednosti a pracovní místa“.

Při modernizaci a zlepšování vzdělávací infrastruktury bude kladen velký důraz na odůvodnění modernizace infrastruktury s vlivem na zlepšení motivovanosti a zvýšení konkurenceschopnosti vzdělávaných osob na trhu, což má přímý dopad na zvýšení zaměstnatelnosti a zaměstnanosti vzdělávaných osob. Zvláštní důraz bude kladen zejména na podporu vzdělávací infrastruktury, která zajistí dostatečný počet absolventů vědeckých, matematických a technických studií a umožní tak zaměřit školní vzdělávací programy na kreativitu, inovace a podnikání. S ohledem na skutečnost, že v současné době je dostatek

vhodných projektů pro uvedenou oblast, dá se očekávat, že takové investice přinesou rychlý a bezprostřední přínos pro ekonomický růst.

Podpora v oblasti zdravotnictví rovněž reflektuje výstupy socioekonomické analýzy a SWOT analýzy a je v souladu s Koncepcí zdravotnictví Středočeského kraje. Potřeba transformace lůžek a zdravotnických zařízení vychází nejen z nepříznivého demografického vývoje, ale také ze skutečnosti, že Středočeský kraj má nejméně lékařů i nemocničních lůžek na 1 000 obyvatel v ČR. V rámci restrukturalizace sítě je důležitost kladena také na zajištění dostupnosti kvalitních zdravotnických služeb v rámci Středočeského kraje bez nutnosti dojíždět za danou službou např. do hlavního města Prahy. Cílem je posilovat a rozvíjet region komplexně. Podpora v oblasti zdravotnictví bude zajišťovat tzv. synergický efekt s IOP, který podporuje pouze vybraná centra národní sítě specializovaných pracovišť, a to oborově, a v oblasti prevence zdravotních rizik s projekty realizovanými státními zdravotními ústavy a zdravotními pojišťovnami a národními nebo nadregionálními projekty NNO.

Zdravá pracovní síla má dopady na plnění cílů všech sedmi stěžejních iniciativ stanovených ve strategii dokumentu Evropa 2020.

Zdravá pracovní síla je základním pilířem pro vysokou efektivnost pracovníků a jejich pracovního nasazení. Teprve zdraví zaměstnanci, kterým se v případě potřeby dostane kvalitní zdravotní péče, jsou schopni kvalitních pracovních výkonů, což má přímý dopad na ekonomický růst firem a inovace jimi vytvářené. Prioritní investice do přístrojového vybavení zdravotnických zařízení budou mít rovněž přímý dopad na zvýšení inovativnosti a podporu oborů vyrábějících přístroje s vysokou přidanou hodnotou.

Podpora v oblasti obnovy a modernizace infrastruktury sociálních služeb respektuje především podmínky a ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Podpora v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy umožní jednotlivým poskytovatelům a zadavatelům sociálních služeb adaptovat svá zařízení v souladu se zákonem o sociálních službách, zajistit dostupnost a kvalitu poskytovaných sociálních služeb všem cílovým skupinám a reagovat na reálné potřeby obyvatel regionu. Podpora v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy bude vycházet ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Středočeského kraje. Při vymezení oblasti podpory byl zohledněn mj. Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje, Národní akční plán sociálního začleňování 2006–2008, Národní plán vyrovnání příležitostí pro občany se zdravotním postižením, Národní plán podpory a integrace občanů se zdravotním postižením na období 2006–2009, Koncepce romské integrace a jiné strategické a programové dokumenty uvedené v oddíle Úvod, Legislativní rámec.

Finanční prostředky budou využity prioritně pro zlepšení péče o obyvatele regionu ohrožených a postižených sociální exkluzí, a tím jejich **opětovného začlenění na trh práce**. Zlepšení péče o tyto obyvatele nejen zajistí nová pracovní místa, ale také ekonomický rozvoj kraje

Podporovány budou zejména azylové domy, domy na půl cesty, kontaktní centra, intervenční centra, nízko-prahová denní centra, nízko-prahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny, terapeutické komunity, sociální rehabilitace, služby následné péče, centra denních služeb, denní a týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení.

Oblast volnočasových aktivit přispívá ke zvyšování kvality života v regionu, má dopad rovněž na atraktivitu pro návštěvníky regionu a významný preventivní účinek především v oblasti sociálně patologických jevů (snižuje riziko kriminality a nejrůznějších typů závislostí především u mladších věkových skupin). Ze socioekonomické analýzy vyplývá nedostatečné vybavení především periferních částí regionu zařízeními pro volnočasové aktivity (kulturní i

sportovní vyžití) a velký vliv potenciálu Prahy. Podporované aktivity poslouží komplexnímu rozvoji regionu.

Intervence v oblasti brownfields, ve veřejných službách (v sociální, zdravotní a vzdělávací infrastruktuře a infrastruktuře pro volnočasové aktivity) a v městské veřejné dopravě budou realizovány pouze za podmínky souladu s vnitrostátní legislativou a legislativou Evropských společenství. Intervence budou podléhat detailnímu posouzení, zda je zaručen veřejný zájem a nedochází k tvorbě nepřípustného zisku.

Pro účely programu jsou definovány tři kategorie měst a obcí:

- **regionální centra** – obce nad 50 000 a statutární města (Kladno a Mladá Boleslav),
- **města** – 26 obcí s rozšířenou působností a obce nad 5 000 obyvatel,
- **venkov** – ostatní obce v rozmezí 500–4 999 obyvatel.

Indikativní rozdělení prostředků na jednotlivé oblasti podpory v rámci prioritní osy 3 Integrovaný rozvoj území vychází z reálných potřeb a možností jednotlivých žadatelů v rámci daných oblastí podpory.

Tabulka 18: Indikativní rozdělení prostředků na oblasti podpory v rámci prioritní osy 3

Oblast podpory	Podíl na alokaci v rámci prioritní osy 3	Alokace ERDF (EUR)	Alokace ERDF na 1 obyvatele (EUR)
Rozvoj regionálních center	16,83 %	41 372 204	367,78
Rozvoj měst	48,90 %	120 237 489	297,95
Rozvoj venkova	34,27 %	84 256 561	178,81

Podpora rozvoje **regionálních center** (obce nad 50 000 a statutární města, oblast podpory 3.1) bude realizována výhradně prostřednictvím integrovaných plánů rozvoje měst, jejichž předkladateli budou Kladno a Mladá Boleslav.

Integrovaný plán rozvoje města obsahuje soubor časově provázaných akcí (projektů), které jsou realizovány:

- a) ve vybrané zóně města (zonální přístup). IPRM zahrnuje např. Následující typy intervencí:
 - regenerace a revitalizace brownfields
 - revitalizace specifických městských zón
 - modernizace veřejných prostranství
 - rozvoj infrastruktury v oblasti školství a vzdělávání
 - rozvoj infrastruktury zdravotní péče
 - rozvoj infrastruktury sociální péče
 - posilování sociální soudržnosti, kvality života a zdraví městského obyvatelstva

Smyslem zonálního přístupu k integrovanému rozvoji měst je koncentrovat finanční prostředky na územně vymezenou vybranou zónu města a zaměřit se na řešení všech existujících problémů (deprimované území) nebo podporovat růstový potenciál (růstové póly) komplexním způsobem v této zóně.

- b) Na základě tematického přístupu (např. městská hromadná doprava, zeleň) v rámci celého města

Integrovaný přístup by měl dosáhnout stanoveného cíle ve vybrané městské zóně nebo v tematické oblasti daného města.

Minimální finanční objem pro IPRM je stanoven na 10 mil. EUR, aby bylo dosaženo dostatečné koncentrace zdrojů a nedocházelo k rozmělnění podpory. Řídící orgán ROP NUTS 2 Střední Čechy se zavazuje, že bude usilovat o průměrnou velikost finančního objemu IPRM ve výši 15 mil. EUR.

IPRM zahrnuje aktivity spolufinancované z ROP NUTS 2 Střední Čechy. IPRM může také zmiňovat, odděleně, důležité projekty ve vybrané zóně města, případně vybrané tematické oblasti, které budou spolufinancovány z jiných operačních programů. Nicméně tyto důležité projekty spolufinancovatelné z jiných (tematických) operačních programů nejsou funkčně součástí IPRM. Tyto projekty spolufinancované z jiných (tematických) OP obdrží v průběhu hodnocení dotyčným ŘO 10% bonifikaci v souladu s usnesením vlády č. 883 ze dne 13. srpna 2007.

Územní vymezení pro použití IPRM

V ROP NUTS 2 Střední Čechy budou podpořena následující regionální centra:

Tabulka 19: Regionální centra

Region	Město	Počet obyvatel k 1. lednu 2006
NUTS 2 Střední Čechy	Kladno	69 329
NUTS 2 Střední Čechy	Mladá Boleslav	43 162

ŘO ROP může také vyhlásit výzvu k předkládání IPRM pro města s méně než 50 000 obyvateli. Tyto IPRM nebudou financovány z výše zmíněné alokace v prioritní ose/oblasti podpory určené městům s více než 50 000 obyvatel a Mladé Boleslavi. V těchto případech může ŘO ROP upravit pravidla pro IPRM (změna minimálního finančního objemu IPRM) pro města s méně než 50 000 obyvateli při respektování geografického, demografického a ekonomického potenciálu těchto měst v regionu.

Území určená k podpoře v rámci IPRM

Účelem zpracování IPRM je řešit:

- deprimované území (zónu) s koncentrací negativních jevů, jako je vysoká nezaměstnanost, kriminalita, sociální vyloučení, atd.),
- území s vysokým potenciálem růstu, kde pákový efekt strukturálních fondů může být použit ke zvýšení konkurenceschopnosti zóny,
- tematicky vymezenou oblast města.

Geograficky vymezená zóna pro realizaci IPRM je souvislá plocha na území města, která by měla být vybrána na základě následujících kritérií:

A) **Deprivované území** – vykazuje v regionálním kontextu nepříznivé hodnoty nejméně u 2 ukazatelů dle článku 47 prováděcího nařízení:

- vysoký stupeň chudoby a vyloučení,
- vysoký stupeň dlouhodobé nezaměstnanosti,
- neuspokojivý demografický vývoj,
- nízká úroveň vzdělání, významné nedostatky v oblasti dovedností a velký počet studentů, kteří předčasně opouštějí školu,
- vysoký stupeň kriminality a delikvence,
- obzvláště znečištěné životní prostředí,
- nízká míra hospodářské aktivity,
- velký počet přistěhovalců, etnických a minoritních skupin menšin nebo uprchlíků,
- poměrně nízká úroveň hodnoty nemovitostí,
- vysoká energetická náročnost budov.

B) **Území s vysokým potenciálem růstu** – je charakterizováno na základě následujících ukazatelů:

- vysoká koncentrace ekonomických aktivit,
- vysoký potenciál pro stimulaci podnikání a rozvoj služeb,
- významný stupeň zaměstnanosti administrativě a v sektoru služeb,
- vysoká koncentrace vzdělávacích aktivit,
- velký význam v systému dopravní obslužnosti, která umožňuje mobilitu obyvatel a má přínos pro rozvoj města,
- velký význam pro zajištění zdravotních, sociálních, kulturních a vzdělávacích potřeb obyvatel, zvýšení kvality života ve městech,
- vysoký inovační potenciál, především ve vztahu k rozvoji podnikatelského sektoru a vzdělávacích institucí, zacílený na vzájemnou synergii jejich rozvoje.

Příprava IPRM

V počáteční fázi ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy vyhlásí výzvu pro města k přípravě a předložení IPRM. V této výzvě ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy specifikuje typy a charakteristiky IPRM, jeho obsah, kritéria výběru atd. Následně město připraví IPRM (vybere zónu/téma na základě výše uvedených ukazatelů, určí strategii a stanoví cíle, konzultuje s partnery atd.) Město může připravit a podat několik IPRM, jejichž zdůvodnění a stanovení priorit je podloženo vizí města o potřebách v rámci vybrané zóny/tématu.

IPRM by měl obsahovat mimo jiné tyto informace:

- socioekonomická analýza a SWOT analýza města,
- zdůvodnění výběru dané zóny/tématu ve městě na základě výše zmíněných ukazatelů,
- popis zóny/tématu,
- kvantifikace cílů; definování indikátorů,
- popis očekávaných výsledků,
- popis partnerů a jejich zapojení v přípravě a implementaci IPRM (užití principu partnerství),
- rozpočet a časový harmonogram (popis způsobu financování),
- popis administrativní kapacity a řízení IPRM,

- dopady IPRM na horizontální témata atd.,
- v příloze IPRM může být připojen seznam důležitých projektů spolufinancovaných z jiných operačních programů. Tyto projekty nejsou funkčně součástí IPRM.,
- popis opatření k dosažení stanovených cílů IPRM (indikativní seznam projektů).

Města předloží IPRM Řídicímu orgánu ROP NUTS 2 Střední Čechy, který jej zhodnotí a schválí nebo zamítne. Při hodnocení IPRM dbá ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy zejména na:

- kritéria stanovená výzvou,
- zdůvodnění výběru zóny/ tématu, analýzu počáteční situace pro strategii implementace IPRM,
- definovaný cíl, vybranou strategii, indikativní seznam akcí/projektů k dosažení vybraných cílů, rozpočet a časový harmonogram, předpokládané výsledky, respektování principu partnerství, dopad na horizontální témata, administrativní kapacitu, řízení IPRM, indikátory atd.,
- technickou kvalitu a vyzrálост navrhovaného IPRM.

Po schválení IPRM Řídicím orgánem ROP NUTS 2 Střední Čechy město provede předvýběr nejvhodnějších projektů k dosažení stanovených cílů IPRM. Předvýběr dílčích projektů je v kompetenci města, které při respektování principů transparentnosti, rovných příležitostí a respektování principu partnerství nastaví postupy pro hodnocení a výběr projektů.

Projekty předvybrané městem jsou předloženy ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy, který je vyhodnotí. ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy může zamítnout tyto projekty pouze na základě formálních/ technických/kvalitativních nedostatků (např. nezpůsobilost, nedostatečný rozpočet).

Mezi dílčí projekty mohou patřit i projekty řízení a administrace IPRM, které slouží k úhradě výdajů souvisejících s přípravou projektové dokumentace a administrací dílčích projektů.

Realizace IPRM

V průběhu realizační fáze IPRM město pečlivě sleduje vývoj všech projektů a podává o tom zprávy ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy. Dílčí projekty jsou realizovány nositelem projektu (město nebo jeho partner). ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy monitoruje projekty zařazené do IPRM stejným způsobem, jako ostatní projekty podporované v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Intervence v rámci IPRM budou respektovat legislativu České republiky a Evropského společenství (zvláště ve vztahu k zadávání veřejných zakázek, pravidlům veřejné podpory, pravidlům hospodářské soutěže, způsobilosti, atd.) a budou realizovány tak, aby bylo zajištěno efektivní využití strukturálních fondů EU, ochráněn veřejný zájem a aby bylo zabráněno nepřiměřeným ziskům.

Podpora **rozvoje měst** (obce s rozšířenou působností a obce nad 5 000 obyvatel, oblast podpory 3.2) bude zaměřena na fyzickou revitalizaci měst a obnovu a modernizaci infrastruktury veřejných služeb⁷ včetně infrastruktury pro volnočasové aktivity. Fyzické revitalizace měst, resp. městských částí budou probíhat v následujících typech území:

⁷ Za infrastrukturu veřejných služeb je v rámci programu považována vzdělávací infrastruktura, zdravotnická infrastruktura, infrastruktura pro sociální a další veřejné služby.

- městská jádra, zejména taková, kde v důsledku nedostatečného investování v uplynulém období došlo k jejich úpadku a neplnění funkcí spojovaných s centrálními územími měst;
- areály brownfields, tj. území v současnosti nevyužívaná nebo využívaná nedostatečně efektivně, mající další rozvojový potenciál (např. bývalé průmyslové, vojenské, dopravní a jiné areály); bude podporována jejich rekonverze na nové využití veřejného charakteru nebo ekonomické využití jiné, než jsou dle Odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ) zemědělství, myslivost, lesnictví (tj. sekce A OKEČ), rybolov a chov ryb (tj. sekce B OKEČ), těžba nerostných surovin (tj. sekce C OKEČ), zpracovatelský průmysl (tj. sekce D OKEČ), výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody (tj. sekce E OKEČ) a stavebnictví (tj. sekce F OKEČ); horní hranice jejich plochy není omezena a ekonomické činnosti jsou povoleny max. na 50 % rozlohy podlahové plochy nemovitosti, u pozemků max. na 50 % rozlohy tohoto pozemku; regenerace brownfields v urbanizovaném území pro využití na veřejné prostory/veřejnou zeleň bude povolena pouze v případech, kdy jsou tyto brownfields ve vlastnictví veřejných institucí;
- ostatní rozvojová území ve městech.

V rámci intervencí zaměřených na rozvoj měst bude podpořena také modernizace a zvýšení kvality infrastruktury veřejných služeb. Intervence budou zaměřeny na modernizaci a obnovu následujících typů infrastruktury veřejných služeb:

- vzdělávací infrastruktura – mateřské, základní a střední školy a další zařízení pro celoživotní vzdělávání,
- infrastruktura pro poskytování sociálních služeb s výjimkou infrastruktury, která je součástí národní sítě sociálních služeb,
- infrastruktura pro poskytování zdravotní péče – s výjimkou nemocnic, které jsou součástí národní sítě specializovaných pracovišť,
- zařízení pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, včetně kulturních a sportovních zařízení.

V rámci oblasti podpory 3.2 budou ve výjimečných a zvláště odůvodněných případech rovněž podpořeny individuální projekty realizované na území regionálních center (Kladno a Mladá Boleslav), které nebudou součástí IPRM.

Ve **venkovských obcích** (ostatní obce nad 500 obyvatel, oblast podpory 3.3) bude podpora zaměřena na zvýšení dostupnosti a kvality veřejných služeb a na revitalizaci obcí s cílem zvýšit kvalitu života obyvatel. Podporováno proto bude budování, modernizace a rekonstrukce různých typů infrastruktury veřejných služeb za účelem zlepšení jejich dostupnosti. Konkrétně bude podpora zaměřena na následující typy infrastruktury veřejných služeb:

- vzdělávací infrastruktura – především mateřské, základní a střední školy a další zařízení pro celoživotní vzdělávání,
- infrastruktura pro poskytování sociálních služeb – jak služeb pro využití převážně místními obyvateli, tak zařízení, která využívají venkovského prostoru pro svoje umístění, nicméně jejich klientela není jen lokální,
- infrastruktura pro poskytování zdravotní péče,
- zařízení pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, včetně kulturních a sportovních zařízení.

Intervence zaměřené na rozvoj venkova budou zahrnovat také fyzickou revitalizaci obcí, a to zejména jejich centrálních částí, což povede k celkovému zlepšení venkovského prostředí a zvýšení jeho atraktivity pro obyvatele, podnikatele i návštěvníky.

Fyzická revitalizace venkovských obcí bude probíhat v následujících typech území:

- zanedbané centrální části venkovských obcí,
- areály brownfields, tj. území v současnosti nevyužívaná nebo využívaná nedostatečně efektivně, mající další rozvojový potenciál při zvolení funkčního využití pro veřejné služby,
- ostatní rozvojová území v obcích.

V rámci této prioritní osy a zejména ve vazbě na intervence podporující rozvoj měst je plánováno i zařazení inovativních akcí. Tyto inovativní akce budou zaměřeny především na podporu realizace (či dopracování stávající) regionální inovační strategie (RIS) s cílem provázat její realizaci s ostatními strategickými dokumenty na úrovni měst nebo kraje; cílem podpory však bude důraz na implementaci RIS, tj. na koordinaci regionálních aktérů a reálné prosazení cílů strategie. V případě těchto inovativních akcí se počítá s významným využitím metody networkingu na evropské úrovni, zejména Iniciativy EK Regiony pro hospodářskou změnu.

V oblasti Iniciativy Regiony pro hospodářskou změnu se ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy zavazuje:

- a) vytvořit nezbytná opatření, aby do obecného programovacího procesu byly zapojeny inovativní operace vztahující se k výsledkům sdružení, ve kterých má region účast,
- b) povolit přítomnost zástupce (jakožto pozorovatele) těchto sdružení, ve kterých je region zahrnut, v monitorovacím výboru, aby mohl podávat zprávu o pokroku v aktivitách sdružení,
- c) alespoň jednou za rok zařadit na pořad jednání monitorovacího výboru zprávu o aktivitách sdružení a diskuzi o příslušných návrzích dotýkajících se programu,
- d) informovat ve výroční zprávě o implementaci regionálních akcí zahrnutých v iniciativě Regiony pro hospodářskou změnu.

4. Hlavní oblasti podpory

3.1 Rozvoj regionálních center

Podporované aktivity IPRM ve vazbě na revitalizaci a obnovu městských zón:

- příprava IPRM
- přeložky a výstavba technického a dalšího vybavení území, obnova a výstavba infrastruktury a místních a účelových obslužných komunikací
- odstranění nevyužitelných staveb a ekologických zátěží
- obnova a rekonstrukce stávajících objektů
- hrubé terénní úpravy a úpravy veřejných prostranství, včetně výsadby okrasné zeleně
- transformace neefektivně využívaných urbanizovaných ploch na nové využití
- rekonstrukce, modernizace a výstavba infrastruktury pro městskou veřejnou dopravu
- obnova vozového parku městské veřejné dopravy se zřetelem na ekologický provoz a osoby se sníženou schopností pohybu a orientace

Podporované aktivity IPRM ve vazbě na rozvoj infrastruktury veřejných služeb lze rozčlenit na následující kategorie podle typu zařízení:

1) Oblast vzdělávání

V oblasti vzdělávání budou podporovány investice do typů zařízení v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školním zákonem), ve znění pozdějších předpisů. Podrobnější výčet je uveden v Prováděcím dokumentu pro ROP NUTS 2 Střední Čechy, přičemž investiční podpora v oblasti počátečního vzdělávání musí být v souladu s prioritami stanovenými v platném Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji.

2) Oblast zdravotní péče

V oblasti zdravotní péče budou podporovány investice pouze do následujících typů zařízení:

- nemocniční zařízení a polikliniky,
- odborné léčebné ústavy, zejména rehabilitační zařízení,
- jiná zdravotnická zařízení.

3) Oblast sociální integrace

V oblasti sociální integrace budou podporovány investice pro zajištění dostupnosti a kvality zařízení poskytujících služby sociální péče a služby sociální prevence podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (podrobnější výčet viz Prováděcí dokument). Podporu lze čerpat současně i na zařízení zajišťující sociální integraci cílových skupin poskytující služby na podporu fungujících rodin a aktivní politiku zaměstnanosti.

4) Oblast volnočasových aktivit

V oblasti volnočasových aktivit budou podporovány investice do vybraných typů sportovně-rekreačních zařízení a zařízení nabízejících prostory pro další volnočasové aktivity. Investice do oblasti volnočasových aktivit budou podporovány pouze v případě, že cílovou skupinou uživatelů těchto služeb jsou primárně místní obyvatelé. Nebudou podporovány projekty primárně zaměřené na rozvoj cestovního ruchu.⁸ V oblasti volnočasových aktivit rovněž nebudou podpořena zařízení určená převážně pro profesionální sport, která nejsou volně přístupná veřejnosti, a golfové hřiště.

V těchto zařízeních budou podporovány následující aktivity:

- budování infrastruktury (nevztahuje se na zdravotnickou infrastrukturu)
- modernizace, obnova a rekonstrukce stávajících objektů
- transformace nevyužívaných prostor nebo zařízení sloužících k jiné funkci na využití, které lépe odpovídá poptávce
- pořízení materiálního vybavení s ohledem na zvýšení kvality poskytovaných služeb a technologický rozvoj
- zavádění moderních technologií a dalších inovací
- řízení kvality a nákladovosti zdravotní péče
- úpravy infrastruktury s ohledem na integraci marginalizovaných skupin společnosti (např. osob s handicapem)
- terénní úpravy (pouze doplňkově)
- výstavba a rekonstrukce parkovacích ploch (pouze doplňkově)

⁸ Projekty primárně zaměřené na rozvoj cestovního ruchu budou podpořeny v rámci oblasti podpory 2.1 – Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu – a oblasti podpory 2.2 – Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu.

3.2 Rozvoj měst

Podporované aktivity ve vazbě na fyzickou revitalizaci území:

- přeložky a výstavba technického a dalšího vybavení území, obnova a výstavba infrastruktury a místních a účelových obslužných komunikací
- odstranění nevyužitelných staveb a ekologických zátěží
- obnova a rekonstrukce stávajících objektů
- hrubé terénní úpravy a úpravy veřejných prostranství, včetně výsadby okrasné zeleně
- transformace neefektivně využívaných urbanizovaných ploch na nové využití

Podporované aktivity ve vazbě na rozvoj infrastruktury veřejných služeb lze rozčlenit na následující kategorie podle typu zařízení:

1) Oblast vzdělávání

V oblasti vzdělávání budou podporovány investice do typů zařízení v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem), ve znění pozdějších předpisů. Podrobnější výčet je uveden v Prováděcím dokumentu pro ROP NUTS 2 Střední Čechy, přičemž investiční podpora v oblasti počátečního vzdělávání musí být v souladu s prioritami stanovenými v platném Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji.

2) Oblast zdravotní péče

V oblasti zdravotní péče budou podporovány investice pouze do následujících typů zařízení:

- nemocniční zařízení a polikliniky,
- odborné léčebné ústavy, zejména rehabilitační zařízení,
- jiná zdravotnická zařízení.

3) Oblast sociální integrace

V oblasti sociální integrace budou podporovány investice pro zajištění dostupnosti a kvality zařízení poskytujících služby sociální péče, služby sociální prevence podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (podrobnější výčet viz Prováděcí dokument). Podporu lze čerpat současně i na zařízení zajišťující sociální integraci cílových skupin poskytující služby na podporu fungujících rodin a aktivní politiku zaměstnanosti.

4) Oblast volnočasových aktivit

V oblasti volnočasových aktivit budou podporovány investice do vybraných typů sportovně-rekreačních zařízení a zařízení nabízejících prostory pro další volnočasové aktivity. Investice do oblasti volnočasových aktivit budou podporovány pouze v případě, že cílovou skupinou uživatelů těchto služeb jsou primárně místní obyvatelé. Nebudou podporovány projekty primárně zaměřené na rozvoj cestovního ruchu.⁹ V oblasti volnočasových aktivit rovněž nebudou podpořena zařízení určená převážně pro profesionální sport, která nejsou volně přístupná veřejnosti, a golfové hřiště.

V těchto zařízeních budou podporovány následující aktivity:

- budování infrastruktury (nevztahuje se na zdravotnickou infrastrukturu)
- modernizace, obnova a rekonstrukce stávajících objektů

⁹ Projekty primárně zaměřené na rozvoj cestovního ruchu budou podpořeny v rámci oblasti podpory 2.1 – Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu – a oblasti podpory 2.2 – Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu.

- transformace nevyužívaných prostor nebo zařízení sloužících k jiné funkci na využití, které lépe odpovídá poptávce
- pořízení materiálního vybavení s ohledem na zvýšení kvality poskytovaných služeb a technologický rozvoj
- zavádění moderních technologií a dalších inovací
- řízení kvality a nákladovosti zdravotní péče
- úpravy infrastruktury s ohledem na integraci marginalizovaných skupin společnosti (např. osob s handicapem)
- terénní úpravy (pouze doplňkově)
- výstavba a rekonstrukce parkovacích ploch (pouze doplňkově)

3.3 Rozvoj venkova

Podporované aktivity ve vazbě na fyzickou revitalizaci obcí:

- přeložky a výstavba technického a dalšího vybavení území, obnova a výstavba infrastruktury a místních a účelových obslužných komunikací
- odstranění nevyužitelných staveb
- obnova a rekonstrukce stávajících objektů
- hrubé terénní úpravy a úpravy veřejných prostranství, včetně výsadby okrasné zeleně
- transformace neefektivně využívaných ploch na nové využití

Podporované aktivity ve vazbě na rozvoj infrastruktury veřejných služeb lze rozčlenit na následující kategorie podle typu zařízení:

1) Oblast vzdělávání

V oblasti vzdělávání budou podporovány investice do typů zařízení v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem), ve znění pozdějších předpisů. Podrobnější výčet je uveden v Prováděcím dokumentu pro ROP NUTS 2 Střední Čechy, přičemž investiční podpora v oblasti počátečního vzdělávání musí být v souladu s prioritami stanovenými v platném Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji.

2) Oblast zdravotní péče

V oblasti zdravotní péče budou podporovány investice pouze do následujících typů zařízení:

- nemocniční zařízení a polikliniky,
- odborné léčebné ústavy, zejména rehabilitační zařízení,
- jiná zdravotnická zařízení.

3) Oblast sociální integrace

V oblasti sociální integrace budou podporovány investice pro zajištění dostupnosti a kvality zařízení poskytujících služby sociální péče, služby sociální prevence podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (podrobnější výčet viz Prováděcí dokument). Podporu lze čerpat současně i na zařízení zajišťující sociální integraci cílových skupin poskytující služby na podporu fungujících rodin a aktivní politiku zaměstnanosti.

4) Oblast volnočasových aktivit

V oblasti volnočasových aktivit budou podporovány investice do vybraných typů sportovně-rekreačních zařízení a zařízení nabízejících prostory pro další volnočasové aktivity.

Investice do oblasti volnočasových aktivit budou podporovány pouze v případě, že cílovou skupinou uživatelů těchto služeb jsou primárně místní obyvatelé. Nebudou podporovány projekty primárně zaměřené na rozvoj cestovního ruchu.¹⁰ V oblasti volnočasových aktivit rovněž nebudou podpořena zařízení určená převážně pro profesionální sport, která nejsou volně přístupná veřejnosti, a golfová hřiště.

V těchto zařízeních budou podporovány následující aktivity:

- budování infrastruktury (nevztahuje se na zdravotnickou infrastrukturu)
- modernizace, obnova a rekonstrukce stávajících objektů
- transformace nevyužívaných prostor nebo zařízení sloužících k jiné funkci na využití, které lépe odpovídá poptávce
- pořízení materiálního vybavení s ohledem na zvýšení kvality poskytovaných služeb a technologický rozvoj
- zavádění moderních technologií a dalších inovací
- úpravy infrastruktury s ohledem na integraci marginalizovaných skupin společnosti (např. osob s handicapem)
- terénní úpravy (pouze doplňkově)
- výstavba a rekonstrukce parkovacích ploch (pouze doplňkově)

5. Kategorizace oblastí intervence

Kód	Kategorie oblastí intervence	Indikativní alokace v EUR
25	Městská doprava	3 000 000
52	Podpora čisté městské dopravy	2 220 000
59	Rozvoj kulturní infrastruktury	8 688 163
60	Jiná podpora zlepšení kulturních služeb	8 688 163
61	Integrované projekty pro obnovu měst a venkova	80 006 740
69	Opatření na zlepšení přístupu k zaměstnání a ke zvýšení udržitelné zaměstnanosti žen a udržitelného postupu žen v zaměstnání za účelem snížení segregace podle pohlaví na trhu práce a sladění pracovního a soukromého života, například usnadnění přístupu k péči o děti a péči o závislé osoby	9 000 000
73	Opatření na zvýšení celoživotní účasti na vzdělávání a odborné přípravě, mimo jiné prostřednictvím opatření zaměřených na snížení počtu osob s nedokončeným vzděláním, segregace předmětů podle pohlaví a zvyšování dostupnosti a kvality základního, odborného a terciárního vzdělávání a odborné přípravy	6 000 000
75	Vzdělávací infrastruktura ¹¹	42 598 556
76	Zdravotní infrastruktura	45 644 815
77	Infrastruktura péče o děti	14 001 326
79	Jiná sociální infrastruktura	26 018 491
Celkem		245 866 254

¹⁰ Projekty primárně zaměřené na rozvoj cestovního ruchu budou podpořeny v rámci oblasti podpory 2.1 – Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu – a oblasti podpory 2.2 – Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu.

¹¹ Usnesením vlády č. 382/2011 byla tato alokace navýšena o 3 328 741 EUR. Tyto prostředky budou využity výhradně na investice do středních škol převážně technického nebo přírodovědného zaměření s jasnou vazbou na trh práce.

Typ operace

Podporovány budou pouze individuální projekty a dílčí individuální projekty v rámci IPRM. Velké projekty ve smyslu čl. 39 obecného nařízení nejsou uvažovány.

6. Příjemci

- kraj podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajského zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi podle § 23 a dalších zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- obce podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecního zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- dobrovolné svazky obcí podle § 46 a dalších zákona č. 128/2000 Sb., o obcích
- organizace zřizované nebo zakládané kraji podle § 23 a dalších zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- nestátní neziskové organizace podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (občanská sdružení), zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (obecně prospěšné společnosti), zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů (církevní právnické osoby) a zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů (nadace)
- hospodářská komora ČR a její složky podle § 3 zákona č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR, ve znění pozdějších předpisů
- podnikatelé podle § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, kteří splňují definici malého a středního podniku, vykonávají podnikatelskou činnost minimálně 2 roky a zároveň poskytují, respektive jsou oprávněni poskytovat odborné nebo další profesní vzdělávání
- podnikatelé podle § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, kteří splňují definici malého a středního podniku, vykonávají podnikatelskou činnost minimálně 2 roky a zároveň poskytují, respektive jsou oprávněni poskytovat sociální služby
- fyzické a právnické osoby, které poskytují nebo jsou oprávněny poskytovat veřejnou službu v oblasti zdravotní péče podle zákona č. 20/1966 Sb., v platném znění, nebo zákona č. 258/2000 Sb., v platném znění

7. Flexibilita

V rámci prioritní osy budou využity finanční zdroje ERDF. Bude také využit princip křížového financování.

7.1 Křížové financování

ROP NUTS 2 Střední Čechy se primárně zaměřuje na podporu investičních projektů. Na základě čl. 34 odst. 2 obecného nařízení je však možné uplatnit tzv. křížové financování, tj.

podpořit také aktivity spadající do oblasti pomoci z ESF, pokud jsou tato opatření nezbytná pro uspokojivou realizaci projektu a přímo s ním souvisí¹². Křížové financování tak doplňkově zajistí počáteční realizaci a průběh aktivit projektu jinak podporovaných z ESF v těsné návaznosti na vybudování infrastruktury. V rámci jednotlivých tematických OP pak může žadatel žádat o podporu aktivit, které jsou náplní v rámci realizace projektu v ROP NUTS 2 Střední Čechy vybudované infrastruktury, v plném rozsahu.

Křížové financování lze v ROP NUTS 2 Střední Čechy uplatnit v prioritní ose 3 (v oblastech podpory 3.1, 3.2 a 3.3) u aktivit zaměřených na sociální služby, sociální začleňování specifických cílových skupin obyvatel a vzdělávání, a to pouze doplňkovým způsobem maximálně do výše 9 % financování Společenství (tj. prostředků z rozpočtu EU) na prioritní osu 3 a maximálně do výše 9 % celkových veřejných způsobilých výdajů u jednotlivého projektu nezakládajícího veřejnou podporu či v režimu de minimis.

Limit byl stanoven na základě doporučení MF a jeho stanovení je plně v kompetenci ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Materiální vybavení je v opodstatněných případech nezbytné doplnit vzděláváním poskytovatelů, zadavatelů i uživatelů veřejných služeb souvisejících s podporou zajištění nových služeb, příp. se změnou charakteru poskytovaných služeb, jejich zaměřením na začlenění specifických cílových skupin do společnosti a na trh práce¹³. V oblasti vzdělávání bude možné podpořit tvorbu vzdělávacích programů souvisejících s novou infrastrukturou a vybavením škol a školských zařízení, s podporou rovných příležitostí dětí a žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, a podporou nabídky dalšího vzdělávání¹⁴. Podrobný výčet aktivit podporovaných v rámci křížového financování je uveden v Prováděcím dokumentu.

Při poskytování křížového financování se bude v každém jednotlivém případě zkoumat potřebnost použití tohoto nástroje stejně jako jeho pouze doplňkový charakter a výše křížového financování vzhledem k celkovým veřejným způsobilým výdajům v rámci prioritní osy 3.

Řídící orgán může rozhodnout, zda v dané výzvě bude, či nebude uplatněno křížové financování. Při aplikaci křížového financování bude postupováno v souladu s Pokyny pro křížové financování na programovací období 2007–2013, vydanými na národní úrovni, aby byla dodržena příslušná ustanovení nařízení ES.

¹² Základní legislativní předpisy pro křížové financování jsou:

- čl. 34 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999,
- čl. 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006, o Evropském fondu pro regionální rozvoj a zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999,
- čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 5. července 2006, o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999.

¹³ Návaznost na OP LZZ oblast podpory 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb, oblast podpory 3.2 Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit, oblast podpory 3.3 Integrace sociálně vyloučených skupin na trh práce a oblast podpory 2.1 Posílení aktivních politik zaměstnanosti.

¹⁴ Návaznost na OP VK prioritní osu 1 Počáteční vzdělávání a prioritní osu 3 Další vzdělávání.

8. Koordinace s intervencemi dalších programů

Koordinace s OP PI a OP ŽP

V rámci podpory komplexních projektů rozvoje měst má specifický režim podpory problematika „brownfields“, která je v závislosti na zamýšleném budoucím způsobu jeho využití pokryta ve třech programech – ROP NUTS 2 Střední Čechy, OP PI a OP ŽP.

Věcné vymezení intervencí:

Je dohodnuta věcná hranice podpory regenerace brownfields mezi ROP NUTS 2 Střední Čechy a OP PI, a to dle budoucího využití území:

- OP PI bude podporovat regeneraci brownfields, která budou v budoucnu využita převážně pro podnikání (budoucí využití nemovitosti bude spadat do OKEČ 15–37 nebo se bude jednat o strategické služby či technologická centra).
- ROP NUTS 2 Střední Čechy budou podporovat regeneraci brownfields pro veřejné využití a služby s výjimkou zemědělského využití.

Koordinace s IOP

Sociální integrace

a) Transformace rezidenčních sociálních zařízení – IOP bude řešit pilotní projekty transformace jmenovitě specifikovaných rezidenčních zařízení, která byla vybrána ve spolupráci MPSV a krajů. ROP NUTS 2 Střední Čechy komplementárně řeší infrastrukturu sociálních služeb zahrnutých v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Ze Středočeského kraje byla vybrána zařízení Bellevue Ledce-Šternberk a Domov Buda, která již nebudou podpořena v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy.

b) Návrat příslušníků nejvíce ohrožených sociálně vyloučených romských lokalit zpět na trh práce a do společnosti bude v IOP řešen systémovým projektem/projekty, které budou zaměřeny na nejvíce ohrožené lokality vybrané na základě odborné studie. Jsou to lokality, ve kterých bylo identifikováno selhání nástrojů uplatňovaných na místní a regionální úrovni. ROP NUTS 2 Střední Čechy bude intervenovat infrastrukturou sociálních služeb nebo kombinovanými intervencemi v rámci integrovaných plánů rozvoje měst v ostatních lokalitách, nespecifikovaných v IOP.

c) Prosazování a realizace nástrojů sociální ekonomiky – v IOP budou rozvíjeny inovativní postupy rozvoje sociální ekonomiky, zatímco ROP NUTS 2 Střední Čechy podporuje ověřené a legislativou podchycené postupy, jako jsou například chráněné dílny.

Oblast veřejného zdraví

a) Vybavení zdravotnickou technikou bude IOP podporovat ve vybraných národních sítích center akutní péče – tato centra budou MZd specifikována oborově a i lokalizací ve vybraných nemocnicích. ROP NUTS 2 Střední Čechy budou podporovat komplementární investice související s rozvojem těchto center a dále vybavení zdravotnickou technikou v dalších zdravotnických zařízeních nebo částech zdravotnických zařízení, která nebudou součástí těchto sítí.

b) Projekty prevence zdravotních rizik – IOP bude podporovat projekty realizované státními zdravotními ústavy a zdravotními pojišťovnami a národní nebo nadregionální projekty NNO.

ROP NUTS 2 Střední Čechy budou podporovat projekty prevence zdravotních rizik regionálního významu.

IPRM

Koordinace v IPRM bude probíhat zejména v oblasti bytové politiky.

Koordinace s PRV

Politika hospodářské a sociální soudržnosti nebude řešit problematiku regenerace brownfields s budoucím zemědělským využitím a zpracovatelským využitím v rámci přílohy I ke smlouvě o ES.

Aktivity spojené s rozvojem venkovských obcí včetně rozvoje občanské vybavenosti a služeb v obcích do 500 obyvatel bude řešeno v PRV. Zejména se jedná o:

- obnovu, rekonstrukci, modernizaci a estetické zlepšení venkovských sídel, veřejných budov, zástavby, veřejných prostranství a zeleně vesnic a ostatních důležitých prvků venkovského dědictví,
- základní občanské vybavení ve venkovských obcích (školské, zdravotnické, sociální) a služby,
- obnovu, rekonstrukci, modernizaci a estetické zlepšení venkovských památek,
- zachování a rozvoj identity venkovských oblastí.

V obcích nad 500 obyvatel budou podpořeny obdobné aktivity v ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Prioritní osa 3 je v oblasti podpory venkova komplementární s programem EAFRD a vymezení podpory v jednotlivých programech je určeno velikostí obcí a typem podporovaných aktivit.

Koordinace s OP financovanými z ESF

Tato prioritní osa ROP NUTS 2 Střední Čechy a OP kofinancované z ESF se vzájemně doplňují a podmiňují a budou v průběhu realizace konkrétních projektů vytvářet synergické efekty, které znásobí výsledky a dopady těchto programů a zároveň přispějí k naplnění strategického cíle Otevřená, flexibilní a soudržná společnost NSRR.

OP LZZ bude podporovat měkké aktivity v rámci prioritní osy 3 – Sociální integrace a rovné příležitosti, na něž ROP NUTS 2 Střední Čechy není zaměřen (jejich podpora je možná pouze jako doplňková aktivita v rámci křížového financování, čl. 34 odst. 2 obecného nařízení. Projekty neinvestičního charakteru bude však ROP NUTS 2 Střední Čechy doplňovat investicemi do infrastruktury vybraných zařízení. Bude tak vytvářet synergický efekt, jež povede k naplnění jednoho ze strategických cílů NSRR.

Vedle výše popsaných mechanismů koordinace (MV a výběrová kritéria) budou v OP LZZ v oblastech podpory 3.1 – Podpora sociální integrace a sociálních služeb – a 3.2 – Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit – v systému implementace významnou roli hrát kraje, které budou realizovat tzv. individuální projekty. Budou tak moci přímo sledovat realizaci a vzájemnou provázanost projektů ESF a k nim doplňkových projektů ERDF financovaných z ROP NUTS 2 Střední Čechy na svém území.

V oblasti vzdělávání je rozhraní mezi ROP NUTS 2 Střední Čechy a OP VK vymezeno především podle typu intervencí. Podpora v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy, financovaného z ERDF, se zaměřuje na tvrdé investice, tj. podporu obnovy fyzické infrastruktury, podpora v rámci OP VK a OP LZZ, financovaných z ESF, na „měkké“ projekty zaměřené na rozšiřování kvalifikace a vzdělávání obyvatel.

Kromě vzájemné koordinace s OP LZZ bude zajištěna a vhodným způsobem formalizována také koordinace a provázanost ROP NUTS 2 Střední Čechy s OP VK podle konkrétních tematických oblastí (např. v oblasti rozvoje regionálních vzdělávacích kapacit apod.). Středočeský kraj bude odpovědný za realizaci globálních grantů v rámci prioritních os 1 a 3 OP VK, tudíž má možnost sledovat provázanost projektů realizovaných na svém území (projekty ESF a k nim doplňkové projekty ERDF financované z ROP NUTS 2 Střední Čechy). Významným prostředkem pro sledování provázanosti obou typů programů, jak již bylo zmíněno výše, bude také skutečnost, že v rámci hodnocení projektů předložených do ROP NUTS 2 Střední Čechy je jedním z výběrových kritérií i posouzení, zda projekt žádající o podporu z ERDF řeší synergicky i aktivity ESF.

Některé plánované aktivity není možné v rámci křížového financování (ať již z hlediska časového nebo zdrojového) pokrýt, proto ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy osloví řídicí orgány operačních programů kofinancovaných z ESF s informací o výctu potřeb doplňujícího vzdělávání, aby jej mohly řídicí orgány použít pro zacílení svých intervencí. Jedná se především o tyto oblasti podpory, které doplňkovým způsobem rozvíjejí investiční projekty ROP NUTS 2 Střední Čechy:

- profesní vzdělávání poskytovatelů sociálních služeb a poskytovatelů vzdělávání (OP LZZ – oblast podpory 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb, oblast podpory 3.2 Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit; OP VK prioritní osa 1 Počáteční vzdělávání a prioritní osa 3 Další vzdělávání),
- vzdělávání poskytovatelů sociálních služeb pro osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, mj. i etnické menšiny (OP LZZ – oblast podpory 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb, oblast podpory 3.2 Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit),
- aktivity zaměřené na návrat na trh práce a do společnosti, včetně inovativních nástrojů, rozšíření nebo dokončení vzdělávání příslušníků cílových skupin, mj. i etnických menšin (OP LZZ – oblast podpory 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb, oblast podpory 3.2 Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit, oblast podpory 3.3 Integrace sociálně vyloučených skupin na trh práce a oblast podpory 2.1 Posílení aktivních politik zaměstnanosti),
- vzdělávání zaměřené na posílení soudržnosti a rozvoj partnerství na místní a regionální úrovni -ve městech i na venkově (OP LZZ – oblast podpory 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb),
- vzdělávání s tematikou regenerace a revitalizace brownfields pro dotčené subjekty,
- vzdělávání v oblasti cestovního ruchu - především malých a středních podniků (OP LZZ , oblast podpory 1.1 Zvýšení konkurenceschopnosti podniků),
- rozvoj vzdělávání zaměstnavatelů a zaměstnanců a dalších subjektů působících v oblasti sladění profesního a rodinného života (OP LZZ – oblast podpory 3.4 Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života)
- výměna zkušeností a přenos dobré praxe mezi členskými státy v oblasti řešení problémů sociálního začleňování specifických cílových skupin obyvatel (osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, mj. i etnické menšiny) a dalšího profesního vzdělávání (OP LZZ – oblast podpory 5.1 Mezinárodní spolupráce).

Prioritní osa 4 – Technická pomoc

1. Popis výchozího stavu

Technická pomoc je zakotvena v obecném nařízení, článku 45 a 46, podle kterého lze ze strukturálních fondů průřezově financovat přípravné, správní, monitorovací, hodnotící, informační a kontrolní činnosti v rámci operačních programů. Součástí technické pomoci je také absorpční kapacita subjektů pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů.

2. Globální a specifické cíle

Globálním cílem prioritní osy je dosáhnout úspěšné realizace programu zajištěním všech potřebných činností vykonávaných v rámci jeho implementačních struktur a posílením absorpční kapacity subjektů čerpajících podporu.

Specifické cíle:

- zajistit efektivní řízení, kontrolu, monitorování a hodnocení (evaluaci) programu, včetně dostatečné administrativní kapacity subjektů implementační struktury
- zajistit sledování a hodnocení průběhu programu a jeho širokou publicitu
- posílit absorpční kapacitu subjektů pro získávání prostředků ze strukturálních fondů

3. Strategie

V této prioritní ose bude poskytnuta podpora řídicímu orgánu a dalším implementačním strukturám operačního programu v přímé spojitosti s realizací všech ostatních prioritních os programu. Jedná se tedy o průřezovou prioritní osu.

Bude posilována administrativní kapacita ROP NUTS 2 Střední Čechy ve vazbě na všechny potřebné činnosti (např. řízení, kontrola, monitoring, evaluace) a budou průběžně zabezpečovány dostatečné dovednosti a odborné znalosti pracovníků implementačních orgánů.

Prioritní osa se dále zaměří především na zajištění realizace a administrace programu, a to jak technické, tak činnosti specifických implementačních orgánů.

Jedním z klíčových aspektů úspěšné realizace operačního programu je zabezpečení jeho dostatečně široké a kvalitní publicity. Šíření informací o možnostech i výsledcích programu směrem k potenciálním předkladatelům projektů i směrem k široké veřejnosti bude dalším obsahem této prioritní osy.

V neposlední řadě je pro řídicí orgán nezbytné získávat potřebné informace a zpětné vazby prostřednictvím zpracování nejrůznějších studií a analýz týkajících se průběhu realizace programu. Cílem těchto studií podpořených v rámci prioritní osy bude pomoci zkvalitnit řízení a průběh implementace programu.

V rámci prioritní osy bude podpořeno posílení absorpční kapacity, tj. efektivního využití alokovaných zdrojů EU vyčleněných na dosažení cílů programu. Cílem je zajistit, aby regionální aktéři na různých úrovních byli schopni vytvářet, předkládat, realizovat a udržet kvalitní projekty v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy. Zároveň je kladen důraz na uplatňování principu partnerství při realizaci programu, resp. při přípravě a realizaci projektů. Z tohoto důvodu budou podpořeny aktivity zaměřené na podporu tvorby a řízení projektů, včetně zajištění konzultačních a informačních služeb v jednotlivých fázích projektového cyklu a zpracování strategických a koncepčních dokumentů ve vazbě na realizaci ROP NUTS 2 Střední Čechy. Hlavním nositelem projektů realizovaných v této oblasti podpory je ŘO ROP

NUTS 2 Střední Čechy jako koordinátor oblasti absorpční kapacity. Hlavními beneficiáři podpory budou regionální aktéři. Realizované projekty budou vycházet především ze střednědobé strategie vytvořené na základě pravidelných analýz a z evaluací absorpční kapacity, jakož i z aktuálních, v rámci průběžného monitorování programu identifikovaných potřeb regionálních aktérů.

V případě, že zdroje OP TP nebudou dostatečné na financování strategických opatření na posílení administrativních kapacit souvisejících s ROP, budou prostředky na realizaci těchto opatření poskytnuty orgánu odpovědnému za jejich realizaci v rámci této prioritní osy.

V rámci prioritní osy může být předkladatelem projektu pouze Regionální rada, ale uživateli výstupů projektů realizovaných v oblasti podpory 4.3 – Zvýšení absorpční kapacity – mohou být i potenciální žadatelé a příjemci z ostatních prioritních os ROP NUTS 2 Střední Čechy.

4. Hlavní oblasti podpory

4.1. Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu

Podporované aktivity:

- tvorba prováděcích dokumentů programu
- posilování administrativní kapacity řídicího orgánu ve vazbě na všechny potřebné činnosti a zabezpečení jeho průběžné činnosti (např. řízení, kontrola, monitoring)
- zajištění činnosti dalších subjektů implementační struktury (např. monitorovacího výboru, výběrových komisí)
- zajištění technické administrace a realizace programu (např. provoz, údržba a rozvoj informačního systému)
- rozvoj potřebných dovedností a odborných znalostí pro řízení a administraci programu (např. školení pracovníků)
- předávání a výměna zkušeností s ostatními regiony a členskými státy EU (např. konference, semináře, workshopy)
- příprava podkladových studií a nového programu pro programovací období 2014–2020
- zpracování evaluací dle požadavků nařízení

4.2. Informovanost a publicita programu

Podporované aktivity:

- příprava a realizace KoP
- šíření informací o programu a úspěšných projektech směrem k široké veřejnosti (např. noviny, web, středočeská TV, brožury, press-tripy)
- šíření informací o programu a úspěšných projektech směrem k potenciálním předkladatelům projektů (např. semináře, workshopy, informační akce)
- zprostředkování zkušeností jednotlivých aktérů zapojených do realizace programu (např. organizace seminářů a workshopů k výměně zkušeností mezi konečnými příjemci, partnery a veřejností)
- vytvoření a správa webových stránek programu – komplexní poskytování informací (např. o ROP NUTS 2 Střední Čechy, ostatních OP, zpracovatelích)

- publikační činnost (např. informační brožury, pravidelný měsíčník s aktuálními informacemi o SF)
- zpracování průběžných tematických studií a analýz ve vazbě na realizaci programu

4.3. Zvýšení absorpční kapacity

Podporované aktivity:

- podpora tvorby a přípravy projektů pro předložení do ROP NUTS 2 Střední Čechy, včetně monitorování projektových záměrů potenciálních příjemců
- podpora řízení projektů realizovaných v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy
- poskytování informačních a poradenských služeb potenciálním žadatelům a příjemcům v oblastech souvisejících s přípravou a realizací projektu
- rozvoj partnerství
- příprava strategických a koncepčních dokumentů ve vazbě na realizaci ROP NUTS 2 Střední Čechy

5. Kategorizace oblastí intervence

Kód	Kategorie oblastí intervence	Indikativní alokace v EUR
81	Mechanismy lepšího vytváření, monitorování a hodnocení dobrých politik a programů na vnitrostátní, regionální a místní úrovni, budování kapacit pro provádění politik a programů	835 691
85	Příprava, provádění, monitorování a kontrola	15 321 832
86	Hodnocení a studie; informace a komunikace	2 851 328
Celkem		19 008 851

Typ operace

Podporovány budou pouze individuální projekty. Velké projekty ve smyslu čl. 39 obecného nařízení nejsou uvažovány.

6. Příjemci

- regionální rada regionu soudržnosti (řídící orgán ROP NUTS 2 Střední Čechy) podle části X zákona č. 138/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách.

7. Flexibilita

V rámci prioritní osy nebude využito křížové financování.

8. Koordinace s intervencemi dalších programů

ROP NUTS 2 Střední Čechy je v oblasti technické pomoci komplementární s OP TP.

Indikátory pro monitoring a evaluaci

Vlastnosti a charakteristiky indikátorové soustavy

Indikátorová soustava ROP NUTS 2 Střední Čechy je tvořena za účelem podpory efektivního řízení distribuce finančních prostředků operačního programu. Hlavními uživateli jsou manažeři programu (včetně členů monitorovacího výboru), pracovníci monitoringu a evaluace, EK, národní koordinátor a jiní sociální a ekonomičtí partneři.

Toto široké spektrum uživatelů vyžaduje takové nastavení indikátorů, aby bylo možné provádět monitorování a hodnocení úspěšnosti programů na úrovni nejen regionální, ale i ČR a EU. Z tohoto důvodu byly do soustavy indikátorů zařazeny také tzv. „core“ indikátory, které se bezprostředně vztahují k prioritám Společenství a jsou klíčové pro kontrolu prováděnou orgány EK. Pro každou prioritní osu bude začleněn alespoň jeden tento indikátor.

Ze stejného důvodu, tj. kvůli snazšímu souhrnnému hodnocení, byly do indikátorové soustavy integrovány i indikátory, které mají vazbu na NSRR a Lisabonskou strategii. Záměrem bylo zajistit provázání těchto strategií s ROP NUTS 2 Střední Čechy. Ostatní indikátory byly vybrány z Národního číselníku indikátorů pro programovací období 2007 až 2013.

Indikátorová soustava není vzhledem k povaze poskytované pomoci explicitně rozepsána pro sledování horizontálních témat. V souladu s čl. 66 obecného nařízení však budou u indikátorů, u kterých je to relevantní (tj. např. u počtu vytvořených pracovních míst), sledovány statistické údaje, které zpětně poskytnou informaci k horizontálním tématům. Nebudou však dopředu stanoveny cílové hodnoty. Údaje o vlivech jednotlivých projektů na dodržování rovných příležitostí pro posouzení celkového vlivu ROP NUTS 2 Střední Čechy na toto horizontální téma budou agregovány na úrovni oblastí podpory, popř. prioritních os programu (indikátory pro úroveň oblasti podpory jsou součástí Prováděcího dokumentu).

Příspěví ROP NUTS 2 Střední Čechy k naplňování zásady rovných příležitostí bude vyhodnoceno při zpracování tematických a strategických evaluací.

Následující soustava indikátorů zohledňuje i praktickou stránku monitorování a hodnocení, proto byly vybrány takové socioekonomické charakteristiky, pro které jsou dostupné informační zdroje, mj. z Českého statistického úřadu, krajských a rezortních statistik, případně z EUROSTAT. Jen ve velmi omezené míře bude nutné provádět samostatné evaluační studie, které však vyplývají z povahy intervencí (týká se zejména prioritní osy 3).

Základní struktura indikátorového systému se odvíjí od třech úrovní jeho využití:

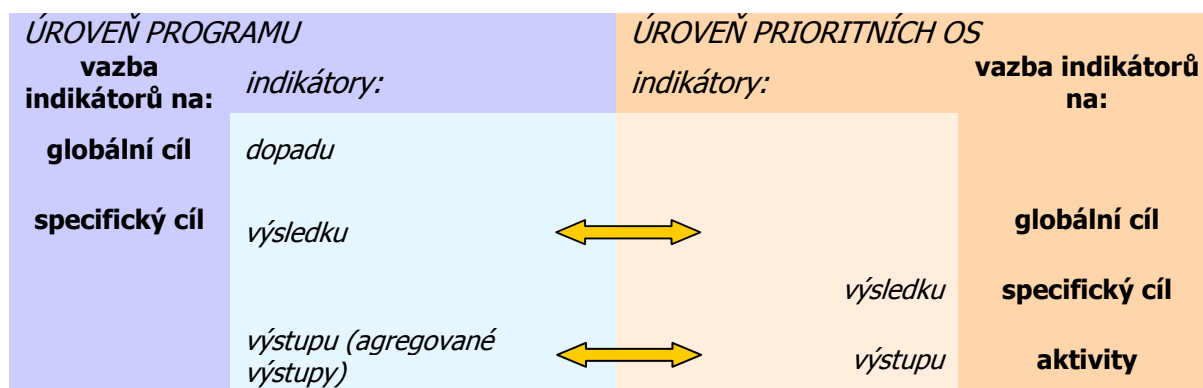
- **využití pro charakteristiku sociálně-ekonomického prostředí**, ve kterém jsou realizovány cíle (tuto úlohu plní kategorie kontextových indikátorů, jejichž volba vychází především z výsledků vstupní sociálně-ekonomické analýzy)
- **využití pro monitorovací funkce**, kde hlavní úloha připadá na indikátory výstupů, kterými jsou sledovány aktivity realizované jednotlivými oblastmi podpory, a dále na indikátory výsledků u těch oblastí podpory, kde je možno průběžně hodnotit důsledky realizovaných intervencí na chování, kapacitu nebo výkonnost příjemců SF.
- **využití pro evaluační funkce**, kam vstupují všechny indikátory, ze kterých lze odvodit úspěšnost programu a které umožňují v kvantifikované podobě stanovit, jak byly splněny stanovené programové cíle. Nejdůležitějším nástrojem pro evaluaci jsou indikátory dopadu, které slouží pro hodnocení za delší časový úsek a mohou být základem pro přijímání strategických rozhodnutí.

V ROP NUTS 2 Střední Čechy byly využity následující typy indikátorů:

- **Zdrojové indikátory:** informují o finančních zdrojích alokovaných pro každou úroveň intervencí, tj. o předem alokovaných/rozpočtovaných prostředcích na intervenci/program.
- **Finanční indikátory:** používají se pro periodické monitorování vývoje závazků a plateb určených z fondů pro jednotlivé operace a pro jejich měření nebo programování ve vztahu ke způsobilým výdajům.
- **Indikátory kontextu:** charakterizují sociálně-ekonomické prostředí, ve kterém jsou realizovány cíle operačního programu.
- **Indikátory výstupu:** vztahují se k aktivitám jednotlivých oblastí podpory v rámci operačního programu.
- **Indikátory výsledku:** mají vazbu na bezprostřední, tedy přímý a okamžitý přínos operačního programu, zabezpečují například informaci o změnách v chování, změnách výrobních kapacit nebo vývoji produkce u příjemců pomoci.
- **Indikátory dopadu:** informují o souvislostech, které překračují rámec okamžitých účinků. Pomocí indikátorů dopadu se měří plnění rozhodujících cílů operačního programu. Tato skupina indikátorů je důležitá rovněž pro přijímání strategických rozhodnutí (např. revize operačního programu).

Hlavním úkolem indikátorové soustavy je sledovat, zda a v jaké míře byly naplňovány stanovené cíle. Vzhledem k tomu, že cíle byly formulovány na úrovni programu a na úrovni prioritních os, respektuje následující indikátorová soustava tuto logiku. Celou strukturu indikátorové soustavy ilustruje schéma č. 1.

Schéma 1: Struktura indikátorové soustavy ROP NUTS 2 Střední Čechy

Na úrovni jednotlivých prioritních os monitorují indikátory výstupů plnění jednotlivých aktivit v rámci oblastí podpory, přičemž ke specifickým cílům prioritních os se vztahuje úroveň indikátorů výsledku. Globální cíl prioritní osy se odráží na úrovni indikátorů dopadů, ty však již na úrovni prioritní osy nejsou uváděny. Byly by totiž totožné s indikátory na úrovni výsledku, které reflektují specifický cíl operačního programu (viz dále).

Na úrovni programu zohledňuje indikátorová soustava celou výše popsanou základní strukturu, tj. úrovně výstupů, výsledků a dopadů. Z hlediska výstupů se jedná o výběr takových indikátorů, které mohou poskytnout určitý agregovaný pohled na výstupy podrobněji popisované v indikátorech výstupů jednotlivých prioritních os.

Vzhledem k tomu, že globální cíle jednotlivých prioritních os odrážejí specifické cíle operačního programu, existuje právě mezi indikátory těchto úrovní propojení. Indikátory dopadu na úrovni prioritních os se v podstatě skládají v indikátory výsledku na úrovni operačního programu. Zaměření prioritních os je přirozeně mnohem konkrétnější než zaměření celého programu, proto je logické, že i nejkompexnější indikátory na této úrovni se

skládají v nižší hierarchickou úroveň indikátorů z hlediska celého OP. Tyto indikátory však jsou uváděny pouze na úrovni operačního programu, aby se předešlo duplicitnímu uvedení stejných indikátorů jak pro úroveň operačního programu, tak pro prioritní osy.

Indikátory dopadu na úrovni OP představují nejkomplexnější stupeň v hierarchii indikátorů a reflektují globální cíl celého OP. Z tohoto hlediska i zvolené indikátory sledují socioekonomické charakteristiky značně komplexní povahy a je třeba předeslat, že jsou ovlivněny celou řadou dalších politik (např. národních) či jevů, mnohdy i globálního charakteru. Přímý dopad intervencí ROP NUTS 2 Střední Čechy na tyto intervence sice nelze přesně kvantifikovat, nepochybně však ROP NUTS 2 Střední Čechy přispívá k jejich naplnění. A vzhledem k zaměření těchto intervencí a celého ROP NUTS 2 Střední Čechy je jejich zařazení logické.

Periodicita monitorování a hodnocení

Jednotlivé typy indikátorů budou sledovány s různou intenzitou, obecně platí, že čím komplexnější indikátor, tím náročnější je jeho sledování, a proto probíhá v delších časových intervalech. Zvláštní pozornost bude věnována tzv. „core“ indikátorům, které jsou klíčové pro kontrolu realizovanou EK.

Měření indikátorů výstupů bude probíhat s periodicitou 6–12 měsíců v závislosti na zdrojích operací (projektů) Regionálního operačního programu. První měření výstupů bude uskutečněno nejdříve ve 2. roce realizace Regionálního operačního programu, tedy po možném ukončení prvních projektů, v závislosti na předkládání průběžných monitorovacích zpráv operací (projektů).

Výstupy ROP NUTS 2 Střední Čechy budou zkoumány, analyzovány a reportovány zejména v rámci níže uvedených činností:

- řízení operačního programu;
- tvorba výročních a průběžných zpráv;
- naplnění specifických projektů monitoringu;
- realizace evaluačních studií (ongoing, ad hoc, ex-post);
- jiné ad hoc aktivity a potřeby ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Měření indikátorů výsledků bude probíhat s roční periodou v závislosti na uveřejňování statistik jednotnými relevantními poskytovateli informací (zdroji). První měření výsledků bude uskutečněno nejdříve po ukončení prvních projektů, pravděpodobně po 2 letech od zahájení činnosti ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Výsledky ROP NUTS 2 Střední Čechy budou zkoumány, analyzovány a reportovány zejména v rámci níže uvedených činností:

- tvorba výročních a závěrečných zpráv;
- naplnění specifických projektů monitoringu;
- realizace evaluačních studií (ongoing, ad hoc, ex-post);
- jiné ad hoc aktivity a potřeby ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Měření indikátorů dopadů bude probíhat s periodicitou 1–2 let v závislosti na uveřejňování statistik jednotnými relevantními poskytovateli informací (zdroji). První měření dopadů bude uskutečněno nejdříve po 2–3 letech od zahájení činnosti ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Naplnění cílů a reflexe dopadů bude zkoumáno, analyzováno a reportováno zejména v rámci níže uvedených činností:

- tvorba strategických zpráv dle čl. 29 obecného nařízení;
- tvorba závěrečných a významných výročních zpráv;
- naplnění specifických projektů monitoringu;
- realizace evaluačních studií (ongoing, ad hoc, ex-post);
- jiné ad hoc aktivity a potřeby ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Kvalita systému indikátorů ROP NUTS 2 Střední Čechy je postavena na jednoznačném pochopení logiky intervence. Významně bylo při tvorbě indikátorů dosaženo proporcionality, tj. přiměřeného a rovnovážného pokrytí mezi prioritními osami, oblastmi podpory a projekty. Příkladem mohou být indikátory dopadu, které mají pokrývat pouze oblasti, které představují velký objem intervence. V rámci tvorby indikátorů byly zhodnoceny všechny požadované vlastnosti užitých indikátorů, tj. relevance, citlivost, dostupnost, proveditelnost, náklady měření/získávání aj.

Upřednostňována je kvalita indikátorů před jejich počtem a ostatní významné vlastnosti, jako např. logická spojitost, míra pokrytí a užitečnost. Indikátorová soustava ROP NUTS 2 Střední Čechy není předdimenzovaná a je dosažena vysoká míra přehlednosti.

Konkrétní nastavení indikátorů

Pro formulování indikátorů se vycházelo ze zkušeností se SROP a z expertního odhadu založeného na předpokládané výši alokace na jednotlivé oblasti podpory, který umožnil jejich kvantifikaci. Nicméně ROP NUTS 2 Střední Čechy představuje ještě dokument poměrně vysoké míry obecnosti a nelze z něj přesně vyčíst například to, jaký podíl připadne v rámci oblastí podpory na jednotlivá témata prioritních os. To bude rozpracováno až na úrovni prováděcího dokumentu a dalších návazných materiálů. Z tohoto důvodu bylo při expertním odhadu bráno v potaz i předpokládané zaměření jednotlivých oblastí podpory, které vyplynulo z četných pracovních skupin a intenzivní spolupráce zpracovatele, zadavatele a dalších aktérů na základě striktně respektovaného principu partnerství.

U každého indikátoru je stanovena výchozí hodnota, což je většinou údaj za rok 2004, a cílová hodnota pro rok 2013. V některých případech je hodnota za rok 2004 nulová, což odpovídá tomu, že pro ROP NUTS 2 Střední Čechy je důležité, jak se daný jev změnil z prostředků strukturálních fondů.

Indikátory kontextu

Tabulka 20: Indikátory kontextu

	<i>Indikátor</i>	<i>Měrná jednotka</i>	<i>Zdroj</i>	<i>STK</i>	<i>ČR</i>
	Vazba na Lisabonskou strategii, NSRR HDP na 1 obyvatele v PPS	%	ČSÚ	93,6	100
	Vazba na Lisabonskou strategii Obecná míra nezaměstnanosti za region NUTS2	%	ČSÚ	5,4	8,3
	Vazba na Lisabonskou strategii, NSRR míra zaměstnanosti osob starších 15 let	%	ČSÚ	56,6	54,3
	Délka silnic II. třídy	%	ČSÚ	16	100
	Délka silnic III. třídy	%	ČSÚ	18	100
	Průměrná doba pobytu zahraničních turistů	počet dní	ČSÚ	3,6	4,1
	Počet obyvatel na 1 lékaře	osoba	ČSÚ	334	253
	Index vzdělanosti (2001)	%	ČSÚ	38,4	42,4
	Počet míst v zařízeních sociální péče	%	ČSÚ	10	100
	Index stáří (2003)	%	ČSÚ	92,8	91,6
	Počet obcí	ks	ČSÚ	1 146	6 249
	Podíl obyvatelstva měst	%	ČSÚ	54,6	70,2
	Tvorba hrubého fixního kapitálu na obyvatele v Kč, b.c.	Kč	ČSÚ	66 960	72 873
	Celkový přírůstek obyvatel regionu			8 276	9 122
	- Přirozený přírůstek	počet obyvatel	ČSÚ	-1 308 9	-9 513
	- Přírůstek stěhováním			584	18 635

Pozn.: Není-li uvedeno jinak, jedná se o hodnotu z roku 2004.

Indikátory programu

Tabulka 21: Indikátory programu

Kód NČ	Název indikátoru	Měrná jednotka	Infor. zdroj	Kvantifikace		
				Hodnota 2004	Indikativ. hodnota 2013	Index změny (%)
Indikátory výstupu						
51/11/00 Core Vazba na NSRR	Počet podpořených projektů na rozvoj dopravy (dopravní dostupnost) <i>relevance prioritních os: 1,3</i>	počet	Gestor OP	0	120	-
51/12/00 Core Vazba na NSRR	Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu <i>relevance prioritních os: 2</i>	počet	Gestor OP	0	120	-
51/15/00 Core Vazba na NSRR	Počet podpořených projektů zaměřených na udržitelný rozvoj a zvyšující atraktivitu měst a velkoměst celkem <i>relevance prioritních os: 3</i>	počet	Gestor OP	0	170	-
51/21/00 Core Vazba na NSRR	Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí <i>relevance prioritních os: 3</i>	počet	Gestor OP	0	170	-
Indikátory výsledku						
61/01/25	Míra nehodovosti na silnicích II. a III. třídy v regionu – vývoj počtu nehod v % <i>relevance prioritních os: 1</i>	pokles počtu nehod (v %)	PP ČR	100 %	90 %	90
61/02/05 Core Vazba na NSRR	Přírůstek počtu osob přepravených veřejnou dopravou celkem ¹⁵ <i>relevance prioritních os: 1,3</i>	nárůst podílů cestujících (v tis. osob)	Gestor OP	62 343	71 694	115
63/05/02	Návštěvníci v regionu – počet přenocování <i>relevance prioritních os: 2</i>	počet	ČSÚ	2 606 761	2 660 000	102
63/15/02	Zahraniční návštěvníci v regionu – počet přenocování <i>relevance prioritních os: 2</i>	počet	ČSÚ	709 062	740 000	104
63/05/03	Průměrná doba pobytu <i>relevance prioritních os: 2</i>	počet dní	Czech Tourism	4	4,2	105
65/51/00	Zvýšení atraktivity podpořených měst a obcí <i>relevance prioritních os: 3</i>	%	Gestor OP	evaluační studie		
52/01/00 Core	Počet nově vytvořených pracovních míst celkem ¹⁶ <i>Relevance prioritních os: 2, 3</i>	počet	Gestor OP	0	440	-

¹⁵ Počet osob přepravených v rámci regionu železniční a autobusovou dopravou.

¹⁶ Vytvořená pracovní místa jsou definována jako přímo vytvořená pracovní místa brutto, v přepočtu na plnou pracovní dobu. Metoda měření počtu vytvořených pracovních míst bude blíže vysvětlena v Pokynech pro žadatele a příjemce.

Kód NČ	Název indikátoru	Měrná jednotka	Infor. zdroj	Kvantifikace		
				Hodnota 2004	Indikativ. hodnota 2013	Index změny (%)
Indikátory dopadu						
55/20/02 Vazba na NSRR	Regionální HDP na obyvatele, EU25 = 100 relevance prioritních os: 1, 2, 3, 4	% (EU25 = 100) PPS	ČSÚ	66,4	75	113
52/05/00 Vazba na Lisabon. strategii, NSRR	Míra zaměstnanosti v regionu celkem relevance prioritních os: 1, 2, 3, 4	%	ČSÚ	56,6	57,5	102
65/31/02	Expozice obyvatelstva nadlimitními koncentracemi PM10 relevance prioritních os: 1	% obyvatel	MŽP	66,1 (2005)	60	90
51/61/11	Celkové výdaje na realizaci projektů • v tis. Kč	tis. Kč	Gestor OP	0	18 416 879,4	-
51/61/12	• v % relevance prioritních os: 1, 2, 3, 4	%		0	100	-

Prioritní osa 1 – Doprava

Kód NČ	Název indikátoru	Měrná jednotka	Infor. zdroj	Kvantifikace		
				Hodnota 2004	Indikativ. hodnota 2013	Index změny (%)
Indikátory výstupu						
51/11/00 Core	Počet podpořených projektů na rozvoj dopravy (dopravní dostupnost) <i>relevance oblastí podpory: 1.1, 1.2</i>	počet	Gestor OP	0	120	-
61/01/00 61/01/01 61/01/02 Core Vazba na NSRR	Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem <ul style="list-style-type: none"> délka nových silnic II. a III. třídy délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy <i>relevance oblastí podpory: 1.1</i>	km	Gestor OP	0 0 0	205 5 200	- - -
61/01/19	Počet odstraněných bodových závad <i>relevance oblastí podpory: 1.1</i>	počet	Gestor OP	0	50	
61/01/05 61/01/06 61/01/07 Core	Délka nových a rekonstruovaných místních komunikací celkem <ul style="list-style-type: none"> Délka nových místních (městských) komunikací celkem Délka rekonstruovaných (městských) místních komunikací celkem <i>relevance oblastí podpory: 1.1</i>	km	Gestor OP	0 0 0	30 5 25	
61/01/11	Délka nově vybudovaných cyklostezek celkem <i>relevance oblastí podpory: 1.2</i>	km	Gestor OP	0	30	-
61/02/41	Počet nově pořízených ekologických vozidel ve veřejné dopravě <i>relevance oblastí podpory: 1.2.</i>	počet	Gestor OP	0	40	-
61/02/47	Počet nově pořízených nízkopodlažních vozidel ve veřejné dopravě <i>relevance oblastí podpory: 1.2</i>	počet	Gestor OP	0	50	-
Indikátory výsledku						
65/31/05 Vazba na Lisabon. strategii	Plocha obcí v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO) na území regionu <i>relevance oblastí podpory: 1.1, 1.2</i>	%	Gestor OP	100	75	-
61/01/08	Podíl nově zrekonstruovaných a nových silnic na celkové regionální síti silnic <i>relevance oblastí podpory: 1.1</i>	%	Gestor OP	0	2 %	-
61/02/48	Podíl vozidel ve veřejné dopravě na ekologický pohon <i>relevance oblastí podpory: 1.2</i>	%	Gestor OP	< 3 %	10 %	-

Prioritní osa 2 – Cestovní ruch

Kód NČ	Název indikátoru	Měrná jednotka	Infor. zdroj	Kvantifikace		
				Hodnota 2004	Indikativ.h odnota 2013	Index změny (%)
Indikátory výstupu						
51/12/00 Core Vazba na NSRR	Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu <i>relevance oblastí podpory: 2.1, 2.2, 2.3</i>	počet	Gestor OP	0	120	-
61/01/11	Délka nově vybudovaných cyklostezek celkem <i>relevance oblastí podpory: 2.2</i>	km	Gestor OP	0	50	-
63/22/00	Počet zrekonstruovaných památkových objektů <i>relevance oblastí podpory: 2.1, 2.2</i>	počet	Gestor OP	0	15	-
63/01/00	Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek celkem <i>relevance oblastí podpory: 2.1, 2.2</i>	počet	Gestor OP	0	500	-
Indikátory výsledku						
52/02/12 Core Vazba na NSRR	Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu ¹⁷ <i>relevance oblastí podpory: 2.1, 2.2, 2.3</i>	počet	Gestor OP	0	100	-

¹⁷ Vytvořená pracovní místa jsou definována jako přímo vytvořená pracovní místa brutto, v přepočtu na plnou pracovní dobu. Metoda měření počtu vytvořených pracovních míst bude blíže vysvětlena v Pokynech pro žadatele a příjemce.

Prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území

Kód NČ	Název indikátoru	Měrná jednotka	Infor. zdroj	Kvantifikace		
				Hodnota 2004	Indikativ. hodnota 2013	Index změny (%)
Indikátory výstupu						
51/15/00	Počet podpořených projektů zaměřených na udržitelný rozvoj a zvyšujících atraktivitu měst a velkoměst celkem	počet	Gestor OP	0	170	-
51/15/31	<ul style="list-style-type: none"> počet podpořených projektů na rozvoj (zvyšujících atraktivitu) vybraných měst (Kladno, Mladá Boleslav) 			0	20	-
51/15/41	<ul style="list-style-type: none"> počet podpořených projektů na ostatní města 			0	150	-
Core						
Vazba na NSRR	<i>relevance oblastí podpory: 3.1, 3.2</i>					
51/21/00	Počet podpořených projektů na rozvoj venkovských oblastí <i>relevance oblastí podpory: 3.3</i>	počet	Gestor OP	0	170	-
61/02/41	Počet nově pořízených ekologických vozidel ve veřejné dopravě <i>relevance oblastí podpory: 3.1</i>	počet	Gestor OP	0	10	-
Indikátory výsledku						
65/01/01	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území ve městech <i>relevance oblastí podpory: 3.1, 3.2</i>	ha	Gestor OP	0	50	-
65/05/05	Plocha regenerovaného a revitalizovaného území ve venkovských oblastech <i>relevance oblastí podpory: 3.3.</i>	ha	Gestor OP	0	35	-
65/11/00	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve městech celkem <i>relevance oblastí podpory: 3.1, 3.2.</i>	m ²	Gestor OP	0	39 000	-
65/15/00	Plocha regenerovaných a revitalizovaných objektů ve venkovských oblastech (obcích) celkem <i>relevance oblastí podpory: 3.3</i>	m ²	Gestor OP	0	20 000	-
52/02/13	Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na udržitelný rozvoj měst ¹⁸ <i>relevance oblastí podpory: 3.1, 3.2</i>	počet	Gestor OP	0	160	-
52/02/15	Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na udržitelný rozvoj venkovských oblastí (obcí) ¹⁰ <i>relevance oblastí podpory: 3.3</i>	počet	Gestor OP	0	180	-

Pozn.: Pro účely tohoto programu jsou města definována jako obce s rozšířenou působností (celkem 26 obcí) a obce s počtem obyvatel nad 5 000, všechny ostatní obce jsou definovány jako venkov.

¹⁸ Vytvořená pracovní místa jsou definována jako přímo vytvořená pracovní místa brutto, v přepočtu na plnou pracovní dobu. Metoda měření počtu vytvořených pracovních míst bude blíže vysvětlena v Pokynech pro žadatele a příjemce.

Prioritní osa 4 – Technická pomoc

Kód NČ	Název indikátoru	Měrná jednotka	Infor. zdroj	Kvantifikace	
				Hodnota 2004	Indikat. cíl
Indikátory výstupu					
51/41/00	Počet podpořených projektů zaměřených na technickou pomoc <i>relevance oblastí podpory: 4.1, 4.2, 4.3</i>	počet	Gestor OP	0	60
71/05/00	Realizace evaluačních studií a zpráv celkem <i>relevance oblastí podpory: 4.1, 4.2, 4.3</i>	počet	Gestor OP	0	20
71/07/00	Počet vytvořených metodických a technicko-informačních materiálů <i>relevance oblastí podpory: 4.1, 4.2, 4.3</i>	počet	Gestor OP	0	30
Indikátory výsledku					
71/19/00	Počet proškolených osob <i>relevance oblastí podpory: 4.1, 4.2, 4.3</i>	počet	Gestor OP	0	200

IV. Realizační část

Implementační struktura ROP NUTS 2 Střední Čechy je v souladu s obecným nařízením a se zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů (dále „Zákon“). Řídicím orgánem programu je Regionální rada regionu soudržnosti NUTS 2 Střední Čechy. Funkci Platebního a certifikačního orgánu a Auditního orgánu zajišťují pověřené útvary Ministerstva financí. S ohledem na cíl vytvořit jednoduchou a přehlednou implementační strukturu, která bude v maximální možné míře vstřícná vůči uživatelům pomoci, nezřizuje ŘO zprostředkující subjekty.

1. Implementace programu

1.1. Řídicí orgán (ŘO)

Celkovou odpovědnost za realizaci a řízení ROP NUTS 2 Střední Čechy nese v souladu s čl. 60 obecného nařízení a v souladu s § 16 odst. 3 Zákona ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy, kterým je **Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy (RR)**.

Sídlo Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy je dle Zákona v Praze.

V rámci řízení ROP NUTS 2 Střední Čechy nebudou delegovány kompetence na zprostředkující subjekty.

V souladu s čl. 60 obecného nařízení a v souladu se zásadou řádného finančního řízení RR jako řídicí orgán zajišťuje a zodpovídá za:

- přípravu a projednání ROP NUTS 2 Střední Čechy a jeho předložení EK;
- zavedení systému pro shromažďování spolehlivých finančních a statistických informací o provádění ROP NUTS 2 Střední Čechy, zavedení indikátorů monitorování a hodnocení, předávání těchto údajů v dohodnutém elektronickém formátu Monitorovacímu výboru (MV), Platebnímu a certifikačnímu orgánu (PCO) a EK;
- zabezpečení vyhotovení hodnocení ROP NUTS 2 Střední Čechy;
- zřízení a činnost Monitorovacího výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy;
- zajištění, aby operace pro financování byly vybírány na základě kritérií pro ROP NUTS 2 Střední Čechy a po celou dobu provádění zůstávaly v souladu s platnými předpisy Společenství a vnitrostátními předpisy;
- ověřování, zda byly spolufinancované produkty dodány a služby poskytnuty a zda byly výdaje na operace vykázané příjemci skutečně vynaloženy a zda jsou v souladu s předpisy Společenství a vnitrostátními předpisy; ověřování na místě týkající se jednotlivých operací mohou být prováděna na základě vzorku v souladu s prováděcími pravidly přijatými Komisí postupem podle čl. 103 odst. 3;
- zajištění existence systému pro záznam a uchovávání účetních záznamů v elektronické podobě pro každou operaci v rámci operačního programu a shromažďování údajů o provádění nezbytných pro finanční řízení, monitorování, ověřování, audit a hodnocení;
- stanovení postupů tak, aby příjemci a jiné subjekty zapojené do provádění operací vedli buď oddělený účetní systém, nebo odpovídající účetní kód pro všechny transakce související s operací, aniž tím jsou dotčeny vnitrostátní účetní předpisy;
- zajištění hodnocení operačních programů podle čl. 48 odst. 3 prováděno v souladu s čl. 47 obecného nařízení;

- stanovení postupů k zajištění toho, aby byly všechny doklady týkající se výdajů a auditů nezbytné pro zajištění odpovídající pomůcky pro audit se zaměřením na finanční toky uchovávány v souladu s požadavky čl. 90 obecného nařízení;
- předávání všech nezbytných informací o postupech a ověřeních prováděných v souvislosti s výdaji PCO pro účely certifikace;
- řízení práce Monitorovacího výboru a poskytování dokumentů umožňujících sledovat kvalitu provádění operačního programu s ohledem na jeho konkrétní cíle;
- vypracování výroční a závěrečné zprávy o provádění a po schválení Monitorovacím výborem jejich předkládození EK (kopii zprávy obrdrží AO);
- zajištění souladu s požadavky na poskytování informací a propagaci stanovenými v čl. 69 obecného nařízení;
- tvorbu a aktualizaci manuálů, metodik a dalších dokumentů týkajících se implementace programu;
- zajištění přípravy a realizace projektů technické pomoci;
- šetření a řešení nesrovnalostí;
- zajištění národního spolufinancování;
- zajištění předávání požadovaných dokumentů a podkladů pro účely analytické a zpravodajské činnosti auditnímu orgánu.

Orgány Regionální rady

Orgány Regionální rady regionu soudržnosti NUTS 2 Střední Čechy dle § 16 odst. 4 Zákona jsou:

- Výbor Regionální rady (dále jen „Výbor“),
- Předseda Regionální rady (dále jen „Předseda“),
- Úřad Regionální rady (dále jen „Úřad“).

Rozdělení úkolů mezi jednotlivé orgány RR stanovuje Zákon.

Výbor Regionální rady

Dle § 16d Zákona jsou členové Výboru voleni ze členů zastupitelstva krajů, které tvoří region soudržnosti. Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy má 15 členů, kteří jsou voleni ze členů Zastupitelstva Středočeského kraje.

Činnost Výboru se řídí jednacím řádem Výboru.

Dle § 16e Zákona Výbor jedná a rozhoduje o věcech spojených s realizací ROP NUTS 2 Střední Čechy, zejména pak schvaluje:

- realizační a řídicí dokumentaci ROP NUTS 2 Střední Čechy,
- opatření týkající se publicity a informovanosti o ROP NUTS 2 Střední Čechy,
- výběr projektů, kterým Regionální rada poskytne dotaci,
- výroční a závěrečnou zprávu o provádění, případně i další zprávy a podklady spojené s realizací ROP NUTS 2 Střední Čechy,
- další záležitosti, pokud tak stanoví jednací řád Výboru.

Výboru je vyhrazeno schvalování rozpočtu Regionální rady a závěrečného účtu Regionální rady.

Předseda Regionální rady

Postavení a pravomoci Předsedy vyplývají z § 16f Zákona. Předseda je statutárním orgánem Regionální rady a zastupuje ji navenek. Ze své činnosti je odpovědný Výboru.

Předsedu spolu s místopředsedy volí a odvolává ze svých řad Výbor. Předsedu v jeho nepřítomnosti zastupuje místopředseda. Je-li zvoleno více místopředsedů, předsedu zastupují místopředsedové v pořadí stanoveném Výborem.

Předseda svolává a řídí zasedání Výboru.

Úřad Regionální rady

Úřad Regionální rady je výkonným orgánem Regionální rady. Zabezpečuje veškeré úkoly spojené s funkcí Řídícího orgánu ROP NUTS 2 Střední Čechy s výjimkou těch záležitostí, které jsou svěřeny nebo vyhrazeny Výboru a Předsedovi. Úřad také plní úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti RR.

V čele Úřadu stojí ředitel, který plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele vůči zaměstnancům a je nadřízeným všech zaměstnanců Úřadu. Ředitele Úřadu jmenuje a odvolává Výbor na návrh Předsedy. Jmenování ředitele zakládá pracovní poměr k Regionální radě NUTS 2 Střední Čechy, ředitel je podřízen Předsedovi.

Počet zaměstnanců RR stanovuje Výbor, a to s ohledem na administrativní náročnost a aktuální potřeby při implementaci programu.

V odpovědnosti Úřadu je řízení a realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy v souladu se zásadou řádného finančního řízení. Činnosti vyplývající z úkolů Řídícího orgánu stanovených v čl. 60 obecného nařízení s výjimkou těch záležitostí, které jsou právními nebo vnitřními předpisy svěřeny Výboru, vykonává v rámci Úřadu odbor Administrace ROP (OA ROP) a odbor Implementace ROP (OI ROP). Postavení OA ROP a OI ROP v organizační struktuře a vymezení jejich kompetencí, jakož i kompetencí ostatních útvarů Úřadu v organizačním řádu, zajišťují jejich funkční nezávislost na oddělení Finanční útvar (OFÚ) a útvaru Interní audit (ÚIA). Vedoucí OA ROP a OI ROP jsou zodpovědní za zabezpečení a dodržování funkční nezávislosti OA ROP a OI ROP v průběhu implementace programu.

V oblasti řízení a realizace programu Úřad zejména:

- navrhuje organizační strukturu a počet zaměstnanců Regionální rady pro schválení Výborem,
- provádí přípravu rozpočtu a závěrečného účtu, zodpovídá za zajištění financování programu z národních veřejných zdrojů,
- vypracovává odhady objemů žádosti o platby pro běžný a následující rozpočtový rok a předkládá je platebnímu a certifikačnímu orgánu ve stanoveném termínu,
- připravuje realizační a řídicí dokumentace Regionálního operačního programu,
- vytváří a aktualizuje manuály, metodiky a další dokumenty týkající se implementace programu a zajišťuje jejich výklad,
- připravuje pravidla pro výběr projektů, kterým Regionální rada poskytne dotaci,
- koordinuje přípravu a realizaci výzev k předkládání projektů,
- přijímá žádosti o poskytnutí dotace (projekty),

- posuzuje přijatelnost, úplnost a formální náležitosti předkládaných projektů na základě kritérií schválených Monitorovacím výborem ROP NUTS 2 Střední Čechy,
- provádí kvalitativní hodnocení projektů, na základě kritérií schválených Monitorovacím výborem ROP NUTS 2 Střední Čechy,
- připravuje smlouvy o financování mezi příjemcem a Řídícím orgánem,
- provádí monitorování a kontrolu projektů za účelem zajištění souladu uskutečňování projektů s národními pravidly a pravidly ES týkajícími se způsobilosti výdajů, zadávání veřejných zakázek, veřejné podpory, ochrany životního prostředí, rovnosti příležitostí mužů a žen a zákazu diskriminace,
- vykonává finanční kontroly realizace projektů s cílem ověřit, zda spolufinancované výrobky a služby byly dodány a požadované výdaje byly vynaloženy v souladu s podmínkami smlouvy o financování projektu a legislativou ČR i ES,
- přezkoumává žádosti o platbu předložené příjemci podpory (především ověřuje soulad se stanovenými výkonovými cíli a finančním plánem projektu, soulad s politikami a legislativou ČR i ES, posuzuje, zda výdaje jsou způsobilé atd.),
- zajišťuje existenci systému pro záznam a uchování účetních záznamů v elektronické podobě pro každý projekt v rámci programu a shromažďování údajů nezbytných pro finanční řízení, monitorování, ověřování, audit a hodnocení,
- vystavuje ve stanovených termínech souhrnnou žádost, obsahující dílčí žádosti o platbu předložené příjemci, jež byly předfinancovány z prostředků státního rozpočtu (resp. rozpočtu RR), a předkládá ji prostřednictvím MMR ke schválení platebnímu a certifikačnímu orgánu,
- plní funkci sekretariátu Monitorovacího výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy a poskytuje mu dokumenty umožňující sledovat kvalitu realizace programu s ohledem na jeho konkrétní cíle,
- vypracovává výroční zprávy o provádění a po schválení Monitorovacím výborem ROP NUTS 2 Střední Čechy je předkládá EK (kopii zprávy obdrží AO),
- vypracovává závěrečné zprávy o provádění a po schválení Monitorovacím výborem ROP NUTS 2 Střední Čechy je předkládá EK,
- zajišťuje fungování elektronického monitorovacího systému (IS), tj. elektronické evidence dat pro monitorování a vyhodnocení implementace programu,
- zodpovídá za správnost předávaných dat ze svého IS do centrálního monitorovacího systému,
- zajišťuje hodnocení (evaluaci) programu,
- provádí zpracování údajů o výdajích jako podkladů pro certifikaci,
- poskytuje PCO pro účely certifikace všechny nezbytné informace o postupech a ověřeních prováděných v souvislosti s výdaji,
- vypracovává komunikační plán a předkládá jej EK,
- provádí publicitu programu a zajišťuje poskytování informací v souladu s komunikačním plánem a požadavky stanovenými legislativou ES,
- připravuje a realizuje projekty technické pomoci,
- zajišťuje, aby řídicí a kontrolní systém splňoval podmínky pro poskytnutí požadovaných údajů pro dostatečný audit trail,

- připravuje popis řídicích a kontrolních systémů a předkládá je auditnímu orgánu, a to v takovém termínu, aby bylo možné odeslat jej EK do 12 měsíců od schválení programu,
- zodpovídá za evidenci, šetření a hlášení podezření na nesrovnalost a potvrzených nesrovnalostí, jejich další monitoring a ve stanovených případech vymáhání prostředků dotčených potvrzenou nesrovnalostí,
- žádá auditní orgán o vydání prohlášení o uzavření programu.

1.2 Certifikační orgán

Pro implementaci pomoci ze SF a FS je ustaven jediný certifikační orgán, zajišťující činnosti dle čl. 61 obecného nařízení. V rámci ČR funkci certifikačního orgánu vykonává Platební a certifikační orgán (PCO), výkonem funkce PCO pro strukturální fondy a FS byl rozhodnutím ministra financí vydaným na základě usnesení vlády č. 198 ze dne 22. února 2006 pověřen odbor Národní fond Ministerstva financí.

Popis činností certifikačního orgánu je součástí části 3 – Finanční řízení této kapitoly.

1.3 Auditní orgán (AO)

Auditní orgán (dále „AO“) se zřizuje ve smyslu čl. 59 obecného nařízení. Usnesením vlády ČR č. 198 ze dne 22. února 2006 je výkonem funkce AO pro SF pověřeno Ministerstvo financí. Výkonem funkce AO pro SF byl rozhodnutím ministra financí pověřen útvar Centrální harmonizační jednotky pro finanční kontrolu Ministerstva financí, který je funkčně nezávislý na řídicích orgánech a na PCO.

Popis činností auditního orgánu je součástí části 4 – Kontrolní systém této kapitoly.

1.4 Ostatní subjekty podílející se na implementaci programu

Národní orgán pro koordinaci (NOK)

Vláda ČR schválila dne 22. února usnesením č. 198/2006 roli Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) jako centrálního metodického a koordinačního orgánu politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) v programovacím období 2007–2013. Pro výkon této funkce byl na MMR zřízen NOK.

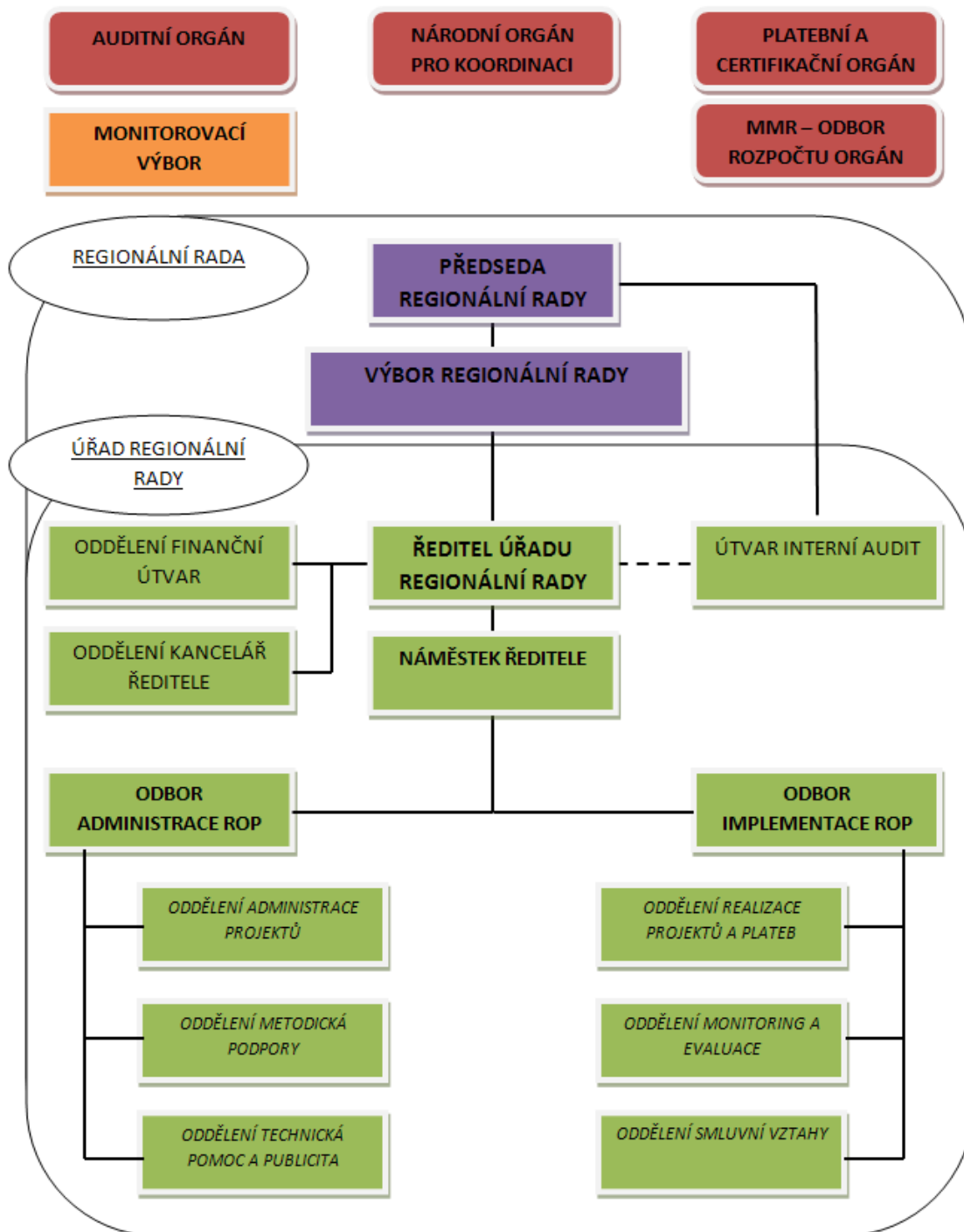
Funkce NOK je popsána v kapitole II, část 6.

Odbor rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj ČR

Ministerstvo pro místní rozvoj (Odbor rozpočtu) poskytuje ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace prostředky ze státního rozpočtu na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky z rozpočtu EU, a prostředky na národní spolufinancování, a to v souladu s úpravou zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.

Úloha MMR v rámci finančních toků je blíže popsána v části 3 – Finanční řízení této kapitoly.

Obrázek 3: Implementační schéma

2. Úkoly příjemců a systém výběru projektů

2.1 Úkoly příjemců

Žadatel předloží návrh projektu pověřeným pracovníkům Úřadu. Příjemcem podpory může být pouze osoba s právní subjektivitou. Příjemci bude poskytnuta finanční pomoc na základě Smlouvy o poskytnutí dotace mezi příjemcem a řídicím orgánem na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Příjemce pomoci zajišťuje:

- a. zpracování žádostí o poskytnutí dotace zahrnující identifikaci, hodnocení a přípravu projektu včetně finančního plánu,
- b. přípravu zadávací dokumentace projektu,
- c. v úzké koordinaci s ŘO zadávání veřejných zakázek a podpis příslušných smluvních dokumentů s dodavateli,
- d. řádnou realizaci projektu dle smluv uzavřených s vybranými dodavateli,
- e. ověřování a proplácení ověřených faktur dodavatelům,
- f. fungující oddělený účetní systém projektu ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- g. vnitřní finanční kontrolu,
- h. podávání pravidelných zpráv ŘO o postupu projektu a případně příležitostných zpráv během přípravy,
- i. zpracování a předávání podkladů ŘO pro monitorování,
- j. regionální a místní publicitu a informační tabule na místě staveb ve smyslu příslušných pravidel EU.

Příjemci odpovídají za to, že výdaje projektů požadované k proplacení v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy jsou způsobilé a že při realizaci projektu budou dodrženy podmínky smlouvy o poskytnutí dotace a příslušná legislativa ČR i EU. Při předkládání žádostí o platby příjemci odůvodní předkládané výdaje a doloží, že odpovídají podmínkám realizace projektů obsažených ve smlouvě o financování. Veškeré platební nároky musí být podloženy doklady, které prokážou, že se jedná o prostředky vynaložené efektivně, hospodárně, účelně a transparentně. Příjemci musí zajistit vedení dokumentace o projektech, která bude dostatečnou pomůckou pro audit zaměřený na finanční toky. Příjemci musí umožnit, aby doklady o projektech byly kdykoliv k dispozici pro kontroly a auditní šetření prováděné oprávněnými osobami nebo subjekty. Doklady budou archivovány v souladu s platnou legislativou EU i ČR.

2.2 Systém výběru projektů

Systém výběru projektů je nastaven tak, aby mohl být splněn základní cíl výběru, tj. **vybrat kvalitní projekty, které splňují podmínky programu, jsou v souladu s legislativou ES a ČR, jsou realizovatelné (tzn. schopny dosáhnout naplánovaných výstupů), udržitelné a svými výsledky výrazně přispějí k naplnění cílů programu a rozvoji regionu.**

Systém výběru projektů pro oblasti podpory 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.2 a 3.3

S ohledem na výše uvedený cíl byl vytvořen následující víceúrovňový systém výběru projektů:

1. úroveň – kontrola přijatelnosti

Cílem kontroly přijatelnosti je posoudit soulad projektů s legislativou ES a ČR a s podmínkami programu.

2. úroveň – kontrola formálních náležitostí

Cílem kontroly formálních náležitostí je posoudit, zda předložený projekt splňuje všechny formální náležitosti dle podmínek programu.

3. úroveň – hodnocení projektů

Cílem hodnocení je posoudit všechny důležité aspekty projektu týkající se:

- schopností žadatele projekt financovat, realizovat a zajistit jeho udržitelnost,
- relevance projektu vzhledem k potřebám území (jak kraje, tak daného regionu/místa), trhu a cílových skupin, včetně synergie projektu s ostatními aktivitami v daném území,
- vlastní kvality projektu jak z hlediska věcné, časové a finanční proveditelnosti, vnitřní koherence a provázanosti, hospodárnosti projektu, tak z hlediska výsledků projektu a jejich míry příspěvku k naplnění cílů programu,
- vlivu výsledků projektu na horizontální témata (tj. na udržitelný rozvoj a rovné příležitosti) a aplikace principu partnerství v jednotlivých fázích projektu.

4. úroveň – analýza rizik a fyzická kontrola ex – ante

Cílem analýzy rizik a na základě jejich výsledků uskutečněné fyzické kontroly ex – ante je:

- hlouběji prověřit věcnou, časovou a finanční proveditelnost a udržitelnost projektů, u nichž byla na základě hodnocení prokázána určitá míra kvality (tj. dosáhly minimální bodové hranice potřebné ke schválení k financování z programu),
- eliminovat riziko schválení projektů k financování, u nichž v rámci předcházejících administrativních kontrol a hodnocení nebylo možné prokázat rizika, která by zjevně ohrozila realizaci a udržitelnost projektu (včetně skutečností, které vedou k porušení legislativy ES a ČR či jsou v zjevném rozporu s podmínkami programu).

Výběr projektů v jednotlivých úrovních probíhá na základě posuzování projektu dle souboru výběrových kritérií. Výběrová kritéria pro všechny oblasti podpory připravuje ŘO a následně schvaluje Monitorovací výbor. Kritéria směřují k naplnění zejména Strategického cíle 4 v NSRR – Vyvážený rozvoj území. Po schválení Monitorovacím výborem jsou výběrová kritéria zveřejněna.

Soubor výběrových kritérií odpovídá jednotlivým úrovním systému výběru projektů, a to následovně:

- 1. úroveň – obecná kritéria přijatelnosti,
specifická kritéria přijatelnosti,**
- 2. úroveň – kritéria formálních náležitostí,**
- 3. úroveň – hodnotící kritéria,**
- 4. úroveň – kritéria pro analýzu rizik.**

Obecná kritéria přijatelnosti a kritéria formálních náležitostí jsou obdobná pro všechny oblasti podpory. Specifická kritéria přijatelnosti, hodnotící kritéria a kritéria pro analýzu rizik se v jednotlivých oblastech podpory liší (tj. jsou stanovena pro každou oblast podpory zvlášť).

Obecná a specifická kritéria přijatelnosti (1. úroveň) umožňují zhodnotit soulad projektu s legislativou ČR a ES a s podmínkami programu (včetně pravidel pro veřejnou podporu a pravidel pro zadávání veřejných zakázek), jakož i soulad cílů a aktivit projektu s cíli a podporovanými aktivitami programu (resp. dané oblasti podpory).

Na základě **kritérií formálních náležitostí (2. úroveň)** je posouzena kompletnost žádosti o dotaci a jejích příloh dle podmínek programu. Požadovaný rozsah žádosti a jejích příloh je stanoven tak, aby byl zaručen dostatek informací potřebných k zhodnocení projektu a k provedení analýzy rizik.

Hodnotící kritéria (3. úroveň) jsou rozdělena do skupin, zaměřených na hodnocení:

- **Hospodárnost rozpočtu** (tj. posouzení přiměřenosti výdajů projektu),
- **Ekonomická kritéria** (tj. posouzení schopností žadatele projekt financovat),
- **Potřebnost a relevance a výsledky projektu** (tj. posouzení jak relevance projektu vzhledem k potřebám území, trhu a cílových skupin, včetně synergie projektu s ostatními aktivitami v daném území, tak výsledků projektu a míry jejich příspěvku k naplnění cílů programu),
- **Realizovatelnost projektu a horizontální témata** (tj. posouzení schopností žadatele realizovat projekt a vlivu na udržitelný rozvoj a rovné příležitosti),
- **Řešení regionálních disparit** (tj. posouzení, jak projekt přispívá ke snížení regionální diferenciace v rámci NUTS II Střední Čechy).

Na základě **kritérií pro analýzu rizik (4. úroveň)** je posuzována rizikovost projektu z 6 základních hledisek, a to:

- z technického hlediska,
- z finančního hlediska,
- z časového hlediska,
- z hlediska kvality řízení projektu,
- z hlediska udržitelnosti projektu,
- a
- rizika výše neuvedená.

Výběr projektů je založen na principu soutěže mezi předkládanými projekty v rámci uzavřených výzev.

Výběr projektů v rámci jednotlivých úrovní provádějí pracovníci ÚRR regionu soudržnosti Střední Čechy, OA ROP (oddělení Administrace projektů). Na všech úrovních výběru projektů je dodržováno pravidlo „kontroly čtyř očí“. Do výběru projektů mohou být zapojeni externí posuzovatelé, jejichž posudek má formu doporučení.

Souhrnná zpráva o průběhu výběru projektů je po jeho provedení předložena Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy. Výbor schvaluje konečný seznam projektů, které získají finanční podporu z prostředků ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Systém výběru projektů pro oblast podpory 3.1

V oblasti podpory 3.1 jsou projekty realizovány výhradně prostřednictvím IPRM. Zpracovatelem a předkladatelem IPRM je statutární město. Výběr IPRM probíhá na základě víceúrovňového systému podobného jako u projektů v ostatních oblastech podpory (mimo prioritní osu 4). IPRM nejprve projde kontrolou přijatelnosti, poté kontrolou formálních náležitostí a poté se přistoupí k vlastnímu hodnocení IPRM.

Předvýběr dílčích projektů pro zařazení do IPRM provádí statutární město na základě vlastních kritérií při zohlednění míry přínosu projektu k dosažení cíle IPRM.

ŘO poté provádí kontrolu přijatelnosti a kontrolu formálních náležitostí dílčích projektů, a to na základě kritérií přijatelnosti a formálních náležitostí. Při hodnocení dílčích projektů je pro zajištění minimální kvality realizovaných projektů sledováno, zda projekt dosáhne minimální bodové hranice. Hodnocení provádějí pracovníci Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy. Na všech úrovních výběru projektů je dodržováno pravidlo „kontroly čtyř očí.“

Souhrnná zpráva o průběhu výběru projektů je po jeho provedení předložena Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy. Výbor schvaluje konečný seznam projektů, které získají finanční podporu z prostředků ROP NUTS 2 Střední Čechy.

System výběru projektů pro oblasti podpory 4.1, 4.2 a 4.3

Vzhledem k specifickému zaměření oblastí podpory 4.1, 4.2 a 4.3 (prioritní osa 4 – Technická pomoc) a skutečnosti, že jediným příjemcem v těchto oblastech je Řídící orgán, liší se systém výběru projektů pro tyto oblasti podpory v některých aspektech od systému pro ostatní oblasti podpory. I v tomto případě zůstává cílem zajistit transparentní výběr kvalitních projektů, které jsou v souladu s cíli a podmínkami programu, jakož i s legislativou ČR a ES.

Výběr projektů v oblastech podpory 4.1, 4.2 a 4.3 probíhá v rámci dvouúrovňového systému:

1. úroveň – kontrola přijatelnosti

Cílem kontroly přijatelnosti je posoudit soulad projektů s legislativou ES a ČR a s podmínkami programu, jakož i soulad s platnou koncepcí realizace technické pomoci v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy.

2. úroveň – kontrola formálních náležitostí

Cílem kontroly formálních náležitostí je posoudit, zda předložený projekt splňuje všechny formální náležitosti dle podmínek programu.

Výběr projektů v jednotlivých úrovních probíhá na základě posuzování projektu dle souboru výběrových kritérií:

- 1. úroveň – obecná kritéria přijatelnosti,
specifická kritéria přijatelnosti,**
- 2. úroveň – kritéria formálních náležitostí.**

Projekty jsou předkládány v rámci kontinuální výzvy. Přípravu projektů zajišťuje OA ROP, oddělení Technická pomoc a publicita. Výběr projektů v rámci jednotlivých úrovní provádějí pracovníci Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy, oddělení Administrace projektů. Na všech úrovních výběru projektů je dodržováno pravidlo „kontroly čtyř očí“. Do výběru projektů mohou být zapojeni externí posuzovatelé, jejichž posudek má formu doporučení.

Souhrnná zpráva o průběhu výběru projektů je po jeho provedení předložena Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy. Výbor schvaluje konečný seznam projektů, které získají podporu.

3. Finanční řízení

Prostředky z rozpočtu EU (SF) jsou alokovány na základě finančního plánu stanoveného na program. Plán stanoví maximální částky čerpání finančních prostředků z rozpočtu EU a z národních zdrojů v jednotlivých letech programovacího období.

3.1 Finanční toky mezi Evropskou komisí a ČR

Prostředky z rozpočtu EU (SF) jsou EK zasílány na účet PCO. V rámci PCO metodicky řídí finanční prostředky z rozpočtu EU (SF) oddělení Metodiky finančního řízení a plateb MF ČR, které rovněž bude realizovat převody prostředků z rozpočtu EU (SF) na příjmové účty správců jednotlivých kapitol SR. Veškeré platby z EK a do ní probíhají v EUR.

Zálohové platby

Zálohovou platbu poskytne EK České republice po vydání rozhodnutí k programu. EK převede zálohovou platbu na účet PCO.

Výše zálohové platby pro SF činí:

1. 2 % z celkového příspěvku SF na program (tato platba je provedena v roce 2007);
2. 3 % z celkového příspěvku SF na program (tato platba je provedena v roce 2008);
3. 2 % z celkového příspěvku SF na program (tato platba je provedena v roce 2009).

Po obdržení zálohové platby musí být veškeré následující požadavky na spolufinancování z rozpočtu EU (SF), tj. žádosti o průběžné platby a žádost o závěrečnou platbu zasílané EK, založeny na certifikovaných výdajích vynaložených příjemci.

Není-li EK zaslána žádná žádost o průběžnou platbu do 24 měsíců ode dne, kdy EK vyplatí první splátku zálohové platby, vrátí PCO prostředky zálohové platby EK (pravidlo M + 24)¹⁹.

PCO použije prostředky ze zálohové platby pro účely financování výdajů vynaložených příjemci v souvislosti s implementací programu.

Průběžné platby

PCO žádá EK o doplnění zůstatku na účtu PCO zpravidla třikrát ročně. Aby EK mohla provést platbu do konce příslušného kalendářního roku, musí být žádost o platbu předložena nejpozději do 31. října běžného roku.

Celkový součet zálohových plateb a průběžných plateb z rozpočtu EU nesmí překročit 95 % celkové alokace EU na daný program.

Závěrečná platba

Částečné uzavření programu

ŘO rozhoduje o částečném uzavření programu, přičemž uzavření se týká projektů dokončených v období do 31. prosince předchozího roku. Částečné uzavření bude provedeno v případě, že PCO předloží EK do 31. prosince daného roku:

1. výkaz výdajů týkající se dokončených projektů do 31. prosince předchozího roku;
2. prohlášení o částečném uzavření, ve kterém AO vyhodnotí zákonnost a řádnost dotčených výdajů.

Uzavření programu a závěrečná platba

¹⁹ Výše vrácených prostředků neovlivňuje celkovou výši alokace na program. Zároveň však dochází k prodloužení lhůty zpětného proplacení prostředků z účtu PCO na příjmový účet správce rozpočtové kapitoly z důvodu nedostatku prostředků na program na účtu PCO.

Závěrečná platba bude vyplacena, předloží-li členský stát EK do 31. března 2017 tyto dokumenty:

1. žádost o závěrečnou platbu, výkaz výdajů a certifikát;
2. závěrečnou zprávu o implementaci programu, kterou vypracuje příslušný ŘO, schválí MV a EK považuje tuto zprávu za přijatelnou;
3. prohlášení o uzavření.

3.2 Financování programu a provádění plateb příjemcům z rozpočtu RR

Systém finančních toků prostředků z rozpočtu EU (SF) u ROP NUTS 2 Střední Čechy je založen na principu financování žádostí o platbu z prostředků Regionální rady.

Dotace poskytované ze SR na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky z rozpočtu EU a prostředky na národní spolufinancování, jsou v souladu s úpravou zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů poskytovány Ministerstvem pro místní rozvoj na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace.

MMR vydává rámcové rozhodnutí o poskytování dotací na programovací období 2007–2013. V návaznosti na toto rozhodnutí vydává MMR pro příslušný kalendářní rok rozhodnutí o poskytnutí dotace, a to do 15 pracovních dnů ode dne obdržení bezchybné žádosti o poskytnutí dotace od ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Výše dotace bude stanovena na základě odhadů výdajů příjemců na dané období a v návaznosti na schválený státní rozpočet ČR pro daný kalendářní rok.

Dotace poskytnutá na financování projektů ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy (resp. její první splátka) je převedena MMR na speciální účet ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy do 15 dnů ode dne převzetí rozhodnutí o poskytnutí dotace RR. Termíny a převody dalších finančních prostředků stanovuje MMR v rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Projekty jsou spolufinancovány z prostředků EU, národních veřejných zdrojů (zejména státního rozpočtu, rozpočtu kraje a obcí) a dále případně soukromých zdrojů příjemce (podnikatele, NNO).

U velkých investic, pokud to bude umožňovat legislativa a metodiky způsobilých výdajů, veřejné podpory a zadávání veřejných zakázek, bude podporováno partnerství veřejného a soukromého sektoru.

Platby příjemcům probíhají modifikovaným systémem ex-post plateb, a to následujícím způsobem:

1. Příjemce na základě uskutečněných výdajů předkládá zjednodušenou žádost o platbu z prostředků z rozpočtu Regionální rady (odpovídající evropskému i národnímu podílu) ŘO (Úřad Regionální rady – OI ROP). Žádost je předložena v CZK. Příjemce může žádat i na způsobilé výdaje na uskutečněné plnění, dosud však neproplacené dodavateli.
2. ŘO (ÚRR – OI ROP) provede administrativní kontrolu žádosti, případně i fyzickou kontrolu na místě realizace. Na základě provedených kontrol vystavuje žádost o platbu, prohlášení o schválení a příkaz k proplacení způsobilých výdajů projektu. Žádost o platbu spolu s prohlášením předá finančnímu útvaru (ÚRR, oddělení Finanční útvar).
3. Finanční útvar (ÚRR – OFÚ) zajišťuje převod prostředků z rozpočtu Regionální rady na účet příjemce. Postupuje se dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

4. Řídící orgán zkontroluje, zda příjemce řádně proplatil výdaje, které nebyly v okamžiku podání žádosti o platbu proplaceny dodavateli.
5. Řídící orgán na základě potvrzení od finančního útvaru (ÚRR – OFÚ) o uskutečněných úhradách z rozpočtu Regionální rady vystavuje v MSC2007 souhrnnou žádost o platbu prostředků z rozpočtu EU (SF) z účtu PCO na příjmový účet správce kapitoly MMR, která poskytla ze svého rozpočtu prostředky na předfinancování prostředků z rozpočtu EU (SF).
6. Souhrnná žádost o platbu je předána správci kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj k zaevidování. Následně je předána PCO k provedení platby.
7. PCO provádí formální kontrolu správnosti předložené souhrnné žádosti, ověří její soulad s údaji v MSC2007 a po schválení ji zaúčtuje v IS VIOLA. V rámci zaúčtování je jednotlivým žádostem příjemců přiřazen kurz EK pro přepočtení hodnoty žádosti o platbu předložených v CZK do EUR platný v měsíci zaúčtování souhrnné žádosti. PCO následně provádí platbu na příjmový účet správce kapitoly MMR.
8. MMR převádí prostředky na účet RR v termínech stanovených v Rozhodnutí o poskytnutí dotace.
9. Platební a certifikační orgán žádá po provedení certifikace EK o doplnění prostředků na jeho účtu.
10. Evropská komise žádost odsouhlasí a zasílá prostředky na účet PCO.

Výdaje v rámci technické pomoci budou hrazeny bezprostředně po jejich vzniku přímo z rozpočtu Regionální rady.

Základní rámec finančního řízení je dán Metodikou finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programovací období 2007–2013 v platném znění, ze které vycházejí vnitřní předpisy ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy popisující podrobné postupy v rámci finančního řízení.

3.3 Certifikační orgán

Pro implementaci pomoci ze SF a FS je ustaven jediný certifikační orgán zajišťující činnosti dle čl. 61 obecného nařízení. V rámci ČR funkci certifikačního orgánu vykonává PCO, výkonem funkce PCO pro strukturální fondy a FS byl rozhodnutím ministra financí vydaným na základě usnesení vlády č. 198 ze dne 22. února 2006 pověřen odbor Národní fond Ministerstva financí. PCO nedeleguje žádnou část svých kompetencí na zprostředkující subjekt.

PCO provádí zejména následující činnosti:

- spravuje prostředky poskytnuté z rozpočtu EU (SF) na účtech zřízených u ČNB
- vypracovává a předkládá žádosti o průběžné platby a závěrečné platby EK pro všechny programy na základě výkazů výdajů předložených ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy (první průběžnou žádost o platbu zašle PCO Evropské komisi až po zaslání popisu řídicích a kontrolních systémů dle čl. 71 obecného nařízení)
- přijímá platby z EK
- na základě kontroly souhrnných žádostí, předkládaných řídicími orgány, převádí prostředky z rozpočtu EU (SF) do příslušných kapitol státního rozpočtu
- vytváří účetní doklady k účetním případům za oblast prostředků PCO v rámci účetní

jednotky Ministerstvo financí

- vede systém finančního výkaznictví pro účely PCO
- certifikuje uskutečněné výdaje a vypracovává certifikát o uskutečněných výdajích, který zasílá spolu s žádostí o průběžnou platbu nebo závěrečnou platbu EK
- pro účely certifikace ověřuje řádné fungování řídicího a kontrolního systému na všech úrovních implementace, a to včetně kontrol na místě
- vytváří a aktualizuje metodické pokyny pro provádění certifikace výdajů rozpočtu EU (SF) a pro finanční toky a kontrolu prostředků z rozpočtu EU (SF)
- vrací neoprávněně vyplacené výdaje, včetně úroků z nich EK, nebylo-li v souladu s pravidly ES rozhodnuto o jejich realokaci v rámci programu, ve kterém k neoprávněnému čerpání prostředků došlo
- vrací nevyužité prostředky EK
- na základě odhadů vypracovaných řídicími orgány předkládá souhrnně za všechny řídicí orgány aktualizované odhady týkající se žádostí o platby (výhled výdajů) EK pro běžný a následující rok vždy do 30. dubna každého roku
- postupuje podle pravidel řídicí kontroly
- reaguje na připomínky a doporučení EK
- zajišťuje koncepci a metodiku rozvoje IS VIOLA SF/CF pro výkon funkce PCO včetně datové komunikace s monitorovacím systémem SF
- vyhodnocuje čerpání alokací SF a FS, resp. sleduje plnění pravidla $n + 2$ ($n + 3$)
- předkládá AO manuály postupů PCO.

PCO je zodpovědný za získání ujištění o řádném vynakládání výdajů v rámci jednotlivých programů (certifikace výdajů). Certifikace se povinně provádí před zasláním každé žádosti o průběžnou platbu nebo závěrečnou platbu pro daný program EK.

Certifikace výdajů zahrnuje ověření výše způsobilých výdajů vynaložených příjemci při implementaci programu a ověření, zda nastavený systém implementace poskytuje řádné ujištění, že výdaje zahrnuté ve výkazu výdajů byly vynaloženy v souladu s předpisy ES a předpisy ČR, a vytváří tak dostatečné předpoklady pro řádnou certifikaci těchto výdajů.

Certifikaci uděluje PCO na základě získání ujištění od jednotlivých ŘO o tom, že během sledovaného období byly splněny níže uvedené podmínky. Řádné fungování řídicího a kontrolního systému a dodržování předpisů ČR a předpisů ES je PCO průběžně ověřováno.

Postupy a podmínky pro provádění certifikace výdajů jsou obsaženy v Metodice certifikace výdajů 2007–2013.

3.4 Oddělení Finanční útvar, Úřad Regionální rady

Oddělení Finanční útvar plní v rámci organizační struktury Úřadu Regionální rady funkci finančního útvaru, který provádí v rámci finančního řízení programu následující:

- zajišťuje disponibilní finanční prostředky v rozpočtu RR
- zajišťuje převody prostředků příjemcům na financování projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU z prostředků rozpočtu RR, a to do 15 pracovních dnů od obdržení žádosti o platbu z ŘO (tj. z OI ROP)
- provádí přesnou a úplnou evidenci převodů prostředků z prostředků rozpočtu RR příjemcům

- sděluje ŘO (tj. OI ROP) požadované údaje o provedených převodech prostředků příjemcům dle své evidence (zejména údaje o příjemci, výši převedených prostředků, den platby příjemci)
- při provádění jednotlivých činností spojených s převody prostředků příjemcům postupuje v souladu s interními písemnými pracovními postupy

Oddělení Finanční útvar je v rámci Úřadu Regionální rady organizačně, personálně a funkčně oddělen od řídicích struktur programu, tj. od OA ROP a OI ROP (viz obrázek 3 – Implementační schéma).

4. Kontrolní systém

Ministerstvo financí jako ústřední správní úřad pro finanční kontrolu v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, metodicky řídí, koordinuje a zajišťuje výkon finanční kontroly v rámci operačního programu. Základním východiskem pro vydávání dílčích metodických pokynů, konzultovaných s příslušnými orgány EK, jsou platné právní předpisy ČR a ES.

Systém kontroly ROP NUTS 2 Střední Čechy vychází zejména ze:

- zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (dále též „zákon o finanční kontrole“, ZFK),
- vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů,
- zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole,
- nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999,
- nařízení Komise (ES) č. 1828/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

Bližší podrobnosti a doporučení k zajištění fungování kontrolního systému jsou dále uvedeny v:

- Metodice finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu pro programovací období 2007–2013 (vydané MF),
- Manuálu pro audit řídicích a kontrolních systémů operačních programů financovaných v programovacím období 2007 až 2013 z Evropského fondu regionálního rozvoje, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 a č. 1081/2006, nařízeními Rady (ES) č. 1084 a č. 1198/2006 a nařízeními Komise (ES) č. 1828/2006 a č. 498/2007 (vydaném MF),
- Prováděcí dokumentaci ROP NUTS 2 Střední Čechy (Prováděcí dokument, operační manuál).

V kontrolním systému musí být zřetelně oddělen systém kontroly ve veřejné správě (veřejnosprávní kontroly) a řídicí kontroly od systému interního auditu a auditu ve veřejné správě.

4.1 Vnitřní řídicí a kontrolní systém ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy

ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy má stejně jako všechny orgány podílející se na implementaci operačního programu zaveden potřebný řídicí a kontrolní systém, který je v souladu s národní legislativou a je způsobilý včas identifikovat administrativní, systémové nebo záměrné chyby a vytvářet podmínky pro prevenci vzniku chyb.

4.1.1 Řídicí kontrola

Řídicí kontrola je zajišťována odpovědnými vedoucími pracovníky ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy a tvoří součást vnitřního řízení všech subjektů zapojených do implementace operačního programu při přípravě operací před jejich schválením, při průběžném sledování uskutečněných operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následného prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření. Úkolem vedoucích pracovníků ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy je zajistit plnění principů účinnosti, účelnosti a hospodárnosti implementace programu tak, aby byla v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

S ohledem na principy účinného a efektivního řídicího a kontrolního systému v průběhu implementace programu bude zajištěno, že:

- a) všechny subjekty zapojené do řízení a kontroly programu mají jednoznačně stanoveny konkrétní funkce, a to jak v rámci celého systému implementace, tak i v rámci každého subjektu zvlášť,
- b) je dodržována zásada oddělení platebních, řídicích a kontrolních funkcí mezi jednotlivými subjekty zapojenými do implementace programu i v rámci subjektů samotných,
- c) jsou stanoveny jednoznačné postupy pro zajištění správnosti a způsobilosti výdajů vykazovaných v rámci programu,
- d) jsou zavedeny spolehlivé účetní systémy, systémy monitorování a systémy finančního výkaznictví,
- e) je zaveden systém podávání zpráv o implementaci programu a projektů a monitorování,
- f) jsou přijata opatření pro provádění auditu fungování řídicího a kontrolního systému,
- g) jsou zavedeny takové systémy a stanoveny takové postupy, které zajistí podklady pro audit (audit trail),
- h) jsou stanoveny postupy hlášení a monitorování pro nesrovnalosti a vymáhání neoprávněně vyplacených částek.

Pro každou úroveň řízení a implementace programu bude vypracován manuál vnitřního kontrolního systému ve formě řízené dokumentace, která bude obsahovat detailní popis pracovních postupů pro prováděné činnosti.

4.1.2 Interní audit

Interní audit je organizačně oddělené a funkčně nezávislé přezkoumávání a vyhodnocování přiměřenosti a účinnosti řídicí kontroly, včetně prověřování správnosti vybraných operací. Probíhá v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Činnosti interního auditu v rámci ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy vykonává útvar interní audit (ÚIA), působící na Úřadu Regionální rady. ÚIA je funkčně nezávislý a organizačně oddělený od řídicích a výkonných struktur a je funkčně podřízen Předsedovi RR. ÚIA spolupracuje

s auditním orgánem (odbor Centrální harmonizační jednotka, Ministerstvo financí), který řídí jeho činnost. Podrobné postupy pro vykonávání auditní činnosti útvarem interní audit jsou stanoveny vnitřními předpisy Úřadu Regionální rady.

Hlavní funkcí interního auditu je přezkoumání a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému. Významnou součástí činnosti ÚIA je zároveň předkládání doporučení ke zdokonalování kvality vnitřního kontrolního systému, k předcházení nebo zmírnění rizik, k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků a konzultační činnost.

Útvar Interní audit:

- hodnotí dle rámce profesionální praxe interního auditu řízení rizik, vnitřní kontrolní systém, řízení a správu RR NUTS 2 Střední Čechy a přispívá k jeho zdokonalování,
- v pravidelných intervalech prověřuje vnitřní kontrolní systém RR NUTS 2 Střední Čechy,
- předkládá doporučení ke zdokonalování kvality vnitřního kontrolního systému RR NUTS 2 Střední Čechy, k předcházení nebo zmírnění rizik, k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků a provádí konzultační činnost,
- předává zprávy z provedených auditů týkajících se prostředků z rozpočtu EU bez zbytečného odkladu předsedovi RR, řediteli ÚRR a AO s doporučením ke zdokonalování kvality vnitřního kontrolního systému, k předcházení nebo zmírnění rizik a opatření vedoucí k nápravě zjištěných nedostatků,
- předkládá roční zprávu o výsledcích interního auditu předsedovi RR, řediteli ÚRR a AO v termínu dle pokynů AO; výsledky auditů jsou také sdělovány EK v souladu s čl. 73(1) obecného nařízení,
- plní funkci kontaktního bodu v síti AFCOS,
- spolupracuje s ostatními auditními orgány.

ÚIA dále vykonává činnosti vyplývající z pověření ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy jako tzv. pověřený auditní subjekt ze strany AO (viz níže).

4.2 Orgány provádějící vnější kontrolu a audit

4.2.1 Kontrola odpovědnosti ŘO NUTS 2 Střední Čechy (primární systém)

V souladu s č. 60 obecného nařízení odpovídá ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy za řízení a provádění operačního programu v souladu se zásadou řádného finančního řízení, a proto zajišťuje, aby operace byly pro financování vybírány podle kritérií pro operační program a aby po celou dobu provádění byly v souladu s příslušnými předpisy ES a s vnitrostátními předpisy.

S ohledem na výše uvedené ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy zejména

- a) zajišťuje, aby operace pro financování byly vybírány podle kritérií pro operační program a po celou dobu provádění zůstávaly v souladu s platnými předpisy Evropských společenství (dále jen „ES“) a vnitrostátními předpisy,
- b) ověřuje, zda byly spolufinancované produkty dodány a služby poskytnuty a zda byly výdaje na operace vykázané příjemci skutečně a legálně vynaloženy,
- c) zajišťuje existenci systému pro záznam a uchovávání účetních záznamů v elektronické podobě pro každou operaci v rámci OP a shromažďování údajů nezbytných pro finanční řízení, monitorování, ověřování, audit a hodnocení,

- d) zajišťuje, aby hodnocení operačních programů bylo prováděno postupy stanovenými čl. 47 a 48 prováděcího nařízení,
- e) stanoví postupy k zajištění toho, aby byly všechny doklady týkající se výdajů a auditů nezbytné pro zajištění odpovídající pomůcky pro audit se zaměřením na finanční toky uchovávány v souladu s regulačními požadavky článku 90 prováděcího nařízení,
- f) zajišťuje, aby certifikační orgán obdržel pro účely certifikace všechny nezbytné informace o postupech a ověřeních prováděných v souvislosti s výdaji,
- g) poskytuje EK informace, které jí umožňují posoudit velké projekty.

4.2.2 Audit v odpovědnosti auditního orgánu (sekundární a centrální systém)

Auditní orgán (dále „AO“) se zřizuje ve smyslu čl. 59 obecného nařízení. Usnesením vlády ČR č. 198 ze dne 22. února 2006 je výkonem funkce AO pro SF pověřeno Ministerstvo financí. Výkonem funkce AO pro SF byl rozhodnutím ministra financí pověřen útvar Centrální harmonizační jednotky pro finanční kontrolu Ministerstva financí, který je funkčně nezávislý na řídicích orgánech a na PCO.

AO je nezávislý na:

1. řídicích orgánech;
2. osobě nebo útvaru certifikačního orgánu zodpovědném za provádění certifikace výdajů podle čl. 61 obecného nařízení,
3. zprostředkujících subjektech (není relevantní pro ROP NUTS 2 Střední Čechy).

Auditní orgán je zodpovědný za výkon auditu za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému operačního programu a za výkon auditu vzorku operací v souladu s čl. 62 obecného nařízení. V rámci tzv. sekundárního systému ověřuje účinnost systému finančního řízení a kontroly a následně testuje správnost rizikových transakcí v souladu s mírou přípustného rizika pro oblast primárního systému. V rámci centrálního systému AO na základě zbytkového rizika ověřuje a hodnotí přiměřenost a účinnost fungování primárního a sekundárního systému a provádí audit vzorku operací.

V souladu s požadavky relevantní legislativy ES (zejména s článkem 62 a 71 obecného nařízení) a právních předpisů ČR provádí AO zejména následující činnosti:

- zajišťuje audit připravenosti řídicích a kontrolních systémů programů, na jehož základě předkládá EK zprávu popisující nastavení řídicích a kontrolních systémů OP
- předkládá EK před podáním první žádosti o průběžnou platbu a nejpozději do 12 měsíců od schválení příslušného programu zprávu posuzující nastavení řídicích a kontrolních systémů programu včetně stanoviska k jejich souladu s příslušnými ustanoveními právních předpisů ES
- předkládá EK do 9 měsíců po schválení příslušného programu strategii auditu zahrnující subjekty, které budou audity provádět; součástí této strategie je útvar interní audit jako subjekt pověřený provádět audity systému a audity operací
- předkládá každoročně EK aktualizovanou strategii auditu, metodu výběru vzorků pro audity operací a orientační plánování auditů zajišťující provedení auditů u hlavních subjektů a rovnoměrné rozložení auditů na celé programovací období
- zajišťuje provádění auditu za účelem ověření účinného fungování řídicích a kontrolních systémů programů (dále jen „audit systému“)
- předkládá každoročně EK konsolidovaný plán auditů prostředků poskytovaných ze SF

- kontroluje čtvrtletně plnění konsolidovaného plánu auditů a informuje o tomto plnění PCO
- zajišťuje, že PCO obdrží pro účely certifikace výsledky všech auditů provedených AO nebo z jeho pověření
- zajišťuje provádění auditu ve veřejné správě na vhodném vzorku operací pro ověření výdajů vykázaných EK
- zajišťuje metodické vedení dalších auditních subjektů zapojených do auditů ve veřejné správě u všech programů
- dohlíží na kvalitu auditů ve veřejné správě prováděných dalšími auditními subjekty u projektů spolufinancovaných ze SF
- podílí se na tvorbě a aktualizaci metodických pokynů pro provádění auditu ve veřejné správě prostředků programů
- předkládá každoročně do 31. 12. v období od roku 2008 do roku 2015 EK výroční kontrolní zprávu, která obsahuje zjištění z auditů provedených během předchozího roku v souladu se strategií auditu programů, jakož i nedostatky zjištěné v řídicích a kontrolních systémech programů. První zpráva bude předložena do 31. 12. 2008, bude zahrnovat období od 1. 1. 2007 do 30. 6. 2008. Informace týkající se auditů provedených po 1. 6. 2015 budou zahrnuty do závěrečné zprávy o kontrole, která je podkladem pro prohlášení o uzavření
- vydává každoročně na základě kontrol a auditů pro EK stanovisko k tomu, zda fungování řídicího a kontrolního systému poskytuje přiměřenou záruku, že výkazy výdajů předložené EK jsou správné a že související transakce jsou zákonné a řádné
- účastní se auditních misí EK na prověřování aspektů řídicího a kontrolního systému, které vyplynuly z výroční kontrolní zprávy
- předkládá prohlášení o částečném uzavření, ve kterém hodnotí zákonnost a řádnost dotčených výdajů dle čl. 88 obecného nařízení
- předloží EK nejpozději do 31. 3. 2017 prohlášení o uzavření, ve kterém vyhodnotí platnost žádosti o závěrečnou platbu, zákonnost a řádnost souvisejících transakcí zahrnutých do závěrečného výkazu výdajů
- spolupracuje s EK při koordinaci plánů auditů a auditorských metod a vyměňuje si s ní výsledky z provedených auditů
- zajišťuje, aby byly při auditorské činnosti uplatňovány mezinárodně uznávané auditorské standardy
- provádí analýzu nahlášených nesrovnalostí pro účely zpracování prohlášení o uzavření nebo částečném uzavření
- zpracovává každoročně zprávu o výsledcích finančních kontrol za programy pro vládu ČR

ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy a PCO poskytují AO veškeré požadované informace a zabezpečují přístup k záznamům a ostatním dokumentům nezbytným pro vypracování prohlášení pro EK. AO v průběhu čerpání prostředků z rozpočtu EU rovněž sleduje, shromažďuje a analyzuje všechny dostupné protokoly z kontrol a zprávy z provedených auditů ve vazbě na čerpání dotčených prostředků z rozpočtu EU a také zprávy z auditů realizovaných z úrovně EU a výsledky kontrol provedených Nejvyšším kontrolním úřadem.

Pověření vybraných činností AO

AO nese odpovědnost za zajištění výše uvedených činností s tím, že při zachování vlastní odpovědnosti může vybranými činnostmi pověřit další auditní subjekty (tzv. pověřené auditní subjekty, PAS).

Je přípustná pouze jedna úroveň pověření k výkonu výše uvedených činností (tj. auditní subjekt nemůže činnostmi pověřit další subjekt), a to na základě smlouvy.

V souladu s výše uvedeným umožňuje usnesení vlády ČR č. 760 ze dne 11. července 2007 na smluvním základě a při zachování vlastní odpovědnosti AO pověřit výkonem funkce PAS pro jednotlivé operační programy schválené pro čerpání finančních prostředků EU v letech 2007–2013 řídicí orgány (ministerstva, hlavní město Praha a regionální rady). Pověřené auditní subjekty (samostatné a nezávislé útvary uvnitř organizace) budou vykonávat zejména činnosti auditu za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému operačního programu a audit operací na vhodném vzorku pro ověření vykázaných výdajů a budou zodpovědné přímo auditnímu orgánu.

V souladu s čl. 62 odst. 3 obecného nařízení a s usnesením vlády ČR č. 760 ze dne 11. července 2007 pověřil AO Regionální radu regionu soudržnosti Střední Čechy výkonem činností auditního subjektu. Činnost pověřeného auditního subjektu bude konkrétně vykonávat funkčně nezávislý útvar ÚIA působící v rámci Úřadu Regionální rady. ÚIA je funkčně nezávislý, organizačně a personálně oddělený od řídicích a výkonných struktur Úřadu (včetně odborů podílejících se na řízení a finančním řízení programu – viz obrázek 3 – Implementační schéma).

PAS vykonává následující činnosti:

- audit za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému operačního programu (v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. a obecného nařízení)
- audit operací na vhodném vzorku pro ověření vykázaných výdajů (v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. a obecného nařízení)

AO ve vztahu k PAS:

- zajistí, aby tento subjekt měl patřičnou funkční nezávislost,
- zajišťuje, aby byly při auditní činnosti zohledňovány auditorské standardy,
- obdrží zprávy z auditů systémů a auditů operací provedených PAS a zajistí jednotný přístup k těmto zprávám na relevantních úrovních implementace; auditní zjištění AO a PAS jsou podkladem pro řízení rizik na úrovni ŘO a certifikačního orgánu.

AO organizuje operativní schůzky se zástupci auditních subjektů, které pověřil výkonem vybraných činností. Cílem těchto schůzek je mj. koordinace uskutečňování auditů vzorku operací v rámci jednotlivých programů.

V případě potřeby je AO oprávněn provádět doplňkové audity systému a vzorku operací.

4.2.3 Kontrola prováděná Nejvyšším kontrolním úřadem a auditorské činnosti prováděné orgány Evropské komise a Evropským účetním dvorem

Kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu

Nejvyšší kontrolní úřad je oprávněn vykonávat nezávislou kontrolní činnost ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.

Auditní činnosti prováděné orgány EK a Evropským účetním dvorem

EK se přesvědčí, že v rámci daného operačního programu byly zavedeny a účinně fungují řídicí a kontrolní systémy v souladu s čl. 72 odst. 1 obecného nařízení. Tento audit provádí EK na základě výročních kontrolních zpráv a stanoviska AO k těmto zprávám a na základě vlastních auditů.

Evropský účetní dvůr v rámci své působnosti vykonává samostatné a nezávislé kontroly vyplývající z jeho působnosti.

4.3 Nesrovnalosti

Všechny orgány podílející se na implementaci operačního programu mají povinnost hlásit ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy zjištěná podezření na nesrovnalosti. ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy podezření prošetří a ta, která se na základě kontrolních zjištění prokážou jako opodstatněná, řeší nebo předá věcně příslušným orgánům k zahájení správního nebo soudního řízení. Hlášení kontrolních orgánů je třeba vždy považovat za opodstatněné. ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy zároveň do patnáctého dne následujícího měsíce hlásí tato opodstatněná podezření subjektům zapojeným do vnější úrovně hlášení.

5. Monitorování

Monitorování je základní nástroj pro dosažení efektivního nastavení a následné implementace programu a projektů. Monitorování zajišťuje sběr dat a předkládá souhrnné informace o aktuálním stavu procesu implementace.

V souladu s čl. 66 obecného nařízení zajišťuje Řídicí orgán a Monitorovací výbor kvalitu provádění operačního programu. ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy a Monitorovací výbor ROP NUTS 2 Střední Čechy provádějí monitorování programu na základě finančních ukazatelů a ukazatelů pro výstupy a výsledky. Ukazatelé umožňují měřit pokrok ve vztahu k výchozí situaci a k dosahování cílů na úrovni prioritních os.

Finanční monitoring se zabývá sběrem dat a informací týkajících se vynaložených finančních prostředků.

Věcný monitoring se týká věcného zaměření projektu.

Procedurální monitoring umožňuje v reálném čase sledovat pokrok v implementaci projektů.

ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy musí zajistit, aby monitorování operačního programu splňovalo uvedené požadavky. ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy má celkovou zodpovědnost za monitorování a je zodpovědný za správný, efektivní, systematický a včasný monitoring, za data zadaná do monitorovacího systému a za informování EK.

Zodpovědnost za realizaci monitorování programu má na úrovni ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy Úřad Regionální rady, OI ROP.

Monitorovací výbor

V souladu s čl. 63 obecného nařízení členský stát po dohodě s řídicím orgánem a partnery zřizuje monitorovací výbor, a to do tří měsíců ode dne, kdy je členskému státu oznámeno rozhodnutí o schválení operačního programu. Postavení a úloha monitorovacího výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy jsou definovány ve statutu. Monitorovací výbor ROP NUTS 2 Střední Čechy vypracuje svůj jednací řád a přijme jej po dohodě s ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Monitorovací výbor zasedá minimálně dvakrát do roka. Složení monitorovacího výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy odpovídá principu partnerství.

Členy Monitorovacího výboru jsou zástupci ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy, institucí státní správy a územní samosprávy, hospodářští a sociální partneři, nestátní neziskové organizace (zastupující občanskou společnost, ekologické organizace a subjekty prosazující rovnost mužů a žen). Složení Monitorovacího výboru tak zahrnuje zástupce všech nejvýznamnějších cílových skupin (resp. příjemců) programu. Členství zástupců ostatních ŘO zároveň umožňuje aplikovat partnerství i v rámci synergie mezi daným ROP NUTS 2 Střední Čechy a ostatními operačními programy.

V Monitorovacím výboru zastupují jednotlivé skupiny partnerů (obce, podnikatele, neziskový sektor) zastřešující organizace, čímž je zajištěn oboustranný přenos informací a podnětů mezi řízením a implementací programu a partnery a veřejností na regionální úrovni.

Povinností Monitorovacího výboru je zajistit dohled nad realizací ROP NUTS 2 Střední Čechy, zejména nad zajištěním souladu s předpisy ES a legislativou ČR, dosažením cílů programu při efektivním využití veřejných prostředků, aj.

Monitorovací výbor bude zajišťovat zejména následující úkoly v souladu s čl. 65 obecného nařízení:

- na základě dokumentů předložených ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy sleduje přípravu, realizace a vyhodnocení ROP NUTS 2 Střední Čechy, jeho efektivnost a účinnost,
- posuzuje a schvaluje kritéria pro výběr financovaných projektů do 6 měsíců od schválení programu a schvaluje veškeré revize těchto kritérií,
- posuzuje výsledky provádění programu, hlavně při dosahování konkrétních cílů ROP NUTS 2 Střední Čechy a při dosahování cílů pro každou prioritní osu programu, a výsledky evaluací programu,
- analyzuje výsledky realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy,
- posuzuje a schvaluje výroční a závěrečné zprávy o provádění ROP NUTS 2 Střední Čechy před jejich zasláním EK, je informován o veškerých souvisejících připomínkách vznesených Komisí po posouzení těchto zpráv či k jejich části,
- může navrhnout ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy jakoukoli revizi či přezkoumání ROP NUTS 2 Střední Čechy, které by mohly přispět k dosažení cílů ROP NUTS 2 Střední Čechy nebo zlepšit jeho řízení, včetně finančního řízení,
- posuzuje a schvaluje veškeré návrhy na úpravu obsahu rozhodnutí Komise o příspěvku z fondů.

Členy Monitorovacího výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy jsou zejména:

- Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy,
- Středočeský kraj,
- Ministerstvo pro místní rozvoj,
- Ministerstvo financí,

- Ministerstvo dopravy,
- Ministerstvo zemědělství,
- Hlavní město Praha,
- Svaz měst a obcí,
- Asociace MAS Středních Čech,
- Krajská hospodářská komora,
- Svaz obchodu a cestovního ruchu,
- Rada vlády pro NNO,
- Transparency International.

System zpráv

Monitorovací zprávy představují hlavní výstupy monitorování. Umožňují vyhodnocovat aktuální situaci při implementaci strukturální pomoci z EU a včasnou identifikaci rizik přispět k maximální absorpci alokovaných prostředků. System monitorovacích zpráv je vybudován hierarchicky od úrovně příjemce (zprávy o realizaci projektů) přes výkonnou úroveň (zprávy o stavu realizace OP) až po úroveň centrální (zprávy podávají agregované informace o realizaci celé strukturální pomoci v ČR).

Na úrovni ROP NUTS 2 Střední Čechy jsou připravovány zejména následující zprávy a sestavy:

- zprávy o realizaci ROP NUTS 2 Střední Čechy pro Monitorovací výbor
- výroční zprávy a závěrečná zpráva o provádění ROP NUTS 2 Střední Čechy
- ad hoc sestavy/zprávy o realizaci podpory ze SF a FS dle specifických potřeb Výboru Regionální rady, příp. NOK

Na úrovni příjemce jsou připravovány následující zprávy a sestavy:

- pravidelná hlášení (s periodicitou závislou na velikosti projektu)
- průběžné a závěrečné monitorovací zprávy

ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy zasílá EK výroční zprávu o implementaci (po schválení Monitorovacím výborem) do 30. června následujícího roku, přičemž první zpráva bude EK předložena v roce 2008. Závěrečná zpráva o implementaci bude postoupena EK do 31.3. 2017.

Všechny výroční a závěrečné zprávy o implementaci by měly obsahovat následující informace:

- důležité socioekonomické trendy se vztahem k podpoře, včetně národních, regionálních a sektorových politik,
- postup v realizaci prioritních os a oblastí podpory ve vztahu k jejich specifickým cílům s kvantifikací jejich fyzických indikátorů a indikátorů výsledků a dopadů s důrazem na tzv. „core“ indikátory,
- finanční implementace pomoci, sumarizace celkových výdajů proplacených PCO pro každé opatření a záznamy o celkových platbách ze strany EK a dále kvantifikace finančních indikátorů,
- všechny kroky ze strany ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy a Monitorovacího výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy pro zajištění kvality a efektivnosti implementace, především:

- monitorování, finanční kontrola a hodnocení opatření, včetně organizování sběru dat,
- přehled všech podstatných problémů vyskytujících se při řízení podpory a přehled přijatých opatření,
- opatření pro zajištění publicity,
- kroky k zajištění slučitelnosti s politikou Společenství,
- opatření přijatá pro zajištění informovanosti a publicity ROP NUTS 2 Střední Čechy,
- informace o významných problémech vztahujících se k dodržování souladu s politikami Společenství, které byly zjištěny během implementace ROP NUTS 2 Střední Čechy, a přijatá opatření pro jejich nápravu,
- vývoj ve financování velkých projektů,
- využití pomoci vrácené ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy nebo jinému veřejnému orgánu v období provádění ROP NUTS 2 Střední Čechy dle čl. 98 (2) obecného nařízení.

Každoročně poté, co bude výroční zpráva postoupena EK, bude EK a ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy posuzovat hlavní výstupy z předchozího roku. Po tomto posouzení může EK vznést připomínky a ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy bude EK následně informovat o opatřeních přijatých na základě těchto připomínek. Pokud EK dojde k závěru, že přijatá opatření jsou nedostatečná, může doporučit ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy změny vedoucí k zefektivnění monitorování nebo řízení podpory. ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy by měl na takovéto doporučení reagovat zavedením doporučených změn nebo vysvětlením, proč navržená doporučení nebyla akceptována. Odstraňování nedostatků v monitorovacím a řídicím systému podle doporučení EK je jednou z podmínek pro uskutečnění průběžných plateb.

Zajištění monitorovacího systému strukturálních fondů pro programovací období 2007–2013

Česká republika musí v průběhu programovacího období 2007–2013 zajistit efektivní využívání prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. MMR jako koordinátor politiky hospodářské a sociální soudržnosti uskuteční následující řešení.

Usnesením vlády ze dne 22. února 2006 č. 198 byl ministr pro místní rozvoj pověřen úkolem vytvořit na všech úrovních administrace jednotný centrální informační systém pro řízení, monitorování a hodnocení programů a projektů v programovacím období 2007–2013 na všech úrovních implementace, který bude závazný pro všechny dotčené implementační subjekty a bude jim poskytovat informace v takové podobě a rozsahu, aby byly naplněny všechny jejich potřeby. Tento informační monitorovací systém bude také primárním nástrojem pro komunikaci s MF a EK, čímž se zajistí plná administrace programů a projektů. Systém musí rovněž zajistit integritu dat obsažených v systému, aby byla zajištěna srovnatelná, věcně správná a včasná data pro řízení, monitoring a hodnocení na centrální úrovni. Všechny úrovně informačního monitorovacího systému strukturálních fondů (centrální část – výkonná část administrace projektů – úroveň konečného příjemce) budou upraveny tak, aby splňovaly požadavky na poskytnutí závazných a povinných dat v rámci nové centrální datové věty. Řídicí orgány mají povinnost dodávat data v požadovaném rozsahu, struktuře a v požadovaných termínech z úrovně příjemce pomoci.

Informační monitorovací systém ms2007 je realizován v následujících 3 úrovních:

- centrální/řídící – informační systém Central 2007 (IS MSC2007),
- výkonná – informační systém operačního programu (v případě ROP NUTS 2 Střední Čechy - IS MONIT7+),
- úroveň příjemce – informační systém příjemce (v případě ROP NUTS 2 Střední Čechy – IS BENEFIT7).

Za úpravu aplikace IS MSC2007 pro programovací období 2007–2013 zodpovídá MMR.

Odpovědnost za úpravu a provoz informačních systémů řídicích orgánů včetně zajištění odpovídajícího hardwarového vybavení na administraci projektů a dále příprava nástroje příjemce – webové žádosti – jsou rozděleny mezi řídicí orgány operačních programů a MMR následujícím způsobem:

- MMR zajistí úpravu informačního systému MONIT7+ včetně zprovoznění webové žádosti tak, aby byly splněny požadavky NOK pro programovací období 2007–2013 na vykazování závazných a povinných dat ve struktuře centrální závazné datové věty. Upravený IS MONIT7+ a webovou žádost MMR zprovozní a bude provozovat na vlastních hardwarových prostředcích.
- Řídící orgány, které byly ŘO již v programovacím období 2004–2006 a IS MONIT používaly, budou moci použít upravený IS MONIT7+ na základě již dříve uzavřené podlicenční smlouvy uzavřené s MMR. Úpravy týkající se specifické části a následnou provozní podporu aplikace IS MONIT7+ si zajistí řídicí orgány.
- Řídícím orgánům, které nebyly ŘO v programovacím období 2004–2006, bude v případě, že se rozhodnou pro využití IS MONIT, nabídnut IS MONIT7+ za podmínek shodných s ostatními ŘO, tj. bezplatně na základě smlouvy uzavřené s Centrem pro regionální rozvoj. Toto řešení umožní řídicím orgánům zajistit informační systém tak, aby byly splněny požadavky NOK pro programovací období 2007–2013 na vykazování závazných a povinných dat ve struktuře centrální závazné datové věty. Tento případ se týká ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Informační monitorovací systém bude na základě požadavku Metodiky finančních toků a kontroly propojen s účetním softwarem Regionální rady. Jedná se o propojení IS MONIT7+ a IS Regionální rady. Účetní data týkající se projektů budou předávána do IS MONIT7+ a následně na centrální úroveň pouze elektronicky. Je zajištěna rovněž datová komunikace mezi účetním systémem PCO IS VIOLA jako základním nástrojem pro podporu funkce PCO a MSC2007 jako nástrojem centrálního monitorování fondů EU. Z IS MSC2007 do IS VIOLA jsou předávány souhrnné žádosti. Z IS VIOLA se do MSC2007 zpětně předává souhrnná skutečnost.

Pro monitorování programovacího období 2007–2013 je od 1. ledna 2007 zajištěna plná funkcionální integrovaného systému, který zajistí monitorování na všech úrovních implementace. Systém zajišťuje plnou podporu pro řízení, monitorování, hodnocení a administraci programů a projektů. Respektuje požadavky EK a zajišťuje požadovanou funkci sběru dat a předávání těchto dat EK a PCO.

MMR bude v rámci procesu monitorování plnit koordinační a metodickou roli a bude zajišťovat metodické vedení. Pro oblast monitorování je koordinačním nástrojem Metodika monitorování programů strukturálních fondů a Fondu soudržnosti pro programovací období 2007–2013. Tato metodika monitorování definuje centrálně závazný datový rozsah, závazné postupy a lhůty pro monitorování operačních programů a projektů.

Předávání dat do SFC

Česká republika zvolila variantu předávání dat do systému EK SFC2007 prostřednictvím technického rozhraní a pomocí Web services. Znamená to přípravu požadovaných dat pro předání do EK v prostředí aplikace MSC2007, se kterou je ŘO NUTS 2 Střední Čechy zvyklý pracovat při procesu monitorování projektů na úrovni programu. V rámci IS MSC2007 byl vytvořen nový modul „Data pro SFC 2007“, který slouží k autorizaci požadovaných výstupních sestav subjekty zodpovědnými za řízení a koordinaci programů fondů EU, tj. zajišťuje tvorbu exportních souborů zasílaných do databáze EK SFC2007 v Bruselu, a tím umožňuje zástupcům ŘO/PCO a NOK generovat, upravovat, provést validaci a odesílat specifické výstupy do databáze SFC2007. Výhodou pro NOK je přehledné zobrazení a kontrola připravovaných dat pro přenos do EK za všechny operační programy implementované v ČR. MSC2007 umožní také náhled a práci s daty PCO při procesu certifikace a porovnání s kontrolní sestavou. Detailní postupy včetně pozice jednotlivých subjektů zapojených do procesu předávání dat jsou upraveny v Metodickém pokynu předávání údajů do databáze EK SFC 2007.

6. Hodnocení programu

V souladu s čl. 47, 48 a částečně 49 obecného nařízení má ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy povinnost provádět hodnocení (evaluační) operačního programu. Provádění hodnocení směřuje ke zlepšení kvality, efektivnosti a konzistence pomoci ze SF a též implementace operačního programu. Hodnocení programu je realizováno na základě **Evaluačního plánu Regionálního operačního programu pro NUTS 2 Střední Čechy 2007–2013** (dále jen „evaluační plán“), který se zpracovává na celé programovací období a detailně se rozpracovává prostřednictvím **ročních evaluačních plánů** na nejbližší kalendářní rok. K hodnocení programu ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy využívá informace a údaje z monitorovacího systému.

Obecné nařízení vymezuje možnost financovat hodnocení programu z prostředků technické pomoci (čl. 46 obecného nařízení).

Zodpovědnost za realizaci hodnocení programu má na úrovni ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy Úřad Regionální rady, OI ROP. Při realizaci evaluací využívá ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy externí nezávislé odborné firmy. Názor partnerů při realizaci významných evaluačních projektů zároveň reprezentuje odborná oponentní skupina, jejíž členové se podílejí na definici námětů k zaměření evaluačních projektů, předávají své znalosti potřeb cílových skupin a poskytují zpětnou vazbu k dílčím a konečným výstupům evaluací.

Evaluační pracoviště

Zodpovědnost za realizaci hodnocení programu má na úrovni ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy Úřad Regionální rady, OI ROP, v jehož rámci plní jedno z oddělení funkci evaluačního pracoviště. Evaluační pracoviště disponuje patřičnými znalostmi programovacího cyklu, evaluačních postupů, schopností zajišťovat jak přípravné fáze evaluací, tak organizační činnost v realizačních fázích evaluací, včetně využívání oponentní funkce odborných skupin a uveřejňování jejich výsledků.

Evaluační pracoviště zejména připravuje, provádí a zajišťuje:

- tvorbu, aktualizaci a řízení realizace evaluačního plánu a jeho ročních aktualizací,
- vyhodnocování plnění evaluačního plánu,
- předkládání výsledků plnění evaluačního plánu MV ROP a MV NSRR,

- přípravu a realizace evaluací (včetně vypracování zadání pro výběr externího zpracovatele, vytváření optimálních podmínek pro realizaci evaluačních projektů a koordinace odborných oponentních skupin) a rozvíjení evaluační kapacity pro operační program,
- co nejširší prezentaci výsledků evaluačních aktivit zodpovědným subjektům,
- publicitu výsledků evaluačních aktivit a šíření získaných zkušeností z evaluací,
- komentáře k materiálům předloženým v rámci spolupráce s ostatními evaluačními pracovišti, včetně NSRR.

Evaluační pracoviště ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy dále podporuje činnost evaluačního orgánu NSRR účastí svých zástupců na činnosti pracovních a poradních orgánů evaluačního orgánu NSRR (pracovní skupina, odborné skupiny) nebo i přímou spoluprací, zejména při vytváření podkladů pro strategické zprávy podle čl. 29 odst. 2 obecného nařízení ke SF a FS.

Při realizaci evaluací využívá evaluační pracoviště ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy externí na řídicím orgánu nezávislé odborné firmy, jímž je evaluační projekt zadán formou zakázky a které jsou vybírány na základě transparentního výběrového řízení.

Názor partnerů při realizaci významných evaluačních projektů reprezentuje odborná oponentní skupina, jejíž členové se podílejí na definici námětů k zaměření evaluačních projektů, předávají své znalosti potřeb cílových skupin a poskytují zpětnou vazbu k dílčím a konečným výstupům evaluací. Obsazení odborné oponentní skupiny volí ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy tak, aby byla zahrnuta různá názorová hlediska. Kromě zástupců ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy budou z důvodu transparentnosti do skupiny přizváni partneři, jichž se dotýká strukturální zásah, který je předmětem hodnocení, nezávislí odborníci, případně evaluátoři ostatních OP. Členem odborné skupiny je rovněž zástupce koordinačního orgánu na národní úrovni – NSRR (= evaluační jednotky NSRR) a případně také zástupci dalších orgánů/operačních programů, pokud mezi hodnocenými oblastmi existuje věcná souvislost.

Cíle hodnocení programu

Cílem hodnocení je:

- zvýšit kvalitu a efektivnost pomoci poskytované z fondů EU a její konzistenci s cíli EU a ČR,
- zdokonalit strategii a zefektivnit implementaci operačního programu,
- zkoumat specifické strukturální problémy NUTS 2 Střední Čechy a udržitelného rozvoje ve vztahu k předmětu operačního programu.

Typy hodnocení

Podle účelu provádí ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy následující hodnocení:

Strategická (konceptní) hodnocení: Jejich cílem je posouzení vývoje programu ve vztahu k prioritám Společenství a ČR.

Operativní hodnocení: Jejich cílem je podpora monitorování OP. Soustředí se na sledování implementace OP a zahrnují tematická hodnocení, která se zaměřují jednak na nedostatky, zpoždování a rizika OP a jednak na specifické aspekty a oblasti z pohledu způsobu implementace a hodnocení intervencí OP. Dále se provádějí v případech, kdy monitorování programu vykáže podstatnou odchylku od vytčených cílů nebo při revizi OP.

Podle časového hlediska provádí ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy následující hodnocení:

a) před implementací programu

Předběžné hodnocení (ex-ante): Jedná se o hodnocení v průběhu přípravy operačního programu, jejímž cílem je zkvalitnění připravovaných programových dokumentů. Zaměřuje se na optimalizaci přidělovaných rozpočtových zdrojů v rámci OP a na zlepšení kvality programování. Výsledky ex – ante hodnocení jsou součástí operačního programu (programového dokumentu), který se předkládá EK.

b) v průběhu implementace ROP NUTS 2 Střední Čechy

Ad hoc hodnocení (dle okamžité potřeby): Jedná se o hodnocení v návaznosti na zjištění monitoringu či na základě závěrů ročního problémového vyhodnocení. Provádí se např. při zjištění významného odklonu od původně stanovených cílů programu, v případě podání návrhů na revizi OP podle čl. 33 obecného nařízení či při zjištění aktuálních nebo potenciálních implementačních problémů.

Průběžné hodnocení (ongoing): Jedná se o plánovaná hodnocení v průběhu implementace OP zaměřená na různá témata (např. průřezová témata pro více OP, hodnocení systémů implementace a monitoringu apod.). Jedním z typů průběžných hodnocení jsou i roční zhodnocení realizace programu týkající se dosaženého pokroku ve finanční i věcné stránce realizace OP, včetně posouzení příspěvku OP k NPR a Lisabonské strategii. Roční zhodnocení realizace programu jsou podkladem pro výroční zprávy o provádění OP, předkládané monitorovacímu výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy a EK.

Souhrnné strategické hodnocení (STRATEval): Jedná se o hodnocení sloužící jako zásadní podklad pro strategické zprávy, které předkládají členské státy EK do konce roku 2009 a 2012. Souhrnné strategické evaluace dle čl. 29 obecného nařízení vyhodnocují příspěvek OP k cílům politiky soudržnosti a úkolům jednotlivých fondů, k provádění priorit SOZS a NSRR a k plnění cílů pro růst a zaměstnanost. Předmětem těchto hodnocení je dále příspěvek OP k horizontálním tématům relevantním pro daný OP. Součástí souhrnných strategických hodnocení je také vyhodnocení dopadů OP na životní prostředí a veřejné zdraví.

c) Po ukončení implementace

Ex-post hodnocení: Jedná se o hodnocení zkoumající rozsah využití zdrojů, účinnost a efektivitu programování fondů a socioekonomický dopad. Tato hodnocení provádí EK ve spolupráci s členským státem a ŘO do 31. 12. 2015.

ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy má povinnost uveřejňovat výsledky hodnocení programu.

7. Propagace

V souladu s obecným a prováděcím nařízením je úkolem ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy poskytovat informace o programu a spolufinancovaných operacích a zajistit jejich propagaci.

V souladu s čl. 10 prováděcího nařízení zřizuje ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy pozici informačního úředníka, který je zapojen na síť informačních úředníků na úrovni EU s cílem výměny příkladů dobré praxe a usnadnění spolupráce mezi ŘO členských států EU.

Za provádění publicity programu je na úrovni ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy zodpovědný Úřad Regionální rady, OA ROP. Informačním úředníkem pro ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy je vedoucí oddělení Technická pomoc a publicita (Úřad Regionální rady, OA ROP).

Informační a propagační opatření programu jsou realizována na základě Komunikačního plánu ROP NUTS 2 Střední Čechy (KoP), který ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy dává na vědomí Monitorovacímu výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy a předkládá ke schválení EK. ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy zodpovídá za realizaci Komunikačního plánu a informuje EK

o jeho realizaci prostřednictvím výročních zpráv a závěrečné zprávy o provádění ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Komunikační plán Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Čechy (dále jen „Komunikační plán“) je rámcovou komunikační strategií programu pro období 2007–2013, která je rozpracována a zpřesněna prostřednictvím **ročních plánů komunikačních aktivit**. Tyto obsahují detailní informace o plánovaných informačních a propagačních opatřeních, upřesnění využití komunikačních nástrojů, podrobný harmonogram realizace jednotlivých informačních a propagačních opatření směřujících k naplňování informačních priorit včetně vyčíslení příslušných monitorovacích indikátorů.

Komunikační plán respektuje legislativu ČR a EU, Národní rozvojový plán a NSRR a je v souladu s cíli Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Čechy.

Realizace Komunikačního plánu je financována z prostředků alokovaných v rámci prioritní osy 4 – Technická pomoc – ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Realizaci Komunikačního plánu monitoruje Monitorovací výbor ROP NUTS 2 Střední Čechy. ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy informuje Monitorovací výbor ROP NUTS 2 Střední Čechy o realizaci Komunikačního plánu prostřednictvím zpráv o realizaci programu pro MV, výročních zpráv a závěrečné zprávy o provádění programu.

V souladu s Komunikačním plánem ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy vůči potenciálním příjemcům a příjemcům zajistí:

- sdělování informací o ROP NUTS 2 Střední Čechy široce všem dotčeným stranám, včetně detailních informací o finančních příspěvcích fondu ERDF,
- poskytování informací o podmínkách způsobilosti, které musí potenciální příjemce splnit, aby mohl získat prostředky v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy,
- poskytování informací o postupech hodnocení žádosti o financování, včetně časového harmonogramu jednotlivých fází procesu,
- poskytování informací o kritériích hodnocení a výběru projektů pro hodnocení,
- poskytnutí informací o kontaktech na pracovníky na národní, regionální či místní úrovni, kteří jsou schopni poskytnout informace o ROP NUTS 2 Střední Čechy,
- informování potencionálního příjemce o zveřejnění údajů v rámci zveřejnění seznamu příjemců s názvem projektu a objemem veřejných prostředků přidělených každému projektu,
- informování příjemců o skutečnosti, že přijetím financování současně vyjadřuje souhlas se svým začleněním do zveřejněného seznamu příjemců s názvem projektu a objemem veřejných prostředků přidělených každému projektu.

ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy do realizace informačních a komunikačních opatření zapojí alespoň jednoho z následujících aktérů schopných efektivně šířit výše uvedené informace:

- národní, regionální a místní orgány a rozvojové agentury;
- obchodní a profesní asociace;
- hospodářští a sociální partneři;
- nevládní organizace;
- organizace zastupující podnikatele;
- informační centra o Evropě a zastoupení Komise v daném členském státě;
- vzdělávací instituce.

V rámci informačních a propagačních opatření zaměřených na širokou veřejnost a v souladu s Komunikačním plánem ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy zajistí:

- realizaci těchto opatření s cílem co nejširšího pokrytí médií za použití všech vhodných forem a metod komunikace na odpovídající teritoriální úrovni,
- organizaci hlavní informační akce propagující spuštění ROP NUTS 2 Střední Čechy (a to i v případě, kdy není schválena konečná verze Komunikačního plánu),
- organizaci alespoň jedné hlavní informační akce každý rok, na niž budou prezentovány výsledky realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy,
- vyvěšení evropské vlajky na jeden týden ode dne 9. května před budovou ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy,
- zveřejnění (elektronického či jiného) seznamu příjemců s názvem projektu a objemem veřejných prostředků přidělených každému projektu.

ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy dále zajistí informování příjemců o jejich povinnostech ve vztahu k informačním a propagačním opatřením tak, jak jsou definovány v čl. 8 a 9 prováděcího nařízení. Dodržování těchto povinností ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy ověřuje v rámci prováděných kontrol operací.

8. Princip partnerství při implementaci programu

Zapojení partnerů do implementace programu je zajištěno řádným členstvím reprezentativních partnerských institucí v Monitorovacím výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy, který dohlíží na účinnost a kvalitu programu. Monitorovací výbor je také zapojen do schvalovacího procesu kritérií pro výběr projektů. Členy Monitorovacího výboru jsou zástupci ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy, zástupci ŘO ostatních OP, institucí státní správy a územní samosprávy, hospodářští a sociální partneři, nestátní neziskové organizace (zastupující občanskou společnost, ekologické organizace a subjekty prosazující rovnost mužů a žen). Složení Monitorovacího výboru ROP NUTS 2 Střední Čechy tak zahrnuje zástupce všech nejvýznamnějších cílových skupin (resp. příjemců) programu. Členství zástupců ostatních ŘO zároveň umožňuje aplikovat partnerství i v rámci synergie mezi daným ROP NUTS 2 Střední Čechy a ostatními operačními programy.

V Monitorovacím výboru zastupují jednotlivé skupiny partnerů (obce, podnikatele, neziskový sektor) zastřešující organizace, čímž je zajištěn oboustranný přenos informací a podnětů mezi řízením a implementací programu a partnery a veřejností na regionální úrovni.

Při evaluaci programu reprezentuje názor partnerů odborná oponentní skupina, která poskytuje svá odborná stanoviska při realizaci významných evaluačních projektů. Složení odborné oponentní skupiny zohledňuje zaměření dané evaluace. Členy skupiny jsou zejména zástupci ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy, zástupce Řídícího orgánu NSRR, partneři a nezávislí odborníci. Členové skupiny spolu s veřejností se na hodnocení programu podílejí náměty na zaměření evaluačních projektů, sdílením znalostí v rámci pravidelného průzkumu potřeb cílových skupin a poskytováním zpětné vazby k pracovním i konečným výstupům jednotlivých evaluačních projektů.

Princip partnerství je dále uplatňován prostřednictvím sítě kontaktních osob (zástupců měst a obcí, svazků obcí, podnikatelské sféry a neziskového sektoru) působících v jednotlivých spádových územích regionů v rámci NUTS 2 Střední Čechy, která navazuje na síť vytvořenou již v předcházejícím období 2004 – 2006 z prostředků SROP. Role těchto osob spočívá zejména v poskytování a šíření informací o možnostech čerpání finančních prostředků z EU, v poradenství v oblasti přípravy a řízení projektů a ve vytváření tzv. projektového zásobníku (seznamu projektových záměrů) ve spádových územích regionu soudržnosti Střední Čechy.

Kontaktní osoby zároveň aktivizují vznik a rozvoj místních partnerství (vytváření místních akčních skupin, pořádání setkání partnerů na místní úrovni apod.). ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy spolupracuje s kontaktními osobami při posilování absorpční kapacity a při realizaci Komunikačního plánu ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Způsob a míra uplatňování principu partnerství na úrovni jednotlivých projektů bude ŘO ROP NUTS 2 Střední Čechy posuzována při výběru, resp. hodnocení projektů a kontrolována během realizace projektů. Rozvoj partnerství zejména v podobě aktivace partnerů při přípravě a realizaci projektů je taktéž jednou z podporovaných aktivit v rámci oblasti podpory 4.3 – Absorpční kapacita regionálních aktérů.

V. Finanční plán

Regionální operační program Střední Čechy bude financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. V rámci prioritní osy č. 3 bude rovněž využito principu tzv. křížového financování. Finanční plán ROP NUTS 2 Střední Čechy je vypracován v návaznosti na rozdělení prostředků v rámci cíle Konvergence uvedeného v NSRR.

Finanční alokace pro Regionální operační programy byla stanovena ve výši 18 % z celkových alokací určených na cíl Konvergence pro Českou republiku. V hodnotovém vyjádření se jedná o částku 4 659 031 986 EUR. Asociace krajů České republiky na svém jednání dne 9. 6. 2006 rozhodla o rozdělení celkové alokace pro ČR na jednotlivé regiony soudržnosti. Region NUTS 2 Střední Čechy získá na základě zvolené metodiky 12 % z celkové alokace na ROP NUTS 2 Střední Čechy. Rozdělení této částky na jednotlivé roky 2007–2013 a jednotlivé prioritní osy Regionálního operačního programu Střední Čechy je obsaženo v následujících finančních tabulkách.

Tabulka 22: ROP NUTS 2 Střední Čechy – dělení podle let a fondů (v EUR, běžné ceny)

Rok	Strukturální fondy (ERDF)	Fond soudržnosti	Celkem
	1	2	3=1+2
2007	69 367 298		69 367 298
2008	72 779 381		72 779 381
2009	76 206 380		76 206 380
2010	79 793 628		79 793 628
2011	89 812 764		89 812 764
2012	90 059 863		90 059 863
2013	93 697 788		93 697 788
Celkem 2007-2013	571 717 102	0	571 717 102

Tabulka 23: ROP NUTS 2 Střední Čechy – prioritní osy podle zdrojů financování (v EUR, běžné ceny)

Číslo prioritní osy / oblasti podpory	Název prioritní osy / oblasti podpory	Fond	Podíl na alokaci	EU	Národní veřejné zdroje celkem	Celkové veřejné zdroje	Míra veřejného spolufinancování		Pro informaci	
							EU	ČR	EIB	Jiné zdroje
1	Doprava	ERDF	39,19 %	224 045 152	39 537 380	263 582 532	85 %	15 %	-	0
2	Cestovní ruch	ERDF	14,48 %	82 796 845	14 611 209	97 408 054	85 %	15 %	-	26 665 402
3	Integrovaný rozvoj území	ERDF	43,00 %	245 866 254	43 388 164	289 254 418	85 %	15 %	-	31 435 291
4	Technická pomoc	ERDF	3,33 %	19 008 851	3 354 503	22 363 354	85 %	15 %	-	0
Celkem			100,00 %	571 717 102	100 891 256	672 608 358	85 %	15 %	-	58 100 693

Pozn.: Míra spolufinancování vztahována k veřejným zdrojům. Soukromé zdroje jsou uvedeny pro informaci ve sloupci Jiné zdroje.

Finanční rozdělení dle kategorie výdajů

Níže uvedená tabulka ukazuje orientační rozpis plánovaného využití příspěvků z fondů na ROP NUTS 2 Střední Čechy podle kategorií dle částí A a B přílohy II prováděcího nařízení.

Tabulka 24: Finanční výdaje ROP NUTS 2 Střední Čechy dle kategorie výdajů

Prioritní osa 1	
Prioritní témata	
Kód	Částka
18	29 400 000
23	165 900 433
24	3 501 183
25	9 395 473
28	3 428 790
52	12 419 273
Celkem	224 045 152

Forma financování	
Kód	Částka
01	224 045 152
Celkem	224 045 152

Územní typ	
Kód	Částka
01	69 773 663
05	23 257 888
00	131 013 601
Celkem	224 045 152

Prioritní osa 2	
Prioritní témata	
Kód	Částka
11	2 200 000
55	2 259 222
56	2 508 381
57	63 409 715
58	12 419 527
Celkem	82 796 845

Forma financování	
Kód	Částka
01	82 796 845
Celkem	82 796 845

Územní typ	
Kód	Částka
01	49 678 107
05	33 118 738
Celkem	82 796 845

Příloha č. 1

Netechnické shrnutí informací poskytnutých ve zprávě o stavu životního prostředí podle přílohy I (j) směrnice 2001/42/ES

Obsah koncepce

Zaměření Regionálního operačního programu vychází a navazuje v předkládané verzi na globální cíl, strategické cíle a priority Národního rozvojového plánu ČR pro období 2007 až 2013. Obsahové zaměření ROP Střední Čechy je formulováno s ohledem na tematické zaměření ostatních operačních programů a uplatňování principu subsidiarity a z toho odvozených kompetenčních předpokladů a dispozic, které souvisejí s rozvojem území. Prioritní osy a oblasti intervence Regionálního operačního programu jsou upraveny a zpřesněny podle výsledků jednání mezi rezorty a regiony ohledně přesného vymezení „hranic“ mezi tematickými operačními programy a regionálními operačními programy.

Pro tvorbu ROP Střední Čechy byly zcela zásadní tři strategické dokumenty, kterými jsou SOZS (EU), Národní rozvojový plán (ČR) a na něj navazující NSRR (ČR). Regionální operační program je konzistentní s dalšími národními strategickými dokumenty, a to se Strategií udržitelného rozvoje a Strategií hospodářského růstu.

Návrh ROP pro NUTS 2 Střední Čechy se opírá o ustanovení čl. 36 obecného nařízení pro strukturální fondy a FS. Vlastní návrh operačního programu čerpá z Metodiky pro přípravu programových dokumentů pro období 2007–2013 a neformálního doporučení Evropské komise „Aide mémoire“.

Návrh respektuje předepsanou strukturu operačního programu a zahrnuje zejména analýzu situace v rámci regionu soudržnosti včetně SWOT analýzy, odůvodnění zvolené strategie (vazba na SOZS a NSRR), informaci o prioritách a jejich cílech, finanční plán programu a orientační rozpis využití prostředků podle kategorií, prováděcí opatření pro operační program a informace o probíhajícím SEA a ex-ante hodnocení operačního programu.

Přehled priorit ROP NUTS 2 Střední Čechy:

Priorita 1 – Doprava,

Priorita 2 – Cestovní ruch,

Priorita 3 – Integrovaný rozvoj území,

Priorita 4 – Technická pomoc.

Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce

Informace o současném stavu životního prostředí jsou součástí analytické části koncepce Socioekonomická analýza. Informace, které zpracovatel SEA považoval za potřebné doplnit, jsou přílohou č. 3 dokumentace SEA.

Lze předpokládat, že celková kvalita životního prostředí se v horizontu 2007–2013 významně nezmění. Celková kvalita ŽP a VZ na úrovni kraje v uvažovaném čase bude odpovídat přibližně současnému stavu. Lze očekávat spíše zlepšení lokální tam, kde budou realizovány konkrétní projekty ROP NUTS 2 Střední Čechy, než zlepšení na úrovni regionu Střední Čechy. Je nezbytné si uvědomit, že dále, bez ohledu na realizaci ROP, bude růst intenzita automobilové dopravy, což se v celkové kvalitě životního prostředí projeví.

V návaznosti na popis stavu životního prostředí jsou v kapitole 4 SEA popsány současné problémy životního prostředí, které jsou z hlediska realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy důležité. Mezi stěžejní problémy patří:

- nízká kvalita podzemních a povrchových vod,
- znečišťování ovzduší lokálními a liniovými zdroji,
- zátěž části obyvatelstva nadměrným hlukem (letišť, doprava),
- zátěž obyvatelstva vlivem vzrůstající dopravy,
- úbytek přírodních prostředí.

Cíle koncepce a její vztah k jiným koncepcím

Problémy životního prostředí a ochrany veřejného zdraví a navazující cíle byly zohledněny při hodnocení vlivu realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy na životní prostředí.

Cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví jsou rozpracovány na celostátní a regionální úrovni v dokumentech (konceptcích, politikách, programech), které jsou zaměřeny vždy na určitou oblast ochrany životního prostředí (např. ochrana přírody, ochrana ovzduší, odpadové hospodářství). Referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví pro ROP vychází zejména z dokumentů regionální úrovně. V kapitole 5 SEA jsou cíle podrobně popsány a je uveden jejich vztah k navrhovanému ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Specifické cíle ROP NUTS 2 Střední Čechy (č. 1 a č. 3) vztahující se k životnímu prostředí:

- Zajištění vysoké a udržitelné mobility obyvatel při současném snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí.
- Zvýšení kvality prostředí v urbanizovaných územích a posílení role městských center jako přirozených pólů růstu v regionu.

Cíle na mezinárodní úrovni jsou v obecné rovině zahrnuty ve Státní politice životního prostředí České republiky 2004–2010, která představuje vrcholový dokument ochrany životního prostředí.

Další cíle na národní úrovni stanovují národní „oborové koncepce“ (např. státní program ochrany přírody a krajiny, státní surovinová politika), které ze Státní politiky životního prostředí vycházejí.

Tam, kde na dokument (konceptci) na národní úrovni navazuje relevantní dokument na úrovni regionální (v případě NUTS 2 Střední Čechy se jedná pouze o Středočeský kraj), jsou cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví národní úrovně v dokumentech krajské úrovně (Středočeského kraje) reflektovány a respektovány. ROP NUTS 2 Střední Čechy zohledňuje cíle ochrany ŽP a VZ zakotvené v uvedených „nadřazených“ dokumentech.

Posouzení vlivů programu

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, byla implementována do české legislativy zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů. SEA hodnocení bylo zpracováno v souladu s tímto zákonem a odpovídá směrnici 2001/42/ES.

ROP NUTS 2 Střední Čechy na období 2007–2013 byl posouzen podle § 10f zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. a zpracován v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb.

Dokumentace (SEA) je součástí ROP NUTS 2 Střední Čechy.

Pro vyhodnocení vlivů koncepce byl zvolen soubor referenčních kritérií, která odpovídají

- a) klíčovými indikátory trvale udržitelného rozvoje,
- b) cílům ochrany životního prostředí a veřejného zdraví,
- c) pokrývají všechny podstatné složky a oblasti životního prostředí.

Pomocí multikriteriální analýzy byly porovnány 2 varianty: nulová varianta (neprovedení ROP NUTS 2 Střední Čechy) a reálná varianta (provedení ROP NUTS 2 Střední Čechy). **Výsledek analýzy jednoznačně potvrzuje preferenci důsledků realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy před dopady nulové varianty.** To znamená, že při splnění níže uvedených podmínek bude mít realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy kladný vliv na stav životního prostředí a veřejného zdraví v regionu Střední Čechy.

Současně bylo provedeno i samostatné kompletní vyhodnocení vlivů koncepce ROP NUTS 2 Střední Čechy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (území soustavy Natura 2000), které je součástí vyhodnocení SEA. V posouzení byly zohledněny závěry zjišťovacího řízení a vypořádána všechna vyjádření a připomínky.

Vzhledem k tomu, že ROP NUTS 2 Střední Čechy vytváří pouhý rámec pro následnou realizaci projektů, je nezbytné hodnotit pomocí navržených kritérií každý projekt usilující o finanční podporu, a to nezávisle na skutečnosti, zda překládané projekty budou posouzeny podle zákona č. 100/2001 Sb.

Popis opatření týkající se monitorování

Monitorování dopadů ROP NUTS 2 Střední Čechy na životní prostředí bude probíhat na základě sledování indikátorů, jejichž návrh vychází z provedeného hodnocení vlivů realizace ROP na životní prostředí a veřejné zdraví. Zohledněny byly též cíle ROP NUTS 2 Střední Čechy a další cíle na úrovni regionu NUTS 2 Střední Čechy.

Vlastnosti a charakteristiky indikátorové soustavy pro monitoring a evaluaci jsou popsány v ROP. Indikátory byly vybrány z Národního číselníku indikátorů pro programovací období 2007–2013 (MMR, Odbor Rámce podpory Společenství, Evaluační jednotka strukturálních fondů, květen 2006).

Úprava indikátorů by měla být možná v průběhu implementace ROP NUTS 2 Střední Čechy v návaznosti na konkrétní charakter projektů.

Výstupy regionálního operačního programu budou zkoumány, analyzovány a reportovány zejména v rámci níže uvedených činností:

- řízení operačního programu;
- tvorba výročních a průběžných zpráv;
- naplnění specifických projektů monitoringu;
- realizace evaluačních studií (ongoing, ad hoc, ex-post);
- jiné ad hoc aktivity a potřeby regionálního operačního programu.

Výsledky monitoringu vlivu ROP NUTS 2 Střední Čechy na životní prostředí budou zveřejněny na internetových stránkách Středočeského kraje (www.kr-stredocesky.cz) a Regionální rady Regionu soudržnosti Střední Čechy (<http://www.ropstrednicechy.cz>).

Průběh posuzování a konzultace

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. a zákona č. 163/2006 Sb. (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), bylo Ministerstvu životního prostředí předloženo dne 30. 3. 2006. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 13. 4. 2006 zveřejněním informace o oznámení koncepce na úřední desce Krajského úřadu Středočeského kraje. Informace o oznámení byla zveřejněna rovněž na úředních deskách dotčených obcí s rozšířenou působností a v informačním systému SEA (<http://www.ceu.cz/EIA/SEA>), kód koncepce MZP030K.

Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 16. 5. 2006 vydáním závěru zjišťovacího řízení.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí, zpracovaného v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., byl Ministerstvu životního prostředí předložen dne 8. 8. 2006. Součástí tohoto vyhodnocení je posouzení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Návrh koncepce včetně posouzení byl zveřejněn dne 22. 8. 2006 podle § 16 zákona. Veřejné projednání se konalo dne 13. 9. 2006 v prostorách Krajského úřadu Středočeského kraje. Na veřejném projednání nebyly vneseny vůči ROP NUTS 2 Střední Čechy a SEA žádné podstatné připomínky. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 18. 9. 2006. Zápis byl taktéž zveřejněn.

Návrh koncepce ROP NUTS 2 Střední Čechy včetně posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví byl předložen příslušným orgánům státní správy a samosprávám a veřejnosti.

Průběh posouzení programu je přístupný v informačním systému SEA.

Vyhodnocení došlých vyjádření k návrhu koncepce ROP pro NUTS 2 Střední Čechy včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí (SEA)

Subjekt	Připomínka	Vypořádání
MŽP – Odbor zvláště chráněných částí přírody	Každé konkrétní projekty navržené na základě předmětné koncepce musí respektovat ochranu lokalit a integritu soustavy Natura 2000 a nesmí vést k poškození nebo zhoršení stavu předmětu ochrany těchto území.	Akceptováno. Bude řešeno v rámci výběru projektů.
	Při přípravě jednotlivých projektů je třeba respektovat plány péče o ZCHÚ a dále je nutné do následného výběru konkrétních projektů zapojit příslušné orgány ochrany přírody a krajiny. Při posuzování konkrétních projektů je také třeba respektovat i lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.	Akceptováno. Projekty budou připravovat žadatelé sami. Všichni žadatelé budou upozorněni na systém kritérií pro výběr projektů. Orgány ochrany přírody a krajiny se budou moci k realizaci projektů vyjadřovat v rámci standardních kroků dle platných právních předpisů.
MŽP – odbor ochrany ovzduší	Údaje uváděné v socioekonomické analýze, konkrétně v kapitole 4.4.1.1., jsou značně neaktuální (z roku 2004) a je nezbytné je aktualizovat a doplnit, např. o informace o překračování hodnoty cílového imisního limitu pro benzo(a)pyren pro ochranu zdraví.	Neakceptováno. Aktualizace socioekonomické analýzy není bohužel již možná. Tyto údaje však nemají přímou návaznost na tvorbu struktury operačního programu.
	V návrhu vyhodnocení koncepce postrádáme zásadní charakteristiky, jako např. indikátory pro sledování dopadu koncepce na životní prostředí, indikátory pro výběr projektů, stanovení	Akceptováno částečně. Předložen nebyl návrh vyhodnocení koncepce, ale hodnocení návrhu koncepce. Předložené hodnocení

Subjekt	Připomínka	Vypořádání
	referenčních cílů ve vztahu k ochraně ŽP a další.	obsahuje: - indikátory pro sledování dopadu, - kritéria pro výběr projektů. Bude doplněno v rámci Prováděcího dokumentu.
Správa CHKO Český ráj	V kapitole Doprava a dopravní infrastruktura jsou řešeny vztahy odehrávající na silnicích II. a III. tříd. Není řešena problematika dálniční sítě, rychlostních silnic a silnic I. třídy (např. silnice R 35 v potenciálním jižním koridoru, tj. Trutnov–Mnichovo Hradiště–Jičín).	Neakceptováno. Tuto problematiku řeší OP D.
	Na str. 25 a 50 Posouzení vlivů provedení koncepce ROP je kap. 2.3 – Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje – hodnocena „bez významných primárních vlivů“. Všechny tyto aktivity mohou dle našeho názoru mít do jisté míry vliv na dochovaný stav přírodního prostředí. Zejména přímá propagace některých lokalit na veletrzích cestovního ruchu a prezentace v médiích působí jako každá reklama nárůst návštěvníků v území. Domníváme se, že toto jejich působení je jejich „primárním“, nikoliv sekundárním vlivem a je třeba s ním počítat. Při propagaci „turistických destinací“ obvykle není řešena problematika negativního ovlivnění daného území zvýšenou návštěvností a nejsou prezentovány zásady, jak je území možné využívat.	Neakceptováno. V hodnoticích kriteriích bude pozitivně hodnocena míra, jakou se propagační materiály zabývají také propagačí ochrany ŽP.
Kraj. úřad Středočeského kraje – Odbor životního prostředí a zemědělství	Ve vyhodnocení je navrženo doplnění kritérií pro výběr projektů. Kritérium č. 4 se týká vlivů na přírodu a krajinu a jeho váha je 1. Kritérium č. 5 se týká vlivů na krajinný ráz a jeho váha je 2. Zdejší orgán ochrany přírody a krajiny požaduje zvýšit váhu kritéria č. 4 tak, aby byla větší nebo rovna váze kritéria č. 5.	Neakceptováno. Na základě dosavadních jednání s MMR se zdá, že vážení jednotlivých kritérií nebude vůbec použito. V tomto případě pak bude mezi jednotlivými kritérii rovnost.
	V textu vyhodnocení je na několika místech uváděn pojem „soustava Natura 2000“. Je třeba poznamenat, že obecné užívání tohoto termínu je možné, nicméně v případě konkrétních navrhovaných podmínek a kritérií není zcela správné. Tato soustava na území ČR totiž vznikne až po zařazení evropsky významných lokalit do evropského seznamu. Nepřesná formulace uvedená v textu by způsobila, že do té doby by nebylo možné správně hodnotit vlivy jednotlivých projektů. Proto je vhodnější místo výrazu „vliv na celistvost a předměty ochrany lokalit Natura 2000“ použít výraz „vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí“.	Akceptováno. Při formulaci kritérií pro výběr projektu by mělo být správně použito navržené názvosloví „vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí“.
MÚ Černošice – Odbor životního prostředí	Mezi cíli ochrany ŽP je mimo jiné uvedeno šetrné využívání ZPF, včetně omezení jeho ztrát v důsledku nepřiměřené územní expanze suburbanizovaných území, trvale udržitelný rozvoj využívání krajiny atd. V běžné praxi územního plánování zdejší úřad jako dotčený orgán státní správy prosazuje ochranu krajiny a snaží se omezovat nadměrné rozšiřování zastavitelných ploch do volné krajiny, zejména	Neakceptováno. Projekty jsou posuzované v souladu s platnou legislativou ČR a EU. Nelze na tomto místě předjímat, jakým způsobem bude v budoucnu postupovat příslušný úřad pro územní plánování.

Subjekt	Připomínka	Vypořádání
	zábory zemědělské půdy (což je v souladu s cíli předkládané koncepce). Předpokládáme tedy, že schválení předložené koncepce zabrání v budoucnosti stávající praxi, kdy krajský úřad v postupu podle § 136 současně platného stavebního zákona nahrazuje nesouhlas zdejšího úřadu souhlasem se změnou ÚP, aniž by byl jeho názor řádně zdůvodněn.	
Správa CHKO Kokořínsko	Pro zajištění kladného působení projektů ROP na zlepšení ŽP a veřejného zdraví stanovit konkrétní kritéria.	Akceptováno. V této oblasti musíme postupovat dle metodik pro horizontální kritéria – určuje MMR. Toto kritérium bude zařazeno.
	Projekty ve všech prioritách posuzovat a vybírat s ohledem na vybraná kritéria pro zlepšení ŽP v krajině. Hodnocení jednotlivých projektů provádět již v předprodejové fázi, před podáním žádosti o podporu.	Neakceptováno. Nejasně formulovaná připomínka. Hodnocení lze uskutečnit vždy až s finální podobou projektu.
	Neschvalovat projekty, které by měly negativní vliv na některou složku ŽP.	Akceptováno. Toto je hlavní zásada z hlediska naplňování horizontálního kritéria ochrana životního prostředí.
Obec Radonice	a) Poznámka k Dopravě: rozvoj regionální dopravní infrastruktury považují jako absolutní prioritu	-
	b) Integrovaný rozvoj území: doporučují orientovat program mimo jiné na zajištění dostupnosti nejzákladnějších služeb i ve venkovských sídlech. Stejným způsobem doporučují zdůraznit podporu lokálně situovaných zařízení sociálních služeb spojených s poskytováním nejzákladnějších služeb zdravotních.	Akceptováno. Program je takto orientován (nikoli však např. zajištění obchodu v obci), jeho naplnění, tzn. např. zajištění provozu mateřské školky v obci, je závislé na kvalitě předložených projektů.
	c) Cestovní ruch – nepovažujeme za prioritu.	Neakceptováno.
Správa CHKO Český kras	K prioritě Doprava: doporučení přiznat nejvyšší prioritu opatřením na snížení fragmentace krajiny jakožto jednoho z nepříznivých důsledků rozvoje dopravních struktur. S výstavbou skutečně funkčních bezbariérových křížení biokoridorů s dopravními cestami se v současnosti počítá pouze u nově zřizovaných úseků, zatímco komunikacím již provozovaným je věnována jen zanedbatelná pozornost.	Neakceptováno. Na základě dosavadních jednání s MMR se zdá, že vážení jednotlivých kritérií nebude vůbec použito. V tomto případě pak bude mezi jednotlivými kritérii rovnost.
	K prioritě Cestovní ruch: Správa doporučuje blíže se zaměřit na specifika využití zvláště chráněných území, evropsky významných lokalit a ptačích oblastí. Tato turisticky často velmi atraktivní území v řadě případů trpí vysokou, v současnosti ne plně kontrolovatelnou návštěvností a s ní spojenými negativními vlivy a důsledky. Zároveň však není ani zdaleka plně využito jejich potenciál pro vytváření konkurenceschopných produktů cestovního ruchu. Správa proto doporučuje, aby v rámci regionu NUTS 2 byl opatřením ve výše uvedených lokalitách přiznán nejvyšší možný stupeň priority při směřování různých forem podpory cestovního ruchu (např. dotací).	Zda bude využit potenciál chráněných území, závisí na tom, zda budou žadateli předloženy takové projekty, které jsou takto zaměřeny (jinými slovy: nebudou-li podány ze strany potenciačních žadatelů dobré projekty, nebude zmiňovaný potenciál využit). V prováděcím dokumentu počítáme se zohledněním ekologicky šetrných aktivit ve významných chráněných lokalitách.

Subjekt	Přípomínka	Vypořádání
	<p>Přednostní podporu by měly dostávat především ty projekty, pro jejichž realizaci nebude nezbytné povolení výjimek z ochranných podmínek zvláště chráněných území nebo druhů, případně kde se bude jednat o povolení takových výjimek, které se významně nedotknou předmětu ochrany.</p>	<p>V případě zásahu do ochranných podmínek získá projekt přirozeně menší bodové ohodnocení z hlediska hodnocení ochrany životního prostředí. Proto bude takový projekt méně konkurenceschopný v soutěži s dalšími projekty.</p>
<p>ČIŽP, oblastní inspektorát v Praze</p>	<p>Oddělení ochrany ovzduší: Předložené oznámení koncepce ROP konstatuje fakta popisující stav z hlediska ochrany ovzduší v současné době. Nejsou zde však uvedeny varianty opatření ani způsoby jejich realizace v období, pro které je koncepce zpracována. Např. v kap. C.3 – Ovzduší – je konstatováno, že dochází k překračování krajského emisního stropu u NO_x, VOC a amoniaku, ale v textu není uveden způsob snížení této úhrnné emise. Stejně tak i u překračování imisních limitů ve vyjmenovaných oblastech. V následné koncepci je třeba tyto body řešit.</p>	<p>Na snížení emisí z dopravy je nepřímo zaměřena oblast podpory 1.2 – Udržitelné formy veřejné dopravy. Indikátory kvality ovzduší do ROP v nové verzi zapracovány.</p>
	<p>Oddělení odpadového hospodářství: ROP z hlediska OH by měl být plně v souladu se schváleným programem odpadového hospodářství Středočeského kraje se všemi jeho základními principy, prioritami a záměry. (Ing. Kubín)</p>	<p>Koncepce nemá s POH žádné průnikové body. Hodnocení projektů z hlediska životního prostředí zahrne mimo jiné i posouzení vlivu na produkci odpadů.</p>
	<p>Oddělení ochrany přírody: Předložené oznámení koncepce má proklamativní charakter. Postrádáme konkrétní opatření ke zlepšování ochrany chráněných oblastí přírody, rozvoje ÚSESů, zhoršování kvality ŽP urbanizovaných území (nedodržování územních plánů na úkor ochrany ŽP), budování komunikací bez ohledu na zájmy ochrany ŽP a přírody, naprosto nedostatečný výkon státní správy na úseku ochrany ŽP (odborná způsobilost příslušných pracovníků a jejich podjatost) atd. Postrádáme rovněž rozbor konkrétních ohrožení součástí přírody a krajiny negativními vnějšími vlivy (jejich přehled na stranách 8–24 přílohy č. 3), zdůraznění hlavních rizik a návrhy systémových opatření k jejich ochraně. V důsledku těchto skutečností nelze vyloučit nebezpečí, že jakákoliv konkrétní činnost se bude zaštiťovat souladem s uvedenou koncepcí, což nebylo pravděpodobně cílem předkládaného materiálu.</p>	<p>Neakceptováno. Předkládané projekty, žádající o finanční podporu z ROP, budou hodnoceny mj. z hlediska dopadů na životní prostředí. V žádostech o podporu nemůže žadatel uvést, že je v souladu s ROP, neboť ROP tvoří pouze rámec pro budoucí projekty. ROP říká, jaké aktivity budou podporovány a za jakých podmínek. Veškeré projekty budou posuzovány dle platné legislativy ČR – většinou půjde o investiční projekty, které podléhají stavebnímu řízení, jehož součástí je i posouzení vlivu na ŽP.</p>
	<p>Oddělení ochrany vod: I přes úvodní deklaraci k podpoře rozvoje ŽP a infrastruktury není podpora v rámci priorit uvedených na str. 10 zaměřena na ochranu vod. Rozvoj infrastruktury je chápán jako rozvoj pozemních komunikací. Postrádáme v programu konkrétní podporu rozvoje kanalizací a ČOV jako opatření směřující k snížení emisí znečišťujících látek do povrchových i podzemních vod. Rovněž postrádáme provázanost na plán rozvoje vodovodů a kanalizací na území Středočeského kraje.</p>	<p>Podpora rozvoje kanalizací a ČOV je součástí OP Životní prostředí.</p>

Bez připomínek ke koncepci a posouzení vlivů na životní prostředí došla vyjádření těchto subjektů:

- MŽP – Odbor koncepcí odpadového hospodářství
- Krajská hygienická stanice Středočes. kraje
- MŽP – Odbor ochrany vod
- OBÚ Příbram
- Správa CHKO Blaník
- Město Kolín
- Město Votice, odbor ŽP a památkové péče MÚ
- MÚ v Říčanech
- MÚ Dobříš – Odbor ŽP – vyjádření
- Město Beroun – vyjádření
- Národní památkový ústav (územní odborné pracoviště stř. Čech v Praze)
- Středočeský kraj
- MÚ Brandýs n. Labem-Stará Boleslav, odbor ŽP (pracoviště Praha)
- MÚ Rakovník, odbor ŽP
- Město Čáslav
- Město Rakovník
- MÚ Kolín, odbor ŽP – komplexní vyjádření
- OBÚ Kladno

Závěry posouzení

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle § 21 zákona č. 100/2001 Sb. na základě návrhu koncepce, zpracovaného posouzení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., včetně vyhodnocení koncepce dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, vyjádření dotčených orgánů státní správy, dotčených územně samosprávných celků a veřejnosti a výsledků veřejného projednání vydalo k ROP NUTS 2 Střední Čechy souhlasné stanovisko (č. j. 69099/ENV/06) dne 26. 9. 2006. Souhlasné stanovisko Ministerstva životního prostředí je přílohou tohoto dokumentu.

Shrnutí – plnění požadavků směrnice evropského parlamentu a rady č. 2001/42/ES ze dne 27. června 2001, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí

Požadavek směrnice	Plnění
<p><i>Článek 4 – Obecné povinnosti</i></p> <p>Posuzování životního prostředí, uvedené v článku 3, je třeba provést během přípravy plánu nebo programu a před jeho přijetím nebo předáním do legislativního procesu.</p>	<p>Posouzení bylo provedeno během přípravy ROP NUTS 2 Střední Čechy – posouzena byla verze pro vládu ČR, která byla na základě posouzení upravena přesunutím podporované aktivity rozvoj infrastruktury pro leteckou dopravu z oblasti podpory 1.2 do 1.1.</p>
<p><i>Článek 5 – Zpráva o životním prostředí</i></p> <p>Vyžaduje-li se podle čl. 3 odst. 1 posuzování životního prostředí, vypracuje se zpráva o životním prostředí, ve které budou určeny, popsány a zhodnoceny pravděpodobně významné vlivy na životní prostředí vyplývající z provádění plánu nebo programu a rozumné alternativy zvažující cíle a zeměpisný rozsah plánu nebo programu. Údaje, které je třeba za tímto účelem poskytnout, jsou uvedeny v příloze I.</p> <p>- Informace uvedené v čl. 5 odst. 1 – stanovuje informace, které mají být poskytnuty podle čl. 5 odst. 1 a podle čl. 5 odst. 2 a 3.</p>	<p>ROP NUTS 2 Střední Čechy byl posouzen podle zákona č. 100/2001 Sb., který implementuje požadavky směrnice do práva ČR.</p> <p>Bylo zpracováno hodnocení SEA s náležitostmi a poskytovanými informacemi podle přílohy I směrnice, včetně netechnického shrnutí [písm. (j)].</p>
<p><i>Článek 6 – Konzultace</i></p> <p>1. Návrh plánu nebo programu a zpráva o životním prostředí vypracované v souladu s článkem 5 musí být zpřístupněny orgánům uvedeným v odstavci 3 tohoto článku a veřejnosti.</p> <p>2. Orgány uvedené v odstavci 3 a veřejnost uvedená v odstavci 4 musejí dostat včasnou a účinnou příležitost, aby se v přiměřené lhůtě k návrhu plánu nebo programu a připojené zprávě o životním prostředí mohly vyjádřit, a to před přijetím plánu nebo programu nebo jeho předáním do legislativního procesu.</p>	<p>Návrh koncepce ROP NUTS 2 Střední Čechy včetně posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví byl příslušným orgánům státní správy a samosprávám a veřejnosti. Podrobnosti o průběhu posuzování jsou uvedeny výše v kapitole Průběh posuzování.</p> <p>Zpřístupnění veřejnosti bylo plně v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí.</p>
<p><i>Článek 8 – Rozhodování</i></p> <p>Zpráva o životním prostředí vypracovaná podle článku 5, vyjádření podle článku 6 a výsledky přeshraničních konzultací zahájených podle článku 7, musí být vzaty v úvahu během přípravy plánu nebo programu a před jeho přijetím nebo předložením do legislativního procesu.</p>	<p>Zpráva – hodnocení SEA – a stanovisko MŽP byly vzaty v úvahu při formulaci konečného znění ROP NUTS 2 Střední Čechy.</p>

<p><i>Článek 9 – Informace o rozhodnutí</i></p> <p>1. Členské státy zajistí, aby v případě přijetí plánu nebo programu byly informovány orgány uvedené v čl. 6 odst. 3, veřejnost a kterýkoliv z členských států, s nímž proběhly konzultace podle článku 7, a aby jim byly zpřístupněny následující údaje:</p> <p>a) plán nebo program v podobě, v jaké byl přijat;</p> <p>b) prohlášení shrnující, jak byly aspekty životního prostředí včleněny do plánu nebo programu a jak byla zpráva o životním prostředí připravená podle článku 5, vyjádření podle článku 6 a výsledky konzultací vyvolaných podle článku 7 vzaty v úvahu v souladu se článkem 8 a důvody pro volbu plánu nebo programu tak, jak byl přijat, ve světle dalších rozumných alternativ, jež byly pojednávány,</p> <p>c) opatření, o nichž bylo rozhodnuto v souvislosti s monitoringem podle článku 10.</p>	<p>ROP NUTS 2 Střední Čechy v průběžných verzích a finální verze jsou zveřejněny na internetových stránkách Středočeského kraje.</p> <p>Průběh posouzení programu je přístupný v informačním systému SEA.</p> <p>V rámci realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy bude respektováno stanovisko Ministerstva životního prostředí.</p> <p>Vypořádání vyjádření obdržených ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je obsaženo v dokumentaci SEA a dále bylo vypořádání připomínek k ROP NUTS 2 Střední Čechy zveřejněno v souladu s podmínkou MŽP na internetových stránkách Středočeského kraje.</p> <p>V souladu se stanoviskem Ministerstva životního prostředí (podmínka č. 4 – viz stanovisko) budou při formulaci výběrových kritérií zohledněna navržená kritéria pro výběr projektů. V Prováděcím dokumentu jsou navrženy indikátory pro monitoring a evaluaci, které zahrnují i indikátory navržené v rámci SEA.</p>
<p><i>Článek 10 – Monitoring</i></p> <p>Členské státy musí monitorovat významné vlivy na životní prostředí způsobené prováděním programů a plánů, aby především včas určily nepředpokládané nepříznivé vlivy a aby byly schopny podniknout patřičné nápravné kroky.</p>	<p>Součástí stanoviska MŽP jsou tyto podmínky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aplikovat environmentální indikátory a indikátory pro oblast veřejného zdraví do celkového systému sledování dopadů implementace ROP NUTS 2 Střední Čechy. - Pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringu, tj. průběžné dopady implementace ROP NUTS 2 Střední Čechy na životní prostředí a veřejné zdraví. - Navázat systém monitoringu na systém hodnocení a výběru

	<p>projektů s využitím environmentálních kritérií.</p> <p>Způsob monitorování významných vlivů na životní prostředí souvisejících s realizací ROP NUTS 2 Střední Čechy bude upřesněn v Prováděcím dokumentu.</p>
--	--

Závěr

Tento dokument, který je vyjádřením podle ustanovení čl. 9 odst. 1 písm. b, shrnuje, jakým způsobem byly do ROP zapracovány ohledy na životní prostředí a jakým způsobem byla zohledněna dokumentace SEA a výsledky konzultací. Dokument obsahuje:

- netechnické shrnutí údajů obsažených v dokumentaci SEA;
- bližší informace týkající se konzultací;

V průběhu posuzování nebyla vznesena žádná námitka týkající se postupů v procesu posuzování a zohlednění připomínek vznesených v rámci konzultací a vyjádření. Konzultace v rámci posuzování vlivů na životní prostředí byly ukončeny vydáním souhlasného stanoviska Ministerstva životního prostředí.

- popis opatření týkajících se monitorování.

Žádná ze zainteresovaných stran neshledala na způsobu zohlednění požadavků na ochranu životního prostředí nesprávný postup. SEA byla zpracována v souladu s právními požadavky České republiky, které implementují požadavky směrnice.

SEA hodnocení je zpřístupněno na stránkách

<http://www.ceu.cz/EIA/SEA/Koncepce/Default.aspx> a <http://www.ropstrednicechy.cz>.

Příloha č. 2

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 25. 9. 2006
Č.j.: 69099/ENV/06

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí,
ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

k návrhu koncepce

**„Regionální operační program pro NUTS II Střední
Čechy“**

(dále pouze „ROP SČ“)

verze červen 2006

Předkladatel koncepce: Středočeský kraj

Zpracovatel koncepce: DHV CR, spol. s r.o.

Zpracovatel posouzení: Mgr. Jiří Bělohávek, GET s.r.o.
(autorizace ke zpracování dokumentace a posudku dle zákona
č. 100/2001 Sb. v platném znění,
č. osvědčení 13817/2474/OIP/03)

Prof. Ing. Josef Říha, DrSc., ECOIMPACT PRAHA

Ing. Monika Zemancová, G E T s.r.o.
(osvědčení odborné způsobilost pro posuzování vlivů na veřejné
zdraví podle vyhlášky MZ č. 353/04, č.127/OPVI/05)

Mgr. Jan Losík,
(autorizace podle § 45i a § 67 zákona č. 114/1992 Sb., v platném
znění)

Ing. Daniel Bubák, Ph.D., G E T s.r.o.

Vladimíra Trojánková, G E T s.r.o.

Stručný popis koncepce:

Návrh Regionálního operačního programu pro NUTS II Střední Čechy respektuje předepsanou strukturu operačního programu a zahrnuje: analýzu situace v rámci regionu soudržnosti včetně SWOT analýzy, odůvodnění zvolené strategie, informací o prioritách a jejich cílech, finanční plán programu a orientační rozpis využití prostředků podle kategorií, prováděcí opatření pro operační program a informace o probíhajícím SEA a ex-ante hodnocení operačního programu.

Přehled priorit Regionálního operačního programu NUTS II Střední Čechy:

Priorita 1: Doprava

Cílem priority je zvýšení dostupnosti páteřních komunikačních sítí ze středočeských oblastí obslužených silnicemi II. a III. třídy, zvýšení využití veřejné dopravy šetrné k životnímu prostředí a zajištění optimálního provázání nabídky autobusové a železniční dopravy.

Priorita 2: Cestovní ruch

Cílem priority je rozšíření a zkvalitnění nabídky základní a doplňkové infrastruktury a služeb cestovního ruchu v regionu a zefektivnění a zkoordinování systému propagace na úrovni turistických destinací.

Priorita 3: Integrovaný rozvoj území

Cílem priority je podpora modernizace a zlepšení dostupnosti a kvality vzdělávací infrastruktury; podpora budování, modernizace a rekonstrukce stávající infrastruktury sociálních služeb, včetně transformace typů využití a materiálního vybavení a s ohledem na technologický rozvoj; modernizace a transformace infrastruktury pro poskytování zdravotní péče s důrazem na zajištění vysoké kvality a snížení nemocnosti; obnova měst, obcí a jejich částí v zájmu zamezení sociální a jiné segregace a celkového zatraktivnění sídel regionu a zároveň posílení role urbanizovaných center jako přirozených pólů růstů v regionu.

Priorita 4: Technická pomoc

Cílem priority je zajištění efektivního řízení, kontroly, monitorování a hodnocení (evaluační) programu, včetně dostatečné administrativní kapacity subjektů implementační struktury; zajištění sledování a hodnocení průběhu programu a jeho široké publicity a zvýšení absorpční kapacity subjektů pro získávání prostředků ze strukturálních fondů.

Stručný popis posouzení:

Posouzení vlivů ROP SČ na životní prostředí a veřejné zdraví bylo provedeno v souladu se zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. (dále jen „zákon“) a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona. Současně bylo provedeno hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Posouzení bylo provedeno metodo ex-post, tedy po zpracování koncepce.

Pro vyhodnocení vlivů koncepce byl zvolen soubor referenčních kritérií, která odpovídají a) klíčovým indikátorům trvale udržitelného rozvoje, b) cílům ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, c) pokrývají všechny podstatné složky a oblasti životního prostředí. Pro každé kritérium byla definována 5-ti stupňová verbálně – numerická stupnice hodnocení. Pomocí multikriteriální analýzy byly porovnány 2 varianty: nulová varianta (neprovedení ROP SČ) a reálná varianta (provedení ROP SČ). Komparativní analýza všech výsledků obdržených podle čtyř různých pracovních postupů jednoznačně potvrzuje preferenci důsledků reálné varianty před dopady nulové varianty. To znamená, že při splnění podmínek uvedených ve stanovisku bude mít realizace ROP SČ kladný vliv na stav životního prostředí a veřejného zdraví v dotčeném regionu.

Vzhledem k tomu, že ROP SČ vytváří pouhý rámec pro následnou realizaci projektů, je nezbytné hodnotit pomocí navržených kritérií každý projekt usilující o finanční podporu a to nezávisle na skutečnosti, zda-li překládané projekty budou posouzeny podle zákona. Současně bylo provedeno i samostatné kompletní vyhodnocení vlivů koncepce ROP SČ, které je součástí vyhodnocení SEA. V posouzení byly zohledněny závěry zjišťovacího řízení a vypořádána všechna vyjádření a připomínky.

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona bylo Ministerstvu životního prostředí předloženo dne 30. 3. 2006. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 13. 4. 2006 zveřejněním informace o oznámení dle § 16 na úřední desce Krajského úřadu Středočeského kraje a ukončeno dne 16. 5. 2006 závěrem zjišťovacího řízení s následujícím závěrem: Koncepce „Regionální operační program pro NUTS II Střední Čechy“ naplňuje dle ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona a z tohoto důvodu bude provedeno vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí dle ustanovení § 10e zákona. Návrh koncepce a vyhodnocení vlivů na životní prostředí v rozsahu přílohy č. 9 zákona byly předloženy dne 8. 8. 2006. Součástí tohoto vyhodnocení je posouzení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45h a § 45 i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Návrh koncepce včetně posouzení byl zveřejněn dne 22. 8. 2006 podle § 16 zákona. Veřejné projednání se konalo dne 13. 9. 2006 v prostorách Velké zasedací místnosti Krajského úřadu Středočeského kraje (Zborovská 11, 150 21 Praha 5). Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 18. 9. 2006.

Závěry posouzení:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle § 21 zákona, na základě návrhu koncepce, zpracovaného vyhodnocení koncepce dle zákona včetně vyhodnocení koncepce dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyjádření dotčených orgánů státní správy, dotčených územně samosprávných celků a veřejnosti a výsledků veřejného projednání vydává:

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Regionální operační program pro NUTS II Střední Čechy“

verze červen 2006

za dodržení níže uvedených podmínek stanoviska (část A).

Realizace koncepce „Regionální operační program pro NUTS II Střední Čechy“ nebude mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti za dodržení níže uvedených podmínek stanoviska (část B).

A. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na životní prostředí:

- 1) V rámci oblasti podpory 1.2 Udržitelné formy veřejné dopravy nepodporovat aktivitu „rozvoj infrastruktury pro leteckou dopravu (modernizace zázemí regionálních letišť)“. Tato aktivita není slučitelná s trvale udržitelným rozvojem a do udržitelných forem veřejné dopravy principiálně nenáleží. Aktivitu přesunout do oblasti podpory 1.1.
- 2) V rámci celkového systému sledování dopadů implementace ROP SČ sledovat dopady na životní prostředí, tj. zejména:
 - dle možnosti aplikovat doporučené environmentální indikátory a indikátory pro oblast veřejného zdraví do celkového systému sledování dopadů implementace ROP SČ
 - pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringu, tj. průběžné dopady implementace ROP SČ na životní prostředí a veřejné zdraví
 - navázat systém monitoringu na systém hodnocení a výběru projektů s využitím environmentálních kritérií
 - zajistit dostatečné personální a odborné kapacity pro oblasti životního prostředí v rámci monitoringu ROP
- 3) Zohlednit problematiku životního prostředí v rámci celkového systému hodnocení a výběru projektů, tj. zejména:
 - dle možnosti aplikovat doporučené environmentální indikátory do celkového systému hodnocení a výběru projektů (příčemž je nutné provést jejich výběr a případnou modifikaci pro jednotlivé oblasti podpory, respektive pro jednotlivé projekty)

- navázat systém environmentálního hodnocení projektů na monitoring dopadů implementace ROP SČ
- zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí
- do systému pro hodnocení a výběr projektů zahrnout taková kritéria, která budou respektovat referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví v daném regionu a principy trvale udržitelného rozvoje

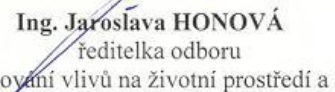
- 4) Při realizaci jednotlivých projektů zohlednit navržená opatření pro snížení jejich potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, tj. využít tato opatření při stanovení podmínek realizace projektů pro přidělení podpory v rámci ROP SČ.
- 5) Předkladatel koncepce zveřejní na svých internetových stránkách vyhodnocení veškerých došlých vyjádření a připomínek včetně veřejného projednání, a to jak k návrhu koncepce, tak i k jejímu vyhodnocení.

B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000:

- 1) Konkrétní projekty podpořené v rámci ROP SČ musí respektovat územní ochranu a integritu evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000 a nesmí vést k poškození nebo zhoršení stavu předmětu ochrany těchto území.

Ministerstvo životního prostředí dále předpokládá, že řídicí složky realizace této koncepce zajistí u každého navrženého řešení co nejširší publicitu a informování veřejnosti.

Ing. Jaroslava HONOVÁ
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC

Příloha č. 3

Zdůvodnění realokace finančních prostředků v rámci ROP NUTS 2 Střední Čechy

Navržená realokace reaguje na dokument Evropské komise „**Sdělení Komise, Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění**“, který indikuje pět oblastí zásadního významu pro období do roku 2020:

- Zaměstnanost
- Výzkum a inovace
- Změna klimatu a energie
- Vzdělávání
- Boj proti chudobě

Výše uvedená strategie Evropa 2020 reaguje na současné celosvětové negativní socio-ekonomické trendy. Strategie klade důraz na inteligentní, udržitelný a začlenění podporující růst.

Uvolňování finančních prostředků v Prioritní ose 3 bude podmíněno splněním pozitivního dopadu projektu minimálně do jedné z výše uvedených oblastí.

Strategií pro využití realokovaných prostředků bude podpora oblasti vzdělávací, zdravotnické a sociální infrastruktury, jelikož podpora těchto oblastí má **významný pozitivní dopad na pracovní trh a ekonomický rozvoj regionu**.

Vzhledem k zaměření ROP SČ (definovaném v platném Národním strategickém referenčním rámci) lze do další strategie provádění programu implementovat zejména cíle týkající se zaměstnanosti, vzdělávání a boje proti chudobě. Projekty podporované z ROP SČ sice mají kladný vliv na výzkum a inovace v ČR a změnu klimatu a energie, nicméně vzhledem k zaměření ROP SČ je tento vliv nepřímý.

Implementace ROP SČ má přímý vliv na oblasti, ve kterých si Evropská unie vytkla následující konkrétní a měřitelné cíle:

- Zvýšit zaměstnanost u osob ve věku 20 až 64 let ze současných 69% na nejméně 75%.
- Snížit podíl dětí, které předčasně ukončují školní docházku, ze současných 15% na 10% a zvýšit podíl obyvatel ve věku od 30 do 34 let, kteří mají ukončené terciární vzdělání, z 31% nejméně na 40%.
- Snížit o 25% počet Evropanů, kteří žijí pod vnitrostátní hranicí chudoby, což vyvede z chudoby přes 20 milionů lidí.

Z dříve detailně popsanych důvodů se ŘO ROP SČ rozhodl relokovat finanční prostředky z EU na následující oblasti, a prioritně na níže uvedené aktivity:

1. VZDĚLÁVÁNÍ

V oblasti vzdělávání budou podporovány investice zejména do středních a vyšších odborných škol, středních odborných učilišť a institucí poskytujících celoživotní vzdělávání a další profesní vzdělávání.

Při výběru projektů bude kladen maximální důraz na to, aby byly podpořeny ty záměry, které umožní osvojování a uznávání zejména odborných a technických dovedností požadovaných pro zapojení do dalšího vzdělávání a do trhu práce. Snahou bude zajištění přístupu a příležitostí pro každého v průběhu celého života. **Je třeba plně podporovat a využívat potenciál současných i budoucích pracovních sil, pokud je nutné se vypořádat s takovými problémy, jako je stárnutí obyvatelstva a rostoucí globální konkurence.**

Prioritou tak bude zejména financování projektů s výrazným vlivem na **trhu práce a ekonomický růst regionu:**

- Zavádění moderních technologií a dalších inovací v odborném vzdělávání.
- Pořízení zařízení a vybavení s ohledem na zvýšení a zajištění kvality výuky (např. Pořízení výpočetní techniky podporující programy reagující na poptávku trhu práce a podporující inovativnost v odborném vzdělávání).
- Projekty podporující tvorbu a modernizaci programů reagujících na poptávku trhu práce.
- Modernizace výuky a posílení studentů (budoucí kvalifikované pracovní síly) rozvojem jejich dovedností za účelem zvýšení účasti na trhu práce a lepšího vyrovnání nabídky a poptávky na trhu práce.

Příklady podporovaných projektů:

- 1) Vybudování a vybavení laboratoří televizní a zvukové techniky, učeben výpočetní techniky a multimédií, stavební úpravy za účelem vybudování učebny mikroprocesorové a automatizační techniky s částečnou obnovou stávajícího technického vybavení.
- 2) Vybavení učeben moderními informačními a komunikačními technologiemi (interaktivními tabulemi, vizualizéry, dataprojektory, počítači a tiskárnami, učitelskými a žákovskými pracovišti) a pro výuku odborných předmětů a odbornou praxi pořízení strojů k praktickému měření kvality stavebních materiálů.
- 3) Výstavba učebního monobloku čítající dílny - frézárnu, soustružnu, nástrojárnu, svařovnu, malé zámečnické dílny a instruktážní učebny vybavené IT technologiemi vč. technického zázemí, pořízení a implementace nových technologií (školní obráběcí CNC centrum, CNC soustruh, CNC frézka, drátořez, hloubička, přesná měřidla, svářečské pracoviště).

2. ZDRAVOTNICTVÍ

Kvalitní a efektivní systém zdravotní péče má přímou návaznost na zdraví obyvatel Středočeského kraje a tím i na zdravou pracovní sílu a **pracovní trh** ve Středočeském kraji. Je zřejmé, že aby se na ekonomickém rozvoji mohli podílet všichni ekonomicky produktivní obyvatelé, je třeba vyvinout úsilí v boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení a ve snižování nerovnosti na základě zdravotního stavu. Pro dosažení **ekonomického růstu** a vyšší produktivity je třeba udržovat zdravou a aktivní stárnoucí populaci. Prioritou bude zejména dobrý zdravotní stav populace ve věku 18 - 35 let.

Investice do oblasti zdravotnictví jsou nezbytné i z hlediska snížené kvality životního prostředí ve Středočeském kraji, kdy zejména poléťavý prach PM 10 překračuje povolené limity a tím se výrazně podepisuje na zdraví obyvatel regionu (viz. příloha tohoto dokumentu).

Realokovaná částka pro oblast infrastruktury ve zdravotnictví bude prioritně využita na podporu:

- Pořízení moderního a inovativního přístrojového vybavení zdravotnických zařízení.
- Zavádění moderních technologií a dalších inovací ve zdravotnických zařízeních.
- Pořízení informačních technologií souvisejících s kvalitou a efektivitou poskytování zdravotnické péče.
- Podporu rozmístění a využívání moderních, přístupných zdravotnických služeb on-line, atd.

Příklady podporovaných projektů:

- 1) Zajištění kvalitní ambulantní a lůžkové péče nemocnice, vybavení novou zdravotnickou technologií a standardním vybavením na oddělení klinické biochemie, neurologie, ortopedie, novorozenecké JIP a pediatrické JIP, miniinvazivního multidisciplinárního terapeutického pracoviště.
- 2) Vytvoření nabídky speciální zdravotní péče nemocnice v oboru neonatologie a zvýšení kvality, bezpečnosti a komfortu poskytovaných služeb, rekonstrukce a modernizace poporodního oddělení a vytvoření jednotky porodnické intermediální péče pro matky, vytvoření samostatného neonatologického oddělení s jednotkou intermediální péče pro novorozence a vybavení obou oddělení moderní zdravotnickou a komunikační technikou.
- 3) Pořízení nových či inovovaných zdravotnických technologií zejména pro anesteziologicko – resuscitační oddělení, oční oddělení, porodnicko – gynekologické oddělení, oddělení nukleární medicíny, dále pro urologické a kardiologické oddělení.

3. SOCIÁLNÍ OBLAST

V oblasti sociální péče budou realokované prostředky využity prioritně pro zlepšení péče o obyvatele regionu ohrožených a postižených sociální exkluzí, a tím jejich **opětovného začlenění na trh práce**. Zlepšení péče o tyto obyvatele nejen zajistí nová pracovní místa, ale také ekonomický rozvoj kraje.

V souladu s důrazem na naplnění výše uvedených cílů EU a v souladu s hlavním cílem ROP SČ budou prioritně v této oblasti podporovány projekty, jež mají přímou návaznost na zařazení ekonomicky aktivního obyvatelstva na **trh práce** a tím i na **ekonomický růst**. Podpora se zaměří zejména na infrastrukturu typu:

- Sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením
- Denní/týdenní stacionáře
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Pečovatelská služba
- Zařízení pro oblast aktivní politiky zaměstnanosti – tvorba chráněného pracovního místa, chráněné pracovní dílny
- Zařízení poskytujících služby na podporu fungující rodiny – mateřská centra a centra pro rodinu
- Protidrogové prevence, atd.

Podpora poskytování sociálních služeb zejména rodinám pečujícím o seniory, o malé děti a dále i o další skupiny ohrožené sociální exkluzí, se kladně odrazí na zapojení ekonomicky aktivního obyvatelstva na trh práce, čímž dojde k podpoře ekonomického růstu.

Příklady podporovaných projektů:

- 1) Výstavba objektu sociálně terapeutické dílny, ve kterém budou zprovozněny keramická, šicí a výtvarná dílna a počítačová učebna pro lidi se zdravotním postižením, pro děti a mládež v psychosociální krizi, pro lidi s psychickým onemocněním.
- 2) Vybudování tělocvičny, cvičné kuchyně s jídelnou vč. technického zázemí pro osoby se zdravotním postižením.
- 3) Nákup, rekonstrukce a vybavení budov za účelem zřízení centra pro poskytování služeb protidrogové prevence (Centrum primární prevence, Centrum drogových služeb ve vězení, Centrum terénních programů, Ambulantní centrum pro osoby ohrožené drogou), s kapacitou až 7000 klientů ročně.